A fi inseamna a fi relativ.

A. E. VAN

VOGT

Lumea non - A

Coperta : Marian MIRESCU

I.S.B.N. 973-95868-7-2

A.E. van VOGT

Lumea non-A

(lumea nearistoteliană)

în românește de
Mihaela și Cristian IONESCU

EDITURA CRISTIAN
Craiova

Consilier literar *Daniel Cristian DUMITRU*
Consultant de specialitate *Ion HOBANA*

Titlul original : **The World of null-A**
Copyright by A.E. Van VOGT, 1945, 1948, 1970
Toate drepturile rezervate editurii CRISTIAN

1

Judecata sănătoasă, orice ai face, este posibil să fie surprinsă în unele împrejurări Scopul științei este de a o scuti de asemenea surprize, asigurând niște procese mintale în deplin acord cu evoluția lumii exterioare, astfel încât, în orice situație, neprevăzutul să fie evitat.

BERTRAND RUSSELL

„Locatarii fiecărui etaj al hotelului vor trebui, ca de obicei, să-și constituie propriile lor grupuri de protecție pe întreaga durată a jocurilor...“

Întunecat. Gosseyn privea prin geamul bombat al ferestrei din colțul camerei sale de hotel. Din punctul său de observație, situat la nivelul etajului 30, putea vedea așternut la picioarele sale orașul Mașinii. Ziua era însorită și senină, iar suprafața ce intra în câmpul de vedere, prodigioasă. La stânga, fluviul de un albastru profund scânteia încrețit sub adierea unei brize întârziate. La nord, colinele mușcau din azurul infinit al cerului.

Acesta era orizontul vizibil, între coline și fluviu, clădirile se înșirau în lungul vastelor artere de circulație. În cea mai mare parte, erau vile ale căror acoperișuri deschise la culoare sclipeau printre palmierii și arborii semitropicali. Dar, ici și colo, mai puteau fi zărite alte hoteluri și construcții de dimensiuni mai importante, neidentificabile la prima vedere.

Maşina se înălţa pe culmea nivelată a unei coline.

Era un turn strălucitor, argintiu, care se avânta către înaltul cerului la vreo zece kilometri de hotel. Grădinile şi palatul prezidenţial învecinat, dispăreau în parte, mascate de coroanele arborilor. Dar lui Gosseyn puţin îi păsa de asta. Maşina, şi numai maşina, îi polariza privirea, eclipsând orice alt obiect din câmpul său vizual.

Imaginea ei era extrem de tonifiantă. Fără voie, şi în ciuda proastei sale dispoziţii, Gosseyn resimţea un fel de încântare. Se afla acolo. în sfârşit, gata să ia parte la jocurile Maşinii, jocuri care semnificau bogăţia şi o situaţie sigură pentru cei care nu reuşeau decât parţial, şi *călătoria* pe Venus pentru grupul special al câştigătorilor.

De ani de zile dorise să vină, dar numai după moartea *ei* fusese posibil. Totul se plăteşte, gândea întristat Gosseyn. Pe vremea când visa la această zi, nu-şi imaginase vreodată că ea nu-i va fi alături, supunându-se ea însăşi la test pentru a câştiga. Pe atunci, în timp ce se pregăteau şi studiau împreună, puterea şi voinţa le modelau speranţa. Plecarea către Venus nu însemna nimic nici pentru Patricia, nici pentru el ; nici măcar nu se gândise la aşa ceva ; acum însă, pentru el, rămas singur, puterea şi bogăţia erau noţiuni fără absolut nici o semnificaţie. Dar depărtarea, inimaginabilul şi misteriosul peisaj venusian, perspectiva unei rupturi totale cu trecutul, toate acestea îl atrăgeau. Se simţea departe de materialismul pământului. Într-un fel, dorea o modificare în plan spiritual, însă fără absolut nici o implicaţie de ordin religios.

Un ciocănit discret la uşă îi întrerupse firul gândurilor. Deschise şi-l văzu pe unul dintre tinerii angajaţi ai hotelului. Acesta i se adresă :

— Domnule, am fost trimis să vă anunţ că toţi ceilalţi clienţi ai acestui etaj sunt deja în salon. Gosseyn nu vedea în ce-l priveşte un asemenea anunţ.

— Şi ce dacă ? întrebă el.

— Discutăm măsurile de protecţie a locatarilor acestui etaj pe timpul duratei jocurilor, domnule.

— Ah ! exclamă Gosseyn.

Era surprins că uitase. Comunicatul transmis prin difuzoarele hotelului îl intrigase. Era totuşi greu de conceput că cel mai mare oraş al lumii s-ar fi putut găsi complet lipsit de poliţie sau de pază în timpul perioadei jocurilor. În oraşele exterioare, în celelalte oraşe. în sate şi comunităţi, legea continua să fie menţinută. Aici, în oraşul Maşinii, timp de o lună nu va mai exista altă lege decât cea de autoapărare pasivă, la nivel de grup.

— Vin, zise Gosseyn surâzând. Spune-le că abia am sosit şi am uitat. Mulţumesc.

Îi întinse tânărului un bacşiş şi-i făcu semn să plece. Închise uşa, blocă cele trei ferestre de plasto şi puse un reperor pe videofonul său. Apoi, după ce încuie cu grijă uşa traversă holul.

Intrând în salon îl remarcă pe unul din locuitorii propriului său sat, un comerciant pe nume Nordegg. stând în picioare lângă intrare. Gosseyn îl salută din cap, surâzând. Omul îl privi uimit şi nu-i răspunse în nici un fel. O clipă, Gosseyn găsi bizară o asemenea atitudine. Dar această impresie dispăru din minea sa când băgă de seamă că restul numeroasei asistenţe îl privea.

Priviri luminoase prieteneşti, feţe curioase, amabile, dar cântărindu-l — iată care fu impresia lui Gosseyn. Îşi stăpâni un surâs. Fiecare îşi măsura vecinul, încercând să evalueze şansele acestuia de a câştiga. Un domn în vârstă, aşezat la un birou lângă uşă, îi făcu semn. Gosseyn se apropie. Omul îi spuse :

— Daţi-mi numele dumneavoastră şi restul datelor ca să le înregistrez.

— Gosseyn. Gilbert Gosseyn, Cress village, Florida, vârsta 34 ani, înălțimea un metru 85, greutatea 84 kilograme, fără semne particulare.

Bătrânul îi surâse făcându-i un semn cu ochiul :

— Asta-i părerea dumitale. Dacă mintea vă este pe măsura aspectului exterior, veți merge departe la jocuri.

Apoi concise :

— Scuzați-mă, nu mi-ați spus dacă sunteți căsătorit.

Gosseyn șovăi, gândindu-se la cea care murise.

— Nu — șopti el în cele din urmă ; necăsătorit.

— Ei bine, în orice caz sunteți un bărbat prezentabil. Sper că jocurile să se dovedească demne de Venus, domnule Gosseyn.

În timp ce se răsucea pentru a pleca, Nordegg, consăteanul din Cress-Village, îl ocoli și se aplecă deasupra registrului. Când Gosseyn privi din nou, Nordegg îi vorbea cu însuflețire bătrânului domn, care părea să nu fie de acord. Uimit, Gosseyn îl urmări o clipă, apoi renunță să se mai gândească la ei, deoarece un omuleț jovial, găsind un colțișor mai liber în sala supraaglomerată, tocmai ridica mâna.

— Doamnelor și domnilor începu el. Îmi voi permite să vă rog să începem discuția noastră acum. Toți cei care sunt interesați de protecția grupului, au avut tot timpul să ajungă. Și, prin urmare, de îndată ce perioada de recuzare va lua sfârșit, vă sugerez să închidem ușile și să începem.

Pentru noii candidați la jocuri care nu știu ce se înțelege prin perioada de recuzare — continuă el — voi preciza procedeul. După cum o știți, fiecare dintre persoanele prezente aici va fi rugată să repete la detectorul de minciuni informațiile furnizate la intrare. Dar, înainte ca noi să începem, dacă cineva are vreo bănuială sau se îndoiește de legitimitatea prezenței aici a oricăruia dintre cei de față, să binevoiască să o spună acum. Dumnea-

voastră aveţi dreptul de a recuza pe oricine dintre persoanele prezente. Formulaţi-vă, vă rog, toate bănuielile, chiar dacă nu aveţi o dovadă clară. Reamintiţi-vă, totodată, că grupul se va reuni săptămânal şi că recuzarea în cauză se va putea face cu ocazia fiecărei întâlniri. Pentru moment există vreuna ?

— Da — se auzi o voce în spatele lui Gosseyn. Recuz prezenţa aici a unui individ care pretinde că se numeşte Gilbert Gosseyn.

— Ce ? — tresări Gosseyn.

Se întoarse şi-l privi, incredul, pe Nordegg.

Omul îl fixă fără să clipească, apoi ochii îi alunecară spre feţele celor plasaţi în spatele lui Gosseyn. Apoi rosti :

— Când Gosseyn a intrat aici, mi-a făcut un semn ca şi cum m-ar fi cunoscut ; asta m-a determinat să-i citesc numele în registru, gândindu-mă că poate astfel îmi voi reânprospăta memoria. Spre marea mea surprindere, l-am auzit declarând că locuieşte în Cress Village, în Florida, de unde eu însumi sunt. Cress Village, doamnelor şi domnilor este un cătun destul de cunoscut, dar nu are decât trei sute de locuitori. Eu sunt proprietarul unuia dintre magazine şi cunosc pe toată lumea, dar absolut pe toată lumea din cătun şi zona înconjurătoare. Nu există vreun individ în Cress Village sau în împrejurimi care să se numească Gilbert Gosseyn.

Cuvintele lui Nordegg îl şocară puternic pe Gosseyn, dar el îşi reveni înainte ca acesta să-şi fi terminat alocuţiunea. Pe moment avu impresia certă că este victima unei farse de prost gust. În caz contrar detalierea acuzării s-ar fi dovedit cu totul lipsită de sens. Zise :

— Spusele dumneavoastră par o prostie, domnule Nordegg.

Făcu o pauză, apoi continuă ;

— Este numele dumneavoastră, nu-i aşa ?

— Întocmai, încuviinţă Nordegg, deşi mă întreb de unde o ştii.

— Magazinul dumneavoastră din Cress Village, insistă Grosseyn nu se află la capătul unui şir de nouă imobile, la o intersecţie ?

— Este exact — răspunse Nordegg — dar probabil că-i fi trecut vreodată prin Cress Village, ori ai văzut vreo fotografie.

Încăpăţânarea celuilalt îl irită pe Gosseyn. Căutând să-şi stăpânească mânia, adăugă :

— La vreo doi kilometri înspre vest de magazinul dumneavoastră se află, o casă cu o arhitectură mai degrabă ciudată.

— Casă ! asta numeşte el casă ! zise Nordegg. Conacul celebru în întreaga lume aparţinând familiei Hardie.

— Hardie, răspunse Gosseyn, era numele de fată al soţiei mele ea s-a prăpădit acum aproape o lună. Patricia Hardie. Asta nu vă spune nimic ?

Îl văzu pe Nordegg surâzând încântat figurilor care-i înconjurau urmărindu-i cu atenţie.

— Ei bine, doamnelor şi domnilor, judecaţi dumneavoastră singuri. Spune că Patricia Hardie a fost soţia lui. Presupun că noi toţi am auzit de această căsătorie, dacă ar fi avut loc. Iar în ce priveşte afirmaţia că Patricia Hardie, sau, mă rog, Patricia Gosseyn, ar fi în prezent moartă, ei bine — (surâse :) — tot ce pot să vă spun este că am văzut-o ieri dimineaţă ; Era cum nu se poate mai vie, foarte frumoasă şi în plină formă pe calul ei favorit, un bălan pur sânge arab.

Asta deja nu mai era o glumă. Nu mai corespundea. Patricia nu avusese niciodată cal, bălan sau de altă culoare. Ei fuseseră săraci, trudiseră ziua în mica lor livadă şi învăţaseră noaptea. Şi Cress Village nu fusese niciodată vestit pentru că ar fi adăpostit locuinţa familiei Hardie.

Iar cei din clanul Hardie erau niște neica-nimeni. Cine dracu' ar fi trebuit să fie ?

Întrebarea îl ului. Cu claritate văzu deodată calea de a ieși din impas.

— Nu pot decât să vă sugerez o verificare la detector a afirmațiilor mele.

Dar detectorul răspunse :

— Nu, dumneavoastră nu sunteți Gilbert Gosseyn și n-ați locuît niciodată în Cress Village. Dumneavoastră sunteți...

Aparatul se opri. Zecile de leduri electronice clipiră, nesigure.

— Da, da ? insistă omulețul rotofei. Cine este el ?

Urmă o lungă pauză, apoi :

Mintea lui nu conține nici o informație, articulă detectorul. Este înconjurată de un câmp de forță de o natură nemaiîntîlnită. Nici el însuși nu pare să fie la curent cu adevărata sa identitate. În circumstanțele actuale, nici o identificare nu este posibilă.

— Și deci în circumstanțele actuale, zise grăsunul cu un ton definitiv, nu pot decât să sugerez o următoare vizită la psihiatru, domnule Gosseyn. Fără nici o îndoială, locul dumneavoastră nu este aici.

Un minut mai târziu, Gosseyn era pe coridor. Un gând, un singur gând îi apăsa creierul ca un bloc de gheață. Ajunse în camera sa și ceru un număr de videofon. Îi trebuiră două minute pentru a căpăta legătura cu Cress Village. Chipul unei necunoscute îi apăru pe ecran. Trăsăturile erau mai degrabă severe, dar tinerești și inteligente.

— Sunt miss Treechers, secretara din Florida a domnișoarei Patricia Hardie. Care este obiectul convorbirii pe care doriți să o aveți cu miss Hardie ?

Timp de o clipă, existența unei persoane cum ar fi această miss Treechers îl tulbură, dar Gosseyn își reveni și zise :

— Probleme particulare. Și este absolut necesar să-i vorbesc personal. Vă rog, dați-mi legătura cu dânsa imediat.

Intonația, trăsăturile chipului sau gesturile sale impuseră prin autoritate. Tânăra, după o ezitare, îi răspunse :

— N-ar trebui să v-o spun, dar puteți s-o găsiți pe miss Hardie la palatul Mașinii.

Gosseyn explodă :

— E *aici*, în capitală !

Nici un băgă măcar de seamă când întrerupse legătura. Dintr-odată, chipul fetei dispăru. Ecranul video se întunecă. Era singur în fața surprinzătoarei realități : Patricia era în viață !

Bineînțeles că o știuse. Creierul său, obișnuit să accepte lucrurile așa cum erau, admisese deja faptul că un detector de minciuni nu minte. Stând acolo, în fața aparatului, se simțea ciudat de satisfăcut de cele aflate. N-avea nici un chef să ceară legătura la palatul Mașinii, să-i vorbească Patriciei, s-o vadă. Mâine, desigur, va trebui să se ducă, dar asta i se părea foarte departe în spațiu și timp. Fu adus la realitate de niște ciocănituri energice la ușă. Deschise și se găsi în fața a patru bărbați : unul dintre aceștia, un tânăr înalt, i se adresă :

— Sunt administratorul adjunct. Îmi pare rău, dar trebuie să plecați. Bagajele dumneavoastră vor fi păstrate în depozitul nostru de jos. În luna fără poliție nu ne putem asuma riscurile decurgând din prezența indivizilor suspecți.

Îi trebuiră vreo 20 de minute până să părăsească hotelul. Înserarea începuse să se lase când o porni agale pe strada aproape pustie.

2

„Aristotel... foarte dotat... a fost cel care, fără îndoială, a influențat cel mai mare număr de oameni care au suportat vreodată ascendentul unei singure personalități. Dramele noastre au început în momentul în care biologul „intensiv" Aristotel l-a devansat pe matematicianul filosof „extensiv" Platon și a combinat toate identitățile primare, toate postulatele subiective... într-un sistem impresionant, pe care n-am putut, timp de peste 2000 de ani, să-l revizuim fără a risca persecuția... Din acest motiv, numele său a fost dat doctrinelor bispeculative — zise „aristoteliene" — pe când realităților polispeculative proprii științelor moderne li s-a atribuit calificativul de „non-aristoteliene".

Era mult prea devreme ca să fie cu adevărat periculos. Noaptea abia era la început. Vagabonzii și găștile, criminalii și hoții care nu vor întârzia să se manifeste, așteptau să fie mai întuneric. Gosseyn trecu pe lângă un panou care se lumina intermitent, repetând ademenitoarele cuvinte

CAMERE PENTRU CEI FĂRĂ PROTECȚIE
20 dolari pe noapte

Gosseyn ezită. Nu putea să-și ofere acest lux pe întreaga durată de 30 de zile a jocurilor, dar pentru câteva nopți ar fi mers. Apoi, reticent, respinse această posibilitate. Circulau multe povești urâte despre asemenea

locuri. Şi se hotărî să rişte să-şi petreacă noaptea sub cerul liber.

Merse mai departe. Pe măsură ce obscuritatea cerului devenea tot mai profundă, lumini, mereu alte lumini se aprindeau automat. Oraşul Maşinii strălucea, scânteia pe kilometri întregi. În lungul unei străzi pe care tocmai o traversa, văzu două şiruri de stâlpi de iluminare progresând geometric către un îndepărtat şi iluzoriu punct de întâlnire. Şi dintr-odată, totul deveni deprimant.

După toate aparenţele, suferea de o amnezie parţială şi era absolut necesar să accepte această idee în sensul său cel mai larg. Numai în acest fel putea fi în măsură să se elibereze de efectele afective ale stării în care se găsea. Gosseyn încercă să vizualizeze imaginea acestei eliberări ca un *fapt* în sens non-aristotelian. Iar acest „fapt" îl îngloba pe el ca persoană, corpul şi mintea formând un singur tot, inclusiv amnezia, localizând temporal în acest moment al zilei şi spaţial — în acest oraş.

În spatele acestei integrări conştiente, se numărau mii de ore de antrenament personal. Şi la baza acestui antrenament, se afla tehnica non-aristoteliană de gândire extensivă automatică, unicul progres realizat în secolul al XX-lea, care 400 de ani mai târziu, devenise filosofia dinamică a rasei umane. „Harta nu este ţara... Cuvântul nu este însuşi lucrul definit...". Ideea că el fusese căsătorit nu era în sine un fapt. Halucinaţiile impuse sistemului său nervos de către subconştient trebuiau combătute.

Totul se petrece ca de obicei. După cum apa se scurge dintr-o vază răsturnată, tot aşa îndoielile şi temeiurile

se împrăştiară. Povara falsei tristeţi, falsă pentru că în mod vizibil fusese impusă minţii sale în beneficiul altcuiva, se risipi. Se simţea liber.

O porni din nou. În timp ce mergea, privirea îi luneca la stânga şi la dreapta, încercând să pătrundă obscuritatea gangurilor. Se apropia de colţurile de stradă cu simţurile în alertă, cu mâna pe revolver. În ciuda prudenţei sale, n-o văzu pe tânăra care ieşi în fugă dintr-o stradă laterală decât cu o fracţiune de secundă înainte de a se ciocni violent de el. Şocul îi dezechilibră pe amândoi.

Realitatea celor întâmplate nu-l făcu să-şi uite prudenţa. Cu braţul stâng Gosseyn o prinse pe tânăra femeie. Îi înlănţui bustul chiar deasupra coatelor, imobilizându-i braţele strânse de trup, ca într-o menghină. Cu mâna dreaptă îşi scoase revolverul. Totul într-o clipită. Apoi, într-un interval de timp ceva mai lung, luptă să-şi recapete echilibrul afectat de impactul cu corpul fetei. Nu fără dificultate, reuşi în cele din urmă. Apoi o duse, jumătate pe sus, jumătate cărând-o, sub bolta întunecoasă a unei porţi. Când ajunse în acest adăpost, fata începu să se zbată şi să scâncească. Gosseyn îi acoperi gura cu mâna în care ţinea revolverul.

— Sssst ... ! murmură el. Nu-ţi fac nimic.

Ea încetă să se zvârcolească şi să protesteze. Îi eliberă gura şi ea şopti, la capătul puterilor :

— Erau chiar în spatele meu. Doi bărbaţi. Cred că v-au văzut şi au fugit.

Gosseyn analiză incidentul. Ca orice eveniment ce survenea în spaţiu-timp, aceasta implica o mulţime de factori inobservabili sau imperceptibili. O tânără femeie, diferită de toate celelalte tinere femei din univers, ţâşnise înnebunită dintr-o stradă laterală. Groaza ei era adevărată sau simulată. Mintea lui Gosseyn elimină varianta inocenţei şi

aprecie că respectiva aparenţă de groază era simulată. Îşi şi imagină un grup de indivizi pândind după colţul străzii, avizi să-şi împartă roadele jefuirii unui oraş fără poliţie, dar nedispuşi să-şi asume riscul unui atac direct. Se simţea indiferent, bănuitor, fără simpatie. Pentru că, dacă fata era inocentă, ce căuta singură într-o asemenea noapte ?

Cu brutalitate îi mărâi respectiva întrebare :

— Sunt fără protecţie, şopti ea, mi-am pierdut serviciul săptămâna trecută pentru că nu voiam să ies cu patronul şi n-am nici un ban pus de o parte. Proprietăreasa m-a dat afară azi dimineaţă, când i-am spus că nu pot să plătesc.

Gosseyn nu răspunse nimic. Era o explicaţie atât de fragilă, încât ar fi trebuit să facă eforturi ca s-o comenteze. Apoi, o clipă mai târziu, nu mai fu chiar atât de sigur. Propria sa poveste n-ar fi părut cu mult mai plauzibilă dacă vreodată ar fi comis greşeala de a o transpune în cuvinte.

— Chiar n-ai nici un loc unde să te duci ?

— Nici unul, spuse ea.

Şi cu asta, totul era clar : fata îi rămânea în grijă pe toată durata jocurilor. Fără ca ea să-i opună vreo rezistenţă, o conduse spre trotuar, apoi, evitând cu grijă colţul străzii, pe partea carosabilă.

— Vom merge pe linia albă din mijloc, îi spuse. Astfel vor putea supraveghea intersecţiile.

Şi mijlocul străzii prezenta propriile sale pericole, dar el se hotărâ să le ignore.

— Acum, ascultă-mă, continuă Gosseyn serios. nu-ţi fie teamă de mine. Şi eu sunt într-o mare încurcătură, dar sunt cinstit. Dacă înţeleg eu bine, amândoi ne găsim într-o situaţie identică, şi singurul lucru pe care vom în-

cerca să-l facem acum este găsirea unui adăpost unde să ne petrecem noaptea.

Gosseyn avu impresia că ea își reprimă un surâs, dar când o privi, aceasta tocmai își întorcea capul din lumina felinarului următor, astfel încât nu putu fi sigur. O secundă după, ea-l privi și, pentru prima oară, avu ocazia s-o examineze. Era tânără, cu o figură slăbuță, dar foarte bronzată. Ochii păreau două lacuri întunecate, iar buzele îi erau întredeschise. Machiajul, prost făcut, nu contribuia cu nimic la înfrumusețare. Părea să nu fi avut deloc ocazia să mai râdă de foarte multă vreme. Bănuielile lui Gosseyn se risipiră. Dar își dădea seama că se află în același punct ca la început, cu responsabilitatea protejării unei fete, a cărei personalitate nu se manifestase până în acel moment în vreun fel tangibil.

Le trebuiră vreo zece minute până să repereze un petec de iarbă suficient de protejat de crengile joase ale unui tufiș.

— Vom dormi acolo, șușoti Gosseyn.

Ea se lăsă să alunece în iarbă. Și mutismul acestei acceptări îl făcu să înțeleagă deodată că fata îl urmase mult prea ușor. Se întinse, gânditor și încruntat, evaluând riscurile posibile.

Noaptea era fără lună și obscuritatea, sub tufișul care-i adăpostea, era deplină. Într-un târziu Gosseyn începu să-i deslușească vag silueta neclară în anemica lumină a unui felinar îndepărtat. Era la vreo doi metri de el și, în timpul cât o observă nu făcu nici o mișcare. Pe măsură ce studia această formă întunecată, Gosseyn își dădea seama din ce în ce mai mult de enigma pe care o reprezenta. Era cel puțin la fel de enigmatică ca și el. Reflecțiile îi fură întrerupte de vocea fetei care îi șopti :

— Mă numesc Teresa Clark. Dar pe tine ?

În fond, cum ? Asta se întreba și Gosseyn. Înainte de a putea răspunde, fata adăugă :

— Ai venit pentru jocuri ?

— Întocmai, răspunse Gosseyn.

Ezită o clipă. El ar fi trebuit să fie cel care pune întrebări.

— Și tu ? Tot pentru jocuri, aici ?

Nu-i trebui mult ca să realizeze că pusese o întrebare stupidă căci răspunsul pe un ton amar nu întârzie :

— Nu fi rău. Eu nici măcar nu știu ce înseamnă A-ul acela cu o linie deasupra. *

Gosseyn rămase tăcut. În vocea ei ghicise o umilință jenantă. Brusc, personalitatea fetei i se contură : un psihic deformat, dar care nu întârzia să-și manifeste completa satisfacție în el însuși. O mașină trecu în viteză pe stradă, scutindu-l de orice comentariu. Fu urmată aproape imediat de alte patru. Noaptea fu înecată brusc în zgomotul șuierător al pneurilor pe asfalt. Sunetul nu întârzie să se stingă, dar nu complet, persistând perceptibile ecouri îndepărtate, care probabil nu încetaseră niciodată, dar care acum, odată cu atenția stârnită, deveniseră reperabile.

Vocea fetei îi curmă din nou meditația. Avea o voce plăcută, dar în care se ghicea o notă de autocompătimire, deloc agreabilă.

— De altfel, care-i șmecheria cu jocurile astea ? Pe de o parte toată lumea vede ce se întâmplă cu câștigătorii care rămân pe Pământ ; n-au treabă ; sunt judecători, guvernatori, ce mai... Dar miile de câștigători, care ani de-a rândul au plecat pe Venus ? Ce naiba fac acolo ?

Gosseyn evită un răspuns care să-l compromită.

— În ce mă privește — zise el — m-aș mulțumi cu prețedenția...

---

* Simbolul grafic pentru noțiunea „nearistotelian" este Ā (N. Trad.).

Fata izbucni în râs.

— Pentru asta va trebui să învingi clanul Hardie.

Gosseyn se așeză.

— Pe cine să învîng ?

— Ei, cum pe cine ? pe Michael Hardie, președintele Terrei.

Ca amețit Gosseyn se alungi din nou în iarbă. Iată ce voiau să spună la hotel Nordegg și ceilalți. Spusele lui li se păruseră a fi delirul unui nebun. Președintele Hardie, Patricia Hardie, palatul de vară din Cress-Village — iar tot ce știa el în legătură cu toate acestea, fals, dar absolut fals.

Cine i-ar fi putut băga în cap asemenea trăsnăi ? Clanul Hardie ?

— Poți să mă înveți cum să procedez ca să obțin, participând la jocuri, un serviciu — ceva, nu mare lucru ? îl întrebă Teresa Clark.

— Ce ?

În obscuritate, Gosseyn o fixă cu privirea, apoi mintea făcu loc unui sentiment mai amical.

— Zău, nu știu cum te-aș putea ajuta. Jocurile solicită un anumit nivel de cunoștințe și o îndemânare care se obține în foarte mult timp. În timpul ultimelor 15 zile, acestea necesită o suplețe de gândire și o putere de înțelegere de un asemenea nivel, încît numai mințile cele mai dezvoltate și mai pătrunzătoare din lume pot spera să concureze cu șanse.

— Ultimele 15 zile nu mă interesează. Dar nu-i așa că dacă atingi cea de a șaptea zi capeți un serviciu ?

— Cel mai neânsemnat post obținut prin jocuri, îi explică cu blândețe Gosseyn, asigură un venit de 10000 de dolari pe an. Iar concurența, trebuie să ți-o spun, este cam dură.

— Eu sunt destul de iute, replică Teresa Clark. Și am ajuns la fundul sacului. Cred că asta mă va stimula.

Gosseyn n-o credea, dar îi părea și rău de ea.

— Dacă vrei — spuse — îți voi face un foarte scurt rezumat.

Se opri. Dar ea interveni imediat :

— Te rog, dă-i drumul.

Gosseyn șovăia. Simțea din nou inutilitatea, lipsa de sens a unei asemenea discuții cu fata aceasta. Cu regret, începu totuși.

— Creierul uman, în mare este format din două părți, cortexul și talamusul — cortexul fiind centrul diferențierii, iar talamusul centrul reacțiilor emoționale ale sistemului nervos.

Se întrerupse.

— Ai fost vreodată la Institutul de Semantică ?

— E formidabil, răspunse Teresa, e plin de bijuterii și metale prețioase...

Gosseyn își mușcă buzele.

— Nu la asta mă referream. Voiam să-ți vorbesc despre fresca de pe pereți ! Ai văzut-o ?

— Nu-mi amintesc.

Ea nu părea să realizeze că răspunsul era deplasat.

— Dar l-am văzut pe domnul acela bărbos... cum naiba îl cheamă ? Directorul ?...

— Lavoisseur ?

Gosseyn se încruntă în întuneric.

— Credeam că a murit într-un accident, acum vreo câțiva ani. Când l-ai văzut ?

— Anul trecut. Era într-un fotoliu rulant.

Gosseyn se posomorâ. O clipă avusese impresia că memoria îl înșeală din nou. Era totuși ciudat că acela care-i manipulase gândirea, oricine ar fi fost el, ar fi dorit ca el să ignore faptul că semi-legendarul Lavoisseur

este încă în viață. După încă o clipă de ezitare, reluă discuția de unde rămăsese.

— Ei, și cortexul și talamusul dispun de niște posibilități fantastice. Ambele trebuie antrenate la maximum, dar mai ales, trebuie astfel organizate încât să acționeze în mod coordonat. De fiecare dată când această coordonare, sau „integrare" nu se realizează, avem de-a face cu o personalitate confuză : victimă a hiperemotivității și, în fapt, a tuturor tipurilor de nevroze. Însă, atunci când integrarea cortico-talamică s-a realizat, sistemul nervos poate rezista aproape la orice șoc.

Gosseyn se opri, amintindu-și de șocul la care a fost supus, nu de multă vreme, propriul său creier. Fata îl întrebă imediat :

— Ce-i cu tine ? S-a întâmplat ceva ?

— N-am nimic.

Și adăugă morocănos :

— Mai vorbim noi despre toate astea mâine dimineață.

Dintr-odată se simți obosit. Se întinse. Adormi gândindu-se ce sens puteau avea cuvintele rostite de detectorul de minciuni : „Este înconjurat de o aureolă de forță de o natură nemaiântâlnită."

Când se trezi, soarele strălucea. Teresa Clark se topise fără urmă.

Gosseyn se convinse de dispariția ei răscolind în grabă tufișurile. Apoi ieși pe trotuar la vreo 30 de metri mai încolo : inspectă dintr-o privire strada spre nord, apoi spre sud.

Trotuarele și strada furnicau de lume. Bărbați și femei, îmbrăcați cu eleganță treceau grăbiți prin fața lui. Zgomotul miilor de voci și a miilor de mașini se concentra într-un vacarm clocotitor, dar înfundat, de fond. Și, deodată totul deveni interesant. Gosseyn, invadat de o

veselie fără margini, se simţi mai mult ca oricând liber. Chiar şi plecarea fetei dovedea că ea nu reprezenta a doua mişcare din vreun plan fantastic, început prin atacul împotriva memoriei sale. Era uşurat că n-o mai are pe cap.

O figură falimentară se detaşă dintre chipurile care îi defilau prin faţă. Teresa Clark, purtând două pungi de hârtie maronie, îl striga.

— Am cumpărat ceva pentru micul dejun. M-am gîndit că ţi-ar place mai mult să mâncăm, aici, la iarbă verde, printre furnici, decât să intrăm într-un restaurant arhiplin.

Mâncară în tăcere. Gosseyn observă că alimentele erau ambalate cu grijă în cutii şi recipiente de voiaj, din plastic. Aveau suc concentrat de portocale, cornflakes, smântână într-un borcan separat, buşeuri calde cu rinichi, cafea cu frişcă, ambalată de asemenea separat.

Cinci dolari, aprecie el. Un adevărat lux pentru un cuplu care trebuia să reziste 30 de zile cu foarte puţini bani. Pe de altă parte, o fată care ar fi avut cinci dolari, în mod sigur i-ar fi dat proprietăresei, ca s-o mai adăpostească o noapte. Pe deasupra probabil că avusese şi un serviciu bun, judecând după concepţia sa despre un mic dejun.

Analizând toate acestea, îi veni o idee la care medită o clipă, apoi întrebă :

— Şi cum ziceai că-l cheamă pe şeful tău, cel care-ţi făcea propuneri ?

— Pardon ? zise Tersa Clark.

Tocmai îşi terminase buşeurile cu rinichi şi-şi căuta poşeta. Păru descumpănită, apoi chipul i se lumină :

— A ! El ?

Şi nu mai zise nimic.

— Da, insistă Gosseyn. Cum îl cheamă ?

Ea părea să-şi fi recăpătat siguranţa.

— Nu-mi place să-mi mai amintesc. A fost ceva foarte neplăcut.

Şi apoi schimbă vorba.

— Pentru prima zi trebuia să ştiu multe ?

Gosseyn la început fu tentat să insiste şi să readucă discuţia la persoana şefului. Dar sfârşi prin a renunţa şi-i răspunse :

— Nu, din fericire, prima zi n-a fost niciodată altceva decât un timp consacrat personalităţilor. În mare se rezumă la o înscriere şi apoi eşti îndrumată către cabina unde vei fi supusă primelor teste. Am studiat dările de seamă ale jocurilor din ultimii 20 de ani, de când Maşina a acceptat să fie publicate, şi am constatat că n-a existat vreodată vreo modificare în prima zi. Ţi se cere să defineşti semnificaţiile lui A, lui N şi lui E cu bară dedesubt.

Fie că-ţi dai seama sau nu este imposibil să fi trăit pe Terra şi să nu fi căpătat măcar o spoială de non-A. Este un element din ce în ce mai important al atmosferei noastre mintale comune şi asta de câteva sute de ani.

Şi încheie :

— Oamenii, în general, au tendinţa de a uita definiţiile — dar dacă tu eşti într-adevăr serioasă...

— Bineînţeles că sunt — zise fata.

Îşi scoase din poşetă o tabacheră fină.

— Vrei una ?

Cutia sclipea în soare. Diamante, smaragde şi rubine scânteiau pe suprafaţa de aur fin cizelat. O ţigară deja aprinsă automat în tabacheră, ieşi din distribuitor. Desigur pietrele puteau fi de plastic, iar aurul — imitaţie : dar obiectul părea manufacturat manual şi autenticitatea era tulburătoare. Gosseyn îl aprecie la vreo 25 000 de dolari.

Îşi regăsi graiul.

— Mulțumesc, nu fumez.

— Este un amestec special, insistă fata. Dulce nemaipomenit.

Gosseyn neagă din cap. De astă dată ea îi acceptă refuzul. Își luă o țigaretă, o duse la buze și aspiră cu o vădită satisfacție, apoi reintroduse tabachera în poșetă. Nu părea să-și dea seama de efectul pe care-l produsese. Zise :

— Hai să revenim la studiile noastre. Și după aceea putem să ne despărțim și să ne revedem diseară. De acord ?

Era o femeie foarte autoritară și Gosseyn nu era sigur că va reuși vreodată s-o aprecieze. Ideea că intruziunea ei în viața sa avea un scop bine definit căpătă contururi tot mai precise. Era posibil ca tocmai această fată să constituie o legătură între el însuși și cauza necunoscută a tulburărilor sale mintale... Nu putea s-o lase să se îndepărteze.

— Perfect, zise el. Dar n-avem timp de pierdut.

3

A fi, înseamnă a fi relativ.
© J.K.

Gosseyn o ajută pe fată să coboare din autobuzul de suprafață. Ocoliră cu pași grăbiți o perdea de arbori, trecură de porțile masive și, în fața ochilor, avură Mașina. Fără nici o șovăire, fata își continuă drumul, dar Gosseyn se opri în loc.

Mașina se înălța la capătul unui bulevard larg. Colinele fuseseră nivelate astfel încât aceasta să fie înconjurată de spațiu și peluze înverzite. Se situa la aproape un kilometru de porțile umbrite de arbori. Sfida cerul într-o splendoare de metal strălucitor. Era un con ațintit spre zenit, surmontat de o stea de lumină atomică, mai orbitoare decât soarele de amiază care licărea deasupra.

Gosseyn fu surprins s-o vadă atât de aproape. Până atunci nu se gândise, dar acum, deodată, își dăduse seama

că Maşina nu va accepta niciodată falsa lui identitate. Blocat, rămase imobil, abătut şi deprimat. Teresa Clark se oprise şi ea şi-l privea.

— O vezi pentru prima oară atât de aproape, zise ea înţelegătoare. Te simţi întors pe dos, nu-i aşa ?

Nuanţa de superioritate care i se ghicea în glas aduse un surâs palid pe buzele lui Gosseyn. „Orăşenii ăştia", gândi el nemulţumit. Acum îi era mai bine. O luă de braţ. pe Teresa şi porni mai departe — Încrederea îi revenea puţin câte puţin. Fără nici o îndoială, Maşina nu-l va judeca în funcţie de o abstracţie atât de absolută cum este starea civilă, cu atât mai mult cu cât însuşi detectorul de minciuni de la hotel recunoscuse că el nu-şi disimulează în mod intenţionat identitatea.

— Acum, că am ajuns aici, zise Teresa Clark, sunt mai puţin sigură de mine. Tipii ăştia par al naibii de deştepţi.

Gosseyn râse vâzându-i expresia feţei, dar se abţinu să comenteze. În cel priveşte se simţea absolut sigur să concureze până în a treizecea zi. Problema nu era dacă va fi în stare să câştige, ci dacă va fi lăsat să încerce.

Unică şi impenetrabilă, Maşina domina fiinţele umane. pe care urma să le claseze după cultura lor semantică. Niciunul din indivizii în viaţă nu ştia cu exactitate unde era amplasat în structura sa un creier electromagnetic. Ca atâţia înaintea lui, Gosseyn se întrebase : „Unde l-aş fi fi implantat dacă aş fi fost unul dintre arhitecţii aceştia savanţi ?" Dar asta n-avea, de altfel, nici o importanţă. Maşina era deja mai în vârstă decât orice om în viaţă. Reânnoindu-se ea însăşi, conştientă de propria existenţă şi de sarcina ce-i revine, rămânea un mister pentru orice creatură umană, insensibilă la corupţie şi capabilă, teoretic, să se opună la orice tentativă de distrugere.

Mulţimea se îndesea pe măsură ce se apropiau de Maşină, iar enormitatea masei acesteia devenea din ce în ce mai evidentă. Forma sa circulară şi dimensiunile îi conferea o alură avântată şi aerodinamică, pe care nu o alterau rândurile de cabine individuale care se înşirau în lungul bazei colosale fracţionându-i linia. De jur împrejurul bazei erau numai cabine. Primul etaj era ocupat de alte săli de concurs şi de culoarele care le deserveau.

Vaste scări exterioare conduceau la al doilea, la al treilea şi la cel de-al patrulea etaj, iar în jos se suprapuneau trei subsoluri succesive ; un total de şapte etaje formate din cabine de examen pentru candidaţii individuali.

— Juggernaut * ! — strigaseră în cor alarmaţi cei emotivi, atunci când demarase construcţia.

— Nici vorbă răspunseseră constructorii ; nu-i o maşină distrugătoare, ci un creier mecanic imobil, dotat cu funcţii creatoare şi cu însuşirea de a se autodizolva, în cadrul unor limite sănătoase.

În numai trei ani oamenii au sfârşit prin a-i accepta deciziile în problemele guvernamentale.

Involuntar, Gosseyn prinse o conversaţie dintre un bărbat şi o femeie, care mergeau în paralel cu ei.

— Pe mine, zicea femeia, mă terorizează tocmai absenţa poliţiei.

La care bărbatul îi spuse :

— Dragă, nu-nţelegi că tocmai asta ne dă o idee despre cum este pe Venus, unde poliţia este inutilă ? Dacă ne vom arăta demni de Venus, vom pleca pe o planetă unde toată lumea este sănătoasă. Perioada asta fără poliţie ne oferă o ocazie de a ne verifica progresele noastre aici. Pe vremuri era un coşmar, dar, numai din câte îmi

---

* Juggernaut — În mitologia indiană, cea de a opta încarnare a zeului Vişnu, semnificând forţa neânduplecată, implacabilă. (N. trad.).

amintesc eu însumi, progresul este vădit. Ce mai, e necesară.

— Cred că aici trebuie să ne despărțim — zise Teresa Clark. Cei din „C" sunt jos, la al doilea subsol și cei din „G" chiar deasupra. Ne vedem deseară pe peluză. Ai ceva contra ?

— Absolut nimic.

Gosseyn o așteptă să înceapă să coboare pe scara ce ducea la al doilea subsol. Apoi o urmări. O întrevăzu când ajunse la ultima treaptă. Se îndrepta spre o ieșire situată la capătul unui coridor îndepărtat. Parcursese jumătatea coridorului când ea o apucă pe o scară care o ducea spre exterior. Până să urce și Gosseyn acele scări, fata dispăruse. Făcu, gânditor, cale întoarsă. Probabilitatea ca fata să nu aibă curajul să se supună testelor îl determinase s-o urmărească, dar confirmarea acestei supoziții era tulburătoare. Problema Teresei Clark devenea din ce în ce mai complexă.

Mai afectat decât se aștepta Gosseyn intră într-una din cabinele de examen vacante din secția „G". Ușa abia se închise cu un clinchet ușor în spatele său, că o voce din difuzor îl întrebă sec.

— Numele dumneavoastră ?

Gosseyn uită de Teresa Clark. Acum începea greul. Cabina era dotată cu un confortabil fotoliu cu pivot, cu un birou cu sertare și un panou transparent, amplasat deasupra acestuia în spatele căruia tuburi electronice luminoase formau motive mergând de la roșul intens la galbenul viu. În centrul panoului se afla difuzorul stilizat, confecționat de asemenea din plastic transparent. De acolo răsuna vocea Mașinii, care acum îi repeta :

— Numele dumneavoastră ? și, vă rog, strângeți în mâini electrozii.

— Gilbert Gosseyn — șopti Gosseyn.

Se făcu tăcere, câteva tuburi de culoare roşie intensă clipiră, apoi :

— Pentru moment — zise Maşina cu un ton neutru — accept acest nume.

Gosseyn se aşeză mai confortabil în fotoliu. Privirea îi ardea sub influenţa nerăbdării. Se simţi în pragul revelaţiei şi zise :

— Îmi cunoaşteţi numele adevărat ?

Urmă o nouă tăcere. Gosseyn avu timpul să se gândească la această maşină, care — chiar în acel moment — purta pe îndelete *zeci de mii* de conversaţii cu fiecare din indivizii ocupând fiecare din cabinele soclului.

Maşina zise :

— În memoria dumneavoastră nu există memoria vreunui alt nume. Dar, pentru moment să lăsăm asta de o parte. Sunteţi gata să vă supuneţi testului ?

— Dar...

— Gata cu-ntrebările pentru moment — răspunse Maşina pe un ton mai strict.

Apoi reluă mai conciliantă :

— Cele pentru scris sunt în sertare. Întrebările sunt tipărite pe fiecare foaie. Nu vă grăbiţi. Aveţi o jumătate de oră şi nu veţi putea părăsi cabina înaintea scurgerii acestui interval de timp. Noroc.

După cum se aştepta Gosseyn, întrebările erau : Ce este non-aristorelianismul ? Non-newtonianismul ? Non-euclidianismul ?

Erau întrebări nu tocmai simple. Cea mai bună metodă era să nu încerci să dai un răspuns detailat, ci să arăţi că realizezi gradulitatea semnificaţiilor cuvintelor şi că înţelegi că fiecare din aceste răspunsuri nu poate fi decât o abstracţie. Gosseyn începu prin a nota abrevierile legale, pentru exprimarea verbală sau în scris, a fiecărui termen : Non-A, sau Ā, Non-N sau Ñ, non-E sauĒ.

Termină în vreo douăzeci de minute, apoi se lăsă în fotoliu, într-o aşteptare tensionată. Maşina spuse „Gata cu întrebările, pentru moment.“ Asta lăsa să se înţeleagă că îi va vorbi din nou. Se scurseră 25 minute când vocea răsună din nou.

— Nu vă lăsaţi amăgit de aparenta simplitate a testului de astăzi. Amintiţi-vă că jocurile nu urmăresc să-i pice la teste pe majoritatea concurenţilor. Sarcina lor este de a-l învăţa pe fiecare individ să-şi utilizeze cât mai bine complexul sistem nervos de care dispune prin moştenire ereditară. Şi aceasta nu se va realiza decât atunci când fiecare va reuşi să ajungă la capătul celor 30 de zile de jocuri. În prezent au fost deja anunţaţi, cei care nu au reuşit după prima zi. Aceştia nu vor mai fi admişi să concureze în restul zilelor actualei sesiuni. Celorlalţi — peste 99% — am plăcerea de a le spune : mult noroc pentru mâine.

Asta, da, operativitate. El îi introduse fila în fanta destinată acestui scop. O cameră de televiziune o parcursese, comparând-o cu răspunsurile corecte, interpretându-le şi acordând o notă favorabilă. Răspunsurile altor 25 000 de concurenţi fuseseră controlate în acelaşi fel. În câteva minute un nou lot de candidaţi va repeta această experienţă.

— Mai doreşti să pui şi alte întrebări, Gilbert Gosseyn ? Îl interogă Maşina.

Gosseyn se încordă.

— Mi-au fost introduse în memorie anumite noţiuni eronate. Această operaţiune urmăreşte un scop anumit ?

— Au fost introduse.

— Cine le-a introdus ?

— Creierul dumneavoastră nu păstrează nici o urmă.

— Atunci de unde ştiţi că au fost introduse ?

— În urma unui raţionament logic, răspunse Maşina,

bazat pe date. Faptul că iluzia dumneavoastră este în legătură cu Patricia Hardie îmi apare foarte sugestiv.

Gosseyn ezită, apoi formulă gândul care îl chinuia.

— Mulți nevrotici au și ei convingeri foarte ferme. De obicei aceștia se identifică fățiș marilor personalități : „Eu sunt Napoleon, eu sunt Hitler, eu sunt Tharg, eu sunt soțul Patriciei Hardie". Ideea mea nu este de aceeași natură ?

— Absolut de loc. Se pot implanta pe cale hipnotică convingeri extrem de puternice. Și cazul dumneavoastră este de această natură. Acesta este motivul pentru care ați reușit să vă debarasați de sentimentul părerii de rău, din momentul aflării că ea este în viață. În același timp trebuie să vă atrag atenția că vindecarea dumneavoastră nu este deplină.

Urmă o scurtă tăcere. Apoi Mașina reluă, cu o curioasă nuanță de tristețe în voce.

— Eu nu sunt decât un creier imobil și vag informat de ce se urzește prin cotloanele îndepărtate ale Terrei Eu nu pot decât să intuiesc planurile ce se pun la cale. Veți ce se urzește prin cotloanele îndepărtate ale Terrei. Eu fi surprins și dezamăgit când veți afla că nu pot să vă spun mai mult.

— Dar ce puteți totuși să-mi spuneți, întrebă Gosseyn.

— Că toate acestea vă privesc în modul cel mai direct, dar eu nu pot rezolva problema. Doresc să vă adresați unui psihiatru pentru a vi se face o fotografie a cortexului. Am unele impresii, în legătură cu creierul dumneavoastră, dar nu reușesc să le precizez. Și acum, gata. La revedere, pe mâine.

Poarta se redeschise automat cu un clinchet. Gosseyn ieși în coridor, ezită un moment, apoi își făcu drum prin mulțimea grăbită luând-o spre nord.

Ajunse la un bulevard pavat. Către nord-est, la vreo 500 de metri de Maşină se înălţau alte clădiri. Erau dispuse geometric de-a lungul bulevardului, la capătul căruia se afla amplasat palatul Maşinii înconjurat de câmpuri de flori şi masive de boscheţi. Palatul nu era mare ; contururile sale elegante se pierdeau în verdele plin şi luxurianţa vegetaţiei decorului. Dar pe Gosseyn nu peisajul îl preocupa. Mintea lui tatona, încerca să imagineze şi să înţeleagă. Preşedintele Hardie şi fiică-sa Patricia locuiau acolo. Dacă el, Gosseyn era atât de implicat în toată chestia asta, atunci şi ei erau la fel de amestecaţi. Pentru care motiv i se băgase în cap, ideea că ar fi fost căsătorit cu o Patricia Hardie *moartă* ? Era o prostie fără seamăn. Ar fi fost denunţat de oricare detector de minciuni, chiar dacă Nordegg nu s-ar fi găsit acolo să-l acuze.

Gosseyn făcu cale întoarsă şi o luă de-alungul soclului Maşinii îndreptându-se spre oraş. Mâncă ceva într-un mic restaurant lângă fluviu şi apoi răsfoi paginile „profesiuni" ale unei cărţi de telefon. Ştia numele celui pe care îl căuta şi de aceea îl găsi cu uşurinţă :

ENRIGHT, DAVID LESTER — PSIHOLOG

709 Palatul Artelor medicale.

Enright scrisese mai multe cărţi, pe care toţi cei ce sperau să treacă de ziua a zecea a jocurilor trebuiau să le fi citit. Era o plăcere să-ţi reaminteşti limpezimea de cristal a stilului autorului, deosebita atenţie semantică acordată fiecăruia dintre gradele de semnificaţie a cuvintelor utilizate, anvergura spiritului său şi modul în care îl înţelegea pe om ca un singur tot, conştiinţă şi corp împreună.

Gosseyn închise cartea de telefon şi ieşi în stradă. Se simţea bine, calmat din punct de vedere nervos. Speranţa renăştea în el. Chiar şi faptul că-şi reamintise cu pre-

cizie de Enright, de cărţile lui, arăta până la ce punct această amnezie parazitară îi bloca memoria. Nu va mai ţine mult din momentul în care celebrul savant se va ocupa de el.

La biroul de recepţie al cabinetului, i se spuse :

— Dr. Enright nu primeşte decât pe bază de programare ; pot să vă fixez o consultaţie peste trei zile — joi la ora 2. Totodată, vă rog să aveţi amabilitatea de a achita o taxă de cauţiune de 25 de dolari.

Gosseyn plăti, luă chitanţa şi ieşi, descurajat dar nu cine ştie ce. Doctorii de mâna întâi erau încă foarte solicitaţi, într-o lume departe încă de atingerea perfecţiunii non-A teoretice.

Ajuns în stradă zări o maşină lungă, puternică, cum nu mai văzuse. Maşina se opri în lungul trotuarului, la vreo 31 de metri de el. Caroseria strălucea în bătaia soarelui de după amiază. Un valet sări de pe locul de lângă şofer şi deschise portiera.

Dinăuntru coborâ Teresa Clark. Era îmbrăcată într-o rochie de după-amiază dintr-o somptuoasă ţesătură neagră. Croiala nu o făcea să pară solidă, dar culoarea închisă a rochiei îi punea în valoare chipul, îndulcindu-i trăsăturile şi, prin contrast, făcându-l să nu mai pară atât de bronzat. Teresa Clark ! Un nume care nu mai însemna nimic în faţa acestei splendori.

— Cine e ? Îl întrebă Gosseyn pe un trecător oprit lângă el.

Surprins, necunoscutul îl privi, apoi rosti numele la care Gosseyn deja se aştepta.

— Cum cine, Patricia Hardie, fiica preşedintelui Hardie. Cred că nu-i prea întreagă la minte fata asta. Uităte numai la maşina asta, bijuterie prea mare, ăsta-i semn sigur de...

Gosseyn se întoarse, ferindu-se să fie văzut de ocupanta mașinii. Ar fi fost o prostie să se lase recunoscut, înainte de a fi analizat toate datele. La fel de ridicol era și gândul că ea s-ar mai întoarce la noapte pe peluză, unde să se întâlnească cu un străin.

Dar ea veni totuși.

Stând în picioare în obscuritate, Gosseyn privea gânditor la silueta întunecată a fetei. Venise la locul de întâlnire pe furiș și acum se afla în spatele ei, aceasta nepărând să-i bănuiască prezența. Era totuși posibil ca, în ciuda minuțioasei examinări a terenului, să fi căzut într-o capcană. Dar era un risc pe care și-l asumase fără nici o ezitare. Fata asta era singura pistă care îl putea conduce spre elucidarea propriului său mister. Și el o urmărea cu atenție, în măsura în care i-o permitea întunericul.

La început, ea rămăsese așezată, cu piciorul stâng îndoit sub cel drept. În aproape 10 minute își schimbase poziția de vreo cinci ori. Își scosese tabachera și apoi o băgase la loc, fără a-și lua vreo țigară. Clătinase din cap de șase ori, ca și cum ar fi vrut să îndepărteze un gând sau o idee. Înălțase din umeri de două ori, își încrucișase brațele și se zgribulise ca și cum i-ar fi fost frig, oftase zgomotos de trei ori, șuierase ușor impacientată și aproape un minut întreg rămăsese nemișcată.

Noaptea trecută fusese mai puțin nervoasă. Nu păruse deloc agitată, cu excepția singurului moment când pretinsese că-i fusese frică de indivizii care, chipurile, o urmăriseră. „Așa-i când așteptți" — conchise Gosseyn. Ea era obișnuită să-i aibă pe oameni sub ochi, să-i dirijeze. În ce-o privea, nu înțelegea și nu putea să aibă răbdare.

Ce zicea după-amiază bărbatul acela ?

Că nu-i prea întreagă la minte. Fără nici o îndoială. Lipsită desigur în fragedă copilărie de antrenamentul inițial non-A, atât de necesar dezvoltării anumitor inteligențe. Cum a fost oare posibilă neglijarea unui asemenea antrenament în căminul unui om atât de superb integrat cum este președintele Hardie, aceasta este întrebarea. Oricare ar fi fost motivul, rezultatul era o făptură ale cărei acte sunt controlate exclusiv de talamus. Și-o imagina cu mare ușurință pradă unei comoții nervoase.

Continuă s-o supravegheze din umbră. La capătul celor zece minute, fata se ridică, se destinse întinzându-și brațele și se reașeză. Își scoase pantofii și, răsucindu-se, se întinse pe iarbă. În clipa aceea îl văzu.

E-n regulă — îi șopti Gosseyn. Eu sunt. Cred că m-ai auzit venind.

Desigur că era o minciună, dar cum fata sărise în sus, părea singura cale s-o liniștească.

— Vai, ce m-ai speriat.

Dar vocea îi era calmă și neutră, perfect controlată. „Are reacții talamice foarte controlate, mititica".

Se așeză în iarbă lângă ea și încercă să se integreze atmosferei acestei nopți. A doua noapte fără poliție! Totul părea dificil de crezut. Auzea zgomotele orașului, abia perceptibile, fără relief, deloc sugestive. Unde erau bandele și hoții? Păreau cu totul ireali, când te gîndeai la ei din acest cotlon liniștit și obscur.

Poate că anii și sistemul de educație le erodaseră numărul, rămânând numai o legendă terifiantă și câțiva descreierați care bântuie în noapte în căutarea vreunei victime fără apărare. Nu, era imposibil să fie așa. Din contră, oamenii deveniseră mai curajoși, pe măsură ce conștiințele se integrau progresiv structurii universului care-i înconjura. Poate pe undeva se pregătea sau se folosea violența. Undeva? Poate chiar aici.

Gosseyn o privi pe fată. Apoi, cu glas foarte scăzut, începu să vorbească. Își istorisi odiseea — cum fusese dat afară din hotel, amnezia care îi ștersese amintirile, curioasa iluzie că ar fi fost căsătorit cu Patricia Hardie.

— Pentru ca în cele din urmă — încheie el — să descopăr că este fiica președintelui și că este cum nu se poate mai vie.

Patricia Hardie îi răspunse :

— Este adevărat că toți acești psihologi, inclusiv cel care te va consulta, s-au numărat printre cei care au câștigat călătoria pe Venus și au revenit pe Pământ pentru a-și exercita profesia ? Și că nimeni altcineva nu are în mod real dreptul de a se consacra psihiatriei și științelor anexe ?

Gosseyn nu se gândise la așa ceva.

— Păi... fără îndoială — se bâlbâi el. Ceilalți pot urma cursurile respective, natural, au dreptul, dar... Deodată fu cuprins de o dorință imperioasă, de o nevoie bruscă să se afle în fața dr-ului Enright. Câte n-ar putea afla de la un asemenea om ! Apoi, redevenind prudent, se întrebă de ce fata îi pusese *această* problemă în loc să-și exprime opinia despre ansamblul celor povestite de el. O privi cercetător în umbră. Dar chipul, expresia feței erau disimulate de întunericul nopții. Fata reluă :

— Vrei să spui că n-ai nici o idee despre identitatea ta ? Mai întâi de toate, cum ai ajuns la hotel ?

Gosseyn răspunse scurt :

— Îmi aduc minte că am luat autobuzul din Cress — Village pentru aeroportul Nolendia. Și îmi mai reamintesc cu perfectă claritate că m-am urcat în avion.

— Ai luat masa la bord ?

Gosseyn își scormoni memoria, negrăbindu-se să răspundă. Era un univers intensiv cel în care el se stră-

duia să pătrundă și la fel de fictiv ca toate celelalte de acest gen. Amintirea nu este niciodată un lucru anume care îți revine în minte, ci este vorba — cel puțin pentru marea majoritate a oamenilor — despre *existența reală* a unui fapt cu o structură analogă respectivei amintiri. Ori, memoria lui nu reținuse nimic care să fie în vreo corelație cu o structură de ordin fizic. Fără nici o îndoială și fără vreun echivoc, nu mâncease nimic în avion.

Fata continua să-i vorbească :

— Chiar n-ai nici cea mai mică idee despre ce înseamnă toate astea ? Nu ți-ai fixat nici un obiectiv, nici un plan care să te scoată la liman ? Te mulțumești să bâjbâi în beznă ?

— Asta e.

Și așteptă reacția ei.

Urmă o lungă tăcere. Prea lungă. Iar răspunsul, când veni, nu veni de la fată. Cineva îi sări în spate și îl doborâ. Alte siluete țâșniră din tufișuri și-l înșfăcară. Reuși să se ridice, luptând. Însuflețit de o profundă oroare, continuă să lupte, chiar și după ce mai multe mâini viguroase îl imobilizaseră, copleșindu-i capacitatea de rezistență.

O voce bărbătească zise :

— O.K., băgați-l în mașină și s-o ștergem.

În timp ce-l înghesuiau pe bancheta din spate a unei limuzine de mare putere, Gosseyn se întrebă : „Au venit chemați de fată ? Ori sunt vreo bandă ?“. Demarajul violent al mașinii puse capăt speculațiilor lui neliniștite.

4

„Ştiinţa nu este decât bun simţ şi judecată sănătoasă"
Stanislas Leczinski, regele Poloniei, 1763.

Maşinile rulau către nord, în lungul străzilor pustii. Gosseyn băgase de seamă că erau două înainte şi trei inapoia lor. Le vedea siluetele negre şi mobile prin parbriz şi în retrovizor. Patricia Hardie se afla într-una din ele ; dar, cu toate eforturile sale, nu reuşi s-o distingă. Dar asta n-avea nici o importanţă. Îşi examinase răpitorii şi bănuielile lui se precizau : nu erau gangsteri.

Se adresă omului din dreapta sa. Nu primi nici un răspuns. Se întoarse către cel din stânga. Înainte de a fi deschis gura, acesta îi zise :

— Nu suntem autorizaţi să-ţi vorbim.

— Autorizaţi ?

Gangsterii nu se exprimă astfel. Gosseyn se relaxă simţindu-se cu adevărat uşurat.

În cele din urmă, maşinile, după ce urmară o curbă largă, intrară în viteză într-un tunel. Urcau o pantă slab luminată. După aproape cinci minute, tunelul deveni luminos în depărtare. Brusc maşinile ieşiră la suprafaţă pe un platou uşor oval. Încetiniră şi se opriră în faţa unei porţi.

Din maşini ieşiră mai mulţi bărbaţi. Gosseyn o remarcă pe fată când aceasta coborâ din maşina care îl precedase. Ea făcu câţiva paşi către el şi-i spuse :

— E bine s-o ştii. Sunt Patricia Hardie.

— Da, răspunse Gosseyn. O ştiu de după-amiază. Cineva mi-a spus cine eşti.

Ochii fetei se măriră de uimire.

— Eşti complet nebun. De ce n-ai întins-o ?

— Pentru că trebuie să ştiu. Vreau şi trebuie să aflu cine sunt.

Probabil că în glasul său răsunase ceva, reflectând sentimentul de vid pe care îl încearcă cel ce şi-a pierdut identitatea.

— Prostule, vai de capul tău -- zise Patricia Hardie cu un ton compătimitor. Tocmai acum când ei îşi fac curaj pentru marele salt şi când au spioni în toate hotelurile. Tot ce a spus detectorul de minciuni despre tine, le-a fost raportat imediat. Şi ei nu vor să-şi ia nici un risc.

Ea ezită şi reluă.

— Singura ta speranţă — vocea ei răsuna neutru — este ca Thorson să nu se intereseze de tine. Tatăl meu încearcă să-l convingă să te examineze, dar, până atunci te consideră fără importanţă.

Se opri din nou și adăugă :

— Îmi pare rău.

Apoi se îndepărtă fără să mai întoarcă capul. Se îndreptă spre o ușă care se deschise înainte ca ea s-o fi atins. O fracțiune de secundă se zări un vestibul inundat de lumină, apoi ușa se închise. Se scurseră cinci sau zece minute. În sfîrșit, un bărbat cu un nas coroiat ca un cioc de vultur apăru pe o altă ușă și-l cântări din ochi pe Gosseyn. Tonul cu care i se adresă mustea de sarcasm :

— Aha, iată-l pe individul periculos.

Insultă fără importanță. Gosseyn trecu în revistă caracteristicile fizice ale necunoscutului, și sensul cuvintelor acestuia i se desluși. El se așteptase să i se ceară să coboare din mașină. Se trase înapoi. Ideea că îl puteau considera drept un tip periculos era cu totul nouă. Părea să nu aibă absolut nici un raport de structură cu faptele. Gilbert Gosseyn, un non-A confirmat, a cărui memorie fusese distrusă de un accident amnezic, putea să se dovedească demn de Venus în urma jocurilor ; dar el nu va fi decât unul din miile de câștigători analogi. Lui nu-i rămânea decât să dovedească că posedă o calitate unică de structură, care să-l diferențieze de restul oamenilor.

— Aaaa ! E mut — zise tipul cel înalt. Pauza non-A, presupun. Acum, ca totdeauna, supui ipoteza examenului cortexului și cuvintele semantice adecvate nu vor întârzia să clopoțească.

Gosseyn îl studia cu curiozitate. Rânjetul se mai îndulcise, expresia feței își pierduse din cruzime, comportamentul era mai puțin animalic și dominator. Gosseyn i se adresă, compătimitor :

— Nu pot decât să presupun că ați eșuat la jocuri, ceea ce ar explica disprețul dumneavoastră. Nu sunteți decât un jalnic dobitoc.

Vlăjganul rânji din nou :

— Hai — îi zise. Vei avea câteva șocuri. De fapt numele meu este Thorson, Jim Thorson. Ți-o spun fără nici o teamă că o să se audă mai departe.

— Thorson ! — repetă Gosseyn.

Și apoi nu mai scoase nici o vorbă. În tăcere îl urmă pe omul cu nasul coroiat, printr-o poartă somptuoasă, în Palatul Mașinii, unde locuiau președintele și Patricia Hardie.

Începu să se gândească la necesitatea intreprinderii unui real efort de a fugi. Dar nu chiar acum. Era foarte curios acest sentiment pe care-l resimțea cu atâta acuitate. De a-și da seama că nevoia de a ști adevărul despre el însuși contează mai mult ca orice.

Un lung coridor de marmoră conducea la o ușă de stejar, deschisă. Thorson îi făcu loc să intre, un surâs încrețindu-i figura prelungă. Apoi intră și el închizând ușa în urma lui și lăsându-i afară pe paznici.

Trei persoane așteptau în cameră : Patricia Hardie și doi bărbați. Unul dintre aceștia era un tip bine de vreo 45 de ani, așezat la un birou. Dar al doilea fu cel care îi reținu atenția lui Gosseyn.

Acesta fusese victima unui accident. Era o monstruozitate alcătuită din cârpituri. Un braț îi era de plastic, la fel unul dintre picioare, iar spatele îi era acoperit de o platoșă de plastic. Craniul părea făcut din sticlă opacă : nu avea urechi, iar ochii — doi ochi omenești — te priveau printr-un dom perfect lins, de plastic chirurgical. În oarecare măsură putea fi considerat un norocos : de la ochi în jos, partea inferioară a feței era intactă.

Avea un chip. Nasul, gura, bărbia și gâtul îi erau umane. În rest, asemănarea cu o făptură normală depinde în mare măsură de concesiile pe care observatorul era înclinat să le facă. Ori în momentul acela Gosseyn nu era dispus să facă vreuna. El optase pentru o anumită comportare, pe plan abstract : obrăznicia. Și zise :

— Cine-i sperietoarea asta ?

Creatura izbucni într-un râs grav. Vocea, când îi răspunse, era profundă, vibrând ca nota „sol" a unei viori.

— Să zicem — zise el — sunt elementul X.

Gosseyn își întoarse privirea de la X la tânăra fată. Aceasta, cu răceală, nu-și plecă ochii, dar o umbră de îmbujorare îi coloră obrajii. Își schimbase rapid toaleta și acum era îmbrăcată într-o rochie de seară. Și asta îi oferea prestanța pe care Teresa Clark n-o avusese niciodată.

În mod ciudat, numai cu greu putu să acorde atenție și celorlalți.

Chiar pentru mintea antrenată a lui Gosseyn, o modificare a stării de spirit astfel încât să accepte ideea că Președintele Pământului, Hardie, poate complota, nu era un lucru ușor de realizat. Dar la urma urmei, imposibil de ignorat.

O acțiune ilegală era în curs. Oamenii aceștia nu s-ar fi purtat cu el, așa cum s-au purtat, iar Patricia și Thorson nu i-ar fi zis ce i-au zis, dacă asta n-ar fi însemnat ceva. Chiar Mașina îl avertizase că trebuie să se aștepte la necazuri. Și ea îl lăsase să înțeleagă că sunt în legătură cu familia Hardie.

Văzut de aproape, președintele avea căutătura dură a celui care impune disciplina și surâsul celui care trebuie să se arate amabil și plin de tact cu o mulțime de oameni. Buzele îi erau subțiri. Fără îndoială unul dintre

cei capabili să întrerupă sec o discuție sau s-o aducă cu autoritate la subiectul dorit. Semăna cu un detector plin de vivacitate, obișnuit să comande. Acesta i se adresă :

— Gosseyn, vom fi în continuare menționați în poziții secundare dacă vom accepta guvernarea Mașinii și filozofia non-A. Noi, cei de față, suntem foarte inteligenți și capabili, din toate punctele de vedere, numai că temperamentul nostru prezintă anumite aspecte incontrolabile, fapt ce ne-ar împiedica, în mod normal, să obținem o reușită completă. 99% din istoria omenirii a fost făcută de oameni ca noi și poți fi sigur că așa va fi și de acum încolo.

Gosseyn îl privea și simțea cum i se strânge inima. I se spuneau prea multe. Fie complotul era în preajma izbânzii, fie amenințările abia voalate ce i se adresaseră deja trebuiau luate ca definitive, în sensul cel mai propriu. În timpul acesta Hardie continuă :

— Ți-am spus toate astea ca să subliniez următoarele dispoziții : Gosseyn, mai multe arme sunt ațintite asupra ta. În consecință, fără alte comentarii te vei așeza în fotoliul acela — indică cu mâna dreaptă — vei lăsa să ți se pună cătușe, și te vei supune la tot ce-ți vom face.

Întoarse privirea și zise :

— Thorson, adu instrumentele necesare.

Gosseyn era pe deplin conștient că nu are cum să scape din încăperea aceea. Păși în direcția aceea și îl lăsă pe Thorson să-i fixeze încheieturile de cotierele fotoliului. Privi apoi cu vie curiozitate la vlăjganul care împinsese până, lângă el o masă încărcată cu o sumă de mașinării cu un aspect foarte complex. Fără să scoată vreo vorbă, Thorson îi aplică pe piele, cu ajutorul unei benzi adezive, o duzină, de prelungitoare în formă de cupă ale uneia

dintre aparate : şase pe cap şi pe figură, celelalte pe gât, pe umeri şi pe partea de sus a spatelui.

Gosseyn băgă de seamă că nu era singurul curios din cameră. Ceilalţi doi bărbaţi, Hardie şi monstrul se aplecaseră înainte. Ochii albaştri şi cei galbeni bruni luceau cu o sclipire avidă. Fata se ghemuise în fotoliul ei, cu genunchii strânşi sub bărbie, una dintre mâini ducând ţigara la buze. Aspira fumul ca un automat, dar nu-l inhala ; îl ţinea numai în gură şi apoi îl sufla. Şi asta fără întrerupere.

Din cei patru, Thorson se dovedea cel mai calm. Cu gesturi sigure operă câteva reglaje pe una din laturile maşinii, invizibilă pentru Gosseyn, apoi îl privi interogator pe Michael Hardie. Dar Gosseyn fu acela care rupse tăcerea, rostind cu voce înfundată :

— Părerea mea este că ar trebui să mă ascultaţi. o clipă.

Se întrerupse ; nu pentru că ar fi terminat, ci fiindcă brusc realizase situaţia disperată în care se afla. Gândi în acel moment : pentru numele Raţiunii, ce se întâmplă aici ? E oare posibil să i se întâmple aşa ceva unei fiinţe umane care respectă legile, acum, în A.D.*. 2560, şi unde — pe Pământul în pace ?

— Am impresia, zise el, şi vocea îi suna răguşit chiar şi propriului auz — că sunt un puşti într-o casă de nebuni. Voi aşteptaţi ceva de la mine. Doamne, spuneţi-mi ce şi voi face singur tot ce vreţi. E absolut normal — continuă el — ca viaţa să conteze pentru mine mai mult decât orice-mi veţi cere. Sunt absolut sigur de asta pentru ca în lumea noastră non-A nimeni nu se poate gândi că ideile, invenţiile sau personalitatea cuiva pot fi folo-

* A.D. : abreviere pentru expresia „anno domini", utilizată pentru desemnarea anilor „după Christos" (N. trad.)

site în detrimentul speciei umane. Maşinile, considerate individual, nu pot apleca balanţa în sensul opus cantităţii totale de cunoştinţe ştiinţifice acumulate de cei curajoşi şi determinaţi să apere civilizaţia.

Îl privi apoi întrebător pe Michael Hardie :

— E ceva de genul acesta ? Vreo invenţie datând dinaintea amneziei mele ?

— Nu.

X fu cel care îi răspunsese. Mutilatul părea amuzat şi adăugă :

— Ştii că poate-i interesant. Avem aici un om care-şi ignoră şi viitorul şi trecutul, dar a cărui apariţie totuşi acum, în acest moment — nu poate fi pe de-antregul întâmplătoare. Incapacitatea detectorului hotelului de a-i descoperi identitatea reală este un fenomen nemaiîntâlnit.

— Dar el spune adevărul.

Patricia Hardie îşi coborâ picioarele pe covor şi-şi scoase ţigara din gură. Atitudinea ei părea foarte pozitivă.

— Detectorul hotelului a afirmat că el nu-şi cunoaşte propria identitate.

Braţul de plastic schiţă un gest protector în direcţia ei. În vocea gravă se ghicea o nuanţă îngăduitoare :

— Fetiţa mea, nu punem la îndoială ce-a afirmat. Dar totodată, nu pot trece cu vederea faptul că maşinile sunt coruptibile. Eminentul domn Crang şi eu însumi — tonul accentuă această nuanţă — am demonstrat-o spre satisfacţia multor persoane, între care se numără şi tatăl tău.

Preşedintele Hardie încuviinţă :

— Are dreptate, Pat. În mod normal, cel care s-ar crede, în mintea lui, soţul fiicei mele, n-ar fi decât un

nevrotic obișnuit. Cu toate acestea, însăși apariția unui asemenea individ *în acest moment* trebuie cercetată. Mai mult, incapacitatea detectorului de la hotel de a-l identifica este atât de normală, încât, după cum vezi — el făcu un gest — chiar Thorson personal s-a arătat interesat. După părerea mea, a fost trimis de agenții Ligii galactice ca să se facă remarcat și, ei bine, s-a făcut remarcat. Ce-ai de gând Jim ?

Thorson ridică neglijent din umeri.

— Îi voi sonda centri memoriei și voi afla cine este.

X opină :

— Cred că rezultatele acestui examen nu trebuie să aibă o prea largă circulație. Miss Hardie v-aș ruga să plecați.

Buzele fetei se strânseră.

— Aș prefera să rămân.

Apoi își ridică sfidător capul :

— La urma urmei, mi-am asumat niște riscuri.

Nimeni nu zise nimic. Creatura semiumană o privi cu niște ochi, pe care Gosseyn îi găsi necruțători.

Patricia Hardie se răsuci, stânjenită, și-l privi pe tatăl ei, căutându-i parcă sprijinul. Marele bărbat îi evită privirea, foindu-se jenat în fotoliul său.

Fata se ridică, o cută disprețuitoare afectându-i armonia buzelor.

— Deci te are și pe tine la mână — zise ea plină de sarcasm. Ei bine, să nu-ți închipui că mă sperie și pe mine. Într-o bună zi am să-i plasez un plumb acolo unde trebuie, astfel încât nici un chirurg să nu-i mai poată cârpi gaura cu plastic.

Ieși trântind ușa, Hardie remarcă :

— Cred că nu mai avem timp de pierdut.

Nimeni nu obiectă. Gosseyn văzu degetele lui Thorson meșterind contactorul mașinii de pe masă. Degetele

răsuciră în forță ceva. Se auzi un declic, urmat de un zumzet.

Mai întâi nu se întâmplă nimic. Gosseyn se încordase, pregătit să reziste unui flux de energie. Dar acesta nu se manifestă. Cu o privire lipsită de viață, examină mașina. Aceasta sfârâia și zumzăia. Ca multe altele era dotată cu niște tuburi electronice speciale. Acestea erau necesare controlării vitezei motoarelor invizibile, amplificării unei anumite rezonanțe proprii profunde, convertirii energiei, cronometrării modificărilor survenite într-un proces imperceptibil, precum și în vreo sută de alte activități, dificil de spus care.

Unele tuburi străluceau de o lumină vie în fundul orificiilor practicate în cutia de plastic cu muchii rotunjite. Altele, el o știa, mult prea sensibile pentru a fi expuse unor factori atât de violenți, cum ar fi temperatura normală și iluminarea normală a unei camere, erau probabil ascunse în micile lor teci protectoare și numai o infinitezimală porțiune a corpului lor cu netezimi de sticlă era în legătură cu exteriorul.

Ochii începură să-l doară, după ce le fixă o vreme. Clipea continuu și lacrimile îi inceţoșau privirea. Forțându-se Gosseyn reuși să privească și altceva decât masa și aparatele. Dar mișcarea fusese probabil prea rapidă pentru nervii lui crispați. Ceva îi răsună în cutia craniană, declanșând o violentă migrenă. Cu o tresărire își dădu seama că este efectul mașinii.

I se părea că plonjează spre fundul unui bazin. Din toate părțile simțea exercitându-se asupra lui o presiune violentă, *inclusiv din interior*. De undeva, de foarte departe, auzea vocea calmă a lui Thorson explicînd didactic auditorilor ;

— Acesta este un aparat foarte interesant. Produce un fel de energie nervoasă. Această energie este preluată

de electrozii pe care i-am amplasat în capul și umerii lui Gosseyn, răspândindu-se apoi în lungul circuitelor nervoase preexistente în corpul lui. Ea însăși nu creează noi circuite. Trebuie imaginată ca un puseu care îndepărtează instantaneu micile obstacole. În schimb, evită dificultățile care diferă cu peste 1% de valorile lor normale. Se poate spune, fără a greși cu nimic, că este una dintre energiile care se răspândesc pe căile minimei rezistențe.

Sunetul acestei voci îl împiedica să gândească. Mintea lui Gosseyn nu putea formula un gând complet. Încercă să se opună bruiajului verbal și energiei care îl penetra. Dar prin cap continuă sarabanda frânturilor de idei, dominată de vocea lui Thorson.

— Caracteristica interesantă din punct de vedere medical a acestui flux artificial de energie nervoasă constă în posibilitatea de a-l fotografia. În câteva clipe, după ce acțiunea energiei artificiale se va resimți în circuitele nervoase cele mai îndepărtate, voi lua mai multe negative, pe baza cărora vom avea clișeele necesare. Mărindu-le pe sectoare cu ajutorul unui proiector, fotografiile vor arăta în ce zone ale creierului îi este localizată memoria. Având în vedere că știința cunoaște de multă vreme natura amintirilor înmagazinată în fiecare grup de celule, vom putea deci alege locul în care ne vom concentra presiunile pentru a constrânge acea amintire specifică, care ne interesează, să se formuleze verbal. În acest scop vom utiliza tot acest aparat, dar mărindu-i puterea și combinînd-o cu o formulă semantică complexă de asocieri verbale, ceea ce va realiza efectiv operațiunea respectivă.

Spunând acestea, închise aparatul și extrase un film din camera obscură, Spuse : „Supravegheați-l" și dispăru pe una din uși.

Orice supraveghere era de prisos. Gosseyn nici n-ar fi putut să se țină de picioare. Avea impresia că în loc de

creier avea un titirez. Ca un copil care s-a învârtit prea multă vreme, simţea nevoia să se rotească în sens invers.

Înainte de a-şi fi redobândit o imagine normală, Thorson se şi întoarse.

Intră cu paşi măsuraţi şi ignorându-i pe X şi pe Hardie, se îndreptă spre Gosseyn. Ţinând două clişee în mână, se opri în faţa prizonierului şi îl privi cu intensitate.

— Ce-ai descoperit ? întrebă Hardie, aflat în stânga lui Gosseyn.

Thorson îi făcu un semn grăbit, ordonându-i să tacă. Gestul fusese de o surprinzătoare brutalitate şi Thorson nici nu păru să-şi dea seama că îl făcuse. Nemişcarea tensionată în care rămăsese îi punea brusc în evidenţă personalitatea, conferindu-i o profunzime fără egal. Acum era un cu totul alt om. Căci sub aspectul impasibil, se dovedea a fi un uragan de energie nervoasă, o fiinţă cu un potenţial aflat la cotele cele mai superioare. Reprezenta porunca fermă, definitivă, fără echivoc. Când era de acord cu alţii era aşa pentru că el o dorea. Când nu era de acord — el o voia.

X se apropie cu fotoliul rulant şi delicat, luă din mâinile lui Thorson fotografiile. Una i-o întinse lui Hardie. Cei doi bărbaţi priviră clişeele animaţi de emoţii distincte, diferite.

X fu cât pe aci să se ridice din fotoliu. Mişcarea schiţată relevă mai multe detalii ale corpului său semiartificial. În primul rând talia ; era mai înalt decât o crezuse Gosseyn — cel puţin un metru Bo. Se putea vedea modul de articulare al braţului de plastic cu cuşca artificială care îi acoperea toracele şi faptul că chipul lui putea exprima tulburarea. X mormăi :

— Ce noroc am avut că nu l-am lăsat să ajungă la psihiatrul acela. Am dat lovitura la momentul potrivit, chiar la început.

Michael Hardie părea enervat :

— Ce tot vorbești acolo ? Nu uita că ocup actuala funcție datorită numai abilității tale de a controla jocurile Mașinii. Eu personal n-am ajuns vreodată să pricep toate non-aiurelile astea cu ajutorul creierului uman. Ce-s toate mâzgălelile astea ? Eu nu văd decât ceva ca o crustă solidă de lumină. Presupun că dungile de colo sunt liniile de descărcare nervoasă și care o să se descurce cu ocazia proiecției măritoare. De data asta Thorson îl auzi. Se duse la Hardie și-i arătă ceva pe o fotografie, murmurând o explicație care-l făcu încet, încet să pălească vizibil.

— Trebuie să-l omorâm — zise el — imediat.

Thorson clătină din cap iritat.

— De ce ? ce poate să facă ? Să informeze Lumea ?

Și insistă :

— Luați bine aminte că nu există linii clare pe lângă... problemă.

— Dar gândiți-vă, dacă găsește mijlocul să se servească de ea ? — interveni din nou Hardie.

— Ar necesita luni întregi ! exclamă X. Nici măcar degetul mic n-ar reuși să-l miște mai devreme de 24 de ore.

Continuară să șușotească între ei, până când Thorson explodă furios :

— Dar nu credeți cu adevărat că poate scăpa din celula *asta* ? Ori v-ați apucat să citiți romane din acelea Aristoteliene, în care eroul câștigă de fiecare dată ?

Până la urmă s-a văzut cine avea ultimul cuvânt. Fură chemați câțiva oameni care îl transportară pe Gosseyn cu tot cu fotoliu și cătușe, într-o celulă de oțel masiv, situată pe undeva, 4 etaje mai jos. Ultimele trepte se terminau chiar în celulă și, după ce oamenii care-l aduseseră făcură cale întoarsă până la etajul superior, un motor făcu să dispară întreaga scară în tavan, 7 metri mai sus. O ușă de oțel se trânti cu zgomot peste deschizătură și fu blocată cu zăvoare grele. Și apoi se așternu tăcerea.

5

Gosseyn zăcea nemişcat în fotoliul de oţel. Inima îi pulsa din greu, tâmplele îi zvâcneau, se simţea bolnav şi total sfârşit de pe urma experienţei pe care o trăise. Întregul corp îi era năclăit de sudoare.

— „Mi-e frică — gândi el. Mi-e groaznic de frică. Înnebunesc de frică".

Frica probabil ia naştere de undeva în profunzimile coloidale ale trupului. O floare când îşi închide petalele noaptea, îşi mărturiseşte teama de întuneric, dar ea nu are un sistem nervos capabil să transmită impulsuri şi nici talamus care să le primească şi să traducă mesajul lor electric sub formă de emoţii. Fiinţa umană este o structură fizico-chimică care ia cunoştinţă de propria existenţă prin funcţionarea unui complex sistem nervos. După

moarte, corpul se dezintegrează, iar personalitatea mai supraviețuiește numai sub forma unui oarecare număr de impulsuri — amintire, și acelea deformate, în sistemul nervos al altora. Și pe măsura trecerii anilor, aceste amintiri se estompează. El, Gilbert Gosseyn, va supraviețui ca influxuri nervoase în mintea altora, cel mult o jumătate de secol ; sub formă de emulsie pe un negativ foto — un oarecare număr de ani : și în calitate de asamblaj electronic în celulele unor tuburi catodice — poate vreo două sute de ani. Nici una din aceste posibilități luate în calcul nu-l liniștiră și nici nu-i stopară fluxul de transpirație care îi șiroia pe corp în camera caldă, aproape fără aer.

„Sunt ca și mort — gândi el în chinurile agoniei. Am să mor. Da, am să mor".

Și chiar în acel moment simți cum îl lasă nervii.

O lumină țâșni din plafon ; o vizetă metalică se deschise. O voce necunoscută rosti :

— Da, îl puteți informa pe domnul Thorson că tipul se simte bine.

Trecură minute nenumărate, apoi scara coborâ. Extremitatea sa inferioară lovi cu un sunet metalic podeaua. Niște lucrători coborâră pe scară o masă. Pe rând, cu operativitate, aparatul care fusese deja utilizat pe Gosseyn, precum și câteva altele — cu forme și destinații diferite — fură aduse și montate pe masă. Imediat ce terminară, lucrătorii dispărură în sus pe scară.

Doi bărbați cu chipuri dure coborâră cu agilitate scara. Îi examinară lui Gosseyn mâinile și încheieturile, apoi se îndepărtară și din nou se lăsă tăcerea.

Nu trecu mult și, cu același zgomot metalic, ușa se deschise din nou. Gosseyn se încordă, așteptându-se să-l vadă pe Thorson. În locul acestuia apăru Patricia Hardie, care pur și simplu sări de pe ultimele trepte. În timp ce își descuia cătușele, îi șopti grăbită, insistentă :

— Ia-o pe coridor la dreapta vreo treizeci de metri. Acolo, sub scara principală o să vezi o ușă. Dincolo de ușă o scară mai mică, urci două etaje și ajungi la șase metri de apartamentul meu. Poate vei fi în siguranță acolo, dar nu pot să jur. Din clipa asta ești liber. Mult noroc !

Imediat ce-l eliberă fata urcă în fugă scara. Mușchii lui Gosseyn erau atât de anchilozați, încât se împiedica îngrozitor de fiecare treaptă. Însă indicațiile fetei se dovediră exacte. În momentul în care ajunse în camera ei de dormit, circulația sângelui aproape i se restabilise.

Un parfum subtil plutea în aerul camerei. Prin ferestrele aflate lângă patul cu baldachin, Gosseyn putea vedea farul atomic al Mașinii. Ardea atâta de aproape, încât aveai impresia că l-ai putea apuca întinzând mâna.

Gosseyn nu împărtășea deloc speranțele Patriciei Hardie ; nu va fi în nici un caz în siguranță în dormitorul ei, în afară de aceasta, acum era momentul să dea lovitura, atâta vreme cât fuga lui nu fusese descoperită. Voi să încalece balustrada, dar se aruncă instantaneu înapoi ; un șir de vreo șase oameni înarmați trecu pe sub balcon. Când aruncă o privire un moment mai târziu, văzu doi bărbați tupilându-se în niște boscheți, la mai puțin de treizeci de metri.

Gosseyn se întoarse în mijlocul camerei. Nu-i trebui decât un minut ca să inspecteze din ochi cele patru încăperi care alcătuiau apartamentul tinerei fete. Își alese salonul de toaletă drept post de observație. Acesta avea o fereastră și un balconaș care dădea într-o galerie de vegetație, ceva mai la o parte de restul marii grădini. În cel mai rău caz, putea să sară și să se lase să alunece pe crengi în jos. Extenuat, se așeză greoi pe bancheta lungă poziționată în fața oglinzii monumentale. Era timpul să se gândească puțin și la gestul Patriciei. Fata își asumase

un risc serios. Motivul era obscur, dar părea evident că-îşi regreta participarea la complotul urzit împotriva lui.

Gândurile îi fură întrerupte de zgomotul uşor al unei uşi îndepărtate. Gosseyn sări în picioare. Era poate fata ; glasul ei şopti prin uşa camerei de baie :

— Eşti acolo, domnule Gosseyn ?

Fără să răspundă, Gosseyn deschise şi amândoi se priviră în prag.

— Ce-ai de gând ?

— Să ajung la Maşină.

— De ce ?

Gosseyn şovăi. Patricia Hardie îl ajutase şi prin urmare, merita să-i acorde încredere. Dar trebuia să ţină seamă şi de faptul că avea de-a face cu o nevrotică, care — fără îndoială — a acţionat impulsiv. Poate nici măcar nu realiza toate consecinţele gestului său. O văzu surâzând ironic.

— Nu face idioţia — zise ea — să crezi că poţi salva lumea, că tot nu poţi face nimic. Conspiraţia asta nu este la nivel pământean şi nici măcar la scara sistemului solar. Noi suntem doar nişte pioni într-o partidă pe care o joacă oamenii din stele.

Gosseyn o privi aiurit.

— Eşti nebună ? — îngână el.

În clipa în care vorbi, se simţi golit de orice senzaţie, cu impresia de a fi auzit cuvinte pline de înţelesuri. Deschise gura ca să zică ceva, dar renunţă. Îşi aminti unul din cuvintele rostite de Hardie, şi înainte : „galactic". Atunci fusese mult prea stresat pentru a-i recepta sensul. Abia acum mintea sa începea să capete o imagine asupra

intensității celor spuse. Dar își recăpătă stăpânirea de sine și reveni asupra spuselor fetei :

— Oameni ai zis ? — repetă el.

Fata încuviință.

— Dar nu mă-întreba cum au venit aici. Eu habar n-am nici cum au apărut oamenii ca noi pe Pământ. Teoria cu maimuța pare plauzibilă numai dacă n-o privești prea de aproape. Dar, te rog, hai să nu ne pierdem în tot felul de ipoteze. Mie, personal, îmi pare bine că sunt oameni și nu cine știe ce monștri necunoscuți. Ce pot însă să-ți certific este faptul că Mașina e neputincioasă în acest domeniu.

— Mă poate proteja.

Se văzu pe gânduri și articulă pentru sine :

— S-ar putea.

Apoi ridică din nou spre el ochii ei luminoși.

— Nu-mi prea dau bine seama ce amestec ai tu în toate astea. Ce-au descoperit în ce te privește ?

Gosseyn îi povesti pe scurt, în câteva cuvinte, la ce experiență fusese supus și adăugă :

— Ceva trebuie să fie la mijloc. Și Mașina mă sfătuise să-mi fac o fotografie a cortexului.

Patricia Hardie nu-i răspunse o vreme.

— Dumnezeule — reluă ea — poate că au dreptate să se teamă de tine.

Dar se întrerupse brusc.

— Ssst, vine cineva.

Gosseyn auzise și el sunetul cristalin al clopoțelului de la intrare.

Schiță un gest rapid cu capul către fereastră, dar fata îi șopti în grabă :

— Nu, nu pleca încă. Încuie ușa după ce ies eu și nu fugi decât dacă vin să percheziționeze.

Îi auzi pașii îndepărtându-se. Când revenire, erau întovărășiți de zgomotul unor pași grei.

O voce bărbătească vorbea :

— Tare mult aș fi vrut să-l văd și eu pe tipul ăla. De ce nu mi-ai spus și mie peste ce ai dat ? Acum chiar și lui Thorson îi e frică.

Fata era calmă.

— Dragă Eldred, de unde puteam eu să știu că este diferit ? Știam doar că vorbesc cu cineva care și-a uitat trecutul.

„Eldred" — gândi Gosseyn. Un nume care trebuie să-l țină minte. Suna mai degrabă a prenume decât a nume de familie. Dar bărbatul continua :

— Dacă mi-ar spune-o altcineva decât tine, Pat, l-aș crede. Dar în ce te privește, am avut mereu senzația că îți aranjezi niște combinații personale. Pentru numele lui Dumnezeu, nu fii prea șmecheră.

Fata izbucni în râs.

— Scumpule — zise ea — dacă Thorson bănuiește vreodată că Eldred Crang, comandantul bazei galactice locale, și John Prescott, comandantul secund, s-au convertit amândoi la non-A, abia atunci o să ai dreptate să vorbești despre combinații personale.

Vocea lui deveni aproape o șoaptă.

— Pat, ai înnebunit, ce-ți veni să spui toate astea cu voce tare ? Eu n-am vrut decât să te avertizez. În Prescott nu mai am deplină încredere. De când a apărut Thorson, e lunecos ca o zvârlugă, nici nu mai știi de unde să-l apuci. Din fericire, nu l-am lăsat niciodată să înțeleagă care sunt adevăratele mele opinii despre non-A.

Fata îi răspunse ceva ce Gosseyn nu înțelese. Se lăsă apoi o tăcere, întreruptă de zgomotul inconfundabil al unui sărut. Vocea fetei răsună din nou :

— Prescott merge cu tine ?

Gosseyn spumegă. — „M-am prostit de-a binelea — se gândi el furios. Doar n-am fost niciodată căsătorit cu ea și n-am de ce să mă las tulburat și dat peste cap de o iluzie".

Dar ce resimțea era greu de suportat. Sărutul îl șocase — emoția era poate falsă, dar pentru a scăpa din ghearele ei, trebuia altceva decât un tratament non-A.

Clopoțelul de la intrare puse capăt reflexiilor sale. După zgomote înțelese că bărbatul și fata trecuseră în living. Auzi deschizându-se ușa și o voce bărbătească glăsuind :

— Miss Patricia, am primit ordin să percheziționăm apartamentul dumneavoastra căci suntem în căutarea unui prizonier evadat... Vă rog să mă scuzați, domnule Crang, nu v-am observat.

— O.K.

Era vocea bărbatului care o sărutase pe Patricia Hardie..

— Căutați ce vreți și duceți-vă odată.

— Am înțeles, domnule.

Gosseyn nu mai stătu pe gânduri. Balconul care decora fereastra salonului de toaletă era mascat de coroanele unor copaci. Ajunse jos fără probleme și se strecură în patru labe pe lângă zid. Pe parcursul primelor sute de metri, nici măcar o singură dată nu părăsi adăpostul tufișurilor sau boschetilor.

Ajunsese la vreo treizeci de metri de sectul aproape pustiu al Mașinii, când o duzină de automobile țâșniră din spatele unui șir de arbori, unde stătuseră la pândă ; câteva arme deschiseră focul asupra lui Gosseyn urlă disperat la Mașină :

— Salvează-mă, salvează-mă !

Izolată, indiferentă, Maşina îl copleşea cu imensa sa masă. Dacă era adevărat, cum spunea legenda, că ea se putea apăra singură — pe sine şi domeniul său — de astă dată se pare că nu a găsit că este cazul s-o facă.

Nici măcar un singur led nu a clipit demonstrând că ea ar avea cunoştinţă de crima pe cale să se producă în chiar prezenţa sa.

Gosseyn se târa frenetic pe gazon când îl atinse primul glonţ. Fu lovit în umăr şi impactul îl rostogoli pe traiectoria unei raze de energie incendiară. Carnea şi veşmintele îi fură cuprinse de flăcări. Trupul ce-şi continua rostogolirea fu lovit de alte gloanţe, care-l sfârtecară în mii de bucaţi care continuau să ardă cu furie. Dar cel mai îngrozitor era că nu-şi pierdu cunoştinţa.

Simţea muşcătura continuă a focului şi gloanţele care îi sfâşiau trupul torturat, plumbii şi flăcările îi străpungeau organele vitale, picioarele, inima, plămânii, încă multă vreme după ce încetase să se mai mişte. Ultimul său gând confuz reflectă certitudinea, infinit de tristă şi de disperată, că nu va mai vedea niciodată Venus şi misterele sale neştiute.

Şi apoi moartea veni să-l ia.

6

Un ciudat sunet grav îi atrase atenţia lui Gosseyn. Părea că vine de sus. Sunetul deveni rapid mai strident şi se transformă într-un zgomot continuu, asemănător sforăitului mai multor maşini la ralanti.

Gosseyn deschise ochii. Era întins pe jos, în obscuritate, lângă trunchiul unui arbore gigantic. În apropiere se mai întrezăreau doi alţi arbori, dar talia lor era atât de incredibilă încât îşi strânse pleoapele şi rămase nemişcat, ciulind urechile. Se părea că în apropierea sa nu mai era nimeni. Întreaga sa fiinţă se rezuma la urechi şi la auz. Nimic altceva. Era un simplu obiect neânsufleţit, dotat nu numai cu facultatea de percepere a sunetelor.

Cu vremea reuşi să-şi extindă sfera percepţiei. Îşi simţi corpul întins pe pământ. Fără imagini vizuale, dar,

puţin câte puţin, impresia se definitivă în mintea lui. Era întins pe solul venusian, ferm, solid susţinut de această bază planetară invulnerabilă care este Venus.

Procesiunea lentă a gândurilor lui îşi schimbă cursul.

Venus ! Dar nu era pe Venus. Era pe Pământ.

Amintirile se treziră într-un ungher pierdut al minţii. Pârâiaşul de elemente active deveni un râu, apoi un fluviu adânc şi întunecat care se năpustea spre ocean.

„Sunt mort — îşi zise el —, am fost mitraliat şi carbonizat în flăcări" !

Se cutremură la amintirea suferinţelor atroce. Îşi lipi şi mai mult trupul de pământ. Încet, încet, mintea începu să-i funcţioneze din nou. Faptul că se afla în viaţă păstrând însă amintirea că a fost ucis, încetă să mai fie o simplă retrăire a unei intolerabile agonii, pentru a deveni o enigmă, un paradox care *a priori* era inexplicabil în lumea non-A.

Groaza de a simţi durerea revenind se atenuă în minutele care urmară. Gândurile sale, în acestă lume bizar semiconştientă în care se afla, începură să se concentreze asupra diferitelor aspecte ale situaţiei.

Îşi reaminti de Patricia Hardie şi de tatăl ei. Îşi reaminti de X şi de implacabilul Thorson şi de conspiraţia împotriva non-A.

Aceste readuceri aminte avură asupra lui un efect enorm, pur fizic. Se ridică pe jumătate. Îşi redeschise ochii şi se regăsi în aceeaşi semi-obscuritate ca mai înainte ; deci nu era un vis.

Revăzu arborii monstruoşi. De data aceasta, admise că existau într-adevăr. De altfel, tocmai aceştia îi dăduseră în mod automat certitudinea că se află pe Venus. Toată lumea auzise de arborii de pe Venus.

În mod sigur era pe Venus.

Gosseyn se ridică în picioare. Își pipăi trupul ; totul părea în ordine. N-avea cicatrici și nici senzația că ar fi fost rănit. Corpul îi era întreg, intact, fără urme de răni.

Era perfect sănătos.

Era îmbrăcat cu un șort, o cămașă cu guler răsfrânt, și espadrile. Faptul îl surprinse numai pentru un moment. Din câte știa, fusese îmbrăcat într-un costum — ținuta sobră a concurenților la jocuri. Ridică apoi din umeri. Nimicuri. Singurul lucru care, într-adevăr conta era scopul urmărit de cel sau cei care, după ce îi reconstituiseră corpul din bucăți, îl plasaseră în decorul acestei păduri Gargantuești. Gosseyn privi în jurul lui, încordat și, în același timp, cu toate simțurile în alertă.

Trunchiurile celor trei arbori aflați în raza sa vizuală păreau trei zgârie-nori. Își aminti că faimoșii arbori venusieni puteau atinge — se zice — o înălțime de o mie de metri. Privi în sus, dar frunzișul era de nepătruns. Și, în timp ce stătea așa, cu capul dat pe spate, băgă de seamă că zgomotul care-l trezise, acum încetase.

Surprins, își coborâ privirea și tocmai când voia să se întoarcă, deasupra lui se auzi un pleoscăit. Un torent de apă i se prăbuși în cap și-l udă până la piele.

Parcă ar fi fost un semnal. De jur împrejurul lui turna cu cofa. Din penumbră auzea din toate părțile șiroind apa, iar el fu scăldat încă de două ori ; ca niște dușuri gigantice, crengile de deasupra lui filtrau torente de apă și el încetă să se mai întrebe ce se întâmplă. Ploua. Frunzele enorme acumulaseră apa în amplele lor cupe verzi ; dar ici și colo greutatea apei depășea rezistența frunzelor și atunci deborda vărsându-se în frunzele de mai jos. Și tot așa, această scurgere în trepte continua până când o mică parte a apei ajungea pe sol. Ploaia trebuie că avusese proporții deluviene. Gosseyn avea „norocul" să se

afle într-o pădure cu frunze capabile să înmagazineze un fluviu.

Scrută împrejurimile trunchiului lângă care îl prinse ploaia. Nu era deloc ușor să distinga ceva în semi-întuneric, dar i se păru că undeva, nu foarte departe, parcă se întrezărea o zonă ceva mai luminoasă. O apucă în acea direcție și în două minute ajunse la un fel de prerie. O vale se întindea în fața lui. La dreapta sa, cocoțată pe culmea unei coline, se zărea o casă, pierdută printre tufișurile de flori gigantice.

O casă venusiană !

Cuibărită în mijlocul vegetației, de la distanță părea construită din piatră ; dar, lucru și mai important, tufișurile ofereau ascunzători pe întreg parcursul, până la vilă. Ajunse la un boschet înflăcărat de flori purpurii și, din acest ascunziș, cercetă treptele de piatră care conduceau, prin grădina amenajată în terase, la veranda vilei. Pe prima treaptă erau gravate atât de clar niște litere, încât putu descifra fără vreo dificultate :

JOHN și AMELIA PRESCOTT

Gosseyn rămase pe gânduri. „PRESCOTT" își amintea acest nume. Patricia Hardie și Crang îl pomeniseră în discuția lor din apartament. Ea spusese atunci că „dacă Thorson bănuiește vreodată că Eldred Crang, comandantul bazei galactice locale și John Prescott, comandantul secund, s-au convertit amândoi la non-A, abia atunci..."

La care Crang îi replicase : „n-am vrut decât să te avertizez. În Prescott nu mai am deplină încredere. De când a apărut Thorson pe Terra e lunecos ca o zvârlugă". Cam asta vorbiseră ei.

Era deci pe bază. Ştia cine locuieşte în vilă : John Prescott cel care — din punct de vedere intelectual — adoptase filozofia non-A, fără a reuşi să o facă să devină parte integrantă a sistemului său nerovs, şi şovăia încă în expectativă.

Bine de ştiut. Căci asta determina propria sa atitudine faţă de acest om şi această femeie. O luă de-a dreptul prin noroiul grădinii în terase. Nu mai încerca nici o remuşcare acum. Il testaseră fără pic de milă şi el nu vedea de ce ar fi obligat să se poarte cu mănuşi. Avea nevoie de informaţii despre propria lui persoană şi de tot ce îi era necesar să ştie despre Venus. Şi le va avea.

În timp ce se apropia de vilă, Gosseyn auzi vocea de contralto a unei femei. Se opri în spatele unor tufişuri de mărăcini, la vreo trei metri de verandă, şi aruncă o ochiadă prudentă.

Pe treptele verandei era aşezat un bărbat blond, ocupat să noteze ceva într-un blocnotes. Femeia îi vorbea din pragul uşii :

— Până la urmă cred că o să mă descurc singură. Până poimâine nu ţi s-a anunţat nici un pacient.

După o scurtă şovăire, continuă :

— John, să nu crezi că mă plâng, dar eşti atât de multă vreme plecat, încât abia dacă mă mai simt măritată. Nu-i nici o lună de când te-ai reântors de pe Pământ şi iar vreo s-o ştergi.

Bărbatul ridică din umeri şi-i răspunse, fără a-şi ridica ochii din carnet :

— Nu pot sta locului, Amelia, doar ştii că am un indice de energie foarte ridicat. Până nu-mi dispare nevoia asta, trebuie să mă mişc, că altfel sufăr de frustraţii ridicole.

Gosseyn mai aşteptă, dar conversaţia părea încheiată. Femeia reintrase în casă. Bărbatul mai rămase pe trepte

câteva minute bune, apoi se ridică și se întinse căscând. Părea decontractat și de loc tulburat de spusele soției sale. Avea circa un metru 82, și o constituție robustă ; dar numai aparența de forță este insuficientă dacă nu este dublată de un antrenament fizic non-A Nepracticanții înțeleg cu mare dificultate cât de puternici pot deveni mușchii prin simpla întrerupere temporară a legăturii cu centrul oboselii din creier.

Gosseyn se hotărâ. Femeia îl numise pe bărbat John. Timp de câteva zile nu va avea pacienți. Toate acestea erau suficiente pentru a-l identifica pe John Prescott, agent galactic camuflat în medic.

Dar afirmația femeii, după care s-ar fi scurs aproape o lună de la reântoarcerea lui Prescott, îl tulbura. Patricia Hardie îl întrebase pe Crang : „Prescott pleacă cu tine ?“ Fără îndoială voia să spună „pentru Venus“, pentru că acesta se afla acum pe Venus. Însă scurtimea intervalului de timp era neliniștitoare. Oare corpului său îi fuseseră necesare numai câteva săptămîni ca să se refacă după îngrozitoarele răni ? Ori Prescott făcuse mai multe călătorii pe Pămînt ?

De altfel, asta n-avea nici o importanță. Important acum era atacul. Trebuia declanșat imediat, câtă vreme Prescott, total nebănuitor, se odihnea în grădina vilei sale de pe Venus.

Acum !

Noroiul încetini năvala lui Gosseyn. Dar Prescott n-avu decât răgazul să se întoarcă, să-și vadă agresorul, să facă ochii mari și să-și amnifeste emoția. Reuși chiar să dea prima lovitură, care ar fi putut opri un tip mai pirpiriu și nu atât de bine construit ca Gosseyn. Dar Prescott nu mai apucă să reacționeze a doua oară ; Gosseyn îl lovi de trei ori în maxilar și-i prinse corpul inert în momentul prăbușirii.

În grabă, îl cără pe bărbatul leșinat pe platoul verandei și se opri în dreptul ușii — ceva zgomote se produseseră în cursul luptei și exista riscul ca femeia să vină să vadă ce s-a întâmplat. Dar din casă nu se auzea nici o mișcare ; Prescott se agită slab în brațele lui Gosseyn și gemu ușor. Gosseyn îl reduse la tăcere cu o nouă lovitură și pătrunse prin ușa deschisă. Și se află într-un living-room foarte spațios. Peretele din fundul camerei lipsea. Camera se deschidea direct pe o vastă terasă ; în profunzime se vedea o grădină și ceva ce părea o altă vale, aproape estompată de ceață.

La dreapta, o scară interioară ducea la etajul superior, iar la stânga, o a doua scară cobora la subsol. Pe amb le laterale — diverse uși răspunzând în alte camere. Din spatele uneia dintre acestea, Gosseyn auzi zgomot de veselă și percepu aroma bucatelor — chinul lui Tantal.

Urcă. La etaj, un coridor cu mai multe uși. O deschise pe cea mai apropiată. Era un dormitor spațios cu o mare fereastră boltită, care dădea spre o pădurice de arbori ciclopeeni. Gosseyn îl trânti pe Prescott pe podea, lângă pat, rupse în grabă un cearșaf și cu fâșiile obținute îl legă și-i puse căluș.

În vârful picioarelor, coborâ din nou în living-room. Zdrăngănitul neâncetat al ustensilelor de bucătărie avu darul să-i alunge crisparea. După toate aparențele, femeia nu auzise nimic. Gosseyn traversă livingul, se opri o clipă cumpănind cum va proceda, apoi păși cu îndrăzneală în bucătărie.

Femeia tocmai scotea ceva de la făcut din cuptorul electronic. Dintr-o aruncătură de ochi, Gosseyn remarcă o masă frumos aranjată într-un colț, apoi fu remarcat la rândul său de femeie. Privirea acesteia coborâ de la figura lui Gosseyn la picioarele pline de noroi.

— O ! Doamne ! — zise ea.

Lăsă jos platoul și se apropie de el. Gosseyn n-o lovi decât o singură dată și o prinse din zbor, în clipa în care se prăbușea. N-avea nici o părere de rău. Poate că era nevinovată. Poate că n-avea habar de activitățile soțului ei. Dar era prea periculos să riște o luptă cu ea. Presupunînd că ea ar fi fost non-A, chiar și o singură ocazie i-ar fi permis să se elibereze și să dea alarma.

Ea începu să se miște în timp ce o urca la etaj, dar — înainte de a-ș fi revenit de-a binelea — era deja legată și adusă la tăcere cu călușul, lângă soțul său. Îi lăsă acolo și inspectă vila. Înainte de a fi pe deplin sigur de victoria sa completă mai era necesar să verifice dacă nu se mai afla cineva prin împrejurimi.

1

Pentru a fi acceptat ca dată ştiinţifică, un adevăr trebuie să se deducă din alte adevăruri.

Vila rămase ca un spital. Erau vreo alte cincisprezece camere, fiecare dotată cu un echipament standard şi cu un set complet de aparate electronice. Laboratorul şi sala de operaţie se aflau la subsol. Gosseyn trecu în fugă prin toate camerele. După ce se convinse că nu mai e nimeni, se apucă să verifice mai minuţios fiecare încăpere.

Nu se simţea în largul lui. Totul se derulase mult prea uşor. În timp ce-şi arunca privirea prin dulapuri şi răvăşea sertarele deschise, ajunse la concluzia că cel mai bine ar fi să obţină informaţiile care-i trebuiau şi apoi s-o ia din loc. Cu cât termina mai repede, cu atât mai mici erau şansele să fie surprins de altcineva. În ciuda cercetărilor sale, nu găsi nici o armă. Dezamăgirea pe care o încercă îi întări senzaţia unui posibil pericol exterior. În

cele din urmă, ieşi în grabă pe veranda din faţa vilei, apoi alergă la cea din spate. Era presat de nevoia de a se convinge că nu vine nimeni pentru a putea trece la interogatoriu.

Iar întrebările ce le avea de pus erau multe.

Dar perspectiva oferită privitorului de pe terasă îl întârzie. Căci înţelese cu această ocazie de ce nu putea vedea valea, dincolo de grădină. De la balustrada terasei, privirea se pierdea hât în jos, într-o adâncime albăstrie. Căci colina pe care erau construite vila-spital nu era, în fapt, o colină, ci unul dintre contraforturile nu prea înalte ale muntelui. Putea distinge, undeva în jos, punctul unde panta întâlnea orizontala. Putea vedea şi arborii care acopereau kilometri întregi, pierzându-se în orizontul ceţos. Cât cuprindea cu privirea nu se mai vedeau denivelări în teren în direcţia aceea. Faptul avea importanţă, căci acum îi era clar că pe acolo se putea ajunge la vilă numai pe calea aerului. Desigur, era posibil să aterizezi la vreun kilometru, doi — cum probabil o făcuse şi el — şi apoi să vii pe jos către vilă. Dar sosirea pe cale aeriană până în acel punct era absolut necesară.

Situaţia în sine nu era tocmai încurajatoare. Cerul ceţos era pustiu, dar în orice clipă se putea trezi că un roboplan plin cu duşmani aterizând chiar pe terasă.

Gosseyn inspiră profund. Aerul îşi păstrase prospeţimea de după ploaie şi-i dădu forţa să accepte riscul pericolului. Atmosfera de pace a naturii îi mai domolea neliniştea. Suspină şi se lăsă cucerit de calmul înconjurător.

Îi era cu totul imposibil să determine ora. Soarele rămânea invizibil. Tăriile cerului erau drapate de nori aproape imateriali în haloul acestei atmosfere groase de peste 2000 kilometri. Tăcerea care învăluia totul era surprinzătoare, dar nu neliniştitoare. Se simţea pătruns de măreţie, de o pace interioară, cum nu i se mai întâm-

plase vreodată în viață. Parcă se afla într-o lume în care scurgerea timpului nu există.

Dar totul se sfârși mai repede decât începuse. Pentru el, tocmai timpul conta. Ce trebuia el să afle în cel mai scurt timp posibil, risca să condiționeze destinul întregului sistem solar. Mai cercetă o dată cerul dintr-o privire, apoi intră și se duse la prizonieri. Prezența sa în acel loc însemna un mister de neînțeles, dar de la ei poate va afla măcar câteva informații cu privire la situația sa actuală.

Bărbatul și femeia se aflau tot în locul unde-i lăsase. Amândoi reveniți la viață îl urmăreau cu priviri neliniștite. El nu dorea să le facă vreun rău, ci numai să-i sperie puțin. Îi privi gânditor. Într-un anumit sens, abia acum mintea lui se putea concentra cu adevărat asupra lor.

Amelia Prescott, brunetă și mărunțică de statură, era o femeie frumoasă, însă cam trecută. Era îmbrăcată cu un bolero, șort și espadrile. Când Gosseyn îi scoase călușul, primele ei cuvinte fură :

— Tinere, cred că-ți dai seama că am cina pe foc.

— Cina ? îi scăpă involuntar lui Gosseyn. Că doar nu se înserează.

Era se încruntă, dar nu-i răspunse pe loc.

— Cine ești și ce vrei ?

Aceste întrebări îi reamintiră dureros lui Gosseyn faptul că nici el nu știa, în fond mai multe. Îngenunchie lângă soțul ei. În timp ce îi desfăcea călușul îi studie chipul. Văzute de aproape, trăsăturile lui acuzau o fizionomie mai accentuată decât se aștepta. Numai convingerile pozitive puteau conferi unui om o asemenea expresie. Semnul de întrebare era dacă aceste convingeri se bazau pe sistemul non-A. Ori acestea decurgeau pur și simplu din siguranța pe care orice șef trebuie să și-o cultive ? Spera

că declarațiile ce i le va face Prescott cu privire la situația lui, îi vor furniza cheia caracterului lui. Dar așteptările îi fură înșelate. Bărbatul îl privi cu intensitate. Dar nu scoase nici o vorbă.

Gosseyn reveni la femeie.

— Dacă vreau să chem serviciul de roboplane — întrebă el — care este formula uzuală ca să capăt un aparat ?

Ea înălță din umeri.

— Cu alte cuvinte ai nevoie de unul. Este clar.

Îl privi apoi cu un aer intrigat.

— Acum încep să înțeleg — rosti el încetișor. Te afli pe Venus în mod ilegal și viața de toate zilele nu-ți este familiară.

Gosseyn ezită puțin.

— Cam așa ceva — admise el în sfârșit.

Și reveni la întrebarea sa.

— Nu trebuie să dau un număr de înregistrare sau altceva de genul ăsta ?

— Nu.

— Formez numărul lor și le zic, așa, că am nevoie de un aparat ? Nu trebuie să le spun unde să vină ?

— Nu. Absolut toate roboplanele publice sunt în legătură cu centrala de comenzi, în permanență. Prin unde. Aparatele urmăresc apoi fascicolul de comandă și ajung la videotelefonul de unde s-a solicitat.

— Asta-i tot ? Nimic altceva ?

Ea își clătină capul.

— Nu, nimic.

Pentru Gosseyn răspunsurile erau mult prea deschise. Dar exista totuși un mijloc de control. Detectorul de minciuni. Își aminti că văzuse unul pe undeva, prin anti-

cameră. Îl aduse și-l instală alături de femeie. Detectorul afirmă :

— Ea spune adevărul.

Lui Gosseyn nu-i rămase decât să-i spună :

— Mulțumesc.

Și întrebă din nou :

— Cât îi trebuie unui aparat să ajungă până aici ?

— Vreo oră.

Pe masa de lângă fereastră se afla un videofon portativ. Gosseyn se tolăni în fotoliul alăturat, privi numărul primit și-l formă. Micul ecran de pe receptor rămase întunecat. Gosseyn îl privi nedumerit. Formă încă o dată numărul, mai repede, și de astă dată duse imediat receptorul la ureche și ascultă cu atenție. Tăcere mormântală.

Se ridică și alergă la videofonul principal din living. Nici de acolo nu căpătă vreun răspuns. Febril, deschise capacul de control al aparatului și-i privi mecanismul. Toate micile lămpi transparente iradiau lumina lor fantomatică. Deranjamentul era undeva în exterior. Gânditor, Gosseyn urcă din nou la primul etaj. O imagine i se contură în minte, imaginea sa, abandonat pe acest munte. Abandonat în propriul său corp și în propriul său mister. În fața ochilor avea o lume opacă, interioară. Se simțea deprimat și crispat. Vraja se rupse. Impresia lui că avea situația în mână nu mai avea nici un sens după incidentul cu videofonul.

Undeva, pe afară, forțele care-l aduseseră așteptau. Dar ce așteptau ?

8

Gosseyn continua, fără grabă, să urce scările. Ajuns sus, se opri să-și adune gândurile. Proiectul său de plecare rămase baltă. Își calculă toate posibilitățile. Mai putea totuși să mai obțină câteva informații și apoi s-o șteargă pe jos, cât mai repede.

Hotărârea luată îi ridică din nou moralul. Era gata să intre în cameră, dar se opri auzind vocea lui Prescott.

— Nu înțeleg ce are videofonul de nu funcționează.

Vocea femeii părea gânditoare :

— Cauzele nu pot fi decât două : ori a fost instalat un ecran interferențial între noi și... — aici ea pronunță un nume pe care Gosseyn nu-l reținu — ori aparatul nostru este defect.

— Păi, n-are sistemul acela de avertizare automată,

care intră în funcţiune cu mult înainte ca elementele să se fi uzat complet ? Şi în plus, abia l-am reparat.

Gosseyn aşteptă răspunsul femeii. Nu-i venea să creadă că amândoi nu ştiau nimic de defecţiune.

— Aşa a fost până acum — zise Amelia Prescott — şi ce s-a întâmplat acum mi se pare ciudat.

Ar fi vrut să asculte şi urmarea. Dar, nemaiauzind nimic, se grăbi să coboare în vârful degetelor, ca apoi să urce din nou, păşind zgomotos. Aşteptarea îi consumase răbdarea şi cum prefăcătoria i se părea de acum inutilă, nu mai încercă să ascundă că-şi pierduse timpul degeaba.

— Unde ţineţi hărţile pentru Venus ? — întrebă el.

Prescott nu răspunse, dar soţia lui ridică din umeri şi răspunse :

— Într-un dulap, în laborator.

Şi descrise amplasamentul dulapului. Gosseyn îşi aminti de el. Se repezi la subsol şi găsi trei hărţi. Ajuns din nou sus, le întinse pe podea şi îngenunchie lângă ele. Mai văzuse el hărţi despre Venus, dar era cu totul altceva când te aflai chiar acolo. În plus, erau mai detaliate. Gosseyn ridică capul.

— Puteţi să-mi spuneţi pe care dintre drăcoveniile astea ne găsim ?

Răspunse tot femeia :

— Noi figurăm pe cea cu numărul 3, pe lanţul acela muntos din mijloc. Era desenată o cruciuliţă indicând amplasamentul aproximativ — cred că mai e şi acum.

Gosseyn o găsi, la circa 700 de kilometri nord de oraşul New Chicago.

— Da, sunt multe fructe în zonă — răspunse ea la următoarea întrebare. Miliarde de coacăze negre mari de 3 centimetri, nişte fructe galbene mari şi altele ca bananele, dar roşiatice. Ţi-aş mai putea spune încă vreo zece,

dar astea trei se găsesc în tot cursul anului. Dar să știi c-or să te găscască, orice drum ai apuca.

Gosseyn îi cercetă gânditor expresia chipului. În cele din urmă acționă detectorul. Acesta îi răspunse :

„Așa este".

Reveni la Amelia Prescott.

— Ești sigură că am să fiu prins ? întrebă el. (Apoi brusc, insistând, adăugă :) Doar așa ai spus, nu ?

— Sigur că da, vei fi prins.

Femeia era foarte calmă.

— Pe Venus nu avem poliție și nici crime. Dar dacă problemele impun recurgerea la un detectiv, și dacă acesta se apucă de treabă, rezolvările sunt întotdeauna foarte rapide. Poate-ți se va părea interesant să întâlnești un detectiv non-A, dar vei fi foarte surprins cât de repede te va lua de guler.

Gosseyn, al cărui țel principal era să intre în legătură cu autoritățile de pe Venus, rămase tăcut. Se simțea hărțuit. Cu cât mai repede se va pierde în imensitatea pădurii, cu atât mai mult se va afla în siguranță. Dar totala lipsă de înțelegere a situației de către Amelia Prescott o punea într-o lumină cu totul nouă, mai netă.

Ea era inocentă. Nu făcea parte din bandă. Asta era clar.

Din contră, tăcerea soțului ei părea anormală. Gândindu-se la aceasta, Gosseyn începu să-și modifice părerile. Până atunci pornise de la premisa că nu fusese deloc recunoscut. Prescott nu fusese de față în timpul incidentului de la Palatul Mașinii. Dar dacă acesta avusese ocazia să vadă ceva fotografii ?

Atunci totul se schimba. Mai înainte era hotărât să nu dea explicații. Dar dacă Prescott îl știa, tăcerea lui Gos-

seyn i-ar fi dat să înţeleagă că şi el, la rândul său, îl cunoştea

Pe de altă parte era o nebunie să se prezinte drept Gilbert Gosseyn, fără să-l forţeze nimeni. Se ridică din nou, şovăitor. Deodată simţi că nu poate pleca, fără să-i explice femeii situaţia. Dacă lui i s-ar fi întâmplat ceva, ar exista măcar o persoană s-o ştie. Şi prin ea, întreaga planetă Venus ar fi avertizată de îngrozitorul pericol în care se află. Însă a şti — putea deveni periculos de asemenea şi pentru ea ; dar Gosseyn avea o idee. S-o lase pe ea să decidă în privinţa soţului ei.

Gosseyn se lăsă pe marginea patului. Acum, că se hotărâse, va acţiona la rece şi fără milă. Îşi simţea nervii ca de plumb, acest element atât de stabil. Vorbi deschis, atât bărbatului, cât şi femeii. De fapt, pe el numai femeia îl interesa. Puţin după ce începuse, Prescott se rostogoli pe o parte pentru a-l privi în faţă. Dar Gosseyn se prefăcu că nu-l observă.

Douăzeci de minute mai târziu, când termină, se aşternu tăcere. În lumina vie care năvălea prin ferestre, pupilele ochilor lui Prescott îl fixau.

— Cred — zise acesta — că-ţi dai seama de viciul de fond al poveştii dumitale.

Bărbatul părea să fi uitat că până atunci tăcuse şi Gosseyn acceptă fără nici o obiecţie alăturarea lui la discuţie.

— Povestea mea — îi răspunse — este adevărată : după câte îmi amintesc, şi orice detector mi-ar confirma până şi ultimul cuvinţel, în sfârşit cu excepţia cazului că...

Se opri şi surâse trist.

— Da ? insistă Prescott. Cu excepţia cazului că... ?

— Actualele mele amintiri sunt de aceeaşi natură cu certitudinea mea iniţială cum aş fi fost căsătorit cu Pa-

tricia Hardie, care ar fi murit ulterior, lăsându-mă copleşit de durere.

Se întrerupse abrupt şi reluă :

— Ce viciu de fond ai remarcat ?

Răspunsul veni cu o promptitudine tip talamică :

— Identificarea persoanei tale de acum cu acel Gosseyn care a fost ucis. Amintirile tale complete despre acea moarte, despre impactul gloanţelor şi a razei de energie care te-au rănit. Judecă puţin la asta şi aminteşte-ţi apoi crezul subânţeles al nearistotelianismului, conform căruia două obiecte nu pot fi identice în univers.

Gosseyn rămase tăcut. Prin fereastră vedea copacii mai înalţi decât cei mai înalţi zgârie-nori sfidând haloul albăstrui al cerului venusian ; un fluviu năvalnic şerpuia în mijlocul acestei naturi veşnic verzi. Ciudat şi impresionant cadru de desfăşurare a unei conversaţii despre natura structurală a elementelor organice, a celor moleculare, atomice, electronice, neuronice şi fizico-chimice, într-un cuvânt, a omului. O uimire profundă îl cuprinse. Pentru el distona în acest univers. De când se trezise, el însuşi, îşi ridicase aceeaşi problemă, cea pe care o formulase acum Prescott.

Nemulţumindu-se cu simpla afirmare a unei asemănări de structură, era pe cale să se identifice cu persoana unui mort.

Astfel, pornind de la constatarea că are aceleaşi amintiri şi acelaşi aspect fizic ca şi Gilbert Gosseyn I-ul, el susţinea că este Gilbert Gosseyn I-ul.

Oricare student de la filosofie, chiar din vremurile de altădată, ştie că dacă două fotolii ce par asemănătoare sunt deosebite de zece mii de ori, din zece mii de puncte de vedere, nici unul dintre acestea din urmă nefiind în mod obligatoriu perceptibil în mod aparent. În creierul uman, numărul căilor pe care poate circula un impuls nervos

simplu este de ordinul 10 la puterea 27000. Procesele complexe stabilite în urma unei vieţi de experienţe individuale nu se pot repeta, nici măcar o singură dată. Aceasta explică fără îndoială de ce niciodată, în întreaga existenţă a Pământului, un animal, un fulg de nea, o piatră, un atom, nu sunt vreodată absolut aceleaşi cu altele.

Fără vreun dubiu, doctorul descoperise viciul primordial al istoriei sale. Dar acest viciu, prin însăşi natura sa, necesita explicaţii bine argumentate. Nu putea fi eliminat prin simpla ignorare.

Prescott juca strâns.

— Presupun — zise el — că n-ai uitat de existenţa detectorului de minciuni.

Gosseyn îl privi fix ca o pasăre fascinată de un şarpe.

— Domnea tăcerea, dar în capul lui Gosseyn răsuna un ciudat duduit de tobă. Simţi că ameţeşte. Privirea i se voală. Dar el continuă să rămână aşezat cu un aer impasibil.

— Ar fi interesant — continuă inexorabil Prescott — să vedem dacă a existat cu adevărat şi un alt corp.

— Da — zise Gosseyn, cu voce obosită — Da ar fi interesant.

Acum, că-şi transpusese povestea în cuvinte, auzind-o, nici el n-o mai credea. Şi ezită să se supună unui nou test. Chiar dacă ştia, încă cu mult înainte ca Prescott să fi pomenit de detector, că proba respectivă este indispensabilă. Se îndreptă spre aparat. Îşi aşeză palmele pe contactele metalice şi rămase nemişcat în timp ce fasciculele energetice îi brăzdau obrazul.

— Ai auzit ce s-a spus ? Care este verdictul ! întrebă el.

— Nu pot confirma sau infirma povestea dumneavoastră. Concluziile mele se bazează pe fluxurile memoriale. Dumneavoastră aveţi memoria lui Gilbert Gosseyn

I-ul. Aceasta include şi amintirile legate de momentul în care aţi fost ucis, amintiri care sunt atât de precise, încât mi-e greu să afirm că moartea nu s-a produs. De asemenea, nu există repere privind identitatea dumneavoastră reală.

Bună, rea, cum o fi, acum trebuia să ia o hotărâre. Gosseyn se aplecă şi dezlegă gleznele femeii, mâinile lăsându-i-le legate. Apoi o ajută să se ridice.

— Am de gând — zise el — să vă iau cu mine vreo doi kilometri, şi apoi să vă las să reveniţi să-l eliberaţi pe soţul dvs.

Adevăratul motiv era însă altul. Intenţiona să-i (povestească) prezinte întreaga situaţie, inclusiv ce auzise spunându-se despre soţul ei (fără a pomeni de Patricia) : în cunoştinţă de cauză, îi revenea astfel sarcina de a decide asupra soartei lui Prescott.

Şi aşa şi făcu, încă în timpul parcurgerii primelor cinci sute de metri, înainte de a-i dezlega şi mâinile.

Când termină, ea rămase tăcută atât de multă vreme, încât el simţi nevoia să adauge :

— Soţul dumneavoastră vă poate împiedica să transmiteţi faptele pe care vi le-am dezvăluit. Pe de altă parte, convingerile sale non-A este posibil să fie mai puternice decât loialitatea faţă de conducerea sa. Dvs. decideţi, în funcţie de cele ce ştiţi despre el.

Femeia oftă. Dar nu răspunse decât :

— Înţeleg.

— Cum funcţionează spitalul ăsta ? — întrebă Gosseyn. Este o problemă pe care aş vrea s-o lămuresc.

— Pe bază benevolă, bineînţeles. Figurăm pe listele de schimburi inter-spitale. Când cineva este rănit sau doreşte să se interneze, robotul serviciului de schimburi se adresează celei mai apropiate şi mai convenabile unităţi. Şi atunci noi acceptăm sau refuzăm bolnavul. Recent, a trebuit să-i refuz pentru că...

Ea tăcu și-l privi pe Gosseyn cu sinceritate :

— Îți mulțumesc, îți mulțumesc pentru tot.

Șovăi, apoi reluă :

— Mă gândesc să am încredere în el, dar aș vrea să te las să-ți asiguri un avans serios.

— Mult succes ! îi ură Gosseyn.

O privi luând o pe drumul de întoarcere. Femeia... cea care ne hrănește — gândi el —, cea care ne vindecă, ne educă, ne înțelege, ne este iubită. Femeia ! Nu doar o simplă imitație a bărbatului. În tot ce o văzuse făcând sau spunând se dovedise cu adevărat o femeie în deplina accepțiune non-A a cuvântului ; deși aflată acum sub povara unei teribile constrângeri, deci părea fără prea multă energie, făptura ei nu contenea să iradieze o caldă umanitate.

Trezindu-se din reverie, o luă la picior către pădure. Iarba era moale sub pașii săi și păstra urma unui fel de potecă, de parcă alții, mai puțin loviți de soartă, ar fi parcurs același drum, purtați pe aripile de zefir ale înserărilor catifelate și înmiresmate.

Mireasma era prezentă, dulce, îmbătătoare. Iar persistentul parfum al plantelor se amesteca cu izul proaspăt al ploii de după-amiază. Gosseyn trăia impresia exaltantă a unei aventuri începute în paradis. O vreme se auzi din apropiere susurul murmurat al unei ape curgătoare. Dar și acest zgomot se pierdu, când intră în umbra arborilor gigantici.

Dar ce umbră. Venind de la lumina zilei ți se părea că pătrunzi într-o pivniță ca un coridor întunecos și sinuos, cu pereți mobili, în permanentă mișcare, aci deschizîndu-se în vaste anticamere, aci îngustându-se aproape până la dispariție între tufișurile încâlcite, dar având mereu un plafon care ascundea cerul. Își dădu seama că-i va fi foarte greu să-și păstreze simțul de orientare printre ar-

bori. Noroc că avea o busolă care să-l ajute să-şi menţină direcţia generală. Mai mult nu putea spera.

Mergând fără oprire prin această pădure aparent fără sfârşit, la un moment dat băgă de seamă că umbra se îndeseşte în jurul lui. Fără îndoială, în sfârşit se-nopta cu adevărat. Tocmai se întreba dacă va trebui să doarmă la poalele vreunui copac, când ieşi la loc deschis într-o prerie întinsă.

Abia îşi încropise culcuşul de iarbă şi se pregătea să se întindă, când — suvolând silenţios culmea unui deal apropiat — se ivi un avion.

Acesta ateriză la cincisprezece metri de el şi-şi opri motoarele.

O lumină ţâşni de la bord, mătură terenul cu o mişcare sulpă şi prinzându-l pe Gosseyn în fascicolul său orbitor, se imobiliză. De dincolo de lumină răsună o voce :

— Gilbert Gosseyn, nu-ţi sunt duşman, dar nu-ţi pot spune mai mult până nu te urci în avion. Ca să fim siguri că ai s-o faci fără vorbă şi fără ca să tragi de timp, te anunţ că vreo şase arme sunt îndreptate spre tine. N-ai ce face.

Gosseyn văzu armele, nişte tuburi evazate ce ieşiseră din fuselaj şi-i urmăreau orice mişcare. Atâta vreme cât se afla sub ameninţarea armelor, ce mai conta dacă-l considera duşman sau nu ; fără să scoată vreo vorbă, ocoli avionul şi intră pe uşa deschisă. Abia dacă avu timpul să se arunce în primul scaun. Uşa se trânti. Toate luminile se stinseră, avionul rulă puţin şi se înălţă. Urmând un unghi ascuţit, urca spre cerul nocturn.

9

Gosseyn văzu solul întunecat estompându-se sub el. Foarte repede, arborii gigantici și decorul muntos fură totuna cu noaptea. Rapidul aparat de zbor era înconjurat de pretutindeni de o beznă uniformă, desăvârșită. Se mai scurseră trei, până la cinci minute, apoi, pe nesimțite, avionul atinse altitudinea necesară de zbor. Se aprinseră luminile și vocea care-i vorbise mai înainte i se adresă :

— În următoarele zece minute îmi puteți pune toate întrebările pe care le doriți. După aceea vă voi da instrucțiunile pentru aterizare.

Gosseyn nu-și credea urechilor. *Toate* întrebările. Își regăsi graiul. Prima întrebare o avea pe buze :

— Cine sunteți ?

— Un agent al Mașinii jocurilor.

Gosseyn suspină ușurat.

— Mașina este cea care-mi vorbește prin intermediul tău ?

— Numai în mod indirect. Mașina poate primi comunicări de pe Venus, dar nu emite ea însăși pe lungimile de undă interplanetare.

— Atunci acționezi individual ?

— Am instrucțiuni.

Gosseyn respiră adânc.

— Cine sunt ?

Aștepta cu toți nervii încordați la maximum, dar se nărui în scaun când roboplanul îi răspunse :

— Îmi pare foarte rău, dar vă pierdeți timpul ; nu posed informații asupra trecutului dvs., ci numai privind situația dvs. actuală.

— Dar Mașina știe ?

— Dacă știe, mie nu mi-a spus nimic.

Pe Gosseyn îl apuca disperarea.

— Dar trebuie să știu și eu ceva. De ce trăiesc cu impresia că am fost ucis ?

— Corpul dvs. — rosti roboplanul cu vocea sa fără inflexiuni — a fost carbonizat și distrus cu ocazia morții dvs. Dar nu știu deloc cum se face că sunteți în viață.

După o scurtă pauză, vocea reluă :

— Domnule Gosseyn, vă rog insistent ca întrebările dvs. să se refere la situația de pe Venus. Poate doriți să vă fac un scurt rezumat al condițiilor de aici, în ajunul invaziei planetei Venus.

— Pe dracu'... ! — izbucni Gosseyn furios.

Dar se stăpâni, conștient de timpul pe care îl pierdea.

— Bine — zise el obosit — bine, nu-i o idee rea.

Vocea începu :

— Pentru a putea înțelege situația actuală, va trebui să vă forțați mintea să meargă până la limitele extreme

ale concepţiilor dumneavoastră despre democraţie. Pe Venus nu există preşedinte, parlament şi nici grupuri conducătoare. Totul se face în mod voluntar ; fiecare trăieşte pentru el, singur şi în acelaşi timp cooperează cu ceilalţi pentru executarea activităţilor indispensabile. Dar fiecare îşi poate alege munca. M-aţi putea întreba : dar dacă toţi hotărăsc să-şi aleagă aceeaşi muncă ? Nu este posibil aşa ceva, populaţia fiind formată din cetăţeni pe deplin responsabili, care, înainte de a-şi pronunţa alegerea, întreprind un studiu aprofundat al stadiului lucrărilor.

Spre exemplu, dacă moare un detectiv, sau se retrage, sau îşi schimbă profesia, el îşi anunţă intenţia. Bine înţeles, dacă moare, alţii se ocupă cu aceste anunţuri. Dar dacă este în viaţă, cei care doresc să devină detectivi vin să discute despre calificarea lor, atât cu acesta, cât şi între ei. Fie că a murit, fie că este în viaţă, succesorul său este ales în funcţie de rezultatul unei votări între toţi candidaţii.

Fără să vrea, în acel moment gândurile lui Gosseyn alunecară pe o pantă personală. Fără nici o legătură cu imaginea ce i se oferea despre viaţa pe Venus, tabloul fascinant şi plin de speranţă al unei super-civilizaţii. Se gândea la acest roboplan, la liniştea de care se simţea cuprins audiind un raport pe cât posibil de obiectiv.

Vocea roboplanului îşi continua expunerea :

— Imaginaţi-vă acum o situaţie în care jumătate dintre candidaţii la funcţia de detectiv sau de judecător sunt agenţii unei bande. Printr-un sistem de asasinate bine aranjate, ei au organizat eliminarea celor mai periculoşi membri ai corporaţiilor respective, astfel că acum deţin controlul virtual al tuturor posturilor de poliţişti şi magistraţi, precum şi controlul cantitativ asupra celor două organizaţii. Toate acestea s-au făcut sub controlul lui Prescott şi iată de ce este el suspect de...

În acest moment, Gosseyn interveni :

— Stai puţin, te rog.

Fără să-şi dea măcar seama se ridicase în picioare.

— Vrei să spui că...

— Vă spun — răspunse roboplanul — că nu puteţi scăpa neprins. Cred că înţelegeţi acum de ce am fost nevoit să interpun un ecran interferenţial împiedicându-vă să vă folosiţi de videofonul lui Prescott. De la sosirea lui Thorson, toţi aceşti falşi detectivi au făcut uz de întreaga lor autoritate pentru a pune sub ascultare videofoanele tuturor persoanelor periculoase. Iar Thorson include printre acestea şi pe proprii săi subordonaţi. Iată de ce nu trebuie să vă aşteptaţi la vreun ajutor din partea lui Crang. El trebuie să se arate dur, energic şi fără scrupule, căci altfel ar fi destituit din postul său de conducere.

Dar vreau să fiu cât mai concis. Însuşi faptul că există taţi, precum şi enigma potenţialului dumneavoastră mintal au obligat o enormă maşină de război să bată pasul pe loc, în timp ce şefii ei îşi storc creierii să afle cine se află în spatele dumneavoastră. În acelaşi timp, cu toată sinceritatea, vă rog să mă credeţi că nu vi se cere cu inimă uşoară să faceţi ce vă voi propune acum, aceasta fiind însă unica acţiune logică. Trebuie să vă lăsaţi prins de ei. Trebuie s-o faceţi sperând că sunt atât de interesaţi de structura dumneavoastră mintală şi fizică cu totul deosebite, încât să vă lase în viaţă cel puţin câteva zile, timp necesar să vă examineze cu de-amănuntul sistemul nervos, cu mai multă grijă decât ultima dată.

Pentru moment, iată ultimele noastre instrucţiuni. Peste câteva minute, veţi fi depus lângă vila Eldred Crang, în pădure. Îl veţi căuta şi-i veţi relata povestea dvs. cu complotul împotriva non-A, ca şi când n-aţi şti nimic despre el. Jucaţi acest rol până în ultimul moment ; dar apreciaţi-vă singur, clipă de clipă, gradul de pericol în

care vă aflaţi şi procedaţi în consecinţă.

Aparatul se înclină spre înainte.

— Vă rog să vă grăbiţi cu întrebările.

O clipă, mintea lui Gosseyn se blocă, dar îşi reveni imediat în faţa imensului pericol ce-l aştepta. Se înţepeni în scaun. Nu mai era timp de întrebări. Era momentul unor clarificări absolut necesare.

— Nici nu-mi trece prin gând — zise el furios — să mă dau jos din avion şi să mă sinucid. Nicăieri, în toate câte mi le-ai spus, n-am văzut nici măcar o singură măsură de precauţie pentru asigurarea protecţiei mele. Este exact, nu-i aşa ?

— Nu s-a luat nici o măsură de protecţie — recunoscu roboplanul. Veţi fi absolut singur din clipa în care veţi pune piciorul pe pământ.

Şi adăugă în grabă :

— Nu subestimaţi, totuşi, posibilităţile unui om care este încă în viaţă, după ce a fost ucis.

— Ia mai termină cu chestiile astea — zise cu duritate Gosseyn. N-o fac şi gata.

Vocea roboplanului era calmă.

— N-aveţi de ales. Dacă nu părăsiţi cabina de bună voie, mă voi vedea obligat să eman un gaz deosebit de neplăcut, care vă va face să ieşiţi în viteză. Doresc să subliniez că instrucţiunile, pe care vi le-am furnizat, sunt menite să vă salveze viaţa. Puteţi, pe răspunderea dumneavoastră, să nu ţineţi seama de ele. Amintiţi-vă că predarea şi capturarea dumneavoastră de către bandă reprezintă opinia Maşinii. Gândiţi-vă la asta domnule Gosseyn, şi vă rog să-mi spuneţi dacă mai aveţi întrebări.

— De ce ar trebui să mă las prins ? — întrebă el morocănos.

— Este esenţial — veni răspunsul — ca ei să poată examina de aproape un om pe care îl ştiu deja mort.

Se produse o zdruncinătură, apoi câteva sărituri și aparatul se imobiliză.

— Ieșiți — zise vocea. Nu pot să întârzii nici o clipă. Ieșiți ! IMEDIAT !

Tonul îl impresionă pe Gosseyn. N-avea nici un chef să fie gazat. Se opri în pragul ușii și întoarse capul.

— Grăbiți-vă, insistă roboplanul. Este vital ca nimeni să nu bănuiască cum de-ați ajuns aici. Fiecare secundă e numărată. Luați-o drept înainte.

Supunându-se cu regret, Gosseyn coborâ ; o clipă mai târziu, era singur în obscuritatea intensă a unei planete necunoscute.

10

Bezna nopţii era tăcută. Urmând instrucţiunile roboplanului, Gosseyn abia făcu o sută de metri că şi văzu o licărire slabă, undeva, în stânga sa. Mai întâi era o vagă reflecţie, dar apoi, pe măsură ce se apropia, intensitatea luminozităţii se mărea. În cele din urmă se contură o oază de lumină care împestriţa cu stropi de lumină frunzişul şi iarba. Valul luminos se revărsa din nişte ferestre enorme practicate în trunchiul unui arbore situat la liziera pădurii.

Gosseyn se opri în umbra protectoare a unui tufiş şi privi la ferestrele supraînălţate. Încă din roboplan, în ciuda exploziei de mânie, se hotărâse să urmeze indicaţiile Maşinii jocurilor. Acum, el aştepta, dorind mai întâi să vadă dacă pe sticla geamurilor se vor proiecta ceva

umbre. Dar valul de lumină rămase constant. Nici o mişcare. Nemulţumit, dar totuşi hotărât, Gosseyn păşi în plină lumină.

Încă dinainte observase, la dreapta sa, o scară monumentală, cioplită în chiar trunchiul copacului. Îi urcă treptele şi ajunse pe o terasă, care ducea la o uşă închisă. Ciocăni cu putere.

După aproape un minut, lui Gosseyn îi fu clar că în casă, chiar dacă era luminată à giorno, nu-i nimeni. Mai ciocăni încă o dată şi apoi răsuci clanţa sferică. Uşa se deschise fără zgomot, lăsând să se vadă un coridor slab luminat, săpat în lemnul trunchiului. Pereţii natur, dar şlefuiţi impecabil, aveau un luciu mătăsos. Textura fibrelor lemnoase desena un arabesc complicat, amintind de cea a mahonului, dar culoarea era închisă ca a lemnului de nuc lăcuit.

Toate fură înregistrate de Gosseyn dintr-o privire. Totuşi şovăia încă. Ar fi fost pur şi simplu o prostie din partea cuiva care vrea să se predea, să se lase doborât ca hoţ. Ciocăni din nou, de astă dată în tăblia dinspre interior a uşii. Nici un răspuns. O rază de lumină se filtra printr-o uşă întredeschisă, în fundul coridorului. Se îndreptă înspre acolo şi ajunse într-un salon spaţios şi confortabil, cioplit — ca şi coridorul — în esenţa lemnoasă a arborelui.

Şi aici pereţii erau perfect şlefuiţi, dar lacul utilizat era diferit fără îndoială, căci nuanţa lor era mult mai deschisă.

Efectul era splendid, iar mobilierul luxos şi covorul imens — cel puţin 20 de metri pe 30 — accentuau opulenţa încăperii. Era evident că lumina ce se vedea de afară provenea de aici. Geamurile masive, strălucitoare, urmau curbura trunchiului de-a lungul unui întreg perete. În

salon răspundeau şase uşi. Gosseyn le deschise una după alta. O bucătărie, cu oficiu, camere frigorifice şi o mică sală pentru prânz. Apoi alte cinci camere, fiecare cu sală de baie şi un mic culoar care dădea într-o încăpere de dimensiuni impresionante aflată în beznă, părând a adăposti o imensă grădină *în interiorul* arborelui.

Când inspectă şi ultima cameră fu sigur că Eldred Crang nu era acasă. Fără îndoială, până la urmă trebuia să apară, dar absenţa lui ridica acum o problemă de ordin psihologic. Deznodământul era amânat. Iar el rămânea în incertitudine. Până la întoarcerea lui Eldred Crang, el putea să se răsgândească. Căci situaţia nu era în ordine, ceea ce favoriza oboseala nervoasă, neliniştea şi îndoielile retrospective privind oportunitatea rămânerii pe loc, lăsându-se capturat de inamic, atâta vreme cât populaţia de pe Venus n-a fost avertizată de pericol.

Într-un mic hol de trecere situat în fundul apartamentului, găsi două uşi faţă în faţă. Le deschise pe rînd. Ca şi celelalte din casă, nu erau încuiate. Una dădea în bucătărie, iar cealaltă — în beznă. Lumina din hol nu era prea puternică, dar, când ochii i se obişnuiră cu penumbra, văzu că este vorba de un fel de subterană. Lumina nu bătea mai mult de cincizeci de paşi, dar Gosseyn avu impresia că hruba se prelungeşte mult dincolo de trunchiul arborelui.

Închise uşa respectivă şi, ducându-se într-una din camere, se dezbrăcă şi făcu un duş în sala de baie vecină. Se simţi reâmprospătat, dar oboseala începuse să-şi spună cuvântul. Se strecură deci în aşternutul neatins. Liniştea, în jurul său, era deplină. Gândurile sale se concentrară în adâncurile creierului său asupra misterului Gilbert Gosseyn, cel ucis o dată şi reânviat. Nici chiar zeii de demult n-ar fi reuşit mai bine. Pe vremea romantismului ar fi

putut crede că e vreun prinț, ori vreun agent guvernamental important, dacă nu un bogat om de afaceri. Dar în lumea non-A nu existau oameni deosebiți. Deși, dacă se gândea bine, oamenii bogați erau destul de numeroși, iar oamenii președintelui Hardie puteau fi considerați, într-o anumită măsură, drept agenți guvernamentali. Dar acum scara valorilor se modificase, oamenii se nășteau egali și era nevoie de antrenamentul non-A pentru încadrarea lor după inteligență. Numai existau nici regi, nici arhiduci, nici supermani călătorind incognito. **Cine putea fi el de avea atâta importanță ?**

Ațipi gândindu-se la asta.

Gosseyn tresări și se trezi. Lumina zilei se revărsa prin ușa deschisă spre coridorul ce ducea la living. Se ridică în coate întrebându-se dacă nu cumva Crang se întoarse, fără să bage de seamă că are un musafir. Coborâ din pat și se spălă făcând mult zgomot, fluierând tare și fals. Trăia o experiență cu adevărat neobișnuită. Trebuia să-și facă cunoscută prezența, astfel încât gazda să nu fie luată prin surprindere și să cedeze impulsului să-l doboare pe loc.

Continuă să fluiere strident și când trecu în bucătărie. Și nu fu mai puțin zgomotos când cotrobăi prin sertare și dulapuri. Zdrăngăni tigăile și farfuriile. Inspectă frigiderul bine garnisit, deschizându-l și trântindu-i sertarele și porțile containerelor. Își luă o ceașcă și ceainicul, ciocnindu-le neglijent. Își prăji niște șuncă, încercând să acopere cu fluieratul său sfârâitul grăsimii. Și în cele din urmă, mâncă cu poftă șunca, tartinele, ceaiul și niște fructe proaspete venusiene.

Își termină micul dejun, dar era în continuare singur. Ieși din bucătărie și mai inspectă o dată, în grabă, apartamentul. Livingul era inundat de soarele care strălucea prin ferestrele imense. În afară de camera sa, niciuna

dintre celelalte nu fusese folosită, deschise ușa care ducea spre interiorul arborelui gigantic și intră în hrubă. Era la fel de întunecată ca în ajun. O clipă șovăi, gândindu-se dacă n-ar trebui s-o cerceteze puțin. Se răzgândi însă și reveni în living privind pe ferestre. Observă că vila din arbore era înconjurată de un tăpșan înverzit. O parte era amenajată ca un parc deosebit de îngrijit. Parcul acoperea câteva hectare și urca până la arborele — vilă. Coborând să vadă, constată că parcul începea cu o grădină amenajată într-o scobitură de circa șase metri în trunchi. O simplă zgârietură în raport cu masa enormă a acestuia. Dar era arhisuficientă pentru o minigrădină de basm, plină de tufișuri înflorite alcătuind un amalgam de culori feerice. Florile gigantice își înfoiau petalele atât de intens colorate încât păreau luminoase. În mod sigur Venus era un paradis pentru botaniști.

Dar frumusețea grădinii nu-l reținu prea mult. Neliniștit, reveni în apartament. Ce să facă până la întoarcerea lui Crang ? În living, se uită prin cărțile de pe rafturi. Mai multe titluri îi reținură atenția. „Aristotelianismul și istoria nearistoteliană a planetei Venus“ „Egocentristul dinspre nearistoteliana Venus“. „Mașina și constructorii săi“. „Detectivi într-o lume fără criminali“.

Lectura i s-a părut mai întâi o preocupare mult prea calmă. Apoi puse în funcțiune magnetofonul și se calmă treptat. Citea acum cu mai multă atenție. prânzi citind. Și când se înseră era cu totul destins. Își tăie din ultracongelator un antricot de vacă consistent. După cină luă „Istoria planetei Venus“. Acolo era povestită viața primilor oameni pe planetă, către sfârșitul secolului al XX-lea, și se relata cum a fost temperat, încă din primul sfert al veacului al XXI-lea, infernul arzător al atmosferei venusiene. Fuseseră aduși de pe Jupiter meteoriți de gheață. ulterior amplasați pe orbite circumvenusiene, ceea ce

avusese drept rezultat declanşarea unor ploi ce au durat mii de zile şi nopţi. Talia acestor meteoriţi varia între 10 şi 100 de kilometri-cubi. Odată topiţi, enorma masă de apă rezultată mai întâi îmbibase atmosfera planetei şi apoi îi atinsese suprafaţa, creînd astfel oceane şi oxigenând aerul. În 2081 A.D., Institutul de Semantică Generală — care intra atunci în perioada sa guvernamentală — intui potenţialităţile pentru non-A ale acestei magnifice planete. La epoca respectivă, arborii şi restul vegetaţiei transplantate pe Venus căpătaseră un caracter luxuriant. Metoda de selecţionare a coloniilor de către Maşină a apărut 100 de ani mai târziu şi astfel a luat amploare cel mai grandios plan de emigrare selectivă din întreaga istorie.

Populaţia planetei Venus în 2056 A.D., afirma manualul, era de 119 000 038 bărbaţi şi 120 143 280 femei.

Închizându-l, Gosseyn se întrebă dacă nu cumva excedentul de populaţie feminină era explicaţia căsătoriei unei femei non-A cu John Prescott.

Luă apoi „Egocentristul pe Venus", pe care se hotărâ să-l citească în pat. O notă introductivă preciză că doctorul în psihologie Laurent Kair, autorul lucrării, profesase pe pământ, în oraşul Maşinii, în perioada 2559 — 2564 A.D. : Gosseyn parcurse titlurile capitolelor şi-l alese pe cel intitulat „daunele corporale şi efectele lor asupra ego-ului."

Un paragraf îi reţinu atenţia : „Dintre toate dezvoltările anormale ale ego-ului, cel mai dificil de izolat se manifestă la bărbatul sau la femeia victime ale unor accidente urmate răniri, care nu au efecte ulterioare imediate."

Gosseyn se opri asupra acestui pasaj. Fără să caute în mod special, ceva, dăduse în sfârşit peste ceva concret, logic, care se putea raporta la X.

X, înfiorătorul mutilat, al cărui ego se dezvoltase anormal, fără ca psihiatrii — a căror datorie este de a supraveghea pe indivizii periculoşi — să-şi fi putut da seama.

În dimineaţa următoare, Gosseyn se trezi tot într-o casă tăcută. Coborâ din pat, uimit că nu a fost încă descoperit, se decise să-i mai acorde lui Crang o zi întreagă, înainte de a intreprinde vreo acţiune definitivă. Ar fi putut încerca mai multe variante. Spre exemplu, un apel prin videofon către centrala cea mai apropiată. Şi o explorare a tunelului din arbore.

Cea de a doua zi trecu fără nici un incident.

În dimineaţa celei de a treia, Gosseyn îşi luă micul dejun în grabă şi luă videofonul. Formă prefixul pentru „mare distanţă" şi aşteptă, gândindu-se cât de prost fusese că n-o făcuse mai degrabă. Gândurile îi fură întrerupte de apariţia pe ecran a ochiului unui robot :

— Pentru ce stea doriţi legătura ? întrebă vocea uniformă a robotului.

Gosseyn îl privi aiurit şi reuşi să mormăie :

— M-am răzgândit.

Închise şi se prăbuşi într-un fotoliu. Ar fi trebuit să-şi dea seama, gândea el, că baza galactică de pe Venus avea o centrală proprie ca să poată avea oricând legătura cu orice planetă. Care *stea* ? Pentru tipii ăştia „mare distanţă" însemna într-adevăr ceva.

Examină din nou cadranul şi atinse cu degetul adâncitura marcată „regional". Ochiul reapăru pe ecran. Dar la solicitarea lui, vocea răspunse impasibilă :

— Îmi pare rău, dar de la acest post nu pot da legătura exterioară decât domnului Crang personal.

Clic !

Gosseyn se ridică. Tăcerea din apartament îl învăluia ca o mare fără valuri. Totul era atât de liniştit încât până şi propria respiraţie i se părea zgomotoasă şi-şi putea auzi bătăile inimii, neregulate. Vocea robotului îi răsuna încă în urechi. „Care *stea* ?“ Şi când se gândea cât timp pierduse. Şi câte avea de făcut. Mai întâi de toate, tunelul.

Câteva minute mai târziu, el scruta culoarul slab luminat care ducea în profunzimile unui arbore gros de 200 de metri şi înalte de aproape doi kilometri. Era destul de întuneric, dar într-unul din dulapurile cu provizii găsise o lanternă atomică. Şi Gosseyn şi-o însuşise. Lăsă uşa deschisă în spatele său şi începu să înainteze în interiorul arborelui.

11

Monotonia decorului îi moleșea gândurile. Tunelul coti și panta descendentă se accentuă. Pereții curbați sticleau slab în lumina lanternei. De două ori în timpul primelor zece minute, tunelul se bifurcă. Și, în ora care urmă, tunelul intersectă alte șapte coridoare similare și se mai bifurcă de încă trei ori. În aceste condiții i-ar fi fost ușor să se rătăcească, dar Gosseyn își desenă în carnet o schiță, marcând cu grijă fiecare tunel colateral.

„Cred — își zise el — că am făcut deja mai multe sute de metri pe sub pământ și acum mă aflu, undeva, în lungul rădăcinilor, care se mai întretaie. În realitate, sunt sigur că sunt pe undeva prin pădure."

Până atunci nu se gândise la amploarea rădăcinilor capabile să suporte asemenea arbori gigantici. Dar aici,

în acest labirint fără sfârşit, reieşea clar că rădăcinile erau pe cât de enorme, pe atât de încălcite, astfel că era cu totul imposibil să-ţi dai seama, dinăuntru, când şi unde se racordau. Încercă să caute ceva urme vizibile la tunelul următor. Dar nu observă nimic deosebit, lemnul rădăcinilor — acum de culoarea galbenă a lămâii, — curbându-se masiv până în plafon. Cât de sus putu pipăi cu buricele degetelor, nu întâlni decât aceeaşi suprafaţă dură, ca de metal. Nici striuri, nici neregularităţi, nici trape ascunse, nimic care ar fi putut oferi vreun indiciu.

Gosseyn se simţea cuprins de nelinişte. Hrubele astea erau, se pare, fără capăt. Dacă voia să le exploreze cu adevărat avea nevoie de provizii. Desigur, era o prostie să-şi piardă două ore cu întorsul. Dar o prostie şi mai mare ar fi fost să continue. Trebuia să se reântoarcă, înainte de a resimţi foamea sau setea.

Ajunse înapoi în apartamentul lui Crang, fără probleme. Îşi făcu un pachet cu sanvişuri şi tocmai se pregătea să atace o porţie de ochiuri cu şuncă, când apărură patru bărbaţi. Aceştia intrară prin trei uşi diferite. Primii trei aveau arme în mâini şi pătrunseră în cameră ca şi cum ar fi fost catapultaţi de un resort puternic. Cel de al patrulea, un tip slăbuţ cu ochi de culoarea alunei, nu era înarmat şi intră cu nonşalanţă pe uşă. El fu cel care i se adresă :

— O.K., Gosseyn, mâinile sus !

Gosseyn, încremenit la masă, privind circular în jurul lui realiză că Eldred Crang, agent galactic, detectiv venusian şi adept în ascuns al non-A se întorsese în sfârşit acasă.

Mai întâi se simţi uşurat. Deoarece, până când oamenii de încredere şi cu educaţie — vor fi la curent cu pericolul care pândeşte civilizaţia, el — Golbert Gosseyn —

trebuia să aibă grijă să rămână în viață. Încercă deci să privească sosirea lui Crang ca un element pozitiv în acest sens — Se ridică în picioare, cu mâinile sus, privindu-i cu curiozitate pe cei patru, tentând să-și convingă simțurile de realitatea prezenței lor. Nu se hotărâse încă în ce fel le va istorisi povestea ce i-o impusese Mașina.

În timp ce-i cerceta cu privirea, unul dintre bărbați se apropie de masă și-i desfăcu pachetul cu senvișuri. Acestea se răsturnară într-un amestec dezordonat de alb și brun ; două căzură pe podea cu un zgomot ușor, de felii de pâine prăjită. Tipul nu zise nimic, dar schiță un zâmbet privind senvișurile. Avea vreo 80 de ani, era solid, cu o înfățișare îngrijită. Se apropie de Gosseyn.

— Aveai de gând s-o-ntinzi, așa-i ?

Vorba lui avea un ușor accent străin. Surâse din nou. Îl plesni cu brutalitate peste față cu dosul mâinii și repetă cu aceeași voce monotonă :

— Plecai sau nu ?

Din nou ridică mâna. Din stânga lui Gosseyn, răsună vocea lui Crang :

— Destul, Blayney.

Ascultător, omul își lăsă, mâna în jos. Dar gândurile i se citeau pe față, iar emoția îi tulbura glasul în timp ce zicea :

— Domnule Crang, dar dacă apuca să plece, sau, dacă n-ar fi cerut centrala ? Cine s-ar fi gândit să-l caute tocmai aici ?... Ce mai, dacă apuca s-o șteargă, șeful cel mare ar fi...

— Gura !

Întunecat, Blayney se stăpâni. Gosseyn se întoarse către tipul slăbuț cu alură de șef :

— În locul tău, Crang n-aș mai avea încredere în Blayney când va depăși 40 de ani.

— Ce ?

Blayney fusese cel care exclamase, sufocat de furie. Ochii galbeni ai lui Crang îl scrutau cu atenţie pe Gosseyn.

— Gestul lui Blayney de a mă lovi aşa cum a făcut-o explică Gosseyn, are explicaţii psihoanalitice. Sistemul lui nervos începe să reacţioneze violent la stimulii care s-ar fi putut produce, de parcă aceştia s-au şi produs în realitate. E o tulburare pur funcţională, dar formele de manifestare exterioară sunt dezastruoase pentru individul în cauză. Se produce o constantă pierdere de curaj. Şi explozii de sadism care să ascundă tot mai marea laşitate. La 40 de ani, îl vor chinui coşmarele numai la gândul accidentelor ce le-ar fi putut avea în unele locuri primejdioase pe unde l-au purtat paşii în tinereţe.

Şi încheie, înălţând din umeri :

— Încă unul care n-a reuşit integrarea non-A.

Blayney avea ochii cenuşii. Aceştia căpătară sclipiri de oţel în timp ce-l priveau pe Gosseyn. Întoarse capul către Crang şi întrebă cu un ton scăzut :

— Pot să-l pocnesc, domnule Crang ?

— Nu ; doar nu te-a interesa tot ce-i trece prin minte.

Blayney păru nemulţumit, dar Gosseyn nu mai zise nimic care ar fi putut înrăutăţi situaţia. Era timpul să-şi debiteze povestea.

Spre marea sa suprindere, fu ascultat cu mare atenţie. Când Gosseyn termină, Crang îşi scoase o ţigară din tabacheră şi şi-o aprinse. Remarcă privirea lui Gosseyn aţintită asupra lui, dar nu spuse nimic în momentele următoare. Trăsăturile chipului reflectau o uşoară tulburare şi, timp de peste un minut, fumă în tăcere, Gosseyn având tot timpul să-l studieze.

Eldred Crang era zvelt şi nu prea înalt. Tenul său mai închis la culoare sugera că ar fi de origine mediterane-

cană sau din orientul apropiat. Sau poate se născuse pe o planetă cu un soare mai puternic decât cel pământean. Comportamentul său mobil, la care se adăuga culoarea galbenă a ochilor, sugera o personalitate aprigă.

Deci ăsta era bărbatul pe care-l iubea Patricia Hardie. Gosseyn se întrebă dacă n-ar trebui să-i devină instinctiv antipatic și ajunse la concluzia că nu este cazul. În schimb se trezi că-și reamintește spusele roboplanului, conform cărora Crang nu-i putea fi de nici un folos. Tipul era înconjurat de oamenii bandei și de cei din propria rasă. Avându-l pe Thorson comandant suprem, Crang era nevoit să-și supravegheze orice gest.

Tăcerea fu ruptă brusc de râsul lui Crang.

— O vreme — zise el — am fost cât pe-aci să-ți dau drumul, cu povestea ta cu tot. În realitate însă, noi nu suntem aici ca să ne jucăm de-a prinselea. Ne-am hotărât deci să ținem o consfătuire generală în prezența ta. Și peste o oră plecăm spre pământ.

— Spre Pământ, îngână Gosseyn.

Își strânse buzele înciudat. De când era pe Venus nu reușise să aducă la cunoștință amenințarea ce pândea sistemul solar decât unei singure persoane. Și, în cel mai bun caz, această unică persoană — Amelia Prescott — transmisese respectiva informație confreeriei detectivilor, ignorând că respectiva organizație nu era decât o ramură anexă a bandei. O persoană din două sute de milioane.

Crang reluă :

— Ei bine, Blayney, adu-i pe soții Prescott.

Gosseyn tresări, dar apoi își recăpătă stăpânirea de sine. Îi privi cu curiozitate pe John și Amelia Prescott intrând, cu cătușe la mâini și câte un plasture lipit pe

gură. Bărbatul îl privi fără să se tulbure pe fostul său agresor, dar femeia se cutremură văzându-l pe Gosseyn. O clipă se luptă vizibil cu căluşul. Renunţă apoi în silă şi-i făcu lui Gosseyn un semn de neputinţă clătinând capul.

O privi cu compătimire. Acesta era rezultatul deducţiilor sale că Prescott ar înclina mai mult către non-A decât către bandă. Prescott o trădase. Dacă şi ea ar fi făcut parte din grupul conspiratorilor, n-ar mai fi fost nevoie să-i astupe gura cu plasturele. Ar fi lăsat-o să-şi asume aparenţa unei simple prizoniere, fără precauţii s-o împiedice să vorbească.

Neplăcut era doar pentru soţ, obligat să suporte şi el căluşul. Dar oricare ar fi fost scopurile urmărite cu această comedie, Gosseyn se hotărâ să-i respecte regulile. El ştia cine-i Prescott şi ceilalţi ignorau asta. Era unul dintre puţinele sale atuuri într-o partidă în care cărţile împotriva lui se etalau una după alta.

12

Un transportor spaţial săgeta întunericul neantului cosmic. La bord se aflau o femeie şi 402 bărbaţi, cifre comunicate de Crang în a doua zi de zbor.

— Am primit ordine — zise el — să nu-mi asum nici un risc cu tine.

Gosseyn nu-i răspunse. Crang îl intriga. În mod clar intenţiona să-şi păstreze poziţia în bandă, fără să ţină seama de adeziunea sa la filosofia non-A. O asemenea atitudine nu putea duce decât la compromisuri mai mult decât neplăcute şi la adoptarea de măsuri necruţătoare, chiar cu preţul unor vieţi individuale. Dar dacă, până la urmă, avea cu adevărat intenţia să-şi folosească puterea în favoarea non-A, toate concesiile făcute bandei de-a lungul timpului îşi vor găsi o compensare.

Crang își continuă rondul pe punte. Gosseyn rămase multă vreme să privească noaptea interplanetară printr-unul din hublourile gigantice de la prova. O stea cu irizații celeste sclipea în depărtare. Mâine, ea va căpăta aspectul Pământului. Și mâine seară, el va fi în reședința oficială a președintelui Hardie, după o călătorie prin spațiu, de trei zile și două nopți.

Aterizarea fu o dezamăgire pentru Gosseyn. Cețuri și nori groși mascau continentele și, pe întreaga durată a traversării atmosferei, aceeași nori făcură imposibilă observarea solului. În încheiere — o ultimă decepție : un strat gros de ceață plutea deasupra Orașului Mașinii, acoperind și ce mai lăsaseră norii liber.

Mai apucă să întrevadă, supliciul lui Tantal, farul atomic al Mașinii, apoi transportorul spațial plonjă în interiorul unei construcții gigantice.

În crepusculul cețos, Gosseyn fu luat pe sus. Felinarele aprinse păreau slabe pete de lumină tulbure ; curtea Palatului Prezidențial era pustie, dar se animă de zgomotul oamenilor din gardă, care coborau din mașinile de însoțire. înconjurându-l. Fu condus spre un lung coridor scăldat în lumină ; apoi, urcând o scară, ajunse într-un hol luxos. Crang îl însoți până la o ușă situată pe cealaltă parte.

— Am ajuns. spuse el. Acesta este apartamentul în care vei sta cât vei fi oaspetele președintelui. Ceilalți, vă rog, rămâneți afară.

Deschise ușa și intră într-un living-room de 7 metri pe 16, cel puțin. Trei alte uși răspundeau în living. Crang le arătă :

— Dormitorul. sala de baie și intrarea din spate. În dormitor mai e o ușă care dă tot în camera de baie.

Șovăi și continuă :

— N-o să fii nici încuiat, nici păzit, dar în locul tău n-aș încerca să fug. Pot să-ți confirm că nu vei putea ieși din Palat.

Surâse. Expresia feței era încurajatoare și amicală.

— Vei găsi în cameră un costum de seară. Poți fi gata peste o oră ? Vreau să-ți arăt ceva înainte de a ne așeza la masă.

— Voi fi gata, zise Gosseyn.

Se dezbrăcă, gândindu-se la șansele unei evadări. Nu putea accepta spusele lui Crang că i-ar fi imposibil să fugă, dacă într-adevăr nu existau paznici. Se întrebă dacă nu cumva voia numai să-l ademenească.

Găsi mai multe costume în garderoba dormitorului și tocmai își alesese unul dintr-o stofă întunecată metalizată când auzi deschizându-se ușa. Îmbrăcă în grabă un halat și trecu în living. Patricia Hardie încuie ușa pe care Crang o desemnase drept intrarea din spate. Se întoarse cu o piruetă elegantă și se apropie de el :

— Prostule, îi zise ea fără menajamente. De ce-ai fugit imediat cum au venit gărzile atunci ? N-ai auzit că le-am spus că nu permit nimănui să-mi răscolească apartamentul, dacă vine din ordinul lui Thorson ? Chiar *tu* ai fost cel ucis, nu-i așa ? Nu-i vorba doar despre o asemănare întâmplătoare ?

Gosseyn vru să răspundă, dar ea îl opri :

— Nu pot sta decât un minut. Crede-mă, sunt suspecta nr. 1 în legătură cu evadarea ta de luna trecută și dacă sunt găsită aici... (se cutremură extrem de convingător). Gosseyn, cine ești tu ? *Acum* trebuie că știi.

O privi cercetător, molipsit și el de febrilitatea fetei. Apariția ei adusese în cameră un suflu vital care lipsea. Această impetuozitate îl intrigă însă.

— Spune-o, aproape că-i ordonă ea. Repede !

Nu-i fu greu să spună ce știa. Că s-a trezit pe Venus, fără să-și amintească cum a ajuns acolo. În rest, n-avea ce să-i mai ascundă din evenimentele care au mai urmat, cu excepția faptului că el știa acum că Prescott făcea parte din bandă. Chiar și asta nu era un secret pentru ea, din moment ce-o spusese cu voce tare, de auzise și el. Dar era singurul lucru pe care *el* nu trebuia să-l spună cu voce tare. Dacă existau dictafoane care înregistrau convorbirea, era mai bine să împărtășească acest secret în tăcere.

Deci, în afara acestui aspect, îi expuse totul în câteva cuvinte. Chiar înainte ca el să termine, fata se așeză într-un fotoliu și-și mușcă buzele, vizibil dezamăgită.

— Corpul tău numărul 2, spuse ea după o tăcere destul de lungă, văd că nu știe nimic mai mult decât corpul numărul 1. Nu ești decât un pion.

Gosseyn, în picioare, o privea șovăind dacă să se supere, sau să se amuze. Nu era încă pregătit să abordeze cu ea problema celor două corpuri într-unul singur, deși ceva idei tot avea. Dar se simțea jignit auzind-o tratându-l ca simplu pion, cu toate că într-adevăr asta și era.

— Ia zi-mi — o luă el din scurt — tu ce amestec ai în toate astea ?

Privirea fetei se îmblânzi.

— Iartă-mă, n-am vrut să te supăr. Adevărul este că lipsa ta totală de informații a tulburat pe toată lumea. Thorson, reprezentantul personal al lui Enro, a amânat invazia pe Venus. Vezi ! Știam eu că asta o să te intereseze. Dar mai ai un pic de răbdare ! Nu mă întrerupe.

Acum o lună, i-am dat toate informațiile pe care le-am considerat că-ți sunt necesare. Vrei să știi cine e X ? Ei bine, și noi vrem să știm. Tipul are o voință de fier, dar nimeni nu știe ce urmărește. Pare interesat exclusiv de propria grandoare și s-a exprimat că speră să tragă ceva folose de pe urma ta. Cei din Liga galactică sunt neliniștiți. Nu-mi pot da seama dacă șahistul cosmic care te-a introdus în jocul acesta le este aliat sau nu. Fiecare bâj-bâie în întuneric, întrebîndu-se ce-o să facă după aia.

Fata tăcu. Ochii îi străluceau provocator.

— Amice — zise ea — poate se ivește o ocazie favorabilă și pentru tine în toată harababura asta. N-o pierde.

Devenise dintr-odată serioasă.

— Folosește-o dacă ți se oferă și dacă nu e condiționată de clauze imposibile. Rămâi în viață.

Se ridică. Îi atinse umărul prietenește și fugi către ușă. Se opri în prag și-i ură :

— Baftă.

Apoi închise ușa după ea.

Gosseyn făcu un duș, gândindu-se :

„De unde știe ea ce fac și cred toți ceilalți. *Cine este ea ?*“

Ieșind din sala de baie constată că mai are un vizitator. Instalat comod într-un fotoliu se afla președintele Hardie. Chipul său aristocratic se lumină văzându-l pe Gosseyn. Așezat acolo, lăsa o impresie de calm olimpian, de hotărâre.... ce mai, imaginea ideală a unui mare om de stat. Privirea lui decisă se aținti asupra chipului lui Gosseyn.

— Ți-am pregătit acest apartament, pentru că doream să-ți vorbesc fără teama de a fi auzit. N-avem timp de pierdut.

— Chiar așa ?

În mod deliberat adoptase o atitudine ostilă. Omul acesta încredințase unei asociații de rău făcători sarcina de a-l face președinte printr-o metodă bazată pe falsificarea jocurilor Mașinii. Crima era colosală, impardonabilă și personală.

Trăsăturile fine ale chipului președintelui lăsară să filtreze un zâmbet.

— Haide — zise Hardie. Să terminăm cu copilăriile. Vrei informații. Eu de asemenea. Pune-mi trei întrebări și eu, la rândul meu îți voi pune trei.

Urmă o tăcere pe care o întrerupse brutal.

— Bătrîne să nu-mi spui că n-ai ce întreba.

Ostilitatea lui Gosseyn începu să se clatine. Câte întrebări avea, nu i-ar fi ajuns noaptea întreagă să le pună. Nu era timp de pierdut.

— Dumneata, cine ești ? — întrebă el ironic.

Hardie clătină din cap cu regret.

— Îmi pare rău. Eu sunt fie ce par a fi, fie altcineva. În acest din urmă caz, să ți-o spun, m-ar lăsa la mâna ta. Orice detector ar putea să scoată această informație. (Și încheie abrupt :) Nu-ți pierde timpul cu întrebări care m-ar putea distruge. Grăbește-te odată.

— Știi despre mine și altele, decât cele ce s-au spus deja.

— Da — zise președintele Hardie.

Surprinzând probabil expresia lui Gosseyn, adăugă grăbit :

— Ca să fiu sincer, nu prea multe. Iată, cu câteva zile înaintea intrării tale în scenă, am găsit o scrisoare în cutia mea de corespondență personală ; expediată chiar de aici, din Orașul Mașinii, scrisoarea dovedea că autorul ei era la curent cu toate detaliile planului pe care noi îl consideram drept secretul cel mai bine păzit din tot sistemul

solar ; Ştia despre atacul ce se pregătea împotriva planetei Venus. După ce făcea un rezumat al întregii acţiuni, scrisoarea afirma în modul cel mai categoric că tu te vei găsi la hotelul „Parc tropical" şi că ai de gând să preântâmpini atacul anti-Venus. Cum în text mai erau şi alte detalii care nu doream să fie aflate de alţii, am ars scrisoarea şi te-am adus aici conform procedeului complicat pe care-l ştii deja. Asta-i tot. Şi acum, întrebarea nr. 3.

— Doi, — îl corectă Gosseyn.

— Trei ; şi eu dacă voi pune vreo întrebare la care tu n-o să vrei să răspunzi, vom proceda la fel. Corect ?

Gosseyn protestase involuntar. În fapt, el se gândea la spusele lui Hardie. Nu-i punea la îndoială povestea. Adevărul era, probabil pe undeva pe aproape. Ce se afla în spatele faptelor relatate — ei, da — asta era cu totul altă problemă.

Impresionat pentru prima dată, Gosseyn îl măsură din ochi pe interlocutorul său. Preşedintele nu era decât un simplu conspirator printre mulţi alţii extraordinar de capabil, direcţionaţi fiecare spre un anumit ţel. Dar reuşise, şi aceasta era meritul său personal, să-i convingă pe aceşti oameni, tot atât de egoişti ca şi el să-i acorde lui poziţia socială cea mai ridicată. Caracterul acestui bărbat, la care abia dacă se gândea mai înainte, îi apărea pe neaşteptate mult mai complex.

— Hai, Gosseyn, întreabă odată.

Uitase de importanţa factorului timp. Şi, în plus, era sigur că nu va mai afla mare lucru ; la nivelul oamenilor ăstora nu se cunoştea esenţialul. Spuse, deci :

— Ce aveţi de gând cu mine ?

— Ţi se va face o ofertă ; în ce constă, nu ştiu încă. Thorson şi X tocmai discută problema. Orice ar fi, cred că ar fi înţelept s-o accepţi pentru moment. Ţine minte

că ești într-o poziție forte. Teoretic, dacă ai avut deja două corpuri, de ce nu l-ai avea și pe al treilea.

Ridică o sprânceană.

— Evident, asta nu-i decât o ipoteză.

Gosseyn renunțase să mai creadă că a avut vreodată două corpuri. Tocmai voia să i-o spună pe un ton batjocoritor, dar se răzgândi. Își îngustă ochii, bănuitor. Tipii aceștia urmăresc un anume scop de încearcă să acrediteze o asemenea idee. La prima vedere, totul părea obscur și fără semnificație, dar el nu trebuia să uite că nici o clipă nu ieșise în mod real de sub controlul bandei. Chiar și roboplanul, care afirmase că este un agent al Mașinii, putuse fi instructat ca să se dea această impresie. Era mai bine să aștepte ca situația să se mai dezvolte.

Îl privi pe Hardie și spuse numai :

— Da, este numai o ipoteză.

— Prima mea întrebare — zise Hardie — privește persoana sau persoanele care se află în spatele tău. Vreun reprezentant al acesteia, sau al acestora, a luat deja legătura cu tine ?

— Absolut deloc, dacă nu-i Mașina, atunci habar n-am cine poate fi.

— Hardie îi răspunse :

— Nu-i mașina, tocmai pentru că tu crezi că așa este.

Surâse :

— Poftim, am început să mă exprim non-A. De altfel am constatat-o și la ceilalți. Chiar în momentul în care am hotărât să distrugem filozofia non-A, i-am adoptat logica. Harta nu-i totuna cu teritoriul. Certitudinea că tu nu știi nimic este o abstracție a realității, nu realitatea însăși.

Se opri și tăcu un moment, surâzând vesel ; apoi reluă:

— Întrebarea nr. 2 : personal, te simţi diferit în vreun fel de ceilalţi oameni ?

Înălţă din umeri.

— Sunt de acord că nu este o problemă de ordin semantic, continuă el — căci tu nu poţi şti cum sunt ceilalţi oameni decât prin intermediul propriilor tale percepţii, iar acestea pot fi diferite de ale mele. Din acest punct de vedere fiecare trăim într-o lume proprie. Totuşi, n-am cum să-ţi formulez altfel întrebarea. Ei, ce zici ?

De astă dată Gosseyn găsi întrebarea nu numai pertinentă, dar şi extrem de interesantă. În contextul acesteia îşi regăsea propriile gânduri transpuse în vorbe.

— Nu mă simt cu nimic diferit. Presupun că te-ai gândit la ce-a descoperit Thorson în legătură cu creierul meu.

Şi, încordat, întrebă :

— Ei, ce are creierul meu ?

Se aplecă înainte. Îşi simţea trupul încins şi, în acelaşi timp îngheţat. Oftă când auzi răspunsul lui Hardie :

— Aşteaptă-ţi rândul nu ţi-am pus încă cea de a treia întrebare, vreau să ştiu cum de ai găsit refugiul lui Crang?

— Am fost condus cu forţa acolo de un roboplan.

— Aparţinând cui ? — insistă Hardie.

— Pardon, e rândul meu — zise Gosseyn — cel mai bine ar fi ca fiecare să pună câte o singură întrebare. Ce are creierul meu ?

— Substanţă cerebrală adiţionată. De natură necunoscută. Thorson a ajuns să se îndoiască de propriile cunoştinţe şi posibilităţi.

Gosseyn încuviinţă. Se simţea înclinat să-i dea dreptate lui Thorson. Nici el nu remarcase, şi încă chiar de la început, nici cea mai mică „diferenţă".

— Cui aparţinea roboplanul ?

— A afirmat că este reprezentantul Maşinii.

— A afirmat ?

— Întrebarea mea — zise Gosseyn.

Hardie protestă :

— Nu răspunzi complet la întrebări. Ţi-a dovedit cu ceva ?

— Ştia prea multe lucruri care sunt de competenţa Maşinii, dar nu m-a presat să mă predau. Ceea ce am considerat suspect.

Hardie căzu pe gânduri.

— Îţi intuiesc raţionamentul. Dar nu-ţi pot aduce vreo clarificare. În ultimul timp, Crang îl domină pe Thorson, iar eu, în multe probleme, sunt cu totul lăsat de-o parte. Mă tem... — zise el cu un zâmbet ranchiunos — că m-au pus în carantină.

Deci, iată de ce se afla el acolo, oferindu-şi informaţiile, pentru a primi altele în schimb. Într-o sclipire, Gosseyn îi văzu deodată pe pământenii aceştia, începând să realizeze că fuseseră manipulaţi ca nişte pioni. Până a putea spune ceva. Hardie remarcă cu duritate :

— Dacă te gândeşti la asta, să ştii că nu regret nimic. Maşina mi-a refuzat accesul la un post superior, iar eu am refuzat să accept vreo limitare de acest gen.

— De ce te-a refuzat Maşina ?

— Pentru că vedea în mine un potenţial dictator, aşa s-a exprimat ea. Fierăria asta blestemată a fost făcută ca să fie evitaţi cei ca mine, în vremurile când o asemenea eventualitate era pe drept cuvânt de temut.

— Iar tu, până la urmă, ai fost întru-totul de părerea ei.

— Dacă s-a ivit ocazia, am profitat de ea. Și dacă împrejurările ar fi asemănătoare, aș proceda la fel. Se va găsi și pentru mine un loc în ierarhia galactică. În actuala perioadă de criză, Thorson pur și simplu evită să-și asume riscul. (Expresia amară i se șterse de pe chip. Zâmbii). Ne-am îndepărtat de subiectul discuției noastre...

Se întrerupse. Ușa se deschisese și un bărbat în uniformă intra grăbit. După ce închise ușa, i se adresă lui Hardie :

— Domnule, Mr. Thorson urcă pe scară, tocmai am primit semnalul.

Președintele Hardie se ridică. Deși părea preocupat, era totuși calm.

— Ei bine, trebuie să ne oprim aici. Cred că am aflat ce doream — am încercat să-mi formez o părere despre dumneata. Și îmi este clar că nu ești ultimul Gosseyn. La revedere, și amintește-ți ce ți-am zis. Fă concesii, pentru moment. Rămâi în viață.

Împreună cu soldatul din gardă ieși pe aceeași ușă prin care trecuse și Patricia cu un sfert de oră mai înainte. Nu trecură decât câteva secunde și o ciocănitură răsună în ușa ce dădea în coridorul principal. Apoi aceasta se deschise și în prag apăru Thorson.

13

Bărbatul cel înalt era așa cum și-l amintea Gosseyn, un chip, cu trăsături parcă cioplite, un nas coroiat, un trup puternic. Chiar de la început, poziția lui Thorson îi fusese evidentă. Omul de care toată lumea se teme, agentul lui Enro.

Acum ochii lui întunecați îl cercetau pe Gosseyn.

— Încă nu te-ai îmbrăcat ! — zise el tăios.

Privirea lui bănuitoare inspectă întreaga cameră. Deodată Gosseyn îl văzu într-o altă lumină. Venit din stele, acesta ajunsese într-un sistem solar străin. Aici, pe Pământ, înconjurat numai de necunoscuți și acționând pe baza directivelor unei autorități îndepărtate, el se străduia să urmeze strict instrucțiunile primite. Tensiunea în care trăia era în mod clar teribilă, el neputând fi niciodată sigur de lealitatea celor cu care era nevoit să colaboreze.

Thorson adulmecă aerul.

— Interesant, parfumul dumitale, remarcă el.

— N-am băgat de seamă — răspunse Gosseyn.

Acum că i se atrăsese atenţia, sesiză şi el o urmă suavă. Probabil ca urmare a vizitei Patriciei. Fata asta ar trebui să fie mai atentă la asemenea detalii. Fără a lăsa să i se ghicească ceva pe chip, îl înfruntă cu privirea pe vlăjgan.

— Ce vrei ?

Thorson nici măcar nu schiţă vreun pas să intre în cameră şi nici nu închise uşa. Îl scruta numai din ochi, cu o mină meditativă.

— Am vrut numai să te văd... — zise el. Să te privesc, nimic altceva.

Ridică din umeri :

— Asta-i tot.

Se întoarse şi ieşi. Uşa se trânti în urma lui. Gosseyn clipi. Se aşteptase la un duel verbal şi acum se simţea deprimat. Începu să se dezbrace, tulburat încă de felul în care se comportase Thorson. Dar renunţă să se mai gândească la asta, văzând cât este ceasul ; Crang trebuia să apară din clipă în clipă. Nu trecu mult şi auzi uşa deschizându-se.

— Vin imediat !... strigă el.

Nu primi nici un răspuns, din camera de dincolo nu se auzise nici un zgomot. O umbră apăru în cadrul uşii. Gosseyn tresări. Era John Prescott.

— N-am decât un minut la dispoziţie — zise acesta.

Cu toată uimirea sa, Gosseyn nu-şi putu stăpâni un oftat. Graba unanimă a vizitatorilor săi devenea obositoare. Fără să spună ceva se ridică în picioare şi-l privi întrebător.

— Te vor mira cele ce-ţi voi spune — adăugă Prescott.

Gosseyn îi făcu din cap semn să înceapă, dar mintea îi era aproape inactivă. Ascultă în tăcere explicațiile grăbite care urmară. Totul se regăsea acolo. Și că este agent galactic. Și că este adept clandestin al non-A.

— Bineînțeles — zise Prescott — că nu ți-aș fi spus toate astea dacă n-aș fi forțat de împrejurări ; te-am recunoscut după fotografii în după-amiaza când m-ai atacat și ți-o spun pe șleau, am anunțat prezența ta pe Venus, convins fiind că o să poți dispare. Și am rămas trăsnit când am auzit că ai fost găsit în vila-arbore a lui Crang.

Își trase sufletul și Gosseyn avu tot timpul să se simtă dezamăgit. Singurul său avantaj față de bandă, cel de a-l cunoaște pe Prescott, se volatilizase. Gândindu-se retrospectiv, îi apăru drept o prostie ideea de a fi contat pe asta — dar el procedase totuși așa. Mai rămânea o problemă de lămurit : ce rost mai avea acum o asemenea spovedanie ?

— Din cauza Ameliei — răspunse liniștit Prescott. Ea n-are nici un amestec în toate astea. M-am supus la toată înscenarea asta și m-am lăsat prins odată cu ea, gândindu-mă că ei se vor mulțumi doar s-o închidă până la atacul anti-Venus. Dar Crang mi-a spus, acum câteva minute, că X și cu Thorson au ceva de gând în legătură cu tine.

Se opri. Cu degete, care tremurau imperceptibil, scoase din buzunar o cutioară de metal. O deschise și, apropiindu-se de Gosseyn, i-o întinse. Gosseyn privi cu curiozitate cele douăsprezece pilule albe.

— Ia una — îi zise Prescott.

Gosseyn bănuia ce va urma, dar se supuse și luă una dintre ele.

— Înghite-o !

Clătină negativ din cap.

— Nu înghit chiar orice pilule necunoscute.

— Este pentru protecția ta. Ți-o jur. — o contra-otravă.

— Dar n-am luat nici o otravă — replică răbdător Gosseyn.

Prescott închise cutia, care pocni ușor. O băgă la loc în buzunar și făcu un pas înapoi, în timp ce cu mâna cealaltă scoase un revolver.

— Gosseyn — îi șopti el — sunt încolțit. Înghite sau te curăț.

Pericolul părea ireal. Gosseyn se uită la pilulă, apoi la Prescott. Apoi zise cu blândețe :

— Am văzut un detector în camera mea de alături. Cred că ar fi o rezolvare rapidă.

Efectiv, Prescott declară detectorului :

— Această pilulă este un antidot, un mijloc de protecție pentru Gosseyn, în cazul în care aș fi obligat să acționez într-un anume fel. Poți confirma aceasta.

Răspunsul aparatului fu prompt :

— Exact.

Gosseyn înghiți pilula și rămase nemișcat un moment, așteptând efectul. Ne resimțind nimic, zise :

— Sper că totul va fi bine în ce-o privește pe soția ta.

— Mulțumesc — răspunse scurt Prescott.

— Și, grabit ieși pe ușa principală.

Gosseyn sfârși cu îmbrăcatul și se așeză în așteptarea lui Crang, mai tulburat decât ar fi vrut s-o arate. Cei care îl vizitaseră, se arătaseră cu toții neliniștiți pentru perspectivele propriilor lor interese. Dar toți avuseseră în comun aceeași convingere sinceră de iminența unei crize.

Venus urma să fie atacată ? De către cine ? Nu era clar. De vreo supra-putere militară galactică ? ideea era mult prea ușor de admis, tocmai pentru că era cea mai plauzibilă. Exact așa putea fi înrobită o rasă atât de le-

gată de soarele și planetele proprii. Prin agenți, prin acțiuni fără semnificație aparentă, prin înfiltrarea și, în final, printr-un atac irezistibil dirijat de nicăieri. Referirile făcute în diverse ocazii la o Ligă galactică potrivnică atacului păreau vagi și fără substanță, în comparație cu realitatea prezenței lui Thorson și a etapelor deja parcurse : asasinatul, trădarea și acapararea puterii pe Terra.

— Și tocmai eu m-am găsit să mă opun la toate ! — exclamă Gosseyn cu voce tare.

Nu-și putu stăpâni un râs nervos, simțindu-se ridicol. Din fericire, problema lui personală era pe cale de rezolvare, pentru el, una din perioadele cele mai periculoase fusese cea în care își însușise, chiar și numai parțial, ideea că ar fi reânviat într-un al doilea corp. Până la urmă, mintea sa logică reușise să se debaraseze. Și acum aștepta evenimentele serii într-o stare de spirit aproape normală.

Dezagreabila reverie îi fu întreruptă de o bătaie în ușă. Spre marea sa ușurare, era Crang.

— Ești gata ?

Gosseyn încuviință.

— Atunci, să mergem.

Coborâră mai multe trepte și urmară un coridor îngust până la o ușă închisă. Crang o descuie și o împinse, Peste umărul acestuia, Gosseyn reuși să vadă mai multe aparate și o podea de marmoră.

— Intră singur și privește corpul.

— Care corp ? — se miră Gosseyn.

Apoi înțelese. *Corpul I*

Uită de Crang. Intrând, văzu și alte aparate, mese, dulapuri de perete pline cu flacoane și eprubete, iar într-un colț — alungită pe un platou mobil — o formă aco-

perită cu un cearşaf alb. Uitându-se la silueta întinsă, Gosseyn simţi cum, treptat îşi pierde stăpânirea de sine. De zile întregi i se tot vorbea de celălalt corp al său şi dacă imaginea sugerată verbal, deşi o respinsese, totuşi îl afectase, acum era cu totul altceva, o mare diferenţă.

Ca diferenţa între gând şi faptă, între poveste şi realitate, între viaţă şi moarte. Iar această diferenţă era atât de mare, încât organele sale interne suferiră o dezechilibrare profundă, iar nervii săi, incapabili să integreze aceste reacţii neobişnuite, acuzară violenţa şocului.

Dar, cu rapiditate, corpul său îşi reveni la normal. Simţi din nou podeaua de sub picioare, aerul pe care-l respira, rece şi uscat, înecăcios, în gură, în plămâni — pleoapele clipiră des ; treptat, din nou sigur că trăieşte, dar încă ameţit, îşi lăsă conştiinţa să ia contact cu forma inertă, fără viaţă.

Şi fără să-şi dea seama că se mişcă, se apropie de platou, întinse mâna, apucă cearşaful cu vârful degetelor, îl ridică, îl trase deoparte şi-l lăsă să cadă pe jos, dezvelind cadavrul.

14

Gosseyn se aşteptase să vadă nişte resturi aproape carbonizate. Într-un anume fel, corpul întins, rigid pe placa de marmoră părea oribil mutilat, dar figura era neatinsă. Fără îndoială, trăgătorilor li se dăduse ordin să nu distrugă creierul. Toracele era aproape tăiat în două de gloanţe de mitralieră. Din piept şi pântece nu mai rămăsese decât un amestec nelămurit de carne şi oase, de ţesuturi sfâşiate şi zdrenţuite ; deasupra genunchilor, fiecare centimetru pătrat de carne purta urmele unor arsuri atât de îngrozitoare, încât nu mai aduceau a nimic omenesc. Chipul era intact.

Avea o expresie senină, neafectată de spaima sau groaza insuportabilă care contractă trăsăturile figurii în clipa dinaintea morţii.

Obrajii păstrau chiar o umbră de culoare și, dacă n-ar fi fost distrugerile suferite de trup, ar fi părut însuși Gosseyn adormit, atât de viu îi rămăsese chipul. După o vreme, băgă de seamă că partea de sus a capului era despărțită de restul craniului ; calota fusese decupată și apoi repusă la loc. Gosseyn nici nu încercă să verifice dacă creierul se mai afla la locul lui.

Un zgomot în spatele lui, îl făcu să se întoarcă, cu o mișcare lentă, derulată parcă cu încetinitorul. Practic, înainte de a se întoarce, mintea lui trebui mai întâi să se desprindă de imaginea cadavrului ca să perceapă mai clar situația. Îi trebuiră câteva secunde bune până să stabilească o analogie între zgomotul auzit și un alt sunet asemănător. Roți de cauciuc pe pardoseala de marmoră : X. Privi în jurul lui cu hotărîrea fermă a celui pregătit la orice.

Înghețat, îl contemplă pe monstrul de plastic. Apoi își îndreptă atenția asupra celor care intraseră în laborator, odată cu X. Cu o figură inexpresivă, îl fixă cu ochii pe frumosul Hardie. Apoi privirea îi alunecă către zâmbetul gigantului Thorson și în sfârșit către Patricia Hardie, care, distantă, dar interesată, aproape mascată de silueta celor doi bărbați, îl urmărea cu ochii ei luminoși.

— Și, acum ce facem ?

Era vocea gravă, fără nici o urmă de umor a lui X.

— Mă gândesc, Gosseyn, că nu ai nici cea mai mică posibilitate să ne împiedici să te întindem alături de primul tău cadavru.

Nu era o constatare foarte strălucită, dar avea o oarecare importanță pentru cineva care nu este deloc convins că un alt treilea corp este gata pregătit să-i preia esența personalității, chiar din clipa distrugerii celui de al doilea.

Şi mai ales, reflecta purul adevăr.

X îşi agita braţul de plastic într-un gest de nerăbdare şi vorbele fură în deplină concordanţă cu gestul.

— Hai să terminăm cu comedia. Aduceţi-o pe soţia lui Prescott şi imobilizaţi-l pe Gosseyn.

Patru bărbaţi îl înşfăcară, în timp ce trei gardieni soliizi o aduseră pe femeie. Se părea că aceasta le opusese o oarecare rezistenţă. Coafura Ameliei Prescott era desfăcută, iar obrajii împurpuraţi. Mâinilet îi erau legate la spate şi respira gâfâit. Probabil îi puseseră la gură un căluş transparent, căci — văzându-l pe Gosseyn — buzele i se agitară în inutile şi frenetice eforturi. În cele din urmă, femeia se potoli, ridicând resemnată din umeri. Îi zâmbi cu tristeţe — dar ea nu-şi pierduse demnitatea.

X îl privi pe Gosseyn şi zise :

— Gosseyn ne pui în faţa unei dileme. Noi suntem pregătiţi să declanşăm o acţiune de proporţii nemaivăzute de la al Treilea Război mondial. Am primit nouă mii de astronave de transport, patruzeci de milioane de oameni şi mai multe uzine gigantice de muniţii ; şi toate astea nu sunt decât mică parte a puterii militare a celui mai mare imperiu care a existat vreodată. *Gosseyn, noi nu avem cum să pierdem...* (Se întrerupse, apoi continuă :) Totuşi nu vrem să ne asumăm nici un risc. Am dori deci să-ţi propunem ţie, un necunoscut, să te alături şefilor sistemului solar. (Săltă din umeri :) dar aş vrea să-ţi fie clar o dată pentru totdeauna că ar fi inutil să iniţiem asemenea discuţii dacă tu refuzi să admiţi realitatea poziţiei noastre. Noi suntem *obligaţi* să ucidem, Gosseyn. Suntem forţaţi să fim fără milă. Asasinatul îi convinge pe oameni mai bine decât orice altceva.

O clipă Gossyen crezu că au de gând s-o ucidă pe Amelia Prescott şi simţi că-i vine rău, dar îşi dădu imediat seama că înţelesese greşit.

— Să ucideţi ? — zise el. Pe cine să ucideţi ?

— Pe cei aproape douăzeci de milioane de venusieni — răspunse X.

Stând în fotoliul rulant, părea un gigantic gândac de bucătărie din plastic ieşit dintr-un coşmar nebunesc.

— După cum trebuie c-o ştii — continuă el — singura diferenţă între distrugere a douăzeci de sisteme nervoase omeneşti şi distrugerea a douăzeci de milioane de venusieni constă în rezultanta emotivă produsă la supraviețuitori, care poate fi anihilată printr-o bună propagandă.

Gosseyn avea impresia că se află undeva, în fundul unui puţ adânc şi că se prăbuşeşte, se prăbuşeşte...

— Ce se va întîmpla cu restul de două sute de milioane ? — îşi auzi singur vocea răguşită.

— Teroarea ! — zise X cu vocea sa de violoncel. Teroarea fără milă împotriva tuturor acelora care se opun. Istoria a dovedit-o clar că nu este niciodată greu să controlezi masa unei populaţii decapitate de conducători. Ori, pe Venus, conducerea este colectivă la o scară foarte mare, de unde şi necesitatea unui număr ridicat de execuţii.

Îşi agită din nou braţul de plastic cu impacienţă.

— Hai, Gosseyn — zise el abrupt — decide-te. Îţi vom încredinţa înfăptuirea în mare parte a reorganizării, dar, pentru început, trebuie să ne laşi să pregătim terenul. Eşti de acord ?

Întrebarea îl tulbură pe Gosseyn. Abia acum realizase că i se ţinuse o cuvântare menită să-l convingă. Era un exemplu perfect de plan de abstracţie în cel mai bun sens non-A al cuvântului. Indivizii aceştia puneau la cale exe-

cuţii în masă. Ei, nu el. Bariera părea de netrecut, căci fiecare parte considera drept ilogic punctul de vedere al celuilalt. Hotărârea de refuza traversă ca o descărcare electrică reţeaua sistemului nervos, mobilizând întregul corp, iar el se simţi pe deplin şi definitiv decis. Zise deci cu o voce liniştită dar limpede :

— Nu, domnule X. Nu sunt de acord. Şi duceţi-vă cu toţii dracului, căci acolo, în iadul creştin al primelor veacuri, este locul vostru, pentru că aţi îndrăznit să imaginaţi un asemenea asasinat în masă.

— Thorson — zise X cu calm — ucide-o.

— Ce ? — exclamă Gosseyn cu vocea albă.

Mai apucă să facă doi paşi, dar gardienii îl imobilizară. Când reuşi să privească din nou, Amelia continua să surâdă. Nu se împotrivi când Thorson îi înfipse acul unei seringi în braţ, deasupra cotului, dar se nărui ca o piatră. Gigantul o prinse cu uşurinţă în cădere. X continuă :

— Vezi tu, Gosseyn, care-i superioritatea noastră faţă de nearistotelieni. Ei sunt plini până la refuz de scrupule. În timp ce noi suntem animaţi numai de dorinţa de a câştiga. Deci, acest mic incident are drept scop...

Se opri şi o expresie de surpriză îi contractă trăsăturile. Substanţa dură din care erau confecţionate piciorul, braţul şi corpul scoase un zgomot surd când se prăbuşi pe marmură. În spatele lui, Hardie, al cărui chip regulat oglindea aceeaşi tulburare, căzu în genunchi şi apoi se rostogoli pe o parte. Gardienii se prăbuşiră la rândul lor, doi dintre ei căznindu-se să-şi scoată armele înainte de a-şi pierde cunoştinţa.

Thorson scăpă din braţe pe Amelia şi se nărui lângă ei, apoi căzu şi Patricia. În cameră, în jurul lui Gosseyn, inamicii se prăbuşeau unul câte unul, părând cum nu se poate mai morţi.

Totul părea de neînţeles.

15

Gosseyn simţi dispărând senzaţia de paralizie. Se repezi la gardianul cel mai apropiat şi-i luă arma. În picioare, încordat, pândea cea mai mică mişcare a corpurilor prăbuşite. Dar nu observă nimic. Toate zăceau absolut imobile.

În grabă, Gosseyn începu să-i dezarmeze pe paznici. Oricare ar fi fost cauzele ocaziei ce i se oferise, n-avea timp de pierdut. Odată treaba terminată, se opri şi privi din nou strania scenă. Fuseseră nouă gardieni. Acum zăceau pe podea într-o dezordine bizară, ca nişte popice doborâte dintr-o singură lovitură. Fără să mai analizeze ce şi cum, se mulţumi numai să constate lipsa lui Eldred Crang. Privirea lui continuă să sară de la un corp la altul : două femei şi trei bărbaţi. Prin minte îi trecu un gând,

aproape fără rost : „Nu fac ce-ar fi necesar. Ar trebui să ies de aici. Oricând poate apărea cineva."

Dar nu se mişcă. Un alt gând îl chinuia acum : Sunt oare cu adevărat morţi ?

Ca să se convingă, îngenunchie lângă X. Fără să-şi dea seama ce face, îşi puse palma pe cutia de plastic care conţinea toracele lui X. Frăgezimea carnală a substanţei îl făcu să-şi tragă înapoi mâna cuprins brusc de repulsie. Şi totuşi era dificil să-l considere o fiinţă umană. Se forţă să se aplece deasupra obrazului ca să asculte. O boare călduţă, ritmică, îi mângâie urechea. Gosseyn se ridică. X trăia. Toţi erau probabil vii.

Tocmai voia să se ridice, când încremeni la jumătatea mişcării auzind un zgomot la una din uşi. Cu arma îndreptată spre locul de unde venise zgomotul, se întinse pe podea. Cu ochii întredeschişi, îşi blestema neglijenţa. Acum ar fi trebuit să fie la kilometri de încăperea aceasta.

Prin uşa care se deschisese apăru John Prescott. Gosseyn se ridică, tremurând încă sub influenţa ultimei emoţii. Prescott avea un surâs nervos.

— Nu-i aşa că eşti mulţumit c-ai luat antidotul acela ? — îl întrebă el. Am introdus nişte Drae în aparatul de condiţionare a aerului şi tu eşti singurul care... (Se întrerupse brusc :) Ce-i ? Am ajuns prea târziu ?

Diagnostică rapid. Din întâmplare, privirea lui Gosseyn se îndreptase spre corpul inert al Ameliei Prescott, care zăcea pe podea în apropierea giganticului Thorson. Într-o clipă memoria îi reveni. Şi zise cu brutalitate :

— Prescott, au injectat ceva în braţul soţiei tale cu o clipă înainte de a fi doborâţi de efectul pulberii de Drac. Asta trebuia s-o omoare. Examineaz-o.

Acum că strania inconştienţă a acestor oameni căpătase o explicaţie, era momentul să treacă la un examen amănunţit al faptelor. Dacă sistemul de condiţionare a

aerului răspândise peste tot anesteziantul, aceleaşi scene de prăbuşire silenţioasă s-au produs, probabil, în toate camerele. Deci singurul pericol putea veni numai din exterior. Gosseyn rămase deci de strajă, în timp ce Prescott îşi consulta în grabă soţia. Acesta scoase din buzunar un mic flacon. Dopul era dotat cu un ac de seringă ; venusianul îl înfipse în coapsa femeii.

— În flacon e fluoresceină — zise el. Dacă trăieşte, într-un minut buzele i se vor colora în verde-galben.

Trecură însă două minute şi buzele îi rămăseseră tot palide vineţii, fără viaţă. Venusianul se ridică şi privi rătăcit în jurul lui. Şi, lucru ciudat, lui Gosseyn nici măcar nu-i trecu prin cap ce are de gând să facă. Îl văzu pe venusian îndreptându-se grăbit spre grămada de arme şi alegându-şi cu grijă două. Tocmai asta frapa cel mai mult, grija cu care examina armele.

Ce urmă fu mult prea rapid pentru ca Gosseyn să poată interveni. Prescott se duse la X şi-i trase un glonţ în ochiul drept. Un mic vulcan de sânge izbucni, inundându-i faţa. Prescott se întoarse ; lipindu-şi ţeava armei de fruntea lui Hardie, trase din nou şi apoi, mergând aplecat, trecu pe lângă fiecare gardian, trăgând cu amândouă mâinile. Tocmai se pregătea să se ocupe de Thorson când se opri. O expresie de nedumerire i se întipări pe chip.

Stupefiat, Gosseyn, îi smulse armele din mâini.

— Cretin nenorocit ! — urlă el. Îţi dai seama ce-ai făcut ?

O oră mai târziu îşi abondonară maşina furată în oraşul înecat în ceaţă. În jurul lor noaptea îşi întindea voalul de fum negru-cenuşiu. Atunci auziră şi primele ştiri zbierate de o instalaţie publică de amplificare :

— Atenţiune, urmează un comunicat important transmis de la palatul prezidenţial !

O altă voce mai dură, continuă :

— Am trista îndatorire de a vă aduce la cunoștință că președintele Michael Hardie a fost asasinat în această seară de către un bărbat cunoscut sub numele de Gilbert Gosseyn, un agent al Mașinii jocurilor. Abia poate fi intuită amploarea conspirației împotriva cetățenilor pământului. Gosseyn, a cărui fugă a fost ajutată de pretinși detectivi venusieni, începând din această seară devine obiectul celei mai mari vânători de oameni din istoria acestor ultimi ani. Toți cetățenii care respectă legea sunt rugați să rămână acasă. Cei care vor fi găsiți în stradă, vor fi singuri vinovați de modul în care vor fi tratați. **Rămâneți acasă.**

Abia când fu menționat numele Mașinii, își dădu seama Gosseyn de toate consecințele acelei execuții sumare. A-l prezenta drept un agent al Mașinii și a încerca să implici în această poveste detectivi de pe Venus, constituiau — după știința sa — primul atac public împotriva sacrelor simboluri non-A. Era o declarație de război. Ceața se îngroșa în jurul lor într-atâta încât pentru Gosseyn, Prescott aflat la numai un metru de el, îi apărea deja ca o umbră. Desigur, radarului nu-i păsa de ceață, dar necesita aparatură și vehicule pentru a o transporta. Un fascicul radar l-ar descoperi imediat, dar mai întâi ar trebui să fie direcționat spre el. Pe o asemenea noapte și pe o asemenea ceață numai având un ghinion nemaipomenit putea fi prins ; altfel zis, era în deplină siguranță. Pentru prima dată de când era aruncat de colo, colo de vâltoarea evenimenelor, era liber să acționeze după bunul său plac, liber... În sfârșit, adică între anumite limite.

Se întoarse să-l privească pe Prescott, factorul necunoscut. Să învinovățească trecutul ? La ce bun ? chiar și pe o asemenea noapte neagră, împuțită, avea vreo altă soluție în ce-l privea pe acest om ? Prescott îl ajutase să evadeze. Prescott cunoștea o mulțimea de lucruri care-i puteau fi utile. Nu chiar pe loc, în această noapte. Acum

avea un alt ţel mai urgent. Dar, pe viitor, Prescott putea fi foarte important pentru el.

Pe cât posibil trebuia să şi-l ţină aproape pe acest galactic convertit la non-A.

În câteva cuvinte, Gosseyn îi explică ce îl frământă :

— Un psihiatru, şi încă nu unul din cei pe care i-am cunoscut deja, este în mod evident primul om de care am nevoie. Nimic nu-i mai important decât să descopăr ce îi sperie pe toţi în capul meu.

— Numai că — obiectă Prescott — este în mod cert în atenţia grupurilor de protecţie.

Gosseyn surâse condescendent. Se simţea bine din punct de vedere fizic şi mintal, conştient de superioritatea sa absolută faţă de tot ce îl înconjura.

— Prescott — îi zise el — M-am cam deşteptat de la o vreme. Până acum m-am comportat ca un puşti dezorientat, dând ascultare tuturor. Ţi-am spus de exemplu, cum m-am lăsat convins de maşină să mă las prins.

— Da.

— Am încercat să înţeleg — continuă Gosseyn — cum de-am acceptat, fără nici o obiecţie, tot felul de sfaturi date de alţii. Şi acum, cred că am procedat aşa numai pentru că, în fond, doream să mă detaşez de toate astea şi să pasez corvoada altuia, măcar şi în parte. Eram atât de puţin hotărât să admit că sunt băgat până peste cap în povestea asta, încât primul lucru pe care l-am făcut a fost să mă las ucis.

„Sincer să fiu — conchise el — contez pe drăcia ta de pulbere Drae ca să dezorganizez orice grup de protecţie care m-ar putea deranja. Dar mai întâi vreau să cumperi un plan al oraşului, ca să găsim adresa dr. Lauren Kair. Dacă nu-i liber, atunci oricare altul, în afară de dr. David Lester Enright la care am avut rezervată pe vremuri o consultaţie."

— Mă întorc în zece minute — zise Prescott.

Gosseyn îi replică, fără să se arate în vreun fel supărat :

— Ba n-ai să revii de nicăieri în zece minute.

Apoi reluă cu un ton sfătos :

— Suntem amândoi în aceeași barcă și ne păzim unul pe celălalt. Eu am să intru în magazin după tine și, în timp ce tu cumperi planul, eu voi căuta adresa.

Casa dr. Kair se întrezărea vag alburie, în lumina palidă răspândită de un felinar și două becuri de slabă putere, ceea ce indică, fără îndoială, că familia este acasă. Săriră gardul împrejmuitor tăcuți ca niște fantome. În timp ce-și trăgeau sufletul ascunși între tufișuri, Prescott murmură :

— Ești sigur că doctorul Kair este chiar omul care-ți trebuie ?

— Da — răspunse Gosseyn.

Ar fi putut să nu continue, dar considerând că autorul „Egocentristului despre nearistoteliana Venus „merită mai mult, adăugă :

— A scris și lucrări care i-au fost publicate.

Explicația era pe de-a-ntregul aristoteliană, dar, preocupat fiind nici nu băgă de seamă. Casa doctorului Kair și persoana însăși a doctorului Kair constituiau una și aceeași problemă. Peste câteva minute, dacă totul decurgea normal, unul dintre marii semantiști, specialist al creierului omenesc, îl va chestiona, îl va examina, și se va pronunța în privința propriului său creier. A creierului *său,* a cărui existență i-a târât pe Hardie și pe X într-o vâltoare de evenimente încheiate cu moartea lor. Nimic nu era mai important decât dezvăluirea secretelor acestui creier.

Gosseyn murmură detaliile planului său. Prescott va suna la ușă și se va prezenta drept venusian. Fără îndo-

ială că, înainte de a-l lăsa să intre, dr. Kair va alarma grupul de protecţie şi-şi va anunţa vecinii. Dar asta n-avea vreo importanţă. Utilizarea pulberii va fi suficientă în caz de nevoie.

— De câtă pulbere este nevoie ? — întrebă Gosseyn.

— Foarte puţină — o capsulă. La palat, am introdus 8 în sistemul de condiţionare a aerului, respectiv aproape o linguriţă de ceai. E o substanţă foarte activă, dar cantitatea de antidot pe care o mai avem ne este suficientă.

Şi adăugă :

— Cred că e timpul să mă duc să sun.

Lucru ce-l făcu, treizeci de secunde mai târziu.

Ceaţa pătrunse înăuntru odată cu ei, prin uşa deschisă. De comun acord se hotărâră s-o lase întredeschisă. Mantia ocrotitoare a nopţii părea astfel mai apropiată. Pentru Gosseyn, care resimţea nevoia tuturor măsurilor de precauţie imaginabile, această uşă întredeschisă reprezenta diferenţa între siguranţă şi nesiguranţă, între linişte şi nelinişte.

Dr. Kair era un bărbat de vreo 50 de ani, înalt, solid, cu o figură blândă şi maxilare puternice. Ochii săi cenuşii îl cercetară pe Gosseyn, în timp ce intra, cu o căutătură atât de pătrunzătoare, cum acesta din urmă nu mai întîlnise. Era mult prea inteligent ca să busculeze această primă şi importantă perioadă de luare de contact. Minutele următoare puteau economisi în viitor ore întregi de întârziere.

Psihiatrul nu-şi pierdu vremea. Imediat după ce Gosseyn îi explică obiectul vizitei, dispăru în laboratorul său şi reapăru aproape imediat înarmat cu un mic detector de minciuni.

— Domnule Gosseyn — zise el — nici un venusian şi nici un adept cât de cât instruit în non-A n-ar de crezare nici măcar o clipită declaraţiilor uluitoare ale biroului de

informaţii ale guvernului, difuzate astăzi prin intermediul presei şi radioului, declaraţii privind asasinarea preşedintelui Hardie. În viaţa mea n-am auzit mai bine calculat ca să stârnească neliniştea ignoranţilor şi a semidocţilor. Niciodată, din timpurile când gândirea se găsea la nivele dintre cele mai mediocre şi până acum, nu s-a mai încercat o asemenea aţâţare a pasiunilor colective şi dovada cea mai evidentă a mârşăviei lor o consideră acuzaţia la adresa yenusienilor şi a maşinii. Există, fără nici o îndoială, un obiectiv ascuns în spatele acestor operaţiuni şi asta este mai mult decât suficient ca să vă dea dreptul să vă explicaţi în faţa celor în drept. (Se întrerupse şi apoi reluă :) Sunteţi gata să vă confruntaţi cu un detector ?

— Sunt gata să fac orice, domnule — răspunse Gosseyn — numai să nu fiu adormit. Sunt sigur că înţelegeţi de ce.

Şi detectorul îl înţelese efectiv. Astfel că, în cursul testelor care urmară, mâinile şi gândirea nu încetară nici măcar o singură clipă să fie libere. Şi încă ce teste ! Fuseseră zeci, serii întregi. Pentru cele care necesitau aparatură, laboratorul — bârlogul doctorului, aflat chiar alături de vestibul — a fost locul cel mai potrivit. Deoarece, în cursul consultaţiei, cu excepţia a numai două cazuri, instrumentele putuseră fi apropiate de fotoliul din care Gosseyn putea supraveghea, privind oblic prin uşa vestibulului, poarta întredeschisă de la intrare.

Unele dintre aparate luceau sticlos şi tuburile lor electronice funcţionând îi încălzeau obositor pielea atinsă. Altele, deşi iradiau strălucirea metalului topit, rămâneau reci şi fără viaţă. În fine, erau aparate fără nici o lumină vizibilă, dar care zumzăiau, mârâiau sau vibrau în timp ce-l examinau cu simţurile lor neumane. Testele se suc-

cedau unul după altul, pe toată durata relatării lui Gosseyn.

Narațiunea i-a fost oprită de trei ori ; de două ori, când a fost necesară investigarea cu raze x ultrasensibile a naturii celulelor celui de al doilea creier ; iar a treia oară chiar dr. Kair a fost cel care l-a întrerupt pe neașteptate :

— Deci, personal n-ai ucis pe niciunul din acei oameni ?

Prescott ridică capul și zise :

— Eu am făcut-o. (Și adăugă cu un râs rău :). După cum cred că v-ați dat seama din povestirea lui Gosseyn, eu sunt cel care a trebuit să aleagă între non-A și poziția sa socială. Dacă voi fi vreodată judecat, am să pledez nebunia temporară.

Dr. Kair îi aruncă o privire :

— Niciodată, o declarație de nebunie n-a fost acceptabilă din punct de vedere non-A. Va trebui să inventezi o altă poveste.

„O poveste !" gândi Gosseyn ; și-l privi pe Prescott, îl privi cu adevărat, cum s-ar zice, pentru prima oară.

Ochii celuilalt, imperceptibil îngustați, îl supravegheau. Una dintre mâinile lui alunecă nevinovat către arma din buzunarul drept al hainei. Probabil într-o mișcare reflexă ; nici el nu spera cu adevărat să reușească, căci Gosseyn îl devansă, fără nici o dificultate.

— Aș îndrăzni să afirm — zise liniștit Gosseyn o clipă mai târziu, după ce îl dezarmaseră pe Prescott — că vila este încercuită.

16

Sistemul nervos uman are o structură de o complexitate de neconceput. Se apreciază că există în creierul omului circa 12 milioane de celule nervoase sau neuroni, dintre care peste jumătate sunt localizate în cortexul cerebral... Să luăm în considerare un milion din aceste celule şi să presupunem numai cazul conexiunii lor doi câte doi. Calculul combinaţiilor posibile ne dă un total de conexiuni inter-neuronice de ordinul 10 la puterea 2.783 000. Şi ca să avem şi un termen de comparaţie, este probabil ca întreg universul sideral să nu conţină cu totul mai mult de 10 la puterea 66 de atomi.

Lumina care se strecura prin uşa întredeschisă de la intrare era acum un gaj pentru protecţia lor. Atâta vreme cât uşa rămânea nemişcată, observatorii de afară nu vor vedea decât un halo luminos difuz şi li se va părea că totul decurge normal. Dar, fără îndoială, răbdarea şi credulitatea lor vor avea şi ele o limită.

Îi legară mâinile şi picioarele lui Prescott, şi-i acoperiră gura, cu o grabă care nu excludea o oarecare doză de brutalitate. Apoi discutară despre siguranţa poziţiei lor.

— N-a ieşit deloc din cameră — remarcă scurt Gosseyn. Dar într-un fel sau altul, trebuie c-a menţinut contactul.

Părerea mea este că nu-i lucrul cel mai preocupant, în clipa asta — răspunse dr. Kair.

— Ce ?

Figura doctorului era calmă, iar ochii îl priveau plini de gravitate.

— Ce-am descoperit în dumneata — zise el — are o prioritate absolută.

Tonul îi deveni presant.

— Gosseyn, am impresia că nu-ţi dai seama că dumneata eşti persoana cea mai importantă din toată povestea asta. Restul nu mai contează şi nu trebuie să ne asumăm riscurile pe care le implică această situaţie.

Ii trebui ceva vreme lui Gosseyn ca să accepte această afirmaţie, ca să se poată concentra şi să menţină totuşi în atenţia sa, undeva, în planul al doilea, ideea pericolului exterior.

— Ce posezi dumneata în cutia craniană — începu psihiatrul — nu este un al doilea creier, prin asta înţelegându-se un potenţial de inteligenţă superior. Aşa ceva e imposibil. Creierul uman, cel care a creat Maşina jocurilor şi alte dispozitive electronice sau mecanice similare, nu are — nici măcar teoretic — un echivalent intelectual în univers. Oamenii consideră deseori că sistemul electronic al Maşinii deţine o superioritate în raport cu creierul uman. Aceştia admiră faptul că Maşina poate discuta cu 25.000 de persoane de-odată ; însă, în realitate, ea nu o poate face decât datorită celor 25.000 de creiere electronice asamblate în circuite complexe, tocmai în acest scop. Unde mai pui că toate operaţiunile sunt banale.

Asta nu înseamnă însă că Maşina ar fi capabilă de o gândire creatoare. Ea este construită pe amplasamentul unei mine de minereuri multimetalice, complet contro-

iată de ea. Are laboratoare în care lucrează roboţi, conform ordinelor sale. Este capabilă să-şi fabrice singură scule, să se repare şi să se întreţină singură. Dispune de o rezervă practic inepuizabilă de energie atomică. Deci, pe scurt, Maşina este responsabilă de sine din toate punctele de vedere, este inteligenţă în cel mai înalt grad, dar are şi limite. Aceste limite au fost fixate încă de la început şi constau în trei principii foarte generale şi anume :

Ea trebuia să conducă în mod cinstit jocurile, în cadrul regulilor stabilite încă de multă vreme de Institutul de Semantică Generală. Ea trebuia să favorizeze dezvoltarea ne-aristotelianismului în sensul cel mai cuprinzător al cuvântului. Ea nu poate ucide oameni decât atunci când este ea însăşi atacată.

În tot acest timp, Gosseyn îl percheziţionase pe Prescott. Nu scăpase controlului degetelor lui vigilente nici un detaliu al costumului acestuia. În buzunare îi găsise un revolver şi două pulverizatoare, muniţii de rezervă, o cutie cu capsule de pulbere Drae, un pachet cu pilule preventive şi un carnet. Nu-şi mai pierdu vremea cu buzunarele şi cercetă stofa costumului. Era o ţesătură sintetică din acelea care se poartă de două, trei ori, apoi se aruncă.

Abia pe o latură a tocului pantofului drept găsi circuitul imprimat al aparatului. Era un indicator electronic pe poziţie făcut din acelaşi material plastic ca şi pantoful, identificabil numai după circuitul complex reprodus după o microfotografie. Gosseyn răsuflă uşurat găsindu-l. Fără îndoială că Patricia Hardie utilizase unul asemănător în prima seară când fugise să-i cadă în braţe, pretinzând că are nevoie de protecţie. Pe atunci n-avusese timp să se gândească cum de fusese reperat. Era un lucru bun de ştiut. Explicaţiile aflate uşurează mintea, anihilează o

mulţime de mici tensiuni nervoase şi elibereazā corpul de influenţa impulsurilor inhibatoare în folosul unei activităţi mai pozitve. Acum îi era mult mai uşor să-l asculte pe psiholog.

Acesta, la rândul său, mişcărăşea vorba cu gestul. Încă de la începutul expunerii, se apucase sa ambaleze rezultatele testelor într-o valiză de piele. Fotografii, note. Deschisese aparatele şi scosese tuburile de înregistrare, firele, ecranele, rolfilmele, sulurile de hârtie autoimprimantă, bobinele speciale pentru înregistrări sonore şi luminoase. Înainte de a le aranja i le prezentase succint pe fiecare :

— Asta dovedeşte că noul dumitale creier nu este de structură corticală, iar asta... şi asta... şi asta... că celulele nu sunt talamice... memoria... asocierea... A ! iată şi câteva din principalele căi prin care e legat de restul creierului... Nu există nici un indiciu care să certifice că s-ar fi produs, până în prezent, schimburi de influxuri nervoase.

Ridică capul.

— Pare evident, Gosseyn, că ceea ce ai dumneata în cap se aseamănă nu cu un creier, ci cu marile sisteme de control al plexului solar şi ale coloanei vertebrale. Şi este înmănunchierea de controale cea mai compactă din câte am mai văzut vreodată. Numărul celulelor în funcţiune reprezintă abia o treime din întregul creier de care dispui în prezent. Dumneata dispui în cutia craniană de suficiente elemente de control ca să poţi dirija, la scară microcosmică, operaţiuni atomice şi electronice, iar la scară macrocosmică, cum să spun... pur şi simplu nu există suficiente subiecte în natură care să-ţi permită să-ţi utilizezi integral toate posibilităţile de control ale releelor şi toate contactele automatice care există în tine.

Gosseyn n-ar fi vrut să-l întrerupă, dar nu se putu stăpâni să nu-l întrebe :

— Există cumva chiar și cea mai mică șansă — zise încordat — să pot învăța să cuplez acest nou creier *în ora următoare* ?

Dr. Kair negă din cap și adăugă :

— Nici într-o oră, nici într-o zi și nici într-o săptămână. Ai auzit vreodată de George, puștiul care a trăit printre animale ?

George, un băiețel de doi ani, s-a rătăcit printre tufișurile dealurilor din spatele fermei părintești. Dumnezeu știe cum, a nimerit la vizuina unei cățele sălbatice, care tocmai fătase. Cum majoritatea cățeilor muriseră și femela, a cărei ferocitate era atenuată de vagi amintiri ale dresajului de pe vremuri, era plină de lapte, i-a permis copilului să sugă. Mai târziu, ea a și vânat pentru el, dar probabil foamea era veșnic prezentă, deoarece s-a constatat, după capturarea lui la vârsta de 11 ani, că furnicile, viermii, insectele, într-un cuvânt tot ce era viu și mișca, făceau parte din regimul său alimentar. Devenise un animal trist, feroce, la fel de sălbatic ca și haita de câini, al cărei conducător devenise. Ce i s-a întâmplat în toți acești 9 ani a fost reconstituit după felul său de comportament și obiceiurile sale.

Mârâiturile mormăielile și un lătrat aproape câinesc, constituiau limbajul lui. Sociologii și psihologii și-au dat seama de interesul pe care îl prezintă cazul lui, dar au eșuat în tentativele lor de reeducare. Cinci ani după capturare, abia dacă învățase să aranjeze niște cuburi alfabetice ca să-și compună numele și denumirile câtorva obiecte. La acea vârstă, aspectul lui rămânea bestial. Ochii i se umpleau de ură pentru orice fleac. Deseori reîncepea să meargă, cu o deosebită abilitate, în patru labe, iar cu-

noaşterea pădurii — chiar şi după zece ani de capturare — rămânea uluitoare. Urmele de animale, chiar vechi de mai multe ore, îl aduceau într-o stare de surescitare atât de intensă, încât sărea pe loc şi scâncea de poftă.

Când a murit la vârsta de 23 de ani, era încă un animal, un fel de căţelandru sfrijit care abia dacă aducea a fiinţă umană când dormea în patul celulei sale captive. Autopsia a relevat că cortexul său era incomplet dezvoltat, deşi dimensiunile sale ar fi fost suficiente pentru a justifica certitudinea unei posibilităţi de funcţionare.

Şi dr. Kair încheie :

— La nivelul actual al cunoştinţelor noastre despre creier, noi l-am fi putut retransforma pe George în om, însă cred că vei fi de acord că între cazul tău şi al lui, în ciuda multor asemănări, există şi o mare deosebire : *chiar din punctul de plecare, dumneata eşti o fiinţă umană.*

Gosseyn tăcea. Pentru întâia dată, problema celui de al doilea creier era abordată în singurul mod raţional posibil : prin analiză şi comparare. Până atunci, ideile lui fuseseră vagi şi fără vreun temei real, neliniştitoare prin simplul fapt că noul său creier nu-şi manifestase încă nici activitatea, nici reacţiile. Totuşi, prin ecranul înceţoşat al raţionamentelor sale, speranţa reuşise să-şi trimită sclipirile, conferindu-i, în momentele cele mai grele ale scurtei sale cariere, aroganţa şi forţa unui potenţial salvator al civilizaţiei. Undeva în fiinţa sa, poate în întregul său sistem nervos, se născuse orgoliul că este ceva mai mult decât un om. Şi acest sentiment rămăsese. Căci este omenesc să te mândreşti cu calităţile fizice şi psihice cu care ai fost înzestrat datorită şansei la naştere. Dar în ceea ce priveşte restul, respectiv dezvoltarea lui ulterioară, asta necesită timp.

Psihiatrul continuă :

— Dumneata ești un veritabil mutant — omul care va succeda omului — și dacă aș fi pus să aleg între dumneata și distrugerea unei civilizații pașnice cu ajutorul acelei armate galactice, fii sigur că pe tine te-aș alege. Ba mai mult... (Și surâse cu duritate :) vor avea și ocazia să verifice dacă sistemul non-A poate fi distrus la primul eșec.

— Dar venusienii nu știu nimic — zise Gosseyn, regăsindu-și vocea. Nici măcar nu bănuiesc ce-i așteaptă.

— Asta — zise dr. Kair — nu face decât să dea și mai mare importanță actualului nostru obiectiv. Vom putea sau nu să ieșim din această casă înainte de a se crăpa de ziuă ? Viitorul nostru depinde de asta. Ceea ce... (se ridică în picioare cu o surprinzătoare agilitate tinerească) ne readuce în mod direct la amicul de pe divan.

Fără absolut nici un efort, gândurile lor se concentrară asupra iminenței și gravității pericolului.

17

Demersurile noastre nervoase le copiază pe cele ale animalului. La om, reacţiile nervoase de acest gen conduc la stadii patologice şi fără posteritate ale infantilismului în general, ale comportamentului infantil public sau particular... Şi cu cât o naţiune sau o rasă sunt mai dezvoltate din punct de vedere tehnic, cu atât sistemul lor tinde să devină mai crud, mai rapace, mai comercial... Toate acestea pentru că noi continuăm să gîndim ca animalele şi n-am învăţat încă să raţionăm cu adevărat ca fiinţe umane.

A.K. *

John Prescott — agent galactic ? asta, se putea admite. Bărbatul întins pe divan, îi privea. Părul său blond părea ciudat de alburiu sub lumina puternică. În ciuda căluşului care îi umfla obrajii colţurile gurii schiţau un slab surâs :

Gosseyn zise cu dezgust :

— E de-a dreptul infect. Tipul ăsta a lăsat să-i fie asasinată nevasta în cadrul unui incident dintr-o înscenare menită să mă convingă de buna lui credinţă. Ce mi-a dat de gândit a fost faptul că o vreme el a fost adeptul filozofiei non-A. Atunci am admis că uciderea lui X

* Alfred Kozybiski — filosof nord-american, în lucrarea sa „SCIENCE AND SANITY" a impus teoria semanticii generale, care tratează despre sensul semnificaţiilor. Ideea de bază este că o semnificaţie nu poate fi înţeleasă dacât dacă se ţine seamă de

și a președintelui Hardie s-a datorat purei întâmplări. Dar acum îmi aduc aminte că el s-a oprit un moment, înainte de a se apropia de Thorson, tocmai pentru a-mi da timp să-l dezarmez. Cu alte cuvinte, a ucis doi pământeni care serviseră drept acoperire imperiului galactic, lăsând astfel pârghiile guvernului terestru exclusiv în mâinile galacticilor.

Gosseyn își închise ochii :

— Un moment... — zise el. Mă gândesc la ceva... jocurile ! Nu cumva jocurile de anul acesta urmau să desemneze pe succesorul președintelui Hardie ?

Pleoapele i se ridicară :

— Cine-i în cap în prezent ? Cine conduce ?

Kair ridică din umeri :

— Un oarecare Thorson...

Se opri brusc și se încruntă :

— Vezi — zise el încetișor — eu nu făcusem nici o legătură când l-ai pomenit. Acum ai răspunsul dorit.

Gosseyn nu mai zise nimic, străfulgerat de un gând care-i îngheța sângele în vine. Fără prea mare legătură cu faptul că Jim Thorson, delegatul personal al unui imperator galactic, urma să devină președintele Pământului. Gândul care îl chinuia privea Mașina. Aceasta a încetat să mai fie utilă. De-acum înainte. niciodată nu i se va mai putea acorda încredere, din moment ce ea s-a dovedit vulnerabilă.

Îi era dificil să imagineze Pământul fără Mașina jocurilor.

Dr. Kair, aflat lângă el, îi zise cu blândețe :

— Toate astea n-au importanță pentru moment. Noi avem acum problema noastră. După câte văd eu, unul

sistemul nervos și de sistemul de percepție umană ale celei care a enunțat-o. Astfel, datorită caracterului limitat al sistemului său nervos, omul nu poate afla decât o parte a adevărului și niciodată totalitatea ea. (N.tr.)

dintre noi trebuie să joace rolul lui Prescott și să iasă pentru a vedea care este situația.

Fără să se grăbească, Gosseyn inspiră profund și-și reveni. Întrebă grăbit :

— Soția dumneavoastră unde e ? E aici ? de mult voiam să vă întreb: Și copiii ? Mă scuzați, aveți copii ?

— Trei, dar nu sunt aici. Copiii născuți pe Venus nu pot veni pe Pământ până la împlinirea vârstei de 18 ani. În prezent ei sunt împreună cu soția mea la New Chicago, pe Venus.

Se priviră surâzând. Doctorul părea radios. Avea tot dreptul să fie. Căci fiecare dintre ei avea propria sa mare problemă : doctorul și-o rezolvase pe a sa, dobândind o extraordinară reușită în domeniul său de activitate ; pe Gosseyn îl mai așteptau încercări până să-și poată dovedi aptitudinile.

Fără nici o discuție, conveniră că dr. Kair va ieși să ia contact cu agenții bandei. Părul său cărunt și statura îl făceau să semene, la prima vedere, cu Prescott. Și în obscuritatea de afară, asta era suficient. Pantofii lui Prescott, deși ceva mai lungi și, totodată, mai înguști cu un număr, îi veneau totuși lui Kair. Prudența îndemna să fie purtați chiar pantofii în care era montat indicatorul de poziție. În ceea ce privește vocea lui Prescott, imitarea acesteia nu părea să pună probleme deosebite. Asemenea tuturor oratorilor cu experiență, cum sunt toți venusienii, psihiatrul avea un control complet asupra cavităților de rezonanță ale corpului și ale capului. Cu amintirea proaspătă a timbrului vocii lui Prescott și cu Gosseyn alături pentru corectarea detaliilor, în mai puțin de 3 minute reuși o bună imitație, inclusiv o pronunție șoptită destul de clară.

— Şi acum— zise Gosseyn tăios — vom stoarce chiar de la domnul în cauză detaliile aranjamentelor cu amicii de afară.

Se aplecă şi-i scoase căluşul. Dezgustul pe care îl resimţea i se ghicea, probabil, în gesturi ; ori poate Prescott se gândea la ce i-ar fi făcut el însuşi într-o situaţie asemănătoare ca să-şi procure informaţiile dorite. În orice caz, le vorbi fără să se lase rugat :

— Nu văd de ce nu v-aş spune că sunt o duzină de oameni afară şi că au primit ordin să vă urmărească, nu să vă aresteze. Eu ar fi trebuit să ies cam acum şi să le spun că totul merge bine. Parola este : Venus.

Gosseyn îi făcu un semn cu capul psihiatrului :

— O.K. doctore. Te aştept aici cinci minute. Dacă nu te-ntorci, trec peste orice slăbiciune şi-i trântesc lui Prescott un glonţ în cap.

Doctorul râse fără veselie.

— N-ar fi rău atunci să stau pe-afară vreo şase, şapte minute.

Râsul i se topi când ajunse la uşă. O împinse uşor şi se strecură în noapte şi ceaţă.

Gosseyn îşi privi ceasul.

— E patru şi zece — îi zise lui Prescott.

Îşi scoase revolverul.

Pe obrazul lui Prescott apăru o broboană de sudoare, care îi alunecă în jos. Asta îi dădu o idee lui Gosseyn. Îşi privi din nou ceasul. Secundarul avansase de la cifra zece, la 45. Se scurseră 35 de secunde.

— Un minut — anunţă Gosseyn.

Timpul fiziologic este un flux de transformare ireversibilă a celulelor şi ţesuturilor. Însă timpul interior depinde de modul în care şi la organizat omul, de împrejurări şi, în fond, chiar de individul respectiv. Durata este legată tot atât de solidar de om şi de emoţiile sale tempo-

rale, pe cât este viața de sistemul nervos. Secundarul galopa către cifra zece, încheindu-și primul tur complet. Deci de la plecarea doctorului Kair se scursese realmente un minut.

Prescott îngăimă cu o voce scăzută, răgușită : „Prost să fie, și tot trebuie să se întoarcă în mai puțin de cinci minute, numai că tipul de afară e probabil vreun idiot care vorbește prea mult. Gândește-te bine la asta și nu te pripi."

Se scursese deja un minut și jumătate și Prescott era leoarcă de transpirație.

— Trei minute — zise Gosseyn.

Prescott protestă :

— Două minute — rosti Gosseyn implacabil.

— Zău că n-am spus decât adevărul. De ce aș minți ? Tu n-o să poți scăpa multă vreme din plasa noastră. Cât ? O săptămână, două săptămâni, trei săptămâni — mare lucru. Nici nu contează. Acum, după ce l-am auzit pe Kair, mi-e clar că șansele tale de a dobândi controlul acestui al doilea creier sunt ca și nule. Ori, tocmai asta voiam și noi să știm.

Era straniu să-l asculte vorbind, și în același timp, să și-l închipuie pe doctorul Kair în ceața dinaintea zorilor, Ceasul arăta că psihiatrul lipsește de numai două minute.

— Patru minute — zise Gosseyn.

Se simțea cuprins de nelinişte. Dacă exista vreun punct slab care să cedeze în mintea lui Prescott, apoi asta trebuia să se producă cât mai repede. Se aplecă spre el nerăbdător. Întrebările îi stăteau pe limbă.

— Altul dintre motivele care mă fac să spun adevărul — se bâlbâi Prescott — este cel că am încetat să mai cred că cineva chiar și un supraom, ar mai putea influența în vreun fel operațiunile planetare în curs de de-

clanșare. Organizația a fost mult prea prudentă în ce te privește.

Ceasul lui Goyssen arăta 4 și 12 minute. Conform ritmului accelerat al timpului care acționa asupra sistemului nervos al lui Prescott, cele cinci minute trecuseră. „Prea repede“ — își zise Gosseyn. Înjumătățind durata reală, nu reușiră să-l înspăimânte cu adevărat pe Prescott. Era prea târziu să mai dea înapoi. Dacă tipul trebuia să cedeze, acum era momentul.

— Cele cinci minute au expirat — anunță el cu un ton tăios.

Își ridică arma. Chipul lui Prescott deveni de-a dreptul livid. Gosseyn adăugă înverșunat.

— Îți mai dau un minut, Prescott. Dacă nu vorbești, sau dacă Kair nu se întoarce, te-ai ars. Vreau să știu de unde și-a procurat X, sau — în sfârșit — clica voastră, aparatul cu care ați falsificat Mașina jocurilor și unde se află acesta în prezent.

Și spunând acestea, își privi ceasul pentru a sublinia cât de scurt este răgazul. Ora 4 și 14. Trecuseră deja 4 minute !

Brusc, avu o senzație de gol, neplăcută, realizând pentru prima oară că doctorul Kair este într-adevăr în întârziere. Îl văzu pe Prescott devenind pământiu și reuși să-și stăpânească nervii.

Prescott reuși să îngâne cu o voce lipsită de orice intonație :

— Distorsorul se află în apartamentul Patriciei Hardie. L-am dispus astfel încât să se integreze uneia dintre pereți.

Omul era în pragul sincopei. Dar ce spusese, suna adevărat. Distorsorul — chiar însuși numele aparatului, confirma în parte acest fapt — *trebuia* să se afle în preajma Mașinii, evident că bine disimulat. De ce nu în camera

Patriciei. Gosseyn, o clipă fu tentat să pună în funcțiune detectorul de minciuni, dar renunță gândindu-se că, în sfârșit, îl are bine în mână pe Prescott și introducerea în discuție a unui aparat ar strica totul. Dar nu se putu stăpâni să nu-și arunce ochii pe cadranul ceasului — 4 și 15. Privi o clipă și ușa de la intrare. Timpul recupera handicapul. Și începu să înțeleagă calvarul pe care-l îndurase Prescott. Cu prețul unui mare efort, reuși să-și concentreze atenția asupra interlocutorului.

— De unde v-ați procurat distorsorul ?

— Thorson l-a adus. Este utilizat în mod ilegal pentru că Liga i-a autorizat folosirea numai pentru transport, și...

Un zgomot la ușă îl făcu să tacă. Se destinse zâmbind scârbit când îl văzu pe dr. Kair intrând cu sufletul la gură.

— Nu-i timp de pierdut, zise doctorul. În curând se va face ziuă și ceața începe să se ridice. Le-am spus că plecăm. Hai !

Își înhăță valiza cu documentele privind creierul lui Gosseyn. Acesta îl mai întârzie o clipă, cât să-i (mai) pună din nou călușul prizonierului, și-l întrebă :

— Unde mergem ?

Kair era exaltat ca un puști în plină aventură.

— Ei bine, vom acționa ca și cum n-am fi supravegheați. *Unde mergem,* sunt sigur că nu te-aștepți să ți-o spun de față cu domnul Prescott, nu ? Mai ales că am de gând să-mi scot pantofii cu indicatorul de poziție înainte de a ieși din oraș.

Cinci minute mai târziu, erau afară.

Gosseyn privi ceața groasă și se simți inundat de o mare bucurie.

Scăpau cu adevărat.

18

Gosseyn se instală comod în fotoliu și-l privi pe dr. Kair, ochii psihiatrului erau deschiși, dar el părea că este gata să ațipească. Îi zise :

— Doctore, cum este pe Venus ? Orașele de exemplu.

Doctorul își întoarse capul să-l privească, corpul rămânându-i nemișcat.

— Ee ! Seamănă mult cu cele de pe Pământ, numai că sunt adaptate unui climat în permanență blând. Norii foarte groși fac să nu fie prea cald. Nu plouă decât la munte, dar în fiecare noapte, iar câmpiile înverzite sunt umectate de o rouă abundentă. Vreau să spun că e atât de abundentă încât este suficientă vegetației luxuriante. Atât doreai să afli ?

Mult mai mult decât atâta.

— Dar știința — întrebă Gosseyn. E diferită ? Mai avansată ?

— Pentru nimic în lume. Toate descoperirile realizate pe Venus sunt imediat introduse și pe Pământ. În realitate, cercetarea este mai avansată pe Pământ, în multe domenii. Și de ce nu ? Aici populația este mult mai numeroasă și specializarea permite inteligenților de nivel mediu, ba chiar și imbecililor să facă invenții și descoperiri.

— Mda ! înțeleg.

Gosseyn își încordă întreaga atenție.

— Dar acum spune-ți-mi, așa, după câte cunoașteți despre știința Pământeană și cea Venusiană, cum poate fi explicată existența a două corpuri pentru una și aceeași personalitate ?

— Intenționam să mă gândesc la asta mâine dimineață — răspunse doctorul Kair cu o voce puțin obosită.

— Gândi-ți-vă acum.

Și Gosseyn insistă :

— Există vreo explicație conform științei sistemului nostru solar ?

— Nu, după câte știu.

Psihiatrul se posomorâ.

— Nici nu intră în discuție, Gosseyn. Dumneata ai pus degetul pe rană. Cine ar fi putut descoperi așa ceva, absolut revoluționar ? Nu mă îndoiesc că în sistemul solar s-au întreprins unele experiențe importante de către unii biologi cultivați din punct de vedere semantic. Dar două corpuri și același creier !

— Cred că ați remarcat — zise gânditor Gosseyn — că de ambele părți ceva nu este în regulă. Miracolul ciudatei mele imortalități se datorează cuiva care se împotri-

veşte grupului care posedă distorsorul. Şi totuşi, doctore, de partea mea, de partea noastră, vreau să spun, frica e permanentă. Aşa-i normal. Dacă forţele ar fi egale, partea noastră nu s-ar juca de-a v-aţi ascunselea.

— Hmm... Cred că aţi apucat un fir...

Gosseyn deveni insistent :

— Doctore, dacă dumneata ai fi un om suficient de puternic încât să poţi lua, după cum crezi, hotărâri la nivel planetar, ce ai face, dacă ai descoperi că un imperiu galactic se pregăteşte să pună mâna pe întregul sistem solar ?

Doctorul inspiră zgomotos.

— I-aş mobiliza pe oameni la luptă.. Forţa adepţilor non-A n-a fost încă supusă la încercarea unui conflict, dar sunt convins că aceştia s-ar comporta corespunzător.

După câteva minute lungi de tăcere, Gosseyn redeschise discuţia :

— Unde mergem, doctore ?

Psihiatrul păru că se trezeşte cu adevărat pentru prima dată.

— Ştiu o cabană într-un cotlon uitat de lume, undeva pe malul Lacului Superior, unde am petrecut câteva luni acum doi ani. Mi s-a părut un loc atât de potrivit pentru odihnă, meditaţie şi cercetare, încât l-am cumpărat. Dar, de atunci, n-am mai călcat pe acolo.

Şi, cu un surâs abia schiţat, adăugă :

— Sunt aproape sigur că acolo vom fi liniştiţi o bude vreme.

— Aha !

Mintal, Gosseyn încercă să estimeze cât timp trecuse de când plecaseră. Să tot fi fost o jumătate de oră. Într-un fel nu era prea rău. Deoarece cineva, care a fost în stare

ca în numai o jumătate de oră să-și dea seama că poteca înflorită nu-i făcută pentru el, a făcut un pas gigantic înainte, către stăpânirea deplină a evenimentelor și circumstanțelor înconjurătoare. Desigur, era tentantă ideea să se ducă să se odihnească ore întregi pe o plajă de nisip, și să nu aibă altceva de făcut decât să-și exerseze mintea fără nici o grabă, sub îndrumarea unui mare savant. Un asemenea tablou idilic n-ar fi avut decât o singură umbră, dar de o importanță capitală. În realitate lucrurile nu s-ar fi petrecut deloc așa.

Își imagină refugiul doctorului Kair. Nu departe probabil se afla ori vreun sat, ori câteva ferme sau căsuțe de pescari. Acum trei ani, cu gândurile în altă parte, absorbit de problemele sale științifice, psihiatrul, propabil că nici nu luase în seamă toate aceste anexe ale singurătății pe care și-o dorea. În mod sigur își continuase lecturile, plimbările meditative pe prundișurile plajelor pustii, iar oamenii întâlniți întâmplător rămăseseră niște simple siluete, cărora nu merita să le acorzi atenție. Asta nu însemna, însă, că el, doctorul nu fusese remarcat. Șansele ca sosirea la cabană a doi bărbați imediat după asasinarea președintelui Hardie, să treacă nebăgată în seamă, erau practic nule.

Gosseyn oftă. Pentru el nu era timpul de odihnă și de leneveală pe malul lacului, tocmai acum, când lumile locuite ale sistemului solar tremurau sub amenințarea armatelor de invazie. Îl privi pe furiș pe doctor. Capul ciufulit i se odihnea pe speteaza fotoliului ; ochii îi erau închiși. Pieptul i se ridica și i se cobora cu regularitate.

Gosseyn îl chemă șoptit :

— Doctore !

Adormit profund, acesta nu reacționă.

Gosseyn mai aşteptă un minut, apoi se strecură la comenzi. Le acţionă, în aşa fel încât aparatul să efectueze o voltă foarte deschisă şi să revină la punctul de plecare.

Reveni la fotoliul său, îşi luă carnetul şi scrise :

„Dragă doctore,

Îmi pare sincer rău că trebuie să te părăsesc astfel, dar dacă ai fi fost treaz am fi ajuns, fără îndoială la o discuţie absolut fără nici un rost. Doresc în modul cel mai sincer să-mi reiau antrenamentul mintal, dar sunt alte lucruri mult mai urgente de făcut mai întâi. Te rog urmăreşte în ziarele de seară rubrica de „mesaje personale". Eu voi semna „Oaspetele". Dacă ai să-mi comunici vreun răspuns, semnează „Neglijentul".

Strecură notiţa sub rama unui ecran şi-şi puse o paraşută antigraviţonală. Douăzeci de minute mai târziu, farul atomic al Maşinii se ivi din ceaţă. Goseyn mânui din nou comenzile întorcând aeronava, astfel încât aceasta să-şi reia drumul spre destinaţia iniţială.

Aşteptă până când fasciculul incandescent al Maşinii deveni o simplă licărire roşiatică de jăratec mocnit, undeva jos, departe în spatele lui. Imediat, în faţă, începură să se profileze vag în ceaţă contururile reşedinţei prezidenţiale. Când aeronava aproape că ajunse la verticala palatului, Gosseyn acţionă mecanismul de deschidere a uşii.

În clipa următoare cădea traversând obscuritatea încetoşată.

19

„Leibnitz a formulat postulatul continuităţii, sau al acţiunii infinit vecine, ca pe un principiu general; din acest motiv el n-a putut admite legea gravitaţiei lui Newton, care implică o acţiune de la distanţă"

Paraşuta antigravitaţională era în întregime un produs al celei mai pure gândiri non-A. Inventatorul ei se aşezase la masa de lucru şi determinase, în mod conştient şi deliberat principiile matematice care vor fi utilizate; şi apoi supervizase construcţia primelor plăci. Paraşuta opera în limitele legii gravitaţiei, conform căreia este mai uşor pentru două obiecte aflate în spaţiu să cadă unul spre altul, decât să se îndepărteze unul de celălalt, cel mai mic dintre cele două obiecte efectuând cea mai mare parte a distanţei de cădere efectivă. Numai exercitarea unei forţe putea modifica această tendinţă, iar forţele ce se pot exercita, manifestă propriile lor tendinţe, însoţite de efecte deosebit de neplăcute, care mai au şi obiceiul de a se dovedi periculoase dacă intră în acţiune în preajma

ființelor omenești. Mai puteau fi întâlniți aristotelieni plini de idei bizare cum ar fi „căderea“ obiectelor către „în sus“, precum și amtori de trăncăneală semantică, după care nimic nu este imposibil. Fizica non newtoniană, fizica lumii reale, admitea „nevoia“ a două corpuri să „cadă“ unul spre altul ca un invariant * al naturii, preocupându-se numai de modificarea structurii lor nucleare astfel încât această „cădere“ să fie încetinită.

Parașuta antigravitațională semăna cu un ham de metal, cu câteva porțiuni capitonate pentrtu protecția corpului în zonele în care presiunea se exercită cel mai puternic. Dispunea de două elemente motoare, care însă serveau numai pentru manevrele laterale în timpul căderii. Cea mai lentă viteză de cădere înregistrată era de circa 9 kilometri / oră, ceea ce însemna că aparatul avea un randament puțin peste 90‰, rivalizând în consecință cu motorul electric, cu turbina cu aburi, cu propulsia atomică în transporturile spațiale și cu pompa aspirantă din gama mașinilor perfecte.

Apăsând contactele adecvate, lui Gosseyn nu-i fu greu să aterizeze drept în balconul apartamentului Patriciei Hardie. I-ar fi plăcut să-i facă mai întâi o vizită Mașinii jocurilor, dar pentru moment era exclus. În mod sigur Mașina era păzită ca bijuteriile Coroanei, pe vremuri, dar nimănui nu-i va trece prin cap — așa spera — că el ar putea reveni la palat.

Amortiză din genunchi ușorul șoc al aterizării și se puse în gardă ca un boxer. Parașuta avea un sistem de fixare cu fermoar, astfel că — dintr-un singur gest — și-o scoase. O puse jos grăbit, dar fără a face nici cel mai mic

* invariant — noțiune reprezentând un obiect matematic care nu se schimbă față de un grup de schimbări. (N.tr.)

zgomot. Se apropie de ușa — fereastră a balconului, care se deschise cu un slab clinchet, urmat de un scârțâit ascuțit. Lui Gosseyn însă nu-i păsă de zgomot.

Planul lui era să acționeze fulgerător, ghidându-se după cum își amintea amplasarea palatului Patriciei Hardie. În ce o privește pe fată, încă nu se hotărâse cum se va comporta față de ea. Poate ea credea că el era cel care-i omorâse tatăl ; și abia acum, când nu mai avea cum să dea înapoi, își dădu seama că trebuie să ia în considerare și acest aspect.

O surprinse în pat și-i astupă gura cu palma până când reuși să o lege și, în cele din urmă, să-i pună un căluș. Apoi aprinse lumina și-i zise, privind-o :

— Îmi pare rău c-am fost așa de brutal cu tine.

El regreta sincer. Dar în spatele cuvintelor rostite se mai afla ceva. Speranța că, odată localizat și apoi distrus Distorsorul, ea îl va ajuta să iasă din palat.

Îi văzu privirea alunecând și fixându-se pe undeva, în spatele său și se întoarse brusc.

Din ușa, Eldred Crang îi zise :

— În locul tău n-aș face nici o mișcare.

Ochii lui de culoarea alunei sticleau în bătaia luminii. Stătea acolo, foarte degajat, flancat de doi bărbați înarmați cu suflante. Gosseyn își ridică încet mâinile ; în timp ce Crang continua :

— A fost o adevărată copilărie din partea ta, Gosseyn, dacă ți-ai putut închipui că tocmai în această noapte, un avion ar fi putut trece chiar pe deasupra palatului fără să fie reperat. Totodată, am și o surpriză pentru tine. Prescott a fost eliberat și, cu puțin timp înainte a sosit și el aici. Bazându-mă pe raportul lui, l-am convins pe Thorson să mă lase să mă ocup eu de tine, după cum vezi.

Goseyn nu spuse nimic ; era prima licărire de speranță. Crang, adeptul secret al non-A, *reușise să-l convingă* pe Thorson. Gosseyn se gândea că poziția lui Crang era mult prea delicată ca să-și permită chiar și cel mai mic semn de interes în favoarea sa ; totuși, el îndrăznise ceva. Crang continuă :

— De la o vreme am fost frapați de un lucru : oricine ar fi cel care te-a trimis la noi, puțin îi pasă dacă vei fi sau nu ucis. În fapt, noi am ajuns la concluzia că, după descoperirea celui de al doilea creier al tău, se prevăzuse că vei fi omorât. Dar tu, foarte repede, ai revenit în scenă, de astă dată pe Venus, ca să indeplinești o altă misiune limitată. Nu-ți pot spune în ce consta, în schimb te asigur că ai reușit. În același timp, o dată mai mult, persoana care te manipulează n-a părut să manifeste nici cea mai mică grijă pentru sănătatea ta personală. Concluzia este inevitabilă. Există un al treilea corp Gosseyn care așteaptă, pentru a căpăta viață, în secunda în care actualul tău corp va fi distrus.

Surâse apoi. În ochi îi jucau flăcări.

— Omul ăsta care se ascunde în spatele tău, Gosseyn, are de rezolvat o problemă a naibii de delicată. Deoarece este evident că n-ar îndrăzni să producă două corpuri identice care să coexiste concomitent. Din două motive : pentru că ar fi prea complicat și pentru că aceasta ar comporta periculoase posibilități de duplicare a fiecăruia din cele două corpuri, fiecare duplicat fiind la fel de egoist și puternic ca și celălalt.

Crang înclină ușor capul.

— Thorson consideră că noi ar trebui să te ținem prizonier, dar eu afirm că atât moartea, cât și privarea de libertate nu sunt decât două aspecte având aceeași finalitate. Și unul, și celălalt ar fi semnalul de apariție a lui Gosseyn nr. 3. Ceea ce noi n-o dorim. Și dacă noi nu te omorâm

singurul care ar mai putea-o face ai fi tu însuţi, ori vreun alt agent al invizibilului nostru şahist. În cosecinţă, am hotărât să te eliberăm fără condiţii, convinşi că vei şti tu singur să te fereşti de pericol.

Nu se aşteptase la aşa ceva. Dar la ce ar fi trebuit să să aştepte ? Altă întrebare. În orice caz, nu la eliberare. Încercase să estimeze limitele de acţiune impuse lui Crang de poziţia sa, ba chiar se şi întrebase de ce Crang, un adept al non-A, se opunea apariţiei lui Gosseyn nr. 3. Anunţarea brutală a eliberării sale, favorabilă din punctul său de vedere, neliniştitoare din punctul de vedere a lui Crang, îl luase prin surprindere.

— *Unde* vrei să ajungi ? — îl întrebă Gosseyn.

— Capetele de acuzare împotriva ta au fost ridicate — îi răspunse Crang. Faptul a fost comunicat tuturor comisariatelor. Din chiar acest moment, eşti liber. Nimic din tot ce-ai putea face, creierul tău necăpătând dezvoltarea necesară, nu ne poate stingheri. E prea târziu să te mai poţi opune planurilor noastre. Poţi spune orice vrei şi asta oricui doreşti.

Se întoarse cu o mişcare dezinvoltă, dar plină de răceală.

— Gărzi — ordonă el — conduce-ţi-l pe acest om în apartamentul său, serviţi-i o masă şi procuraţi-i nişte haine de oraş, potrivite. În palat poate rămâne cel târziu până la orele 9 ; dacă vrea să plece şi mai repede, n-are decât.

Gosseyn se lăsă condus. Nu îndrăzni nici să-i vorbească Patriciei, nici să-i mulţumească lui Crang, temându-se ca nu cumva să fie spionaţi de Thorson.

Era ziuă de-a binelea, deşi ceaţa încă nu se ridicase în oraşul Maşinii, când Gosseyn ieşi pe poarta palatului, puţin după ora 9.

20

„În ceea ce privește corelarea, excitația este mai importantă decât inhibiția, deoarece cum s-a arătat, reiese că inhibiția nu este transmisă ca atare. Existența unei corelări nervoase inhibitorii este fără îndoială cunoscută ; numai că în timpul acesta de fenomene, efectul inhibitor este, în mod aparent, produs nu prin transmiterea unei modificări inhibitoare, ci prin transmiterea unei excitații ; iar mecanismul efectului inhibitor rezultant este obscur."

Ajuns în stradă, Gosseyn își zise : „În mod sigur, cineva mă va urmări. Thorson nu poate să mă lase așa, s-o întind și să dispar."

Fu singurul care urcă în autobuzul care opri în capul străzii. Prin geamul din spate al mașinii, privea defilând în sens invers pavajul cenușiu. Cam la două blocuri mai în urmă, rula în același sens o limuzină neagră sau bleumarin — nu era sigur de culoare ; oftă când o văzu cotind pe o stradă laterală și dispărând. O altă mașină se apropie în mare viteză, venind dinspre palat, dar autobuzul tocmai se oprise la semnul unei trecătoare ; odată urcată, aceasta nu-i acordă nici o atenție lui Gosseyn, care totuși n-o scăpă din ochi până nu coborâ, douăzeci de blocuri mai departe.

„Poate — conchise el — au ghicit ce drumuri am de făcut. Mai întâi — la hotel și apoi la Mașină."

La hotel, unde primul Gosseyn își lăsase lucrurile și vreo 200 de dolari în bancnote, recepționerul îi zise :

— Semnați aici de primire, vă rog.

Gosseyn nu se gândise la asta. Luă stiloul, cu imaginea închisorii în fața ochilor. Caligrafie o semnătură înflorită, zâmbind pentru sine de propriul calm. Recepționerul dispăru într-o cameră alăturată, de unde reveni, după o jumătate de minut, cu o cheie.

— Știți cum se ajunge la casele de valori — zise el.

Într-adevăr, știa, dar Gosseyn nu se putu opri să nu constate : până și semnătura mea este aceeași ; automat identică. Numai că explicația unei astfel de semnături ar fi dificilă de acceptat cu una, cu două.

Își pierdu zece minute răscolindu-și valizele. Avea nevoie de cele trei costume pe care le avea acolo. După câte își amintea, pusese termostatul unuia dintre ele la 66°F *) ; în timp ce optima pentru el era de 72°F.

Exact după cum își amintea, două dintre termostate indicau 72, iar al treilea 66. Își dezbrăcă hainele ce i se dăduseră la palat și-și puse unul dintre costumele proprii. Îi venea perfect. Gosseyn nu-și putu stăpâni un oftat. La urma urmei, îi era greu să accepte această identificare cu un cadavru.

Își găsi banii acolo unde îi lăsase, între paginile unei cărți.

Luă 75 de dolari în bancnote de 5 și de 10, reintroduse valizele în fișet și restitui cheia la recepție. Ajuns în stradă, apelurile unui distribuitor automat de ziare îi reamintiră afirmațiile demențiale și acuzațiile din seara trecută. Ti-

* °F — grad Fahrenheit : unitate de temperatură anglo-saxonă ; la 0° Celsius corespunde o valoare de 32° F ; deci pentru transformarea în grade Celsius, din cifra gradelor Fahrenheit se cade cifra 32. (N. tr.)

tlul anunţând moartea preşedintelui ocupa cele cinci coloane ale primei pagini, dar comentariile care urmau reflectau o asemenea modificare de ton, încât era de nerecunoscut.

„Gosseyn dovedit inocent... Cercetări amănunţite sunt în curs... Oficiali ai administraţiei admit că, imediat după asasinat, au fost emise declaraţii ridicole... Jim Thorson, candidatul aflat pe primul loc la succesiune, conform jocurilor, cere... aplicarea riguroasă a legii."

Desumflaţi de-a binelea, dar şireţi... Şiretenia celor care ştiu că au în spatele lor o forţă fără limite. Sămânţa de suspiciune la adresa Maşinii şi a planetei Venus, fusese semnată. Şi, la timpul potrivit, i se va declanşa germinarea.

Pe pagina a doua o scurtă ştire îi atrase atenţia lui Gosseyn :

NICI O ŞTIRE DE PE VENUS
Serviciul de comunicaţii radio anunţă că în această dimineaţă nu s-a putut stabili legătura cu Venus

Această ştire îl deprimă pe Gosseyn şi-i readuse în atenţie o realitate care îi preocupa subconştientul de când părăsise palatul. În fond, el era la fel de neştiutor, ca şi cele cinci miliarde de fiinţe omeneşti care nu cunoşteau altceva decât cele ce li se spunea. Ba, mai rău, el care se înfruntase cu pericolul într-o acţiune care, dacă se gândea bine, mirosea a melodramă de la o poştă, văzuse acest pericol depărtându-se de el. Reântoarcerea la palat în noaptea asasinării preşedintelui Hardie, fusese într-adevăr actul unui nebun, cu mult dincolo de posibilităţile unui Gilbert Gosseyn, om normal şi cu frica legilor. Fără îndoială, va fi împiedicat să vadă Maşina.

Dar nimeni nu-l opri. Largile bulevarde care duceau la Maşină erau aproape pustii, fapt absolut normal în cea

de a douăzeci și noua zi a jocurilor. Peste 90% dintre candidați trebuie că fuseseră deja eliminați, și absența lor se făcea simțită. Într-o cabină din tipul utilizat pentru selecția inițială, Gosseyn apucă contactele metalice necesare stabilirii legăturii și așteptă. După 30 de secunde, o voce răsună din difuzorul amplasat în peretele din fața lui.

— Deci asta-i situația, nu-i așa ? Ce planuri ai ?

Întrebarea îl surprinse pe Gosseyn. El era cel care venise să ceară sfaturi și chiar — deși îi era rușine să recunoască — instrucțiuni. Propriile lui idei cu privire la viitor erau atât de vagi, încât nu puteau fi considerate drept proiecte.

— Am fost luat pe nepregătite — mărturisi el. După ce am fost înconjurat de toate pericolele, mi-a fost teamă că voi muri și am trăit un sentiment de urgență extremă, dintr-o dată m-am simțit ușurat de toate, pentru ca acum să mă trezesc în purgatoriu ; să-mi găsesc un adăpost, să-mi câștig pâinea, să mă ocup de toate mizeriile cotidiene ale unei existențe fără un ban. Singurul lucru pe care-l plănuiesc este să mă duc la Institutul de Semantică, unde să iau legătura cu profesorii de acolo și cu doctorul Kair. Este absolut necesar ca venusienii să fie avertizați de pericolul în care se află.

— Venusienii sunt la curent, zise Mașina. Acum 16 ore au fost atacați de 5000 de transportoare spațiale și 25 milioane de soldați. Ei...

— Ce ?

— La ora actuală, marile orașe de pe Venus sunt în mâinile agresorilor. Prima fază a bătăliei s-a terminat.

Năucit, Gosseyn lăsă contactul din mână. Ciuda resimțită îl făcu să uite complet enormul respect pe care-l avusese întotdeauna pentru Mașină.

— Şi nu i-ai prevenit ?! — aproape că urlă el, turbat de furie. Nenorocito !

— Cred că ai auzit de un aparat numit distorsor — îi răspunse cu răceală Maşina. Atâta vreme cât acest aparat va acţiona asupra mea nu pot face nici o declaraţie publică.

Gosseyn, care tocmai se pregătea să dea drumul unei noi tirade, renunţă şi rămase tăcut, în timp ce Maşina continuă :

— Un sistem de creiere electronice este o structură ciudată şi foarte limitată. Ea funcţionează pe bazele unui flux intermitent de energie. În cursul acestui proces, întreruperea fluxului la momentul potrivit este la fel de importantă ca libera trecere a energiei în alte momente. Distorsorul intervine permiţând doar circulaţia energiei, însă nu şi stoparea sau modularea ei. Când acesta este branşat la una dintre structurile mele, funcţia corespunzătoare respectivei structuri încetează de a mai manifesta inhibiţii. În consecinţă, în celulele mele fotoelectrice, în thyratroane, în amplificatoare şi în ansamblul elementelor conexe, fluxul de energie devine uniform. Sistemul meu de difuzare/comunicare publică este în permanenţă supus acestei influenţe pernicioase.

— Dar cu mine văd că vorbeşti. *Chiar acum asta şi faci !*

— Numai cu tine, singur. Concentrându-mi toată puterea, aş putea reuşi să spun adevărul la cel mult trei patru persoane deodată. Să presupunem că aş face-o. Şi să mai presupunem că cei câţiva zeci de indivizi s-ar apuca să povestească peste tot, aşa, prin viu grai, că Maşina acuză guvernul de trădare. Mai înainte însă ca să apuce cineva să creadă cu adevărat, banda ar afla şi ar conecta un alt distorsor asupra mea. Nu, domnul meu, lumea este prea mare, iar grupul adversarilor mei poate lansa

mai multe zvonuri într-o singură oră decât mine într-un an. Ori faci o transmisie publică la scenă planetară ori restul n-are nici o semnificaţie.

— Păi atunci cum vom proceda — întrebă Gosseyn.

— *Eu* nu pot face nimic.

Accentuarea pronumelui nu-i scăpă lui Gosseyn.

— Vrei să, spui că *eu* aş putea acţiona în vreun fel ?

— Asta depinde de măsura în care-ţi poţi da seama cât de magistral a făcut Crang analiza situaţiei.

Gosseyn îşi rememoră tot ce-i spusese Crang. Toate prostiile pe care i le debitase în legătură cu motivele care îi determinau să nu-l omoare, precum şi cele privind...

— Hei ! — exclamă el cu voce tare — doar n-o să-mi spui că trebuie să mă sinucid.

— Te-aş fi ucis eu însumi în clipa în care ai venit dacă aş fi fost în stare. Dar eu nu pot ucide decât ca să mă apăr. Acesta este unul din imperativele mele constructive.

Gosseyn, care nu se gândise niciodată că Maşina ar fi putut constitui pentru el un pericol, abia putu să îngâne cu voce răguşită :

— Nu mai înţeleg nimic, ce se întâmplă aici ?

Vocea Maşinii îi răsuna în urechi ca venind de departe :

— Ce-ai avut de făcut, s-a terminat — zise ea. Ţi-ai îndeplinit sarcina. Acum e momentul să cedezi locul celui de-al treilea Gosseyn, şi cel cu adevărat mare. Cu timpul — continuă cu răceală vocea — ar fi foarte posibil să înveţi să-ţi integrezi cel de-al doilea creier. Dar tocmai timpul îţi lipseşte. Prin urmare, trebuie să faci loc lui Gosseyn al III lea, al cărui creier va fi integrat chiar din clipa trezirii la viaţă.

— Dar e pur şi simplu ridicol, zise Gosseyn. Nu pot să mă sinucid.

Numai cu mari eforturi reuşi să se stăpânească.

— De ce acest... acest al treilea Gosseyn nu poate căpăta viaţă, fără ca eu să mor ?

— Nu prea ştiu mare lucru despre acest proces — îi răspunse Maşina. De la ultima dumitale vizită, am aflat că moartea fiecărui corp este înregistrată de un receptor electronic, care, exact în acel moment, animă corpul următor. Aspectul mecanic al problemei apare ca fiind foarte simplu, însă latura biologică este cu adevărat complicată.

— Cine v-a spus una ca asta ? — întrebă încăpăţânat Gosseyn.

— Urmă o scurtă perioadă de tăcere, apoi una dintre fante se deschise şi prin deschizătură apăru o scrisoare.

— Primesc instrucţiunile prin poştă — zise cu simplitate Maşina. Al doilea dumitale corp a fost livrat cu un camion fiind însoţit de această notă.

Gosseyn ridică fila şi o despături. Pe albul hârtiei se etala următorul mesaj dactilografiat :

Expediază pe Venus corpul lui Gosseyn II şi depune-l, cu unul din roboplanele tale în pădure, în apropierea locuinţei lui Prescott. Când va ieşi de acolo, îl vei prelua din nou şi-l vei conduce până lângă reşedinţa lui Crang, transmiţându-i ordinul să se predea. Informează-l asupra situaţie de pe Venus şi spune-i să ia toate precauţiile necesare.

Mașina adăugă :

— Întrucât nimeni nu-mi controlează vreodată expedierile mele către Venus, problema a fost foarte simplă.

Gosseyn reciti nota, simțindu-se absolut neputincios.

— Asta-i tot ce știți ? reuși într-un târziu să îngâne.

Mașina păru să ezite.

— Între timp am primit un alt mesaj prin care mi se anunță că trupul lui Gosseyn trei îmi va fi livrat curând.

Gosseyn era îngrozitor de palid.

— Minți — zise el cu brutalitate. Nu-mi spui toate astea decât ca să mă determini ca să mă omor.

Se opri. Poftim, ajunsese să vorbească despre asta și să discute subiectul ca și cum s-ar fi putut discuta un asemenea lucru. Căci, în fond, puțin conta dacă se omora pentru una, sau pentru alta. Doar n-o să-și ia viața, uite așa, din senin.

Fără să mai spună nimic, se întoarse, ieși din cabină și se îndepărtă de Mașină.

Tot restul zilei fu un om chinuit de disperare și uluire. Abia către seară înfierbântarea agitației sale se mai potoli. Se simțea obosit și nefericit, dar în același timp, și mult mai capabil să se concentreze. Mașina nici măcar nu-i sugerase să încerce să pună mâna pe distorsor ; poate nici măcar nu concepuse că ar fi putut reuși.

În timp ce-și lua masa, își imagină cum va acționa. Îi va telefona Patriciei și-și va fixa o întâlnire în apartamentul ei. Fără îndoială, o va putea convinge să-l primească a doua zi, într-una din orele dimineții, fără ca vreunul din ceilalți s-o știe. Oricum, trebuia să încerce.

Îi telefonă de îndată ce se ridică de la masă. Avu puțin de așteptat, după ce-și dădu numele, dar o văzu apoi apă-

rând pe ecranul videofonului. Chipul fetei se lumină, dar îi zise cu însufleţire :

— N-am timp să-ţi vorbesc acum. Unde ne putem întâlni ?

El i-o spuse. Fata se încruntă, începu prin a nega cu o mişcare a capului, apoi îl privi gânditoare. În cele din urmă îi spuse încet :

— Mi se pare îngrozitor de riscant, dar o să-mi încerc norocul, dacă o faci şi tu. Mâine, la ora unu ; dar ai grijă, când intri, să nu dai nici peste Prescott, nici peste Thorson şi nici peste Crang.

Grav, Gosseyn o asigură că va fi atent, îi spuse la revedere şi închise.

Prescott fu cel pe care îl întâlni.

21

„Un celebru fizician din epoca victoriană a spus : „Pentru viitoarea generaţie de fizicieni n-a mai rămas de făcut decât determinarea următoarei zecimale". Ori, în generaţia care a urmat... Planck a elaborat teoria cuantică, care a condus la lucrările lui Bohr despre structura atomului... Matematica einsteiniană a fost verificată prin calcularea altor câteva extrem de delicate zecimale... În mod clar, viitoarea problemă va consta în luarea în consideraţie a seriei de zecimale ce urmează. Gravitatea terestră este mult prea puţin explicată, la fel şi fenomenele câmpului magnetic. Mai devreme sau mai târziu, cineva va ajunge la zecimala următoare şi, atunci, problema îşi va găsi rezolvarea."

J.W.C. — junior *

Mai erau câteva minute până la ora unu când Gosseyn urcă către intrarea principală. Nu era singurul. Bărbaţi şi femei intrau şi ieşeau, iar prezenţa lor crea un fel de perdea în jurul lui, evitând să fie observat prea de aproape. Trebui, bineînţeles, să treacă prin faţa portarului. Odată intrat înăuntru, Gosseyn privi prin geamul ghişeului personajul mătăhălos care îndeplinea acest oficiu.

— Mă numesc Gosseyn. Am o primire anunţată la miss Patricia Hardie, la ora unu.

Grăsanul parscurse cu degetul o listă de nume. Apoi apăsă un buton. Un tânăr înalt, în uniformă, ieşi pe o uşă

de lângă ghişeu. Luă servieta lui Gosseyn şi-l conduse până la un ascensor ale cărui uşi tocmai se deschideau. Una dintre cele trei persoane care ieşiră era Prescott. O clipă îl privi surprins pe Gosseyn, apoi se încruntă.

— Cu ce ocazie pe aici ? — se interesă el.

Gosseyn îşi făcu curaj. N-avea altceva de făcut decât să încerce să scape cât de cât cu bine de ghinionul acesta nemaipomenit. În subconştientul său luase în considerare, ipotetic, şi o întâlnire de genul acesta. Dar îşi simţi inima ca de gheaţă când rosti cuvintele pregătite pentru această eventualitate :

— Am o întâlnire cu Crang.

— Ia te uită ?! Tocmai m-am despărţit de el. Nu mi-a spus c-o să te întâlnească.

Gosseyn îşi aminti că Prescott nu ştia că Crang ar fi un adept al non-A. Judecând bine, era foarte bine aşa.

— Dânsul a spus că-mi poate acorda numai câteva minute — zise el. N-aveţi idee cam ce-ar trebui să-i spun ?

Prescott, rece, încruntat, suspicios îi ascultă relatarea vizitei lui la Maşină, sfatul ce i-l dăduse aceasta să se sinucidă, precum şi anunţul privind apariţia iminentă a unui al treilea Gosseyn. Nu-i spuse însă nimic despre informaţia dată de Maşină privind atacul asupra planetei Venus, şi încheie întunecat la faţă :

— Trebuie să văd acest al treilea corp. Judec destul de non-A ca să nu cred, chiar după ce am văzut prima

---

* John Wood Campbell — junior (1910—1971) : FIZICIAN (licenţă la Massachussetts Institute of Technology) şi autor de S.F. A avut o bogată activitate redacţională conducând revistele „Astounding stories" (devenită ulterior „Analog science fiction/science fact) între anii 1937—1971 şi „Unknown" în perioada 1939—tanţi, deveniţi ulterior personalităţi marcante ale literaturii S.F., 1943. În această calitate a lansat şi îndrumat mulţi tineri debutanţi, deveniţi A.E. Van Voght, Theodore Sturgeon, Lester Del Rey, Robert A. Heinlein, Isaac Asimov şi alţii. (N. tr.)

copie. Cred că nu-ţi închipui că un om în toate minţile ca mine e în stare să-şi zboare creierii.

Şi se cutremură involuntar.

— Caut piste — mai zise el. M-am gândit să vorbesc cu Thorson. Ca să fiu sincer -- adăugă, privindu-l cu duritate pe celălalt — după cele întâmplate noaptea trecută, nici nu m-am gândit la dumneata.

Atitudinea lui Prescott nu lăsă să se ghicească vreo reacţie la această readucere aminte. Se întoarse, făcu câţiva paşi vrând să plece, apoi se răzgândi, reveni şi-l privi fix pe Gosseyn. Atitudinea lui reflectă o ostilitate rece, însă în ochi i se citea curiozitatea.

— După cum probabil bănuieşti, noi îţi căutăm celelalte corpuri.

Prima reacţie a lui Gosseyn fu de a se depărta de Prescott. Dar rămase pe loc, îngheţat.

— Unde le-aţi căutat ? — întrebă el.

Prescott râse cu cruzime.

— Mai întâi am avut nişte idei cu adevărat bizare. Am făcut reperaje aeriene ca să localizăm peşteri şi grote, ca să nu spun că am scotocit prin locuri imposibile. Dar acum suntem mai şmecheri...

— Cum adică ?

— Problema — continuă Prescott încruntându-se — este mult complicată de o lege a naturii de care, fără îndoială, n-ai auzit vorbindu-se vreodată. Această lege spune : dacă două corpuri pot fi acordate cu o aproximaţie de similitudine împinsă până la cea de a douăzecea zecimală, cea mai mare va traversa intervalul care le desparte exact ca şi când acest interval n-ar exista, cu toate că joncţiunea se va efectua la viteze finite !

— Parcă ai vorbi chinezeşte — remarcă Gosseyn.

Prescott râse pe un ton mai ridicat de astă dată.

— Ia gândește-te puțin — zise el. Cum îți explici că-ți poți aminti, până la cel mai mic detaliu, ce-a făcut și ce-a gândit Gosseyn-I-ul ? Asta înseamnă că ați fost acordați, el și cu tine ; în fapt, este singura metodă teoretic sigură de transmitere a gândurilor de la unul la celălalt. În orice caz, nu conta poziția ta ; atâta vreme cât celălalt *trăia*, intensitatea gândurilor lui ar fi fost mai mare și ți-ar fi parvenit instantaneu în anumite limite spațiale, pe care n-are rost să ți le precizez.

Se întrerupse o clipă.

— Noi ne-am apucat și-am cercetat meteoriții, până la inelul lui Saturn, având convingerea, după toate aparențele — eronată, că unii dintre ei, având calități, ar fi putut servi drept incubatoare pentru corpurile Gosseyn în diferite stadii de evoluție. Îți poți da seama cât de serios...

Fu întrerupt de un bărbat în uniformă.

— Mașina că așteaptă, domnule Prescott. Transportul pentru Venus pleacă peste 30 de minute.

— Sunt al dumneavoastră, generale.

Se întoarse și-l urmă pe ofițer. După numai câțiva pași reveni și zise :

— Într-un anume sens, suntem și noi curioși să-l vedem pe acest Gosseyn-III. Cum probabil că bănnuiești deja, nu cred că-ți dezvălui un mare secret spunându-ți că-l vom ucide și, din acel moment, nu văd care ar fi motivele care ne-ar împiedica să te ucidem *și pe tine*. În afară de asta, numărul total al corpurilor Gilbert Gosseyn *trebuie* să aibă și el o limită.

Se îndepărtă și ieși pe poartă, fără să mai arunce măcar o privire înapoi. O mașină îl aștepta în josul scărilor. Gosseyn îl văzu urcându-se în ea. Peste câteva momente,

lui Prescott această poveste îi va reveni în minte. Şi mai devreme sau mai târziu, îi va telefona lui Crang, şi acesta se va simţi obligat să acţioneze.

Gosseyn trepida de nerăbdare în ascensor. Proiectul său de a pune mâna pe distorsorul intact fusese dat peste cap de această întâlnire întâmplătoare, dar el nu-şi pierdu vremea când Patricia Hardie îi deschise uşa apartamentului său. Chiar în clipa în care ea începuse să-i şoptească ceva despre nesăbuinţa de a veni la palat, el scoase din servietă o coardă fină.

Ea păru pur şi simplu uluită când începu s-o lege. Avea ascuns un mic revolver în partea de sus a largii mâneci a kimonoului şi încercă să-l apuce. Dar Gosseyn îl smulse şi-l băgă în buzunar. După ce o cără, legată şi redusă la tăcere, pe patul din cameră, îi zise :

— Îmi pare rău, dar e spre binele tău, dacă vine cineva.

Lui nu-i părea rău de loc. Era numai grăbit. Se repezi să-şi caute servieta. Răsturnă uneltele vraişte pe pat, alături de fată. Din grămadă extrase un aparat atomic de tăiere şi se repezi la peretele asupra căruia se decisese noaptea trecută, singurul care ar fi putut ascunde distorsorul.

Acest distorsor *trebuia* să se afle acolo, în dreptul Maşinii jocurilor. Şi, oricare i-ar fi fost forma, nu putea să fie decât foarte mic. La 600 de metri, chiar şi un proiector trebuie să aibă o anumită putere şi o anumită formă ca să lumineze corespunzător. Gosseyn reglă aparatul atomic astfel încât să taie armătura metalică acoperită cu tencuială. Decupă un panou de 2,5 metri pătraţi şi, dintr-o smucitură, îl smulse. Lăsând în urmă un nor de praf fin, îl târâ şi-l rezemă de peretele opus. Când se întoarse, văzu distorsorul. Avea circa 2 metri înălţime, un metru 20 lăţime şi o grosime de 45 de centimetri. Era chiar mai mic decât se aştepta. Nu se vedea ieşind nici un fir. Gosseyn

îl apucă și își încercă forța : reuși să-l ridice cu ușurință. Are vreo 20 de kilograme, se gândi el transportându-l lângă pat și așezându-l cu fața în sus pe covor. Privi mulțimea de mici tubulețe, părând confecționate din sticlă, care îi acoperea partea frontală. Era în mod vizibil un aparat electronic, unul dintre miile rezultate ale variantelor pe o temă inițială complexă, descoperită cu mai multe secole mai înainte. Apucă din nou decupatorul atomic și, revenind la distorsor, se pregăti să-l facă bucăți. Se aplecă, dar se opri și-și privi ceasul. Era 2 fără 25.

Agitația febrilă îi scăzu. Nava lui Prescott plecase pe Venus și nu se întâmplase nimic. Se duse și se uită pe ferestre. Imensa peluză care se întindea până la Mașină, agrementată ici-colo de tufișuri, era aproape pustie. Câțiva grădinari, aplecați deasupra florilor, îndeplineau ritualul profesiei lor. La capătul peluzei se înălța Mașina, enormă masă strălucitoare, dominată de farul său de patru mii triliarde de lumini. I-ar fi trebuit mai mult de cinci minute, ca să transporte distorsorul până acolo.

Hotărându-se brusc, Gosseyn ridică receptorul telefonului aflat la căpătâiul patului Patriciei Hardie și, când o voce de femeie îi răspunse, solicită :

— Vă rog, dați-mi-l pe tâmplarul șef.

O clipă mai târziu, o voce groasă îi răspunse și Gosseyn îi explică ce dorea și închise. Tremura de nerăbdare.

— Trebuie să meargă... își zise el, încercând să se autoconvingă. Asemenea chestii merg întotdeauna, dacă ai tupeu.

Transportă în grabă distorsorul în living-room. Apoi închise ușa dormitorului. Puțin după aceea, la ușa dinspre coridor se auzi un ciocănit. Gosseyn deschise. Cinci bărbați intrară. Trei dintre ei cărau scânduri. Fără vorbă

se apucară de treabă și ambalară distorsorul. Aduseseră cu ei fierăstraie, șurubelnițe automate ; în șapte minute, după ceasul lui Gosseyn, erau gata. Cei doi camionagii, care nu făcuseră nimic până atunci, ridicară lada. Unul dintre ei zise :

— Va fi livrată în cinci minute, domnule.

Gosseyn încuie ușa cu cheia în urma lor și reveni în dormitor. Fără să se uite la fată, se repezi la fereastră. Două minute mai târziu, un camion transportând o ladă plată apăru pe un drum, la vreo 300 de metri. Se îndreptă în viteză spre Mașină și dispăru de sub o copertină metalică. Mai trecură două minute și reapăru descărcat.

Fără să spună ceva, Gosseyn o dezlegă pe fată și-i scoase călușul. Încerca o vagă nemulțumire, un inexplicabil sentiment de frustare.

22

„QUISNAM IGITUR SANUS ?"
(Deci cine-i cu mintea sănătoasă ?)

Horațiu — Satire — II

Patricia Hardie se ridică pe marginea patului și-și frecționă brațele pentru a-și restabili circulația sângelui. Dar de spus, nu spuse nimic ; îl privea numai pe Gosseyn, cu un ușor surâs pe buze. Acest surâs îl neliniștea pe Gosseyn. O privi cu mai mare atenție și constată că acest surâs era cinic, de convenienţă.

— Deci, n-ai reușit ! — zise ea.

Gosseyn fu surprins. Ea continuă :

— Sperai să fii ucis venind azi la palat, nu-i așa ?

Tocmai voia să-i răspundă „ Nu vorbi prostii !", dar tăcu. Se revedea venind la palat sugrumat de emoție, retrăia reușita și deziluzia care i-a urmat. Fără îndoială, dar absolut fără nici o îndoială, oamenii puteau să se amăgească singuri.

Vocea fetei răsună mai tăioasă :

— Ăsta-i singurul motiv pentru care ai venit să cauţi distorsorul. Ştiai că trebuie să mori, ca să faci posibilă apariţia lui Gosseyn al III lea. Şi sperai ca acţiunea asta a ta să-ţi aducă moartea.

Pentru el, totul era limpede acum. Un om întreg la minte nu se sinucide şi nici nu se lasă ucis fără rezistenţă. Astfel că subconştientul său căutase o soluţie. „Oare cred eu — se întreba el — în existenţa acestui al treilea Gosseyn ? Da." Rămase stupefiat. Pentru că el doar îşi spusese, şi nu numai o dată, că ar fi cu totul imposibil. „Mă pot eu sinucide ? Nu chiar acum. Trebuie să fie posibil în vreun fel. *Da, există o cale*".

Se întoarse şi, fără vorbă, se îndreptă spre uşă.

— Mă-ntorc la hotel. Mă găseşti acolo oricând doreşti.

Se opri. Aproape că uitase că şi ea are o problemă.

— Ai face mai bine să chemi nişte zidari să refacă peretele. Cât despre rest. presupun că-ţi cunoşti mai bine decât mine situaţia. aşa că nu mai insist. La revedere şi succes.

Ieşi şi, peste câteva momente, era pe bulevard. Odată ajuns în oraş, intră într-o farmacie şi ceru un flacon de drog hipnotic.

— Aha, aveţi de gând să vă pregătiţi de pe acum pentru antrenamentele jocurilor viitoare ? — îl întrebă farmacistul.

— Chiar aşa — i-o tăie scurt Gosseyn.

Intră apoi într-un magazin de magnetofoane.

— Aş vrea să închiriez pentru o săptămână un aparat care să funcţioneze non-stop.

— Doriţi ca aparatul să funcţioneze numai pentru dumneavoastră ?

— Da.

— Patru dolari şi cincizeci, vă rog.

La hotel, Gosseyn ceru cheia casetei sale de valori, își luă restul de bani și reveni la recepție.

— În prima zi a jocurilor — zise el — am fost expulzat din hotelul acesta pentru unele dubii în ceea ce privește identitatea mea. Acum puteți să-mi închiriați o cameră pentru o săptămână ?

Recepționerul nu ezită nici o clipă. Hotelul trebuie că era practic gol, după marele exod al celor care nu ieșiseră învingători la jocuri. Peste două minute, un băiat de serviciu îl conduse pe Gosseyn într-o cameră spațioasă.

Gosseyn se încuie, făcu înregistrarea la care se gândise, și puse aparatul pe redare non-stop. Apoi bău drogul hipnotic și se întinse pe pat. „În 24 de ore — zise el — moralul îmi va fi terminat, așa că după aceea...“

Așeză pe noptieră micul revolver nichelat, pe care-l luase de la Patricia Hardie.

Nu adormi cu adevăratelea. Fu cuprins de o somnolență, ca o oboseală copleșitoare, prin care răzbăteau unele zgomote. Zgomote care se rezumau la o litanie monotonă, plângăreață, sunetul propriei sale voci înregistrate, care repeta fără încetare :

Nu-s bun de nimic. Nici o fată n-o să vrea să se mărite cu mine. Lumea mă urăște. La ce bun să mai trăiesc ?

Nu-s bun de nimic. Nici o fată n-o să vrea să se mărite cu mine. Sunt ruinat. N-am nici o speranță...

Nu mai am nici un ban... Trebuie să mă sinucid. Toți mă urăsc... mă urăsc... mă urăsc...“

Milioane de oameni neintegrați se gândesc iar și iar la asemenea lucruri, fără să ajungă vreodată până la sinucidere. Era o problemă de intensitate continuă și de acel înfiorător dezechilibru care-i pândește pe cei căzuți din înălțimile integrării în hăurile disperării.

De ce să mai trăiesc... La ce bun... sunt fără speranță... să mă sinucid..."

În timpul primei ore gândurile încă îi mai reflectau voința proprie: „e o prostie. Creierul meu este prea echilibrat ca să poată fi influențat vreodată de asemenea..."

„N-am nici o speranță... Toată lumea mă urăște... Nu fac nici..."

Către sfârșitul celei de-a doua ore, un bubuit ca de tunet se auzi în depărtare. Bubuitul persistă, atingând deseori o asemenea intensitate încât acoperea vocea tânguitoare care i se lamenta la căpătâi. În cele din urmă, persistența acestei violențe fonice trezi un carecare interes din partea lui Gosseyn.

„Arme ! Artilerie ! Au atacat Pământul ?"

Avu sentimentul că se petrece ceva oribil. Fără să-și amintească că s-ar fi hotărât să se ridice, se trezi în picioare.

„Ce oboseală fără rost !... *Nu faci nimic... ruinat... fără speranță... să mă sinucid...*"

Cu totul fără puteri, abia ajunse lângă fereastră, unde aruncă o privire afară. Detunăturile de arme continuau să crească în intensitate. Se auzeau dinspre Mașină. Un fior de spaimă îngrozitoare risipi ceața care-i învăluia judecata. Mașina era atacată.

„Sunt un nimic... trebuie să mă sinucid... Toată lumea mă urăște... De ce să mai trăiesc ?"

Mașina, cu distorsorul în puterea sa și scăpată de sub controlul acestuia, probabil că începuse să difuzeze informațiile privind atacul asupra planetei Venus. Și acum organizația încerca s-o distrugă.

Știri ! Radioul hotelului. Se târâ până la el. „Ce obositor ! *Să mă sinucid... n-am nici o speranță...*"

Ajunse până la radio și, în sfârșit îl deschise.

— Torpilă... ucigași... de necrezut... criminali...

În ciuda somnolenței, cuvintele îl făcură să tresară pe Gosseyn. Și, simțindu-se că îngheață, înțelese : războiul programatic, ca și celălalt, era în plină desfășurare. Peste tot, pe întreaga scală, voci proferau amenințări și acuzații.

— Mașina ! Mârșava Mașină !... O monstruozitate mecanică, necinstită, inumană... Conspiratorii venusieni, cei care au infectat oamenii cu otrava sa străină... Cămașă de forță... asasinat... masacru...

Și în tot acest timp, ca un fundal sonor al acestor voci mincinoase, răsunau bubuiturile tunurilor, vacarmul surd, dar în continuă creștere, al armelor.

Gosseyn simțea că adoarme. „M-aș simți mai bine în pat. Sunt obosit. Atât de obosit."

— Gosseyn !

Toate celelalte voci tăcură. Radioul i se adresa lui direct.

— Gosseyn, îți vorbește Mașina. NU TE SINUCIDE !

— *„Să mă sinucid. Sunt un nimeni. Toți mă urăsc. De ce să mai trăiesc ?"*

— GOSSEYN, NU TE SIUNCIDE. CEL DE-AL TREILEA CORP A FOST DISTRUS DE BANDĂ. GOSSEYN, NU MAI REZIST MULT ! ÎN PRIMA JUMĂTATE DE ORĂ AM FOST ATINSĂ DE OBUZE CONVENȚIONALE. ACUM ÎNSĂ TRAG ÎN MINE CU TORPILE ATOMICE !

BLINDAJUL MEU EXTERIOR ESTE DIN OȚEL ȘI ARE O GROSIME DE 30 DE METRI, GOSSEYN, DAR DEJA EL A FOST PERFORAT DE CINCI ORI DE TORPILE ATOMICE EXPEDIATE DE PE VENUS.

GOSSEYN NU TE SINUCIDE ! CEL DE-AL TREILEA CORP AL TĂU A FOST DISTRUS. TREBUIE SĂ ÎNVEȚI SĂ-ȚI FOLOSEȘTI AL DOILEA CREIER. EU NU POT SĂ-ȚI DAU NICI UN SFAT ÎN ACEASTĂ PRIVINȚĂ, DEOARECE...

Răsună o trosnitură și un scrâșnet metalic.

Urmă o perioadă de tăcere, apoi o voce rosti cu un ton ferm :

— Doamnelor și domnilor, acum câteva momente Mașina jocurilor a fost distrusă printr-o lovitură în plin. Atacul său perfid și sălbatic îndreptat împotriva Palatului a fost...

Clic !

De mult voia el să închidă radioul... Îl plictisea... Îi tot vorbea despre ceva... Despre ce ?

Întins în pat, continuă să-și pună aceeași întrebare. Ceva în legătură cu... ce ?... cu cine ?...

„Ce obosit sunt !... *TREBUIE SĂ MĂ SINUCID ! Toată lumea mă urăște. Sunt ruinat. De ce să mai trăiesc ? Trebuie să mor...*“

23

Primul efort conştient al lui Gosseyn fu de a-şi mişca mâinile. Îi fu imposibil. Părea că-i sunt imobilizate sub greutatea corpului.

„Ciudată poziţie“ — gândi el. Resimţea o supărare nelămurită, precum şi sentimentul necesităţii de a ieşi, de a se elibera din starea hipnotică.

Trebuia să facă efortul necesar — îşi zise, când reveni amintirea motivelor pentru care se afla la hotel. Cu ochii închişi, aşeptă ca dorinţa de a muri să i se manifeste în suflet. Ce-a mai bună metodă ar fi ca, dintr-o singură mişcare, să ia revolverul de pe noptieră şi să-şi tragă un glonţ în cap. Dar dorinţa de a se sinucide nu se manifestă. Din contră, din profunzimile subconştientului răzbătea o veselă certitudine, sentimentul unei victorii sigure, con-

vingerea că nimic nu-l putea opri. Încercă să deschidă ochii și nu reuși. „Din cauza drogului hipnotic — gândi el, simțind că-și pierde răbdarea. E un adevărat drog“ Rămase nemișcat un moment, tulburat de faptul că se simte atât de bine, deși se afla încă sub influența medicamentului. Apoi apărură la suprafață niște amintiri neplăcute, legate de o întrerupere și niște zgomote violente. Legătura între aceste evenimente îi rămânea necunoscută, dar parcă își amintea că s-ar fi sculat din pat. Să fi oprit oare atunci magnetofonul ?

— Sunt convinsă — auzi din stânga lui o voce feminină — că vei reuși acum. Drogul ăsta nu-i a-tot-puternic.

Vorbele, neașteptate, își făcură efectul dorit. Gosseyn deschise ochii. Două constatări imediate și aproape simultane i se impuseră. Era într-adevăr culcat pe spate, cu brațele prinse sub el, dar nu acesta era motivul imobilității lor. Ci faptul că-i fuseseră prinse în niște cătușe. Și așezată într-un fotoliu tras alăturea de pat, se afla Patricia Hardie, fumând o țigaretă și privindu-l gânditoare. Gosseyn, care reușise să se ridice pe jumătate, recăzu greoi pe perne. Fata aspiră un nor de fum și-l suflă apoi sub formă unei panglici șerpuite, înainte de a-i spune :

— Te-au legat pentru că ești un tip cu apucături mai degrabă dominatoare și, în plus, mai ești și foarte curios.

După care râse. Un râs dulce, deconectant, care suna minunat de melodios. Faptul îl tulbură pe Gosseyn. Băgă de seamă dintr-o dată că ea este diferită de cum o credea. Expresia superficială, atribuită de el vreunei nevroze, dispăruse cu totul. Toate trăsăturile plăcute ale frumosului ei chip rămăseseră aceleași, deși suferiseră o subtilă

modificare. Frumusețea ei ,apatică în ciuda strălucirii sale, se revela acum cu toată forța. Sprințară ca focul, personalitatea ei scânteia. Întotdeauna ea păruse rece și stăpână pe sine. Puse în valoare de noua sa maturitate, aceste calități își dezvăluiau adevărata splendoare. Într-un mod greu de definit, fata cea drăguță dar încăpățânată se transformase în cursul nopții în femeia încântătoare și plină de vitalitate, care i se adresă :

— Cred că-i mai bine să trecem la concret. Ei bine, am riscat să vin aici pentru că ideea ta de a trimite distorsorul Mașinii a avut rezultate nedorite ; și problema trebuie reglementată încă în cursul acestei nopți.

Pentru Gosseyn, tăcerea care urmă fu binevenită. Se gândea din nou la ce-i spusese ea mai înainte : „Ești un tip... foarte curios". Fără îndoială, dar ce amestec avea ea în toată povestea asta ? și realiză că nu înțelegea rostul prezenței ei acolo. Patricia Hardie îi spusese o grămadă de lucruri, dar n-avusese vreodată impresia că ea ar juca vreun rol important în această dramă a luptei non-A contra Universului.

Ea îl privi în momentul în care el decisese să vorbească, suspină și-i spuse :

— N-am ce să-ți spun. Cu cât știi mai multe, cu atât ești mai periculos pentru noi toți. Și nici n-avem timp de pierdut cu explicații.

— Ce spui ? — izbucni Gosseyn. furios. Ba mie mi se pare că totuși va trebui să pierdem puțin timp. Mai întîi de toate-continuă el problema rudeniei tale cu Hardie. Hai să-ncepem cu asta.

Tânăra femeie închise ochii excedată.

— Voi fi foarte răbdătoare cu tine. Și voi începe prin a-ți spune că distorsorul se află tot acolo unde l-ai trimis,

adică în Maşina jocurilor. Şi că noi avem nevoie de el., pentru că este unul din puţinele aparate galactice pe care am putea pune mâna. Avem nevoie de el ca probă doveditoare.

— Dacă vrei să ştii părerea mea despre cei care lasă două planete să fie invadate, fără măcar să transmită un avertisment general, este atât de proastă, încât mi-e greu să mi-o exprim. (Se opri, apoi continuă întrebând :) Ce probă ?

Ea păru să nu-i fi auzit întrebarea.

— Nu fi atât de categoric — îi zise, cu voce scăzută. N-am fi putut opri atacul. Un avertisment n-ar fi făcut decât să-l precipite. Şi în fond, pe cine să punem în gardă? Venus n-are un guvern. Sistemul său de detectivi, de magistraţi şi comunicaţii se află sub controlul bandei. Ar fi trebuit concepută un fel de alarmă generală, şi Eldred şi cu mine ne-am stors minţile să găsim o rezolvare. Până la urmă, singura soluţie ar fi construcţia unei noi Maşini, ameliorate, când totul se va termina. Şi să ştii că e posibil. La Institutul de Semantică au fost realizate nişte tuburi *combinate* cu detectoare de minciuni perfecţionate, care fac posibil un examen instantaneu a corpului şi minţii umane şi stabilesc gradul de educaţie non-A pe care au primit-o şi mai sunt şi alte perfecţionări care ar proteja Maşina împotriva tipului de interferenţe la care a fost supusă.

Se întrerupse un moment, apoi continuă :

— Mai tîrziu, după ce vei fi recuperat distorsorul, îţi voi spune mai multe. Şi, acum, ascultă-mă ! E un băiat aici, în hotel, care o să ne ajute. Nu-i unul dintre agenţii mei, dar vei şti cine e când vei citi notiţa asta, după plecarea mea. El a fost, nu eu, cel care te-a scăpat de efectul hipnotic. Bineînţeles că eu eram aici şi la timp ca să-ţi împiedic gestul fatal, însă el a făcut ceva, ce eu însămi

n-aș fi putut face. Mulțumită lui, nimeni nu știe că te afli în acest hotel. Și, mai ales Gilbert Gosseyn... (ea se aplecă spre el, ochii ei erau de un albastru intens și dulce :) nu te grăbi. Recunosc că s-au purtat cu tine destul de dur. Dar asta numai pentru că erai cu totul expus. Thorson a fost surprins, dar nu cred că el să fi avut intenția să te ucidă. A fost un accident. Apoi tu ai reapărut în cel de-al doilea corp, mai întâi la spitalul lui Prescott, și, ulterior, la casa lui Crang din interiorul arborelui ; două amplasamente cheie pentru Imperiul Galactic.

Nici nu-ți închipui ce șoc a produs asta. Thorson a devenit nemaipomenit de prudent. Descoperind că creierul tău secundar nu-i decât în stare brută. s-a lăsat convins să te elibereze. Asta numai grație lui Eldred, dar nu suntem convinși dacă nu cumva Thorson a acționat astfel numai pentru că oamenii lui erau, în realitate, pe punctul de a-ți descoperi al treilea corp. De altfel nici nu știu unde l-au descoperit. Ce-i important acum e faptul că, odată cu distrugerea acestui al treilea corp, ai redevenit un om hăituit.

— Ce spuneai că s-a-ntîmplat cu corpul meu nr. 3 ?

Pentru prima dată de la trezirea lui, fata păru surprinsă :

— Vrei să spui deci că *nu știi* ? suspină ea. N-ai idee de ce s-a întâmplat ? (brusc își schimbă tonul :) N-am timp să-ți explic. Citește ziarele.

Se ridică :

— Ține minte, adu distorsorul la băiatul de jos. Mâine dimineață, te voi căuta la el.

Scotoci prin poșetă, găsi o cheie și i-o aruncă pe pat :

— Pentru cătușe. La revedere și succes.

Ușa se închise în urma ei, Gosseyn își scoase cătușele și rămase gânditor pe marginea patului : „Despre ce-mi tot vorbea ?“ Își aminti că-i spusese ceva despre o notă.

Privirea lui tulbure dădu un ocol camerei și se opri la biroul aflat de partea cealaltă a patului. Pe birou observă un ziar și o foaie albă de hârtie. Gosseyn se răsuci și trecu de cealaltă parte. Luă hârtia și citi cu uimire :

Dragă domnule Gosseyn,

Când am auzit știrile, mi-am zis imediat că veți fi căutat. Astfel că am distrus pe loc fișa dvs. de înregistrare, și am completat una nouă pentru camera dvs. nr. 974 cu primul nume care mi-a venit în mine — John Wenthworth. Apoi când mi s-a terminat schimbul, am urcat la dvs. cu un șperaclu și v-am găsit zăcând, cu magnotofonul funcționând la căpătâi. Am scos înregistrarea inițială și am înlocuit-o cu alta făcută de mine după cum m-am priceput, astfel încât să contrabalanseze efectele deprimante ale celei dintâi. Am oprit-o când am urcat din nou să văd cum vă simțiți, deoarece o doză mult prea mare de optimism poate împinge la nesăbuințe. Sper că v-ați realizat echilibrul, deoarece veți avea nevoie de întregul dvs. discernământ în lupta ce vă așteaptă. Cele ce le-ați citit sunt scrise de cineva care ar fi vrut să-și încerce șansa la jocurile de anul viitor, care se pune trup și suflet la dispoziția dvs. și care-și permite să se semneze.

Transmițându-vă cele mai bune urări de succes.

Dan Lyttle

P.S. Voi urca la dvs. imediat ce-mi termin serviciul, la miezul nopții. Până atunci, citiți ziarele de dimineață. Veți vedea despre ce vă vorbesc.

D.L.

Gosseyn luă ziarul și-l desfăcu pe pat. Titlul, înalt de 10 centimetri, îi sări în ochi.

MAŞINA JOCURILOR A FOST DISTRUSĂ

Tremurând de nerăbdare începu să citească grăbit câte un paragraf deodată :

„...A tras asupra Palatului... Difuza simultan informații privind un misterios atac împotriva planetei Venus (Nici un atac... n-a avut loc — citiți raportul serviciilor radio în pag. 3) Guvernul a declarat... este cu totul absurd... atât de curând după asasinarea președintelui Hardie în mod evident în cârdășie cu Mașina... în consecință a fost distrusă. Timp de o oră... emisiunea Mașinii... mesaj de neânțeles la adresa lui Gilbert Gosseyn, a cărui fotografie o publicăm de altfel... Această pagină... anterior absolvit de orice bănuială... Trebuie găsit pentru un interogatoriu suplimentar... Să fie arestat la prima vedere."

În timp ce citea, Gosseyn își amintea, secundă cu secundă, tot ce-i spusese Mașina jocurilor la radio. Acum, cu un nod în gât, privea reproducerea fotografică. Era o fotografie făcută din față și, fără îndoială era el. Dar ceva nu era totuși în regulă. Îi trebuiră câteva secunde bune să găsească ce. Era o fotografie a cadavrului lui. Gilbert Gosseyn I-ul.

Râsul său fu amar. Lăsă ziarul să cadă și se împletici până la scaun. Era bolnav de furie și de ciudă. Fusese cât pe aci să se sinucidă. Și fusese atât de aproape de acest gest, încât putea fi considerat ca și îndeplinit ; și acum problema reânvierii. Ce voia să spună Mașina care-i ordonase să se sinucidă ca apoi să-și contramandeze ordinul argumentând că i-a fost distrus cel de-al treilea corp ? Dintre toate materiile organizate existente în univers, corpul lui Gosseyn al treilea ar fi meritat în mod deosebit să fie protejat împotriva unei eventuale descoperiri.

Furia i se potoli puţin câte puţin. Calmându-se în cele din urmă, analiză situaţia. „Mai întâi — gândi ei — trebuie să recuperez distorsorul. După aceea, să învăţ să mă servesc de creierul secundar."

Era oare aşa ceva posibil ! Va reuşi el singur vreodată — el, care nu o dată se gândise la acest lucru, fără să fi observat nici cel mai mic efect asupra acestui sector atât de particular al creierului său ? Nu-şi putu stăpâni un zâmbet ironic. „Doar n-am să-mi pierd timpul acum — gândi el hotărât — cu tot soiul de gimnastici mintale."

O mulţime de lucruri trebuiau făcute imediat. Debranşă ecranul videofonului — că doar putea nimeri şi peste altcineva — şi chemă recepţia. O voce plăcută îi răspunse.

— Mă numesc John Wentworth — zise Gosseyn

După o clipă de tăcere de la celălalt capăt al firului îi veni răspunsul :

— Da, domnule, ce mai faceţi ? Dan Lyttle la aparat. Urc imediat, domnule.

Gosseyn îl aşteptă înfrigurat. Îşi amintea de funcţionarul care-i făcuse formalităţile de înregistrare. Era un băiat înalt, slăbuţ, cu o figură agreabilă şi păr negru. În carne şi oase, Lyttle era ceva mai slab decât îşi aducea aminte Gosseyn, cam prea plăpând pentru sarcina pe care i-o trasase Patricia Hardie. În acelaşi timp, el prezenta numeroase indicii ale unui antrenament non-A, cum ar fi maxilarul ferm şi ţinuta generală.

— Trebuie să mă grăbesc — zise tânărul.

Gosseyn se întunecă.

— Mi-e teamă — îi replică Gosseyn — să nu fi venit momentul să riscăm totul. Mă gîndesc că-şi vor da toată silinţa să demonteze cât mai repede posibil Maşina jocurilor. Dacă mi s-ar da o asemenea sarcină şi dacă aş

vrea s-o termin urgent, aș da un comunicat în baza căruia oricine ar putea lua tot ce-și dorește, cu singura condiție s-o facă pe loc.

Dan Lyttle îl privi uluit. Băiatul abia putu să îngâne sufocat :

— Păi... tocmai asta au și făcut. Au montat o mulțime de proiectoare ca să lumineze. Se pare că din Mașină s-a și dus vreo optime și că... Ce s-a întâmplat ?

Mintea lui Gosseyn era pur și simplu îngrozită. Mașina se descompunea și odată cu ea, tot ce reprezentase aceasta. Asemenea templelor și catedralelor din vechime, ea fusese produsul unui impuls creator, a unei dorințe de perfecționare care — deși încă vie — nu se va mai repeta niciodată în același fel. Dintr-odată, secole întregi de amintiri de neânlocuit erau spulberate. Trebui să facă un efort serios pentru a-și alunga din minte această idee și emoția ce-l cuprinsese.

— N-avem timp de pierdut — rosti el grăbit. Dacă distorsorul se mai află în Mașină, trebuie căutat, imediat.

— Îmi este imposibil să plec înainte de miezul nopții — protestă Lyttle. Am primit cu toții ordin să rămânem la posturi și fiecare hotel este supravegheat.

— Unde ți-e robomobilul, dacă ai așa ceva ?

— E parcat pe acoperiș, dar, vă rog — și vorbea serios — să nu încercați să-l luați. Sunt sigur că ați fi imediat arestat.

Gosseyn șovăi. Constatase că în ultima vreme nu se mai lăsase manipulat deloc. În cele din urmă, își acceptă cu regret înfrângerea.

— Ai face mai bine să te întorci la locul tău de muncă — zise cu blândețe... Avem cinci ore de pierdut.

Pe cât de tăcut venise, Lyttle se strecură afară și dispăru.

24

Odată rămas singur, Gosseyn comandă să i se trimită cina în cameră. După ce îi fu adusă, trecu la organizarea programului serii. Căută un număr de telefon și ceru :

— Dați-mi vă rog legătura video cu cea mai apropiată audiobibliotecă. Numărul este...

Robotului de serviciu din bibliotecă îi explică ce căuta. În minutul următor, pe ecranul — pe care îl repusee în funcțiune — se formă o imagine. Gosseyn se așeză și, în timp ce mânca, urmări cu ochii și urechile imaginile transmise. Știa precis ce dorește : idei privind modul în care să înceapă să-și exerseze creierul secundar. Materialul selecționat de robotul bibliotecar avea sau nu vreo contingență cu această dorință de principiu ?

Nu-i era prea clar.

Se hotărâ să aibă răbdare. Când vocea începu cu o expunere asupra excitaţiilor nervoase pozitive sau negative manifestate de formele de viaţă cele mai simple din apa de mare, Gosseyn ciuli urechile. Avea o seară întreagă la dispoziţie.

Frazele îi parveneau, căpătau sens pe măsură ce le analiza, apoi îi dispăreau din minte atunci când se hotăra să le respingă. În vreme ce vocea retrasa dezvoltarea sistemului nervos pe pământ, imaginile de pe ecran se schimbau ; prezentând interconexiunile nervoase din ce în ce mai complexe, pentru a ajunge în cele din urmă la formele relativ superioare, respectiv la vietăţile complicate capabile să tragă un învăţământ oarecare ca rod al experienţei. Un vierme se lovea de 200 de ori de un contact electric înainte de a-l ocoli ; apoi supus aceluiaşi experiment, îl ocolea de astă dată după numai 60 de atingeri. O ştiucă, separată de o plevuşvă printr-un ecran abia vizibil se dădea de ceasul morţii încercând să-l traverseze, pentru ca în cele din urmă, convinsă de imposibilitatea acestui lucru, să nu mai încerce, nici măcar după îndepărtarea ecranului : era convinsă de inaccesibilitatea celuilalt peştişor. Un porc aproape că turba dacă era forţat să ajungă la mâncare pe un drum întortocheat.

Toate experienţele erau prezentate. Mai întâi viermele, apoi ştiuca repezindu-se în ecran, porcul gemând înnebunit ; şi mai apoi, o pisică, un câine, un coyot şi o maimuţă supuse la diferite experimente.

Nimic ce i-ar fi lui de folos. Nici o sugestie, nici o posibilitate de comparaţie sau raport cu ce voia el să facă.

— Şi acum — zise vocea — înainte de a trece la creierul omenesc, merită să subliniem că, la toate animalele, se manifestă o anumită tendinţă, care poate fi remarcată în fiecare din aceste cazuri. Fără excepţie, animalele respective au stabilit o analogie pornind de la o bază insu-

ficientă. Ştiuca, odată îndepărtat ecranul, a continuat să-şi aprecieze mediul în funcţie de durerea încercată când ecranul exista. Coyotul incapabil să diferenţieze omul ce ţinea o puşcă de cel ce ţine un simplu aparat fotografic.

„În fiecare din aceste cazuri, a fost subânţeleasă o similitudine care nu există. Istoria vremurilor de întuneric ale spiritului uman corespunde perioadei în care, în mod vag, omul începea să realizeze că nu mai este un animal, dar al cărui fundal îl constituiau tot reacţiile analitice, decurgând tot dintr-un ansamblu de identificări limitate şi animalice. Istoria non-aristotelianismului, dimpotrivă, este istoria luptei omului pentru a-şi antrena gândirea să discearnă obiectele şi subiectele aparent asemănătoare, dar diferite în spaţiu şi timp. Lucru ciudat, experimentele ce au avut loc în această perioadă luminată au demonstrat o tendinţă progresivă de a determina similitudinea existând în metode, în măsurarea timpului şi în natura materialului folosit. Astfel, s-a putut afirma că ştiinţa tinde să determine gradul de aproximaţie a similitudinilor, pentru că numai pe această cale..."

Gosseyn, care, asculta cu nerăbdare, aşteptând ca expunerea să ajungă la creierul uman, opri brusc aparatul.

Ce-i asta ? *Ce înseamnă asta ?* — îi fulgeră prin minte.

Se forţă să rămână în fotoliu, să se destindă şi să-şi rememoreze. Şi deodată, sări în picioare şi începu să măsoare camera cu paşi grăbiţi, înfrigurat de emoţia unei mari descoperiri.

Forţarea aproximării similitudinilor.

Ce putea fi altceva ?

Şi metoda pentru a reuşi, trebuie în mod obligatoriu să recurgă la memorie.

În sensul cel mai strict, memoria trebuie să redea un eveniment aşa cum a fost el reţinut iniţial. Iar mintea nu

poate repeta decât ce a perceput și deci nu va putea face similizări cu ce n-a putut reține dintr-un proces natural. Principiul abstracției din Semantica generală este deci aplicabil in acest caz : abstracția recepțiilor.

Pentru început trebuie o mai bună cunoaștere a componentelor identității individului, respectiv de fapt a memoriei înmagazinate în creierul acestuia, sau in alt loc al corpului său. Cu câi cineva face mai mari eforturi să-și perfecționeze memoria, cu atât aceasta se individualizează mai mult și devine mai originală.

CE PUTEA FI ALTCEVA ?

Nimic nu oferea o continuare de dezvoltare atât de logică a principiului non-A. Dar. odată făcută, la ce-i putea servi ?

25

Sute de maşini oprite peste tot, siluete agitându-se spoturi luminoase, flăcări dansând în depărtare, învălmăşeală. După ce îşi parcaseră maşina la peste un kilometru şi jumătate de focarul incandescent, Gosseyn şi Lyttle continuară pe jos vreo 800 de metri încadrându-se într-un lung şir de pietoni. În cele din urmă ajunseră acolo unde o mulţime de oameni aşteptau să le vină rândul. Abia de acum încolo începeau adevăratele dificultăţi. Chiar şi unui non-A i-ar fi fost greu să conceapă o masă de oameni în grosime de aproape 500 de metri, formată din indivizi având fiecare o personalitate şi o voinţă proprii.

Mulţimea era când imobilă, când tălăzuită de o hulă umană. În ea germinau veleităţi care acţionau ca bulgă-

rii de zăpadă care se rostogolesc pe panta unui munte şi care declanşează avalanşe. Ici, colo, răsunau horcăieli şi gemete, în locurile unde oamenii erau striviţi de presiune. Răsunau şi ţipetele nefericiţilor care, împiedicându-se cădeau şi erau călcaţi în picioare.

Mulţimea este o femeie fără inimă ; ridicată pe vârful picioarelor, privea cu ochi avizi la cei ce dănţuiau zdrobind sub tălpi simbolul distrus al unităţii lumii.

Un întreg roi de roboplane zbârnâiau în aer, încărcate de pradă. Şi asta nu era decât un rău benign... Dacă s-ar fi utilizat numai acest mijloc de transport, pericolul ar fi fost mai mic. Dar se foloseau şi camioane, coloane întregi de camioane, care, cu farurile aprinse, intrau în plină viteză în mulţimea care ameninţa, în fiecare clipă, să invadeze carosabilul Surprinsă, terorizată, gloata recula atunci câţiva paşi.

Încetul cu încetul, Gosseyn şi Lyttle avansară pe periculosul drum care ducea la Maşină. Trebuiau să fie cu ochii în patru ca să profite de orice întrerupere a coloanelor de camioane ; trebuiau să fie permanent pe fază pentru a observa imediat orice gol creat în mulţime şi a se repezi într-acolo, cu speranţa disperată de a ajunge la timp. În ciuda tuturor acestor riscuri, Gosseyn nu fu surprins să constate că totuşi avansase. Conform unei ciudate legi psihologice, cei care au un scop, sunt aproape întotdeauna ocrotiţi de cei ce n-au aşa ceva. Lucrul cel mai important era de a nu stârni reacţii de adversitate. La un moment dat, în timp ce se găseau imobilizaţi de o coloană aparent interminabilă de camioane dezlănţuite, Gosseyn uriă pentru a se face auzit :

— Noi venim acum dinspre oraş. Cred că în partea dinspre munţi, deci de partea cealaltă nu-i aproape nimeni. Când vom pleca, o vom lua pe acolo şi vom ocoli până la maşină.

Ajunseră la o barieră de oțel, pe care niște echipe de demolatici mai îndrăzneți o ridicaseră în cale mulțimii. În mare, bariera își realiza menirea, căci indivizii izolați care se încumetau s-o escaladeze erau nevoiți să facă cale întoarsă în fața armelor amenințătoare ale paznicilor postați în mici grupuri de cealaltă parte, ca niște soldați apărând cu legitimitate o proprietate privată de un asalt al unor vandali.

O dată mai mult trebuia înfruntat un risc direct.

— Rămâi pe partea drumului ! — urlă Gosseyn. N-o să aibă curajul să tragă în direcția camioanelor.

În clipa în care țâșniră în câmp deschis, doi paznici se repeziră în goană spre ei, strigând ceva nedeslușit în vacarmul ce domnea. Chipurile lor schimonosite se profilau ciudat în lumina capricioasă. Armele lor se agitau amenințătoare. Dar se prăbușiră ca niște marionete fără viață când Gossey îi doborâ. În timp ce alerga în spatele lui Lyttle, Gosseyn nu-și putea reveni din surpriză. El, care refuzase de atâtea ori să ucidă, să fie acum atât de fără milă. Dar, gândi el imediat cu o neânduplecată hotărâre. acești paznici nu-s decât niște simboluri ale distrugerii. Din clipa în care aceștia adoptaseră un caracter inuman, ei nu mai erau decât niște barbari îndărătnici, care trebuiau nimiciți ca niște bestii agresive și dați uitării imediat. Și-i uită. În fața lui se înălța ce mai rămăsese din Mașina jocurilor.

În toate aceste ore, Gosseyn își bazase speranțele pe o lege logică. O lege care spunea că instalația a cărei construcție a durat ani întregi, nu poate fi distrusă în numai 24 de ore. Mașina, în mod vizibil, își micșorase dimensiunile, dar asta ca urmare a efectului torpilelor. Cabinele de examen din rândul exterior păreau niște păstăi plesnite, ca și cum o presiune internă fantastică le-ar fi făcut să explodeze. Peste tot în pereții metalizați se căscau găuri

cu marginile zdrenţuite, de zece, douăzeci sau treizeci de metri diametru. Caverne întunecate care lăsau să se întrevadă, în fasciculele de lumină palpitând, un amalgam confuz de cabluri şi maşinării strălucitoare, partea exterioară a sistemului nervos a, Maşinii moarte.

Stând în faţa ei, Gosseyn şi-a imaginat-o pentru prima oară ca pe un organism superior, care trăise şi acum nu mai era. Căci ce-i altceva viaţa inteligentă decât sensibilitatea veşnic trează a unui sistem nervos dotat cu memorie ? În toată istoria mondială a omenirii n-a existat vreun organism înzestrat cu o mai bună memorie, care să posede o mai vastă experienţă şi o mai completă cunoaştere a naturii şi a fiinţei umane, ca Maşina jocurilor.

De undeva de foarte departe parcă, Gosseyn îl auzi pe Dan Lyttle strigându-i :

— Haideţi ! N-avem timp de pierdut !

Gosseyn trebui să recunoască că are dreptate şi păşi mai departe, dar numai corpul îi participa, alături de Lyttle, la realizarea planului lor. Mintea, privirea continuau să-i fie acaparate de Maşină. Din apropiere, amploarea pagubelor produse de devastatori era mult mai vizibilă. Secţiuni întregi fuseseră deja, erau în curs sau urmau să fie demolate. Din culoarele întunecoase ieşeau oameni cărând maşini, plăci de metal şi diferite aparate ; vederea lor îl şocă pe Gosseyn. Şi se opri din nou, conştient că asistă la sfârşitul unei epoci.

Lyttle îl trase de mână. Gestul îl galvaniză pe Gosseyn mai mult decât vorbele. Se repezi înainte, urmând spoturile incandescente ale farurilor de camioane şi avioane, strălucirea orbitoare a proiectoarelor care-şi revărsau lumina din înaltul fiecărui zid metalic suficient de solid pentru a suporta un aparat atomic de iluminat.

— Să ocolim, ca să ajungem în spate ! — strigă Gosseyn.

Şi arătând drumul care ducea la copertina de metal pe sub care intrase camionul ce transportase distorsorul. În timp ce înaintau aproape alergând, zgomotul se mai diminuă puţin ca şi numărul de camioane şi avioane.

Doar forfota, fără îndoială, continua să rămână destul de activă. Şuieratul aparatelor de tăiere, zăngănitul sonor al bucăţilor de metal care cădeau, agitaţie confuză, se manifestau peste tot, dar la o scară mult mai redusă. Pentru o sută de oameni şi o sută de camioane în partea din faţă, aici erau numai douăzeci dar care trudeau din greu cu aceeaşi intensitate, cu aceeaşi frenezie, vizibil convinşi că nu peste multă vreme, mulţimea irezistibilă le va disputa aceste facile achiziţii.

Zgomotul continua să scadă în intensitate. Gosseyn şi Lyttle ajunseseră la copertina de sub care dispăruse distorsorul şi abia dacă văzură o duzină de camioane oprite în dreptul unei rampe de încărcare. În peretele unui depozit, imens ca un hangar fuseseră practicate nişte deschizături, prin care ieşeau din clar-obscurul nelămurit şiruri de indivizi cărând geamantane, aparate, bucăţi de metal, instrumente.

Depozitul era aproape golit şi lada distorsorului era strivită într-un colţ, părând că-i aşteaptă. Pe partea de sus a lăzii fusese imprimată o inscripţie, cu litere înalte de o şchioapă :

INSTITUTUL DE SEMANTICĂ
— SERVICIUL DE CERCETĂRI —
KORZYBSKI SQUARE
— LOCO —

Această adresă declanşă un lanţ de raţionamente în mintea lui Gosseyn. Maşina se afla sub controlul legal al institutului. Cum ea ştia o mulţime de lucruri, era posi-

bil ca cercetătorii de acolo să știe și mai multe. Ipoteza trebuia verificată cât mai curând posibil.

Se îndepărtară încărcați, afundându-se în întunericul nopții. Vacarmul se stingea în urma lor. În cele din urmă, dispăru și aura incendiară, mascată de creasta unui deal înalt. Ajunseră la mașină și, nu după mult timp, intrară în curtea cochetei căsuțe în care locuia Dan Lyttle. Gosseyn crezuse, mai mult sau mai puțin că Patricia Hardie îl va aștepta acolo. Dar ea nu era.

Fu cuprins de o oarecare nerăbdare să dezasambleze distorsorul și această stare de febrilitate îl făcu să uite regretul pentru absența fetei. Așezară distorsorul cu fața în sus pe podea și-l priviră, îngenunchiați lângă el. Un aparat dintr-un metal străin, necunoscut, strălucitor, asemănător cțelului — menit să distrugă lumea. În acest scop agenții unui cuceritor galactic se infiltraseră în cele mai înalte funcții de pe Pământ, multă vreme — chiar nepermis de multă vreme — nebănuiți. Capturarea distorsorului apărea ca una dintre etapele finale ale crizei non-A.

Eliberată de influența lui, Mașina făcuse cunoscut adevărul și condusese pe Pământ războiul declanșat pe Venus. Acum, indiferent care va fi rezultatul final, forțele invadatoare și forțele non-A, angajaseră, sau erau pe cale să angajeze lupta. Așezat acolo, Gosseyn se simțea cuprins de o descurajare îngrozitoare. În mod logic, privită sub toate aspectele, bătălia era de pe acum pierdută.

Băgă de seamă cât de obosit era Lyttle. Tânărul abia dacă-și mai putea ține capul. Simțind privirea lui Gosseyn surâse stins.

— Am fost toată ziua de ieri sub o asemenea presiune, încât n-am apucat să închid ochii măcar o clipă. Eram hotărât să-mi cumpăr chiar și ceva pilule antisoporifice, dar am uitat.

— Întinde-te pe canapea și ațipește puțin, dacă poți — îi propuse Gosseyn.

— Și să nu particip la ce veți face ? pentru nimic în lume.

Gosseyn nu-și putu stăpâni un zâmbet. Și-l liniști spunându-i că, pentru început are de gând să examineze mai cu de-amănuntul distorsorul.

— Mai întâi vreau să localizeze sursa de energie care alimentează tablourile electronice, ca să știu dacă pot sau nu s-o întrerup. N-o să am nevoie de cine știe ce unelte sofisticate, dar investigația în sine o să ia ceva timp. Spune-mi te rog, unde-ți ții instrumentele de care te servești la cursurile de fizică non-A, și după aceea culcă-te.

Trei minute mai târziu era la treabă. Fără să se grăbească de loc. De la început și până acum se agitase nebunește, fără să fi realizat mare lucru. Lumea non-A, pe care crezuse la un moment dat că o va putea salva, se prăbușea. Sau, mai bine zis se prăbușise în jurul lui.

Dar, în fond, ce aștepta el să găsească în urma acestei investigații. O cheie de care să se poată servi. Patricia îi spusese că ar fi interzis — de către această jalnică organizație care era Liga Galatică — dar adăugase că utilizarea era permisă pentru transport. Oare ce înseamnă asta ? Luă aparatul de sondare energetică și se apucă să-i regleze sensibilitatea, privind din când în când prin ocular. Și, deodată, văzu interiorul distorsorului.

Această primă observație îi fu ușurată de faptul că aparatul său nu putea sonda și interiorul tuburilor electronice. Și odată eliminată structura lor extrem de complicată, descifrarea restului schemei era o simplă problemă de urmărire a cablajelor. Gosseyn căută sursa de energie, și nu-i fu greu să o găsească, căci aparatul *era în funcțiune*. El crezuse, ceea ce era absolut normal, că

Maşina oprise distorsorul. Şi-i trebuiră vreo zece minute ca să se convingă că, la prima vedere, nu există nici un mijloc de întrerupere a contactului. Funcţiona. Şi nu părea să aibă de gând să se oprească Maşina jocurilor fusese dotată, fără îndoială, cu aparate de sondare energetică capabile să scurtcircuiteze cablajele chiar şi prin metal, dar el, Gilbert Gosseyn, neavând sculele potrivite, era pur şi simplu blocat ; având în vedere că-i promisese lui Dan Lyttle să nu facă nimic fără el, se hotărâ să se culce. Poate, până se va trezi va veni şi Patricia Hardie acolo.

Dar nu. Nu veni nimeni. Când se trezi pe la 4 şi jumătate, în afară de distorsor, era singur în casă. Un bilet lăsat de Dan Lyttle pe masă îl informă că plecase la serviciu şi că-i lăsa maşina la dispoziţie. Biletul se încheia cu cuvintele :

„...Ce-i ce sunt denumiţi la radio „elemente criminale“ au început să saboteze „producţia paşnică“ şi sunt hăituţi „fără milă“ de către „forţele de ordine. Ceva de mâncat vei găsi prin casă. Mă întorc la 1 şi jumătate.“

După ce mâncă, Gosseyn reveni în living şi privi gânditor distorsorul, nemulţumit de cum se prezentau lucrurile în general. „Iată-mă acum — îşi zise el — în casa asta unde pot fi înhăţat în următoarele cinci minute. În oraşul ăsta sunt cel puţin două persoane care ştiu că sunt aici.“

Asta însemna că nu mai are încredere in Patricia sau în Dan Lyttle. După câte se întâmplaseră, vorbind în fapte reale, putea conchide că sunt de partea lui. Dar îţi puteai pierde liniştea depinzând din nou, nu contează în ce

mod, de acţiunile altora. Nu însemna o lipsă de încredere ; dar se putea presupune că ceva nu e-n regulă. Că poate, chiar în acel moment, i se smulgeau Patriciei informaţii despre el sau despre distorsor ?

Lui îi era imposibil să iasă pînă la căderea nopţii. Nu-i mai rămânea decât distorsorul. Nehotărât, îngenunchie în faţa lui şi întinzând mâna, atinse tubul electronic cel mai apropiat. N-ar fi putut spune la ce se aştepta cu adevărat. Dar era pregătit pentru orice surpriză. Tubul i se păru călduţ la atingerea cu degetele. Gosseyn îl pipăi cîteva clipe, trist, iritat de propria prudenţă. „Dacă simt că trebuie s-o întind în viteză — se gândi el — înhaţ un pumn de tuburi şi fug cu el."

Se ridică în picioare. „O mai aştept pe Patricia până la noapte." Ezită şi se posomorâ. „Poate o fi mai bine să încerc să iau chiar acum tuburile." Era posibil ca ei să nu se întoarcă singuri.

Tocmai se apropiase să investigheze din nou distorsorul cu ajutorul aparatului de sondare, când sună telefonul.

Era Lyttle şi vocea îi tremura de emoţie :

— Vă sun dintr-o cabină telefonică. Tocmai am citit ziarele de seară. Se spune acolo că Patricia Hardie a fost arestată acum o oră şi jumătate, sub acuzaţia — auziţi numai ce monstruozitate — că şi-ar fi omorât tatăl. Domnule Wenthworth (întrebarea lui Lyttle suna ciudat de timid) : în cât timp poate fi făcut să mărturisească un non-A ?

— N-aş putea să-ţi spun cu exactitate.

Era pur şi simplu îngheţat. Mintea îi vibra, parcă lovită cu brutalitate de un drug de oţel. Thorson îşi juca impecabil jocul. Îşi regăsi vocea şi spuse :

— Ascultă-mă, sunt nevoit să te las să te hotărăşti singur dacă mai rămâi sau nu la serviciu, până la miezul nopţii. Dacă ştii vreun loc unde să te ascunzi, du-te acolo imediat. Dacă crezi că trebuie să te întorci aici, fă-o cu prudenţă. Eu nu ştiu dacă am să las sau nu distorsorul pe loc. În orice caz am să-i scot câteva tuburi şi am să plec — fii fără grijă în privinţa asta. Urmăreşte anunţurile de la rubricile „oaspeţi" şi „Neglijenţi" din ziare. Şi, Dan, îţi mulţumesc pentru tot ce ai făcut.

Aşteptă, dar neauzind un răspuns, închise. Se apropie hotărât de distorsor. Tubul pe care îl atinsese, ca de altfel toate celelalte, ieşea circa 3 centimetri în afară. Îl apucă şi trase de el, din ce în ce mai tare. Dar nu reuşi să-l scoată.

Îşi schimbă direcţia şi împinse, în loc să tragă. Fără îndoială, era o închizătură care trebuia decuplată.

Tubul făcu clic !

Brusc, un voal des îi întunecă privirea. Camera se balansă cu el — deşi complet uluit, rămânea conştient, iar răspunsul, respectiv perceperea celor ce se petrecea, era clară — apoi oscilă, fremătă, vibră din toate moleculele, se tulbură ca o imagine reflectată de oglinda apei unui lac în care s-a aruncat o piatră.

Capul începu să-l doară. Bâjbâi cu buricele degetelor în căutarea tubului, dar vederea aproape că-l părăsise. Închise pentru o clipă ochii, dar fără rezultat. Tubul îi ardea degetele, în timp ce încerca să-l pună la loc. Deodată, fu cuprins fără îndoială de ameţeală, căci se clătină şi se prăbuşi cu faţa în jos, lovindu-se de distorsor. Încerca o stranie senzaţie de plutire, de lipsă de greutate.

Uimit, redeschise ochii. Zăcea pe o parte în întunericul cel mai desăvârşit, iar nările îi erau invadate de aroma complexă a lemnului în plină creştere. Era un parfum greu, familiar, dar lui Gosseyn îi trebui o bună bucată de

timp până să reușească enormul salt mintal necesar în timpul inutilei sale expediții în tunelul din arbore, sub locuința venusiană a lui Crang.

Gosseyn se ridică în picioare, fu cât pe aci să cadă împiedicându-se de ceva metalic, dar reuși să se sprijine de un perete concav, apoi de un altul. Nu încăpea nici o îndoială. Se găsea într-un tunel, în mijlocul rădăcinilor unuia dintre giganții de pe Venus.

26

„Cu toate acestea, apetitul nelimitat a judecății lipsite de simțul critic pentru tot ce-și închipuise că ar fi certitudine sau finalitate o împinge să se delecteze cu umbre".

E.T.B.

Afluxul de energie care, galvanizându-l, îi permisese lui Gosseyn să-și dea seama de situația în care se afla, era în descreștere. Greoi, se lăsă din nou să cadă. Și abia dacă-și dădu seama c-o făcuse. Mâinile îi tremurau, iar genunchii înmuiați nu-l puteau duce.

De la bun început remarcase că e întuneric în jurul lui. Dar abia acum această constatare căpătă o nouă dimensiune. Bezna ! Bezna cea fără umbre și neândurătoare. Îi apăsa ochii, creierul. Simțea contactul veșmintelor pe pielea sa și duritatea solului lemnos sub tălpi. Dar într-un asemenea întuneric copleșitor, păreau a fi simple atingeri materiale percepute de o entitate fără trup. Obscuritatea deplină făcea ca orice substanță, indi-

ferent de natura ei — umană sau nu — să devină o noțiune aproape lipsită de vreo semnificație.

„Pot să rezist — își spuse Gosseyn — două săptămâni fără mâncare, trei zile fără apă."

Dar tot el admise, în sinea lui, că situația nu este chiar atât de disperată, în ciuda amintirii kilometrilor de tunele cufundate în beznă. Aceasta deoarece, în mod sigur, tubul distorsorului nu fusese reglat la întâmplare pe un tunel oarecare din arborele venusian. Pe undeva, prin apropiere, trebuia să se afle un loc bine definit, la care să poată ajunge fără dificultate.

Tocmai voia să se ridice din nou în picioare, când își dădu seama pentru prima dată de imensitatea care caracteriza experiența pe care o trăise. Câteva minute mai devreme era pe Pământ, și acum se afla pe Venus.

Cum se exprimase Prescott ? „Dacă două energii pot fi acordate cu o aproximație de similitudine împinsă până la cea de a douăzecea zecimală, cea mai mare va traversa spațiul care le separă, exact ca și când acest spațiu n-ar exista, cu toate că joncțiunea se va efectua la viteze finite".

Vizitele finite în cauză trebuie că erau practic infinite, pentru toate distanțele siderale. Gosseyn începu să-și mai revină ; distorsorul acordase complexul sistem energetic al corpului său cu acest mic sector de tunel, și „cel mai mare" traversase spațiul care îl separa de „cel mai mic".

Gosseyn se sculă și-și zise : „La urma urmei, sunt pe Venus, unde chiar voiam să ajung. „Moralul său creștea clipă de clipă. În pofida tuturor greșelilor sale, era încă în viață, și cercetările sale progresau. Deja știa o mulțime de lucruri și chiar cele care-i erau încă necunoscute, i se păreau dintr-odată accesibile. Îi rămânea să dea dovadă de mai multă profunzime în gândire, să facă o mai mare

abstracţie de realitate. să împingă precizia observaţiilor sale cu încă o zecimală, şi vălul se va ridica, iar descifrarea misterului va fi la îndemâna simţurilor sale.

Consecinţele acestui raţionament erau suficient de ample ca să justifice o „pauză" de integrare pentru sistemul său nervos. Calmul său se accentuă.

Îşi aminti de acel ceva metalic de care se împiedicase când făcuse prima tentativă să se ridice în picioare. În ciuda întunericului, îl găsi în câteva secunde. După cum aproape că se aştepta, era distorsorul. Cu mare precauţie, degetele sale pipăiră tuburile amplasate în colţurile aparatului. Al patrulea era apăsat, *însă*. Gosseyn şovăi. Distorsorul fusese reglat de oameni care ştiau precis ce vor şi ce scopuri urmăresc. Probabil, unele dintre tuburi intrau în „interferenţă" cu Maşina jocurilor, iar altele puteau, fără îndoială, să te transporte în diverse puncte ale sistemului solar, poate în centrele cheie ale activităţii bandei, sau în statele majore militare, în bazele galactice secrete, în arsenalele torpilelor atomice.

Aceste posibilităţi îl tulburară. Dar nu acum. Nu era momentul să rişte sau să facă încercări. Cu cât mai repede va pleca de aici, cu atât va fi mai bine.

Revigorat, ridică receptorul şi o porni prin întuneric.

— Fac o mie de paşi în direcţia asta — îşi propuse el — şi, după aceea, mă întorc de unde am plecat şi mai fac o mie în sensul celălalt.

După părerea sa, procedând astfel trebuia să ajungă chiar în mijlocul bandei, undeva, în apropierea punctului de sosire. În mod sigur, ceilalţi nu reglaseră acest punct mult prea departe.

Făcuse deja vreo 300 de paşi, după o cotitură bruscă a tunelului, întunericul se mai subţie. După încă trei co-

tituri, tunelul era scăldat într-o lumină vie, care venea din faţă, fără însă a i se putea bănui sursa. Deodată Gosseyn văzu o balustradă tăindu-i drumul. Lăsă distorsorul şi avansă cu prudenţă. În ultima clipă se lăsă în patru labe. În secunda următoare, privea printre barele balustradei. În faţa lui se adâncea o enormă tranşee cu pereţi metalici, care reflectau mat lumina lămpilor atomice amplasate din loc în loc, în lungul giganticelor ziduri curbate.

Tranşeea avea circa 3 kilometri lungime, un kilometru şi jumătate lărgime şi 800 de metri adâncime. Ocupând jumătate din fund, se afla un transportor spaţial. O navă cum pământenii nu şi-ar fi imaginat decât în visele cele mai delirante. Proiectanţii tereştri, entuziasmaţi după săptămânile de trudă la planurile 30x30 ale unui transportor solarian obişnuit, odată ajunşi acasă s-ar fi putut amuza zicând soţiilor : „Ei, şi acum ne vom lua un concediu de 500 de ani şi vom pune un milion de desenatori la treabă la planul unei nave interstelare de 3 kilometri lungime."

Nava din tranşee abia dacă era puţin mai mică. Pupa sa ascuţită se înălţa, ca o înotătoare dorsală de rechin, până la 30 de metri da plafon. Alături ar mai fi avut loc încă un transportor de aceleaşi dimensiuni, în cazul în care cei 1500 de metri de lăţime a tranşeei ar fi fost integral utilizat.

Deşi distanţa estompa detaliile, Gosseyn reuşi totuşi să zărească siluete minuscule forfotind pe solul metalic, sub pântecele enorm al navei. Acestea se părea că vin de undeva din interior, din subsolul tranşeei, căci din două în două minute, grupuri compacte ieşeau dintr-un lung şir de gherete amplasate chiar sub vas, semănând cu gurile de ieşire ale unor ascensoare care-şi aduc încărcătura de la nivelele inferioare. Din unghiul oblic de

unde privea și de la distanța de cel puțin un kilometru, nu-i păreau decât ca niște puncte negre care se târăie pe metal.

Goseyn tresări constatând că vasul se pregătea de plecare. Siluetele minuscule de sub navă urcau înăuntru pe escalatoare. Mai erau o sută... apoi zece... apoi nici una. Zgomotul vag, ecou al agitației de acolo, se stinse treptat și imensa tranșee scăldată în lumina atomică se cufunda în tăcere. Gosseyn era în așteptare.

Probabil că afară era noapte de-a binelea. Nava de asemenea dimensiuni se putea deplasa numai la adăpostul nopții. În curând plafonul urma să se desfacă. La suprafață trebuie că se întindea o preerie servind drept camuflaj hangarului subteran. Și, într-un fel sau altul, aceasta se va escamota la momentul potrivit.

Deodată, toate luminile se stinseră. Exact după cum se aștepta. Nu trebuia ca vreo lumină să-i trădeze. În chiar acel moment, detectoare sensibile, probabil că sondau cerul pentru a se asigura că prin apropiere nu se află vreun roboplan sau alt aparat solarian. Dar cel care prinse viață fu transportul aerian, nu plafonul.

Nava deveni luminiscentă. O vagă radiație verzuie, atât de palidă încât, prin comparație, un clar de lună terestru ar fi părut lumina soarelui, o învălui în întregime conturându-i fiecare centimetru pătrat al structurii. Imaginea începu să pulseze și, dintr-odată, simți că-l dor ochii.

— Gosseyn își aminti că distorsorul îi provoca aceleași efecte. Gândi : „Nava ! A fost acordată pe altă destinație, vreo altă bază planetară sau stelară ; nici n-are nevoie de plafon glisant..."

Pe cât de repede se instalase, tensiunea mintală și vizuală se risipi. Aureola verzuie din fundul tranșeii pâlpâi și se stinse. Marea astronavă de transport dispăruse.

Patru proiectoare se reaprinseră. Srăluceau ca niște aștri în miniatură, dar lumina lor abia dacă putea risipi întunericul în care se cufundase gigantica tranșee. În apropierea lor, totul era iluminat ca-n plină zi. Dar strălucirea lor se pierdea în imensitatea hangarului. Sute de metri pătrați, în mijloc, dar și între proiectoare, rămâneau pierduți în umbră.

Gosseyn ridică distorsorul și o porni în lungul balustradei care mărginea gigantica tranșee. În fond, nici nu știa ce căuta. De un singur lucru era sigur : n-avea nici un chef să coboare acolo jos. Trebuia să se găsească undeva un mijloc să iasă din profunzimile acestor rădăcini. O scară, un ascensor, ori *altceva.*

Și ce găsi fu un ascensor. Sau mai bine zis un șir de guri de acces la puțurile unui fel de elevatoare. Două cabine se aflau oprite la nivelul respectiv. Gosseyn încercă clanța uneia dintre ele. Ușa glisă fără zgomot. Intră cu îndrăzneală și examină aparatele de control. Erau mai complicate decât se aștepta. Pe perete se înșiruia un rând de tuburi, dar nu se vedea nicăieri vreun levier de control. Obrazul lui Gosseyn se albi când înțelese despre ce este vorba. Un elevator — distorsor. O asemenea drăcie, în mod sigur, nu-i făcută numai să urce și să coboare. Ci te expediază la oricare din cele — numără tuburile — douăsprezece destinații.

Bombănind pentru sine, se aplecă și examină atent tuburile, în căutarea unor repere. Nu întârzie să constate ușurat că fiecare tub era astfel montat încât să indice o direcție diferită. Unul dintre ele era îndreptat vertical în sus. Gosseyn nu ezită de loc. Poate că în clipa următoare va fi din nou capturat, dar trebuia să riște. Degetele lui pipăiră tubul și-l apăsară.

De data aceasta, încercă să-și studieze senzațiile. Dar anestezia care-i tulbură simțurile, îi perturbă și activi-

tatea cerebrală. Când vederea i se limpezi din nou, constată că decorul din fața porții elevatorului se schimbase.

Se afla, fără putință de îndoială, în interiorul unui arbore, într-o scorbură „naturală", nu cioplită. Lumina se strecura înăuntru printr-o deschizătură aflată ceva mai departe. Pereții scorburii erau zgrunțuroși și inegali, cu numeroase cotloane întunecate.

Gosseyn ascunse distorsorul într-unul din ungherele mai ferite. Apoi, cu multe precauții, se târâ către deschizătură. Tunelul urca abrupt și se îngusta treptat. Pe la jumătatea drumului își dădu seama că nu va putea trece cu distorsorul. Era o constatare, e drept, neplăcută, dar care nu-i putea schimba hotărârea. Trebuia să intre în legătură cu venusienii. Mai târziu, cu ajutorul lor putea reveni să recupereze aparatul.

Ultima parte a drumului fu o adevărată ascensiune, în cățărare fiind nevoit să se folosească de neregularitățile lemnului uscat și mort. Orificiul prin care ieși la lumina zilei abia dacă avea înălțimea a două staturi de om și se afla la baza uneia din crengile unui gigantic arbore venusian. Marginile deschizăturii erau foarte neregulate, ceea ce îi conferea un aspect dintre cele mai naturale. Asemănarea cu sutele de alte scorburi ale arborelui impuse o fixare de repere foarte amănunțită.

Remarcase deja că într-o parte unduia o preerie nesfârșită, (situată poate chiar deasupra hangarului subteran). În partea opusă se întindea desișul pădurii venusiene. Gosseyn își fixă niște repere și o porni în lungul crengii masive. După vreo 75 de metri, aceasta se încrucișă cu o altă creangă enormă, a unui alt arbore. Văzând-o se înfioră de plăcere. Cățăratul în copaci generează un sentiment de bucurie talamică. Iar venusienii probabil că practicau foarte des acest sport, tocmai datorită satisfacției de ordin animal pe care o procură. Din partea

lui, ar fi rămas sus chiar și zece kilometri, numai pădurea să nu se termine, căci atunci...

Abia dacă mai apucă să facă 25 de pași în lungul crengii când, deodată, scoarța lemnoasă cedă sub greutatea lui. Căzu pe un fel de planșeu. În clipa următoare, trapa se închise deasupra lui, lăsându-l în întuneric. Gosseyn n-avu nici măcar timpul să-și dea seama de absența luminii, căci, cum atinse solul lustruit, acesta începu să se încline în jos. Unghiul de înclinație se accentuă cu rapiditate : 50, 60, 70 de grade. Gosseyn făcu un salt disperat. Degetele lui patinară pe lemnul lustruit, fără a-i putea opri alunecarea pe panta din ce în ce mai rapidă. De alunecat, nu alunecă prea mult — numai vreo zece metri. Dar subânțelesurile acestui incident erau foarte grave. Fusese prins.

Dar el n-avea de gând să abandoneze. Chiar în clipa în care căzu, Gosseyn se zbătu să se ridice, să revină înapoi, să urce panta, înainte ca planșeul să-și revină la poziția inițială, de neatins. Dar nu reuși. În timp ce se contorsiona cu disperare, deasupra lui se auzi declicul planșeului redevenit tavan. Cu toate acestea, nu se dădu bătut. Își luă avânt și sări cât de sus putu, dar degetele lui întinse în întuneric nu întâlniră decât vidul. De data aceasta își pregăti aterizarea și rămase în picioare, păstrându-și echilibrul. Era sigur că dacă există vreo cale de scăpare, trebuia s-o găsească cât mai repede, în minutele următoare. Cu toate acestea, își impuse să rămână nemișcat ca să realizeze pauza cortico-talamică non-A, ca să gândească.

După cum se prezentau lucrurile, până acum totul decursese automat, de la sine. Dacă scoarța copacului cedase sub el, aceasta se întâmplase pentru că piciorul lui călcase acolo. Planșeul pivotase din același motiv. Dar faptul că existau asemenea capcane era descurajant. Pro-

babil că, pe undeva, nişte avertizoare intraseră în funcţiune. Trebuia să iasă de acolo înainte de venirea cuiva, sau niciodată.

Îngenunchie şi pipăi în grabă podeaua. La dreapta, simţi un covor. Deplasându-se târâş în acea direcţie, identifică în câteva secunde o comodă, un fotoliu şi un pat. Un dormitor. Undeva trebuia să se afle comutatorul sau vreo veioză, vreo lampă de noptieră. Renunţând să-şi mai piardă vremea cu reflecţii inutile, trecu la acţiune. Întrerupătorul manual funcţionă sub apăsarea degetelor sale. Astfel că, la numai trei minute de la prima sa cădere, putea să-şi inspecteze închisoarea.

Nu arăta prea rău. Un pat dublu, într-un dormitor spaţios cu tapet roz-coral, care comunica cu un salon cel puţin la fel de mare şi de luxos ca acela din locuinţa lui Crang. Mobilierul era confecţionat din lemn preţios, superb patinat şi lăcuit. Pe pereţi erau expuse tablouri, dar Gosseyn nu-şi pierdu vremea să le admire, căci privirea lui ageră reperase o uşă închisă. Din direcţia ei răsună un zgomot, cel al unei chei răsucite în broască.

Gosseyn făcu câţiva paşi înapoi şi-şi scoase armele. În pragul uşii ce se deschisese, văzu un robot-mitralior care îi urmărea orice mişcare. Din spatele acestuia, răsună vocea lui Jim Thorson :

— All right, Gosseyn, aruncă-ţi armele şi lasă-te percheziţionat.

Nu era nimic de făcut. Ceva mai apoi, după ce soldaţii intraţi îl dezarmaseră, robotul se retrase. Şi Jim Thorson intră în cameră.

27

Ambasadorul Ligii ateriză pe planeta sălbăticiunilor pe platforma superioară a unui bloc metalic. Fără grabă se apropie de parapetul imensei construcţii şi stingherit, contemplă jungla care se întindea zece kilometri mai jos.

— Presupun — îşi zise — că va trebui să particip la vânătoarea organizată de aceşti... (ezită o clipă în alegerea cuvântului, apoi îşi continuă gândul, ironic :) extrovertiţi, în stare să construiască un conac de vânătoare de asemenea dimensiuni.

O voce murmură în spatele lui :

— Pe aici, vă rog, Excelenţă. Vânătoarea este prevăzută să înceapă peste o oră şi Enro cel Roşu va conferi cu Dumneavoastră în timpul drumului.

— Spuneți-i Excelenței sale, ministrul Afacerilor externe al Celui Mai Mare Imperiu — începu ambasadorul, foarte ferm că abia am sosit și că...

Se opri, fără a-și formula clar refuzul. Mai mult decât oricui altcuiva, agenților Ligii le era imposibil să refuze invitațiile seniorilor în funcție, numiți de un Imperiu de 60.000 de sisteme stelare, mai ales când era vorba de o misiune necesitând un tact considerabil. Astfel încât ambasadorul încheie cu un ton mult mai amabil :

— ...voi fi gata la ora prevăzută.

A fost o partidă de vânătoare destul de sângeroasă. Pentru fiecare specie de animal fuseseră aduse arme special adaptate, cărate de mașini silențioase. (Câte o mașină pentru fiecare vânător). Roboții erau în permanență gata și întindeau întotdeauna exact arma care trebuia, fără să-i deranjeze în vreun fel pe vânători. Animalele cele mai periculoase erau izolate cu ajutorul unor ecrane energetice, în timp ce vânătorii se învârteau în jurul lor, alegându-și poziția de tragere.

Un animal copitat, de culoare cenușie, înalt, puternic, zvelt, după un asalt disperat își dădu seama că a fost capturat. Se puse jos și începu să se tânguie. Enro cel Roșu personal îi trase un glonț în cap, în apropierea ochiului. Sălbăticiunea făcu un salt, apoi se prăbuși scâncind, zbătându-se spasmodic ; un minut după aceea era moartă. Ceva mai târziu, pe drumul de întoarcere către acea gigantică combinație de conac de vânătoare și minister de externe, uriașul se apropie de ambasadorul Ligii.

— Frumos sport, nu-i așa ? — mârâi el. Dar, dac-am văzut eu bine, n-ați tras de loc ?

— E prima vânătoare — se scuză ambasadorul. Am fost fascinat.

Într-un fel era totuşi perfect adevărat. Se simţise fascinat, îngrozit, dezgustat, scârbit. Observă că uriaşul îl privea cu un aer batjocoritor :

— Voi, oamenii Ligii, sunteţi toţi la fel — zise Enro. O adunătură de fri... (se opri şi căută un cuvânt mai puţin dur :) de pacifişti !

— Reamintiţi-vă — îi spuse cu răceală ambasadorul — că Liga a fost fondată de cele nouăsprezece imperii galactice într-o vreme când acestea se distrugeau unele pe altele în războaie inutile şi indecise. Marfa noastră este pacea ; şi asemănător altor instituţii, Liga a reuşit până la urmă să-şi formeze oameni care *cred* cu adevărat în pace.

— Câteodată — zise plin de orgoliu Enro — simt că aş prefera războiul, cu toate distrugerile sale.

Ofiţerul Ligii rămase tăcut. Enro renuţă să-şi mai muşte buza inferioară şi întrebă scurt :

— Atunci, ce doriţi ?

Cu diplomaţie, ambasadorul se explică :

— Recent am descoperit că ministerul dumneavoastră de Transporturi a dat dovadă de prea mult zel.

— În ce sens ?

În cazul despre care am amintit este vorba despre un sistem solar denumit SOL de către locuitorii săi.

— Numele nu-mi spune nimic — zise Enro cu răceală.

Ambasadorul se înclină.

— Fără nici o îndoială, în ministerul dvs. trebuie să existe un dosar privind acest caz, iar problema în sine este foarte simplă. Ministrul dumneavoastră de Transporturi a înfiinţat acolo, acum vreo 500 de ani, o bază de tranzit, fără a avea autorizaţia Ligii. Sol este unul dintre sistemele descoperite după semnarea convenţiilor care reglementează explorarea şi exploatarea stelelor non reperate.

— Hm !

Privirea colosului roșcat deveni și mai batjocoritoare și ambasadorul fu sigur că Enro *știa* despre ce-i vorba.

Enro zise :

— Și considerați că ne veți autoriza să păstrăm baza de acolo ?

— Baza trebuie demontată și desființată — replică ferm reprezentantul Ligii — așa după cum stipulează articolele Chartei.

— Am impresia că este o problemă dintre cele mai banale — zise gânditor Erno. Lăsați o notă secretarului meu de la Transporturi și voi avea grijă să se ocupe de problemă.

— Dar baza va fi demontată ? — întrebă ambasadorul cu un ton hotărât.

Enro deveni glacial.

— Nu-i absolut necesar. La urma urmei, baza e acolo de foarte multă vreme și, dacă vom fi obligați s-o desființăm, o asemenea măsură ar produce o dezordine de proporții în organizarea transporturilor. Și, dacă lucrurile se prezintă astfel, vom discuta această problemă cu Liga și vom cere să ni se confirme prezența noastră acolo. Incidențele de asemenea natură nu pot să apară în cadrul organizațiilor stelare de mari dimensiuni. Ele trebuie însă rezolvate în mod progresist și, în același timp, cu supleț e.

Fu rândul celui mai mic de statură să se arate sarcastic :

— Sunt sigur că Excelența Voastră ar fi prima care ar protesta dacă vreun alt imperiu, altul decât cel pe care îl conduceți, ar anexa domeniile sale, în mod accidental să zicem, un sistem solar. Poziția Ligii este perfect clară : Cel care a comis greșeala, trebuie s-o rectifice.

Enro se încruntă :

— Vom negocia această problemă cu ocazia următoarei sesiuni a Ligii.

— Bine, dar până atunci mai este un an.

Enro păru să nu-l fi auzit.

— Mi se pare că-mi amintesc acum de acest sistem. Locuitorii sunt foarte sângeroși, dacă nu mă înșeală memoria. Chiar în acest moment au loc dezordini grave sau a izbucnit un fel de război.

Și încheie surâzând sinistru :

— Vom solicita permisiunea de a restabili acolo ordinea. Sunt convins că delegații Ligii nu se vor opune.

28

Întunecat, Gosseyn își privi inamicul intrând în c
meră. Și acesta era Thorson din păcate, nu Crang. Să
fost Prescott, și tot era mai bine ; Dar nu, era Thorso
Giganticul dominator, cu ochi verzi, cu trăsăturile p
ternice ale chipului parcă cioplit ca în piatră, cu nas
acvilin ce-l făcea să semene cu un vultur cuceritor ; b
zele sale abia dacă puteau schița un surâs, iar nările
palpitau vizibil în ritmul respirației.

Cu o mișcare ușoară din cap îi indică lui Gosseyn
fotoliu. El, personal, nu se așeză. Întrebă cu un aer int
resat :

— Te-ai rănit cumva în cădere ?

Gosseyn ocoli întrebarea cu o înălțare din umeri.

— Nu.

— Bine.

Urmă o tăcere.

Gosseyn reuşi să-şi recapete stăpînirea de sine. Amărăciunea resimţită, ştiindu-se prins, începu să se estompeze. Nu avea ce face. Ce-l ce se află în terenul inamicului este dezavantajat şi este în permanent pericol. Chiar având certitudinea existenţei capcanelor, n-ar fi putut proceda altfel.

Examină situaţia în care se afla şi reanaliză raporturile sale cu Thorson ; nu erau chiar atât de violente pe cât ar fi putut fi. De mai multe ori, tipul se comportase destul de favorabil în ce-l priveşte. Nu-l omorâse când îl avusese în puterea lui, ba chiar se lăsase convins să-l pună în libertate. *Asta* era sigur că nu se va mai repeta, dar pericolul venind din partea lui Thorson, nu va fi niciodată nici cert, nici de neânlăturat, atâta vreme cât va avea limbă şi va putea vorbi. Aşteptă.

Thorson îşi scărpină bărbia.

— Gosseyn — zise el — atacul de pe Venus a intrat într-o fază curioasă. În condiţii normale, s-ar putea spune chiar că a eşuat... Aha ! ştiam eu c-o să te intereseze. Dar ca acest eşec să devină sau nu o realitate, asta depinde în întregime de receptivitatea pe care o vei avea faţă de o idee ce mi-a venit.

— A eşuat ! — mormăi Gosseyn ca un ecou.

Din acel moment, nu-l mai ascultase. Se gândise : „poate n-am auzit bine". Şi încetul cu încetul, semnificaţia cuvintelor îi apăru cu claritate în minte, dar, cu toate astea tot nu-i venea să creadă. De sute de ori încercase să-şi imagineze invazia de pe Venus. Cum a fost atacată deodată, din toate părţile, planeta cu arbori colosali şi climatul veşnic paradisiac. Cum au căzut din nori agresorii în număr atât de mare încât cerul înceţoşat al marilor oraşe, pe care el nu le văzuse niciodată, probabil

că se întunecase de mulțimea lor. Cum milioanele de oameni dezarmați fuseseră surprinse de soldații super antrenați, dotați în cantități nelimitate cu tot armamentul imaginabil. Personal, lui nu-i venea să creadă că un asemenea asalt ar fi putut deja să eșueze.

Thorson reluă, cu un ton aproape șoptit :

— Nimeni, în afară de mine nu-și poate da seama că, pentru moment este un eșec, cu o singură posibilă excepție... (șovăi) Crang.

Se încruntă o clipă, ca și cum l-ar fi chinuit un gând ascuns :

— Gosseyn, dacă dumneata ai fi fost cel care a organizat apărarea pe Venus, ce măsuri de precauție ai fi luat împotriva unui agresor dispunând, teoretic, de mai multe arme decât ai tu oameni ?

Gosseyn șovăi. Lui îi veniseră câteva idei în legătură cu apărarea planetei, dar n-avea de loc de gând să i le spună lui Thorson.

— N-am nici cea mai mică idee.

— Dar ce-ai fi făcut dacă te-ai fi aflat chiar în sectorul undé a avut loc atacul ?

— Păi... m-aș fi îndreptat spre cea mai apropiată pădure.

— Și dacă ai fi fost căsătorit ? Ce-ai fi făcut cu soția și copiii ?

— Bineînțeles că i-aș fi luat cu mine.

Gosseyn încerca să întrevadă adevărul și viziunea care se contura era uluitoare.

Thorson înjură și-și abătu pumnul drept în palma stângă.

— Ce dracu înseamnă asta ? — zise el, furios. De ce au fost amestecate femeile și copiii într-o chestie ca asta ? Oamenii noștri primiseră doar ordin să trateze populația

cu respect și considerație, cu excepția cazurilor în care li s-ar fi opus rezistență.

Gosseyn clătină din cap, dar nu fu în stare să pronunțe vreun cuvânt. Ochii îi înotau în lacrimi, lacrimi de bucurie, dar și de durere, căci realiza că pierderile deja suferite erau, fără îndoială, grele. În cele din urmă reuși cu greutate să rostească :

— Problema lor era procurarea armelor. Cum de-au reușit ?

Thorson mârâi, plimbându-se nervos prin cameră.

Înălță din umeri, se apropie de un aparat încastrat în perete, manevră un cadran și reveni în mijlocul camerei.

— Cred că e mai bine să vezi cu ochii tăi toate astea, înainte să mergem mai departe.

Tăcu și camera se întunecă. Un dreptunghi luminos se contură pe perete. Apoi lumina varie și căpătă relief ; imaginea ce se formă avea o veridicitate frapantă. Gosseyn avea impresia că privește printr-o fereastră o scenă zgomotoasă și confuză, scăldată într-o lumină crudă. Fereastra, și ei odată cu ea, avansă, apoi se opri și imaginea prezentă dintr-o parte arborii gigantici. Iar, la poalele lor, oameni dormind pe sol. Mii de oameni. Erau îmbrăcați în uniforme verzi dintr-o țesătură foarte subțire. Era straniu să-i vezi pe toți acești oameni dormind în plină zi. Aceștia se mișcau, se agitau în somn și mai în fiecare moment câte unul se ridica puțin, privea în jur, își freca ochii cu palmele și se culca din nou.

Sentinelele se plimbau printre nenumăratele șiruri de oameni adormiți. Mașini zburătoare survolau imensa tabără, patrulând și ținând sub amenințarea armelor lor împrejurimile, părând la fel de neliniștite ca și soldații. Două santinele se apropiară și dispărură chiar prin „fereastra“ prin care priveau Gosseyn și Thorson. În timp ce se apropiau, unul îi vorbi celuilalt într-o limbă pe care

Gosseyn n-o mai auzise vreodată. Îşi dădu seama că aceştia erau soldaţi galactici şi consonanţele limbii lor necunoscute îi răneau auzul şi-l îngheţau. Vocea lui Thorson îi şopti lângă ureche :

— Sunt de pe Altair. Nu ne-am mai obosit să-i mai învăţăm şi dialectul local.

Dialect local ! Gosseyn o încasă în tăcere. Imaginile ce-i apăreau în minte, ori de câte ori încerca să-şi închipuie un imperiu cu miliardele sale de locuitori, nu puteau fi transpuse în cuvinte.

Tocmai începuse să se întrebe ce rost avea prezentarea acestui spectacol ciudat, când deodată băgă de seamă că se petrece ceva cu unul, apoi cu un altul din arborii gigantici. Minuscule siluete omeneşti — minuscule în raport cu decorul — se revărsau în masă din tunelurile, din găurile şi din scorburile enorme ale scoarţei. Gosseyn privea încordat. Ajunse pe sol, siluetele se năpustiră la atac urlând. Era o priveliişte insolită : se lăsau să cadă de pe crengile mai de jos ca maimuţele şi aveau drept arme nişte bâte scurte. La început păreau un pârâiaş, apoi un râu, apoi un fluviu, şi în sfârşit, o mare de oameni purtând şorţuri uşoare de culoare brun şi sandale cafenii, toţi înarmaţi cu bâte.

Pădurea forfotea ca un furnicar, numai că furnicile erau oameni care se năpusteau dezlănţuiţi în toate direcţiile.

Maşinile reacţionau primele. Lungile rânduri de suflante ce pluteau în aer îi scuipau lungile limbi de foc sfârâitor în direcţia atacatorilor. Armele cu ochire automată adăugară bubuitul lor sacadat vacarmului general. Se auzeau urlete şi oamenii cădeau cu sutele. Abia acum tabăra se trezi. Soldaţii înjurau, săreau în picioare, îşi luau armamentul individual. Venusienii îi asaltau agitându-şi bâtele ; minutele treceau şi numărul acestora creştea necontenit. Planând asupra acestei învălmăşeli,

armele automate, ezitau, nemaifiind sigure de ţintele tirului lor. Pe măsură ce sfârâitul suflantelor şi detunăturile exploziilor scădeau în intensitate, hărmălaia înjurăturilor, mârâiturilor, gemetelor devenea tot mai distinctă.

Stângăcia luptelor, neândemânarea, bâjbâiala combatanţilor îl lămuriră deodată pe Gosseyn.

— Dumnezeule ! — exclamă el — lupta asta are loc pe întuneric ?

Întrebarea era pur formală, căci el percepea acum diferenţa între lumina ce scălda scena de pe ecran şi adevărata lumină a zilei. Era o scenă nocturnă filmată cu radar-camere. În spatele lui, Thorson rosti cu o voce răguşită :

— Iată de ce nici o armă n-a fost eficace. Pentru întuneric, fiecare om este dotat cu aparat de vedere nocturnă, dar ca să funcţioneze are nevoie de energie şi — în plus trebuie îndreptat spre o anumită direcţie.

Gemând de furie, adăugă :

— Simţi că înnebuneşti văzându-i pe prostănacii ăştia comportându-se ca orice soldat prostănac de oriunde.

Mai bombăni furios o vreme, apoi se potoli. În spatele lui Gosseyn se făcu tăcere. Apoi Thorson reluă pe un ton mai calm :

— Nu înţeleg de ce mă mai enervez — zise el. Acest atac a avut loc în prima noapte şi altele asemănătoare s-au produs împotriva tuturor taberelor organizate de soldaţii noştri. Efectul lor a fost devastator, căci nimeni nu şi-ar fi imaginat că hoarde neânarmate ar cuteza să atace una dintre armatele cele mai echipate ale Galaxiei.

Gosseyn abia dacă îl auzea. Total fascinat, urmărea desfăşurarea bătăliei. Atacatorii se numărau acum cu miile. Morţii lor formau stive, uneori de trei straturi, la poalele fiecărui arbore. Dar ei nu erau singurii morţi.

Ici și colo în tabăra zdrobită, soldați galactici mai opuneau încă rezistență. Din suflante mai țâșnea când și când câte un fulger mortal ; dar acum trei sferturi dintre ele aveau la comenzi și erau mânuite de venusieni non-A. Zece minute mai târziu rezultatul luptei nu mai putea fi pus la îndoială. O armată de oameni hotărâți, înarmați numai cu bâte, capturase o tabără militară modernă cu întreg materialul său militar.

29

În timp ce venusienii victorioşi începuseră să-şi înmormânteze morţii, Thorson debranşă aparatul video. În apartament se aprinse din nou lumina. Îşi privi în treacăt ceasul :

— Mi-a mai rămas mai puţin de-o oră până la reântoarcerea lui Crang — zise el.

Rămase o clipă nemişcat în picioare, apoi arătând cu un gest peretele alb pe care se proiectaseră puţin mai înainte scenele tensionate ale filmului TV, adăugă :

— Bineînţeles că am luat imediat măsuri de întărire a forţelor noastre, iar ceilalţi n-au încercat să atace oraşele. De altfel nici nu urmăreau asta. Ei voiau arme şi acum le au. Suntem deja în a patra zi a invaziei. Până azi dimineaţă, peste 1200 din transportoarele noastre spaţiale au fost capturate, şi alte o mie distruse, nenumărate arme se află în mâinile lor şi sunt folosite împotriva

noastră, iar pierderile noastre în oameni trec de două milioane. Pentru obținerea acestui rezultat, venusienii au pierdut 10 milioane — 5 milioane de morți și 5 milioane de răniți. Dar, după părerea mea, ei au depășit momentul critic, în timp ce pentru noi (vocea lui era îngrozitor de tristă :) aceasta abia începe.

Se opri în mijlocul camerei. În privirea lui se citea amărăciunea. Își mușcă cu sălbăticie buza inferioară și, în cele din urmă, rosti întunecat la față :

— Gosseyn, n-am mai auzit așa ceva. Un asemenea lucru nu s-a mai întâmplat în întreaga istorie a Galaxiei. Popoarele sau-națiunile cucerite, chiar când era vorba de grupuri întregi de planete, rămâneau acasă și gloata s-a supus întotdeauna. Poate, timp de câteva generații își vor detesta invadatorii, dar dacă propaganda este bine mânuită, nu vor întârzia să se mândrească că aparțin unui mare imperiu.

Înălță din umeri și formulă, ca pentru sine :

— Simplă rutină, nu tactică.

Gosseyn căzuse pe gânduri : „Zece milioane de morți și răniți dintre venusieni, în numai patru zile". Cifra era atât de colosală încât simți nevoia să închidă ochii. Cu greu putu să-și ridice pleoapele. Era foarte trist, dar foarte mândru. Filosofia non-A își găsise justificarea, fusese probată și era onorată de cei ce muriseră în numele ei. Ca un singur om, întreaga populație venusiană înțelesese situația, și — fără vorbă, fără o pregătire prealabilă, fără nici o punere în gardă — făcuse ce trebuia făcut. Era o victorie a gândirii care își va pune amprenta pe fiecare om cu judecată sănătoasă din univers. Căci și acolo, pe planetele altor sisteme stelare, existau fără îndoială mulți oameni cu capul pe umeri.

Gosseyn încercă mașinal să estimeze cifra miliardelor de oameni cinstiți, dar totalul îl tulbură și îi perturbă

fluxul raţionamentului. Îl privi pe Thorson mijindu-şi ochii :

— Ia stai puţin — zise el încetişor. Ce vrei să spui ? Cum e posibil ca un imperiu galactic, având mai mulţi soldaţi decât întreaga populaţie a sistemului solar, să fie învins în patru zile. Ce-l împiedică să aducă noi trupe, posibilităţile lui în acest domeniu fiind practic nelimitate, şi la urma urmei să-i extermine pe venusienii non-A până la ultimul ?

Expresia chipului lui Thorson era ironică :

— Tocmai asta-ţi şi spuneam acum o clipă.

Fără a-l scăpa din ochi pe Gosseyn, uriaşul îşi trase un scaun şi se aşeză călare pe el, sprijinindu-şi coatele pe spătar. Încordarea cu care vorbi nu lăsă să planeze vreo îndoială asupra importanţei lucrurilor pe care le spunea :

— Amice, iată cam care este situaţia. Cel Mai Mare Imperiu — asta ar fi traducerea literală a denumirii din limba de origină — face parte din Liga Galactică. Ceilalţi membri la un loc sunt de trei ori mai numeroşi decât noi, dar noi reprezentăm cea mai mare putere unitară care a existat vreodată în timp şi în spaţiu. Cu toate acestea, ca urmare a obligaţiilor noastre faţă de Ligă, nu putem acţiona decât în cadrul unor anumite limite. Semnătura noastră se găseşte pe convenţii care *interzic* folosirea distorsorului aşa cum l-am utilizat noi împotriva Maşinii. Alte convenţii interzic folosirea energiei atomice ca sursă de putere motrice şi în alte câteva domenii bine definite. Iar noi am distrus Maşina cu torpile atomice. Mici, e drept, dar totuşi atomice. În concepţia Ligii crima supremă este genocidul. Dacă omori 5% din populaţie, este un război ; dacă omori 10%, este un masacru şi eşti pasibil de plata de daune, dacă acest lucru poate fi dovedit în faţa Ligii. Dacă ucizi 20%, sau un total de 20 de milioane, *este* un genocid. Şi dacă fapta este dovedită,

guvernul sau puterea compromisă sunt declarat „în afara legii" și toți cei vinovați trebuie judecați și executați. Starea de război se declanșază automat și nu încetează până la îndeplinirea acestor condiții.

Thorson se întrerupse, surâzând fără veselie. Nervos, se ridică și începu să măsoare camera cu pași mari. În cele din urmă se opri și continuă :

— Cred că-ncepi să-nțelegi ce problemă ne-au creat aici venusienii. Încă o săptămână ca asta, și dacă vom continua atacul, vom fi pasibili de pedepse foarte grele, având drept o singură soluție de scăpare — declanșarea unui război la scara universului.

Surâsul îi deveni mai dur.

— Este de la sine înțeles că vom continua acest război până când *eu personal* voi clarifica această situație. Și atunci, amice, va fi rândul tău să intri în scenă.

Și astfel, problema Gosseyn fu readusă rapid în actualitate.

Gosseyn se instală comod în fotoliu. Era tulburat, iar emoția ce-o resimțea îl împiedica să gândească. Sufletul i se umpluse de ură și mânie la gândul acestui Imperiu Galactic care-și făcea jocurile politice mânuind vieți omenești. Ardea de dorința de a se dedica luptei, de a participa la sacrificiul suprem al propriei vieți, la fel cum o făcuseră și ceilalți. Nevoia de a se identifica total cu poporul venusian aproape că eclipsa orice alt sentiment.

Apoi, în mod inconștient, punându-și cortexul la lucru se îndepărtă de această tentație morbidă Nu tot ce era just pentru ei, era în mod obligatoriu just și pentru el Prin însăși esența gândirii non-A două situații nu puteau fi niciodată identice. Iar el era Gilbert Gosseyn, posesorul singurului creier suplimentar din întreg universul Datoria lui era să rămână în viață și să-și antreneze creierul special.

Și tocmai asta îl neliniștea. Teoretic, un captiv n-are nici o șansă să-și îndeplinească nici cel mai neânsemnat plan. Dar sinceritatea de care dăduse dovadă Thorson față de el, părea să-i lase o speranță. Oricare ar fi aceasta, trebuia s-o prindă din zbor și să încerce s-o folosească la maximum în avantajul său.

Cu chipul întunecat, Thorson continua să-l privească cu intensitate. În cele din urmă, uriașul rosti gânditor :

— Ceea ce nu înțeleg eu, Gosseyn, e rolul *dumitale* în toată povestea asta.

Părea cu totul descumpănit :

— Literalmente ai fost împins în scenă în ajunul atacului. Este clar ca lumina zilei că apariția ta era destinată să stopeze invazia. Și recunosc că ne-ai întârziat, e drept, nu multă vreme. Dar, până la urmă, pari să nu fi servit vreunui scop bine definit. Căci atacul n-a fost respins datorită acțiunilor tale, ci datorită filosofiei unei întregi rase.

Tăcu. Capul i se înclină spre dreapta, dovadă inconștientă, dar expresivă, a ezitărilor care-l chinuiau. Părea cu totul absorbit de o problemă imediată, iar când vorbi din nou, vocea îi răsuna răgușită :

— Și totuși, trebuie să existe o legătură. Gosseyn, cum poți tu explica coexistența acestei unice filosofii non-A și a acestui exemplar unic, care ești tu, într-un univers obișnuit din toate punctele de vedere ? Așteaptă ! nu spune nimic. Lasă-mă să-ți spun eu, cum văd lucrurile. Mai întâi, noi te-am ucis, nu pentru că am fi dorit-o în mod special, ci pentru că ni se părea mai comod să te lichidăm în momentul fugii tale, decât să ne mai încurcăm cu tine. A fost o prostie. Numai faptul că am putut face un asemenea raționament dovedește îngustimea bazei noastre de gândire.

Când Prescott ne-a anunţat că ai reapărut pe Venus, mai întâi am refuzat s-o cred. I-am dat atunci ordin lui Crang să te găsească, iar mai apoi — întrucât aveam nevoie de cooperarea ta — l-am făcut pe Prescott să joace rolul complicelui în evadarea ta. Ceea ce ne-a oferit şi ocazia să ne debarasăm de Lavoisseur şi de Hardie, iar prin intermediul dr. Kair am mai aflat câte ceva despre creierul tău. Cred că ne vei scuza metodele, dar noi eram destul de tulburaţi, văzându-te reapărând într-un al doilea corp.

„Imortalitatea !" Se aplecă în faţă, cu ochii uşor măriţi, ca şi cum ar fi retrăit o emoţie care-i zguduise temeliile fiinţei. Părea că nici nu băgase de seamă că dezvăluise adevăratul nume al lui X — Lavoisseur. Gosseyn îşi aminti că mai auzise undeva numele acesta, dar conexiunea era mult prea vagă.

Thorson continuă :

— Cineva a descoperit secretul nemuririi. O imortalitate căreia nu-i pasă de accidente. Mă rog... (se întrerupse cu dispreţ :) cu excepţia acelor accidente care pot afecta corpul pe Pământ, unde străinii înarmaţi se plimbă ca la ei acasă.

Thorson se opri din nou şi-l privi pătrunzător pe Gosseyn.

— Cred că eşti interesat să afli unde am găsit corpul lui Gosseyn III. Sincer să fiu, întotdeauna l-am cam bănuit pe Lavoisseur. Accidentul căruia îi căzuse victimă nu mi se păruse niciodată suficient pentru a-i justifica hotărîrea de a-şi abandona munca de o viaţă şi de a se coaliza cu duşmanii non-aristotelianismului. Aşa că am făcut o vizită la Institutul de Semantică din Korzybski Square şi...

Această nouă pauză îl lăsă în plină tensiune pe Gosseyn, care, nemaiputându-se stăpâni, întrebă gâfâind :

— Și era *acolo* ?

Nu mai așteptă răspunsul. Mintea sa, dincolo de orice cuvinte, efectuase un salt spre o nouă viziune a lucrurilor.

— Lavoisseur ! — zise el. Nu făcusem legătura. Deci am înțeles că X era Lavoisseur, directorul Institutului de Semantică ?

— Despre accidentul lui s-a vorbit atunci când s-a produs, acum vreo doi ani — răspunse Thorson. Dar foarte puțini îi cunoșteau gravitatea.

În sfârșit, asta nu mai are importanță. Ce contează este cel de-al treilea corp al tău. Savanții de la Institut s-au jurat că le-a fost adus numai c-o săptămână mai înainte și că li s-a spus că trebuie să-l țină în permanență la dispoziția Mașinii jocurilor. Mi-au spus că au solicitat confirmarea Mașinii și aceasta le-a dat asigurări că în cursul săptămânii va trimite un camion ca să-l ia. Dar, când l-am găsit era tot în ambalajul original. N-aveam de gând să-l distrug, dar când oamenii mei au încercat să-l scoată din... din containerul lui, drăcia aia a explodat.

Își trase din nou un scaun și se așeză greoi ; gesturi pur mecanice, căci privirea lui nu-l slăbi nici o clipă pe Gosseyn.

— Iată cum se prezintă situația, amice — reluă el, cu o voce sonoră. Îți garantez că **a existat** un Gosseyn-III. L-am văzut cu proprii mei ochi și pot să-ți spun că era identic cu tine și cu Gosseyn-I. Vederea acestui al treilea corp m-a făcut să mă hotărăsc să-mi asum cel mai mare risc personal, din întreaga mea carieră.

Cele spuse, părură să-l ușureze, ca și cum transpunerea în cuvinte a hotărârii sale o făcea definitivă. Thorson se ridică de pe scaun și se aplecă spre el, ca și când ar fi vrut să-i încredințeze un secret :

— Gosseyn, nu ştiu exact cât eşti de bine informat. Dar părerea mea este că ştii multe.

Şi adăugă plin de ironie :

— Să nu crezi c-am fost orb şi n-am văzut cu câtă uşurinţă toţi îţi furnizau informaţii, fiecare din motivele sale personale. Şi totuşi, toate aceste informaţii pentru tine nu valorau mare lucru.

Mătură aerul cu mâna, gest semnificând că-i dă pe toţi ceilalţi deoparte.

— Gosseyn, tot ce ţi-am spus adineauri despre reglementările Ligii este strict adevărat. Numai că, după cum desigur bănuieşti, acestea acum nu mai au nici o valoare.

Se opri, cu aerul unui om care se pregăteşte să dezvăluie o mare taină.

— *Toate aceste tratate au fost rupte în mod deliberat.*

Se sprijini mai solid pe picioare şi adăugă, sinistru:

— Enro s-a săturat de visele himerice ale Ligii. Vrea războiul la scara universului şi mi-a dat în mod expres ordinul de a extermina populaţia non-A de pe Venus, act jucând rolul de provocare deliberată.

Şi încheie pe un ton liniştit, de constatare :

— Din cauza ta m-am hotărât să nu îndeplinesc acest ordin.

Gosseyn presimţea această concluzie. Chiar de la primele cuvinte, uriaşul se arătase fascinat de misterul lui Gilbert Gosseyn. Propria sa situaţie, însărcinările ce-i reveneau, fuseseră prezentate numai în treacăt, în chip de clarificări şi explicaţii. Iar ce era într-adevăr aiuritor şi în acelaşi timp incredibil, Thorson — fără să-şi dea seama — dezvăluise în sfârşit motivul apariţiei tuturor acestor dubluri Gosseyn, în chiar centrul imensei reţele de evenimente. Liderul unei irezistibile maşini de război, pornită pe calea unui război total, fusese denaturat de la scopurile sale principale. Cu ochii minţii, acesta pri-

vea acum peste realităţile normale ale vieţii şi perspectiva imortalităţi punea în umbră orice alt obiectiv. Mai existau fire de descurcat şi zone neclare în acest tablou general, dar nu încăpea nici o îndoială că Gosseyn fusese readus la viaţă, tocmai pentru a-l abate de la ţelul său. Şi era la fel de clar la ce concluzie îl va conduce pe Thorson propriul său raţionament.

— Gosseyn, noi trebuie să descoperim cine este acest şahist cosmic. Da, am zis „noi" ; fie că-ţi dai seamă, fie că nu, tu eşti la fel de interesat în această căutare. Iar motivele, atât cele personale, cât şi cele generale, sunt de mare greutate. Cred că nu ţi-a scăpat faptul că nu eşti decât un simplu pion, o varintă incompletă a originalului. Puţin contează nivelul de dezvoltare pe care-l vei atinge, dar tu nu vei şti probabil niciodată cine eşti şi care e adevăratul ţel al celui care te manipulează. Şi, de asemenea, trebuie să-ţi dai seama că n-a renunţat decât temporar. Oriunde şi-ar procura el toate aceste corpuri de schimb, poţi fi sigur că n-are nevoie de tine decât pentru puţin timp, atât cât îi este necesar să pună altele în fabricaţie. Poate ţi se pare inuman, ştiu, dar nu trebuie să-ţi faci iluzii. Orice-ai face de-acum înainte, oricâte succese ai reputa, peste puţină vreme vei fi bun pentru lada de gunoi. Şi, având în vedere accidentul suferit de Gosseyn-III, este foarte posibil ca amintirile primului şi ale celui de-al doilea corp să se fi pierdut.

Chipul uriaşului reflecta calculele interioare care i se derulau în minte, în aşteptarea tensionată a declanşării unei acţiuni iminente. Reluă cu o voce seacă :

— Bineînţeles, voi plăti asistenţa ta la justa ei valoare. Nu voi distruge civilizaţia non-A. Nu voi folosi energia atomică. O voi rupe cu Enro sau, cel puţin, nu-l voi informa cât mai mult timp posibil. Aici voi duce numai un război de uzură şi voi reduce masacrul. Sunt

gata să ofer toate acestea în schimbul colaborării tale voluntare. Dar dacă vom fi nevoiți să-ți forțăm concursul, nu mă voi mai simți legat cu ceva. Singura întrebare fără răspuns este, în fond următoarea (Ochii lui verzi ardeau intens :) ne vei ajuta de bună voie sau nu ? Dar, în orice caz, ne vei ajuta !

Întrucât își dăduse seama de ce urma să i se propună, Gosseyn avusese tot timpul să se hotărască și să cântărească unele dintre consecințe. Răspunse deci fără nici o ezitare.

— De bunăvoie, firește că de bună voie, numai că sper că-nțelegi că prima etapă *trebuie* s-o constituie antrenarea creierului meu secundar. Ești pregătit să-ți duci raționamentul până la acest punct ?

Thorson era deja în picioare. Se apropie de Gosseyn și-l bătu pe umăr :

— Ți-o iau întotdeauna înainte — zise el cu un ton sonor, plin de suficiență. Ascultă-mă, noi am stabilit o legătură directă între acest loc și pământ. Crang trebuie să sosească dintr-o clipă într-alta, împreună cu doctorul Kair. Prescott nu va fi aici mai devreme de mâine, deoarece trebuie să fie numit însărcinat pentru Venus, și totodată, spre binele susținătorilor noștri de pe Terra este indicat să vină cu o navă spațială. Însă...

Cineva ciocăni la ușa care se deschise : În prag apăru dr. Kair urmat de Crang. Cu un semn Thorson îi indică să intre și Gosseyn, ridicat în picioare strânse tăcut mâna psihiatrului. Îl auzi pe Thorson și pe Crang schimbând câteva fraze în șoapte. Apoi uriașul se îndreptă către ușă.

— Vă las pe tustrei să puneți la punct detaliile după cum credeți voi că e mai bine. Crang m-a informat că pe Pământ a izbucnit o revoluție de mare amploare și trebuie să mă reântorc la Palat, de unde să conduc bătălia.

Ușa se închise în urma lui.

30

„În epoca începuturilor civilizației, meșteșugarii munceau dând atenție fiecărui minut și tuturor detaliilor, chiar și celor care nu puteau fi observate, căci zeii puteau vedea totul"

W.W.L.

— Va fi o luptă între inteligențe — zise dr. Kair. În ce mă privește, eu pariez pe creierul suplimentar.

Trecuse mai mult de o oră de când discutau. Crang se mărginea să facă, din când în când, unele remarci. Neliniștit și chinuit de îndoieli, Gosseyn îl pândea cu coada ochiului pe omul cu ochii de culoare alunei. După spusele lui Kair, el fusese cel care îl găsise și îl arestase. Tipul, sigur că trebuie să-și joace rolul de agent al lui Thorson, dar și-l juca cu prea multă duritate. Gosseyn se hotărâ să nu-l întrebe nimic de Patricia Hardie. Cel puțin, nu acum. Îl văzu pe dr. Kair rîdicându-se :

— N-are rost să mai pierdem timpul — zise psihiatrul. Am înțeles că tehnicienii galactici au amenajat pentru dumneata o sală specială. Antrenamentul nu va pre-

zenta dificultăţi având în vedere tot materialul pe care l-au adus aici.

Clătină din cap plin de uimire.

— Nici acum nu-mi vine să cred că au atâţia kilometri pătraţi de construcţii subterane având drept acoperire numai locuinţa lui Crang. Dar, revenind la cele ce vă spuneam...

Se încruntă, gânditor.

— Punctul cheie, dacă nu ne înşelăm, constă în faptul că creierul dumitale este un distorsor *organic*, cu toate consecinţele care decurg din aceasta. Cu ajutorul unui distorsor mecanic, ar trebui să reuşeşti să similarizezi două bucăţi de lemn în vreo trei, patru zile ; Asta va fi primul test cu care vom începe.

Dar nu-i fură necesare decât două zile.

Mai târziu, singur în camera întunecată unde avusese loc testul, Gosseyn contempla cele două bucăţi de lemn. Acestea fuseseră dispuse la trei centimetri una de cealaltă. Fără ca el să fi sesizat vreo mişcare, acum ele se atingeau. Unica rază de lumină direcţionată asupra lor punea în evidenţă, excluzând orice posibilitate de eroare schimbarea de poziţie. Într-un fel sau altul, fără ca el să fi simţit ceva, undele cerebrale emise de creierul său suplimentar reuşiseră să deplaseze obiecte materiale.

Dominaţia minţii asupra materiei — visul dintotdeauna al omului.

Nu numai că reuşise s-o facă fără absolut nici un ajutor, dar el însuşi depusese toate eforturile ca să similarizeze cele două bucăţi de lemn. Şi abia dacă acestea se modificaseră puţin. În camera închisă asupra lor acţionase şi căldura umană a corpului său. Raza luminoasă şi atmosfera obscură, în ciuda tuburilor de absorbţie înca-

strate în pereți și a termostatelor extrem de sensibile, probabil că exercitaseră de asemenea o anumtiă influență asupra fiecăreia dintre bucățile de lemn. Fără îndoială, dacă n-ar fi avut distorsorul, acest prim test n-ar fi reușit. Aparatul efectuase operațiunea de acordare a bucăților de lemn cu o aproximație de asemănare până la a nouăsprezea zecimală ; el încetinise mișcarea moleculară a aerului și similarizare parțial masa pe care se aflau cele două bucăți de lemn, fotoliul lui Gosseyn, chiar pe Gosseyn însuși. Dar impulsul final, el, Gosseyn, îl dăduse. Acesta era începutul.

Gosseyn părăsi camera de antrenament și Thorson reveni de pe pământ ca să controleze împreună cu Kair, testele. Fotografiile arătau mii de influxuri, ca niște fire foarte fine, care se polarizau către creierul suplimentar.

Experiențele continuară, astfel că, în final, când se întoarse în apartamentul său, Gosseyn era cu totul epuizat. În timp ce se îndrepta spre ascensor, observă că, în afara obișnuiților paznici, în spatele său plutea în aer o mică sferă din care răsăreau o mulțime de mici tuburi electronice. Prescott, care era comandantul escortei, prinzându-i privirea, explică cu răceală în glas :

— Conține un vibrator. Crang ne-a comunicat afirmația dr. Kair, conform căreia ar fi vorba despre un duel al inteligențelor, și noi nu vrem să avem vreo surpriză. Acest aparat are însușirea de a produce schimbări infime în structura atomică a pereților, tavanelor, podelei, oriunde te vei deplasa. Și te va urma până la ușa apartamentului tău.

Vocea lui urcă un semiton.

— E numai o precauție, având în vedere că, mai devreme sau mai târziu, va veni momentul când vei fi

în stare să te autoexpediezi din apartamentul tău în oricare alt loc a cărui structură ai „memorizat-o" în prealabil.

Gosseyn nu răspunse nimic. Niciodată nu încercase măcar să-și ascundă antipatia ce-o resimțea pentru Prescott, astfel că se mărgini să-l fixeze cu privirea. Celălalt înălță nepăsător din umeri, dar tonul vocii îi era plin de subânțelesuri când, după ce-și privi ceasul, continuă, cu un zâmbet rău pe buze :

— Avem intenția, Gosseyn, să te imobilizăm cu toate mijloacele de care dispunem. Și, în acest sens, ți-am pregătit o mică surpriză.

Câteva minute mai târziu, în timp ce aprindea luminile din living-room, Gosseyn încă se mai întreba la ce surpriză trebuia să se mai aștepte. Își luă pijamaua și se îndreptă spre dormitorul cufundat în întuneric. O mișcare într-unul din paturi îl făcu să se oprească. În ciuda semiîntunericului Gosseyn recunoscu imediat cine era. Fata se ridică cu o grație indolentă și căscă.

— Nu s-ar putea spune că ne plimbăm, nu-i așa ? — zise Patricia Hardie.

31

Gosseyn se lăsă brusc să cadă pe celălalt pat. Ușurarea ce-o resimțea era imensă, dar, după ce emoția i se mai potoli, își amintti de spusele lui Prescott și rosti cu încetineală :

— Presupun că te vor ucide dacă voi încerca să evadez.

Ea încuviință, devenind mai serioasă.

— Cam așa ceva.

Și adăugă :

— Ideea i-a venit lui Crang.

Gosseyn se întinse în pat, privind tăcut plafonul. Crang, din nou Crang. Bănuielile sale cu privire la acesta începură să se spulbere. În mintea sa se întreba dacă nu cumva Thorson voise s-o ucidă pe Patricia și deci

prezența ei aici era rezultatul unui compromis sugerat de Crang, pentru a-i salva viața fetei, fără ca el să se demaște. Aproape că-și imagina scena : Crang explicându-i lui Thorson că el, Gilbert Gosseyn, se crezuse, o vreme căsătorit cu Patricia Hardie ; că este posibilă remanența unui reziduu emoțional în subconștientul său. Că asta ar constitui o motivație în plus pentru a-l obliga pe el să respecte convenția. Probabil că așa pusese problema Crang.

„E un tip remarcabil acest Eldred Crang — gândi Gosseyn. Singurul personaj din toată povestea asta care n-a făcut, până acum decât o singură greșeală personală".

O privi pe Patricia din colțul ochilor. Fata căsca și se întindea ca o pisicuță satisfăcută. Ea întoarse capul și-i întîlni privirea.

— N-ai nimic să mă întrebi ? — zise ea.

Făcu un rapid calcul mintal. Era clar că nu putea s-o chestioneze în privința lui Crang. Și nici nu știa ce-i putuse ea spune lui Thorson. Nu slujea la nimic să discute despre lucrurile de care Thorson habar n-avea. Așa că Gosseyn zise prudent :

— Cred că, în mare, cunosc situația destul de bine. Atât pe Pământ cât și pe Venus, am putut vedea la lucru un imperiu interstelar dezlănțuit în tentativa sa de a cuceri un sistem planetar, în ciuda dezaprobării unei Ligi pur aristoteliene. Totul paru o copilărie, dar cu caracter ucigaș, exemplu limită al gradului de nevrozare pe care-l poate atinge o civilizație, atunci când nu reușește să descopere o metodă de integrare a elementului uman a spiritului cu latura sa animală. Toate miile de ani consacrate unei dezvoltări științifice la nivel superior au fost risipite fără rost în efortul pentru cucerirea măreției și puterii, în timp ce le-ar fi fost suficient să învețe să coopereze. Da, toate acestea îmi sunt destul de clare

Totuşi, ceea ce mă intrigă încă este poziţia anumitor persoane.

— Eu sunt soţia ta, zise Patricia.

Gosseyn se simţi iritat de o asemenea glumă, tocmai în acel moment.

— Nu ţi se pare — îi reproşă el — că nu-i tocmai înţelept să vorbeşti despre asemenea lucruri periculoase ? S-ar putea să fim ascultaţi ce naiba.

Ea surâse cu blândeţe, apoi zise, foarte serioasă :

— Dragul meu, Thorson e dus de nas de Eldred Crang, cel mai deştept om pe care l-am întâlnit vreodată. Îţi garantez că Eldred a avut grijă ca noi să putem vorbi fără nici o teamă.

Gcseyn înghiţi în sec. Admiraţia pe care ea o mărturisea pentru amantul său nu putea fi pusă la îndoială.

Între timp, ea continuă :

— Nu ştiu, ca să fiu sinceră, cât timp Eldred ne va putea proteja. Thorson îl va ucide când nu-i va mai fi util, la fel de simplu şi de brutal cum a făcut-o cu tata şi cu X. Dacă persoana care se află în spatele tău îşi ia mâna de pe tine în acel moment, suntem, ca să spun aşa, ca şi morţi.

Convingerea pe care o manifesta tânăra femeie îl nelinişti pe Goseyn dintr-un motiv bizar. Era vizibil că ea n-avea pic de încredere în el. Să fie oare posibil ca ei să depindă cu toţii de cineva care stă încă în umbră ? Acest Crang să nu aibă oare nici o soluţie pentru ziua în care creierul său suplimentar va fi complet antrenat ? Fără să mai ezite, o întrebă :

— Nu, Eldred n-are nici un plan — răspunse Patricia Hardie. Din acea clipă va trebui să te descurci singur.

Gosseyn stinse lumina.

— Patricia — zise el în întuneric — crezi c-am greșit acceptând propunerea lui Thorson ?

— Nu știu.

— Îl găsim noi pe necunoscutul ăsta misterios, sunt sigur de asta.

După o clipă de șovăire, ea îi răspunse :

— Și Eldred crede la fel.

Iar Eldred. Lua-l-ar dracu' pe Eldred ăsta.

— De ce nu l-a prevenit Eldred pe tatăl tău ?

— Nu știa ce se pregătește.

— Vrei să spui că Thorson îl bănuiește ?

— Nu, dar X era unul din oamenii lui Crang. Lui Thorson fiindu-i clar că Eldred se va opune eliminării acestuia a pus la cale asasinarea lui prin intermediul lui Prescott.

Gosseyn întrebă cu voce scăzută :

— X era unul din oamenii lui Crang ?

— Da.

Greu de imaginat. Mult mai ușor de crezut ar fi fost să gândești că monstrul atinsese acel nivel de egocentrism datorită rănilor pe care le suferise. Și totuși, Thorson îl bănuiește pe X.

— Am impresia — constată cu amărăciune Gosseyn — că întreaga structură a opoziției ce se manifestă împotrivă lui Enro se bazează pe mașinațiunile lui Eldred Crang.

Tăcu. Transpusă în cuvinte, o asemenea idee îi conferea acestui om o importanță mai mare decât însăși viața. Mintea lui Gosseyn efectuă un salt uriaș.

— *El* e acel șahist cosmic ?

Răspunsul Patriciei fu promt :

— În mod sigur, nu.

— Ce te face să crezi ?

— I-am văzut niște fotografii din copilărie.

— Bine, dar fotografiile pot fi trucate — replică el imediat.

Fata nu mai răspunse nimic, astfel că Gosseyn abandonă subiectul Crang.

— Și tatăl tău ?

— Tata — răsună glasul ei calm — credea că Mașina se înșelase refuzându-i avansarea în ciuda diplomelor sale. Când eram mică îi împărtășeam ranchiuna. Am refuzat orice contact cu non-aristotelianismul. Dar, după mine, el a mers mult prea departe. Și m-am revoltat când am început să înțeleg că, în spatele remarcabilei personalități, cred că admiți că era o personalitate, se ascundea un om căruia nu-i păsa de urmările actelor sale. Și atunci când a apărut Eldred, acum vreun an și jumătate, după o avansare meteorică în serviciile diplomatice ale Celui Mai Mare Imperiu, am luat contact pentru prima dată cu Liga galactică.

— E un agent galactic ?

— Nu (În glasul ei se ghicea o notă de mândrie:) Eldred Crang este Eldred Crang, un tip unic, fără egal. El a fost cel care m-a pus în legătură cu Liga galactică.

— Și tu ai devenit o agentă a Ligii ?

— În felul meu.

Tonul vocii ei îl făcu pe Gosseyn să întrebe imediat :

— Ce înțelegi prin asta ?

— Liga — zise Patricia — suferă de multe deficiențe. Ea are energie, atâta cât au națiunile membre. Și cât e de ușor, să sacrifici un sistem stelar pentru binele tuturor. Am ținut minte asta întotdeauna și, în consecință, am lucrat *pentru* Pământ *prin intermediul* Ligii. Personalul permanent al Ligii — adăugă ea — este demult la curent cu doctrina non-A, dar n-a reușit s-o implanteze nicăieri altundeva în Galaxie. Diferitele guverne asimilează

această doctrină cu pacifismul, ceea ce nu este deloc adevărat. Ele nu pot concepe un stat în care poporul să se adapteze pe loc la necesităţile oricărei situaţii, inclusiv introducerea unui militarism total.

Gosseyn încuviinţă reamintindu-şi cuvintele lui Thorson. Şi nu se mai întreabă de ce Enro căutase tocmai acest sistem solar, de care nimeni mai că nu auzise, pentru a-i declara război. Atacarea singurei planete dezarmate din întreaga Galaxie era calea de a sfida în modul cel mai făţiş tratatele Ligii.

— Eldred a fost cel care şi-a dat seama— continuă Patricia — că rănile suferite de bătrânul Lavoisseur acum câţiva ani, în timpul exploziei de la Institutul de Semantică, l-au transformat pe marele savant în monstrul însetat de sânge, pe care l-ai cunoscut sub numele de X. Crezuse că acesta îşi va redobândi raţiunea şi se va face şi el util, dar aşa ceva nu s-a întîmplat.

Iar Eldred, Gosseyn oftă.

Tăcerea se prelungi între ei. Cu fiecare minut care trecea, Gosseyn se simţea tot mai hotărât, mai neânduplecat. Se terminase cu iluziile. Era calmul dinaintea furtunii. Hrăpăreţul Thorson fusese deturnat de la scopul care determinase invadarea sistemului solar. Astfel că lumii non-A i se oferise o şansă de a se înarma iar Liga mai avea timp câteva săptămîni ca să înţeleagă în sfârşit că Enro vrea războiul.

Thorson îşi va face jocul persona atâta vreme cât se va considera la adăpost, dar în clipa în care se va simţi ameninţat el însuşi nu va ezita să-şi ducă războiul de exterminare până la ultima consecinţă.

Gosseyn îşi vedea astfel speranţele concentrându-se în cele din urmă pe o singură persoană care lupta, cu

ajutorul altor câţiva zăpăciţi cum era el, împotriva puterii colosale a unei civilizaţii galactice a-tot-cuprinzătoare şi visceral malefică.

— Nu, nu-i de ajuns — zise el brusc lămurit. Mă bazez mult prea mult pe altcineva ca să reuşesc miracolul final.

Şi chiar în acel moment, odată cu această constatare, încolţi prima idee a unei acţiuni disperate.

32

Două zile mai târziu, reuşi să contopească în camera obscură două raze luminoase, fără ajutorul distorsorului. El percepuse acţiunea, resimţind-o ca pe o senzaţie asemănătoare — după cum încerca el s-o descrie după aceea celorlalţi — celei pe care o încerci când „îţi pluteşte braţul fiind în stare de hipnoză pentru prima dată".

Reuşise o sincronizare certă, de netăgăduit. Era o nouă însuşire, suplimentară a sistemului său nervos.

Pe măsură ce zilele treceau, reacţiile nervoase ale organismului său se consolidau, se precizau, deveneau tot mai controlabile. El reuşea acum să perceapă energiile, mişcările corpurilor şi atinsese şi stadiul în care le putea identifica instantaneu. Prezenţa altor oameni îi incendia întreaga reţea a nervilor. Răspundea influxurilor celor

mai delicate și, către a șasea zi, era în stare să-l distingă pe dr. Kair de ceilalți după un fel de „bunăvoință" care emana din acesta. Mai identifica la acesta și o doză mărită de neliniște, dar care nu făcea decât să se accentueze bunăvoința. Ulterior Gosseyn deveni interesat să distingă ce emoții stârnea prezența sa în psihicul lui Crang Prescott și Thorson. Dintre aceștia, Prescott îl ura fățiș. „Nici acum n-a uitat — gândi Gosseyn — cum i-am băgat frica în oase și cum l-am păcălit pentru a doua oară când am venit să caut distorsorul la Palat". Thorson era machiavelic : nici nu-și plăcea, nici nu-și detesta prizonierul, era numai prudent și hotărât. Crang rămânea neutru. Pe acest om îl percepea într-un mod foarte curios. Neutru, absorbit, preocupat, desfășurând un joc atât de complex încât nu putea rezulta nici o reacție netă.

Dar cazul cel mai surprinzător fu Patricia. Nimic. Deși, în repetate rânduri, Gosseyn încercase să intre în contact cu sistemul nervos al Patriciei, chiar și după ce el reușise să identifice emoțiile individuale ale celorlalți Până la urmă, trebuise să accepte concluzia că un bărbat nu se poate sincroniza cu o femeie.

Pe măsura trecerii zilelor, planul lui devenea tot mai precis. Și, totodată, înțelegea că tabloul întregii situații îi parvenise din filiera minții unor oameni care raționau aristotelian, aproape ad literam. Însuși Crang — asta nu trebuia s-o uite — nu constituia un bun exemplu pentru gradul lor de organizare pe care îl putea atinge cineva, fără să-și fi însușit, încă din copilărie, cunoștințele sistemului non-A. El era numai un convertit la non-A și nu un non-A în sensul propriu al cuvântului.

Deși mai existau unele nelămuriri, acest raționament aducea întreaga situație la nivelul sistemului nervos uman. „Șahistul" misterios, privit din acest unghi de vedere, nu mai părea atât de important. Era un concept ima-

ginat de mintea aristoteliană a lui Thorson. În realitate, probobil că cineva inventase un procedeu de imortalitate și încerca, fără să aibă resursele adecvate, să se opună proiectelor unei irezistibile puteri militare. Acest cineva dovedise deja că nu-i păsa decât mult prea puțin de ceea ce puteau păți oricare dintre corpurile lui Gilbert Gosseyn, și era clar că dacă Gosseyn-II va fi ucis „șahistul" va accepta eșecul acestei variante de proiect și se va orienta spre alte căi de rezolvare a situației.

Să-l ia naiba !

În după-amiaza testului cu bucata de lemn, Gosseyn făcu o tentativă de blocare a vibratorului. Fu surprins însă de complexitatea acestuia. Era un aparat generând un mare număr de energii subtil diferite. Pulsațiile pe care le emitea, acopereau o infinitate de lungimi de undă. Reuși totuși să-l controleze pentru că, datorită dimensiunilor sale mici, diferitele sale componente erau foarte apropiate în spațiu-timp. Iar variațiile temporale între numeroasele sale funcțiuni nu constituiau un factor determinant.

Totuși controlul asupra aparatului nu însemna mare lucru în caz că s-ar fi hotărât să evadeze. Factorul timp căpăta importanță abia atunci când trebuia să inactiveze vibratorul și simultan, să memorizeze structura unei porțiuni de sol. În acel moment îi era imposibil să le facă pe amândouă. Și nu vedea nici o rezolvare. El putea controla *sau* vibratorul, *sau* solul, niciodată pe amândouă concomitent. Se impunea o evidență : adversarii săi cunoșteau la perfecție legile sincronizării.

În cea de-a nouăsprezecea zi, i se dădu o tijă metalică cu un reflector concav confecționat din oțel-electron, metalul rezervat utilizărilor în domeniul energiei atomice. Fără vreo dificultate, Gosseyn își proiectă energia mintală în direcția micii surse luminoase care fusese insta-

lată în cameră. Devenind brusc forță luminoasă, aceasta se concentră în reflector și țâșni cu violență iradiantă lovind pereții, podeaua și ecranul transparent în spatele căruia asistau observatorii. Îngrozit, Gosseyn întrerupse sincronizarea de două zeci de zecimale între tija de metal și sursa de energie. Apoi restitui arma soldatului care fusese trimis să i-o ia. Și abia după aceea intră în cameră Thorson. Uriașul părea încântat.

— Ei bine, domnule Gosseyn — spuse el, cu o nuanță de respect — cred că n-ar fi tocmai prudent din partea noastră să continuăm antrenamentul. Asta nu pentru că n-aș avea încredere în tine... (râse)... eu am. Dar consider că dispui de tot ce-ți este necesar ca să-l găsești pe omul nostru.

Se opri, apoi reluă :

— Am să-ți mai trimit ceva de îmbrăcat. Ia cu tine tot ce dorești într-o oră să fii gata.

Gosseyn încuviință, cu un aer absent. Câteva momente mai târziu se afla în fața elevatorului, așteptînd ca mai întâi cei trei gardieni să introducă vibratorul în cabină ; apoi Prescott îi fără semn să intre și el. Gardienii se înghesuiră în spatele lui. În clipa în care Prescott se apropie de tabloul de control, Gosseyn îl apucă de umeri și, cu un singur gest convulsiv, îl izbi cu capul de peretele metalic al cabinei, zdrobindu-i-l. Fulgerător îi smulse revolverul suflant din tocul de la șold, lăsă corpul să se năruie și apăsă pe tubul ce se afla cel mai aproape.

O clipă totul se încețoșă, apoi redeveni normal. Deja revolverul său își sufla jetul incandescent și, pe podea, patru trupuri se contorsionau în spasmele agoniei.

Primul act, disperat și teribil, fusese un succes total.

33

Trăgând fermoarele, Gosseyn își scoase hainele cu care era îmbrăcat. Se temea ca nu cumva în țesătură sau în tivuri să fie disimulate aparate electronice, unele dintre acestea permițând chiar paralizarea celui îmbrăcat, prin telecomandă. Odată dezbrăcat se simți deja mai în largul său, dar pregătit pentru următoarea acțiune nu fu gata decât după ce-și trase în grabă costumul lui Prescott.

Deschise ușa ascensorului și aruncă o privire în coridorul necunoscut în care aceasta răspundea. O clipă se mai întrebă unde îl condusese apăsarea, la întâmplare, pe unul din acele tuburi. La urma urmei, asta n-avea însă nici o importanță. Acest prim act nu avusese decât un singur obiectiv : să se debaraseze de vibrator.

Fără să mai aștepte, îl împinse afară, rostogolind apoi pe urma lui fără vreun menajament cele patru corpuri neînsufleţite. Câţiva paşi mai încolo pe coridor se vedea o uşă, dar el n-avea nici o clipă de pierdut cu explorările. Trebuia să evite să mai revină la acest nivel, deoarece, aici, vibratorul îi putea spulbera speranţele ; şi nici n-avea destul timp la dispoziţie ca să-l examineze şi să-i blocheze pulsaţiile neutralizante.

Se înapoie în ascensor şi apăsă un alt tub, care îl expedie într-un alt coridor necunoscut. Ca şi cel dintâi şi acest coridor era pustiu. Gosseyn „memoriză" schema structurii solului de lângă uşa elevatorului şi-i dădu numărul de cod 1. Alergă vreo sută de metri pe coridor şi se opri la prima cotitură. Mai făcu cîţiva paşi după cotitură, memoriză şi aici schema parţială a planşeului de sub picioare şi-i dădu drept cod litera „A".

Apoi, stând pe loc, gândi :

„Unu"

Instantaneu se regăsi în faţa elevatorului. Bucuria triumfului ce-o resimţi nu putea fi asemănată cu vreun alt sentiment încercat vreodată. Se năpusti în cabină şi apăsă pe al treilea buton. Codurile pentru această nouă destinaţie fură „2" şi respectiv „B".

În timp ce ieşea din elevator la cea de a patra destinaţie, din cabina din dreapta sa apăru un necunoscut. Fără nici o remuşcare, Gosseyn deschise focul. Împinse apoi cu piciorul movila informă de cărnuri sfârâinde înapoi în cabină. Aceasta fu de altfel singurul incident care avu loc în fulgerătorul său raid. Cu toate acestea, în ciuda grabei sale şi deşi nu se oprise mai mult decât timpul cât să arunce o privire în lungul coridoarelor din spatele uşii elevatorului, aprecie că o jumătate de oră tot se scursese din clipa în care îşi atinsese obiectivul urmărit ; Dar avea acum nouă numere de cod şi ajunse la litera „I" în codul

alfabetic al destinațiilor alternative. Și, de asemenea, „memorizase“ pe baza unui sistem de simboluri matematice toate prizele de curent pe care le întâlnise în drum.

Se reântoarse la elevator și apăsă pe tubul care îl conduse la coridorul apartamentului pe care îl ocupa împreună cu Patricia. Nici acolo nu decelă vreun indiciu arătând că fuga sa fusese descoperită. Gosseyn se opri în fața ușii închise a apartamentului și-și trecu încă o dată în revistă rapid situația. Nu era încă totul perfect ; dar, pe de altă parte, dispunea acum de 18 locuri de retragere și de 41 de surse de energie de la care creierul său suplimentar se putea aproviziona. Constată că mâinile îi tremurau ușor și că transpirase. „Rezultatele normale ale încordării“ concluzioná el. Căci, într-adevăr, se simțea supratensionat. În mai puțin de o jumătate de oră urma să se lanseze în cea mai nebunească campanie militară tentată vreodată de către un singur om, cel puțin după câte știa el. Iar peste o oră, va fi victorios sau mort pentru totdeauna.

Odată acest miniexamen mintal încheiat, apăsă clanța și deschise ușa. Patricia Hardie sări din fotoliul în care ședea și alergă spre el :

— Dumnezeule, unde-ai fost până acum ? — rosti ca într-un suflet. Dar lasă, asta n-are importanță. A venit Eldred.

Nimic din tonul ei nu arăta că ar fi la curent cu cele petrecute. Și totuși spusele ei îl zguduiră pe Gosseyn. Și deja începea să ghicească ce-i va spune :

— Crang !

Îi pronunța numele ca și când ar fi umblat cu o bombă.

— A lăsat instrucțiunile definitive.

— Dumnezeule ! — exclamă Gosseyn.

Se simţea slab. Aşteptase, tot aşteptase ca cineva să-i spună ceva. În mod deliberat aşteptase până în ultima clipă ca să acţioneze. Şi acum, poftim !

Fata părea că nu-şi dă seama de tumultul său sufletesc.

— A spus (vocea ei scăzu până a nu mai fi decât un murmur :) că trebuie să te prefaci c-ai fi interesat de Institutul de Semantică şi că, acolo, urmează să colaborezi cu... cu...

Se clătină, părând gata să se prăbuşească. Gosseyn o prinse în braţe şi o susţinu.

— Da. Da. Cu cine ?

— Cu un tip cu barbă.

Vorba ei nu fusese decât un suspin. Îşi veni încet în fire, dar continua să tremure din tot trupul.

— E greu de imaginat că Eldred a ştiut totul despre el, şi n-a spus la nimeni.

— Dar **cine-i** el ?

— Eldred nu mi-a spus.

Furia de care se simţi cuprins Gosseyn fu cu atât mai violentă, cu cât toate spusele fetei nu mai aveau nici o importanţă acum, după ce el făptuise toate acele acte irevocabile. Dar, concentrându-şi toate forţele, întreaga voinţă, reuşi să-şi stăvilească mânia. Patricia nu trebuia însă să bănuiască ce se întâmplase : nu înainte de a-i fi spus tot ce ştia.

— Planul lui ce urmăreşte ? — întrebă el.

De astă dată, el era cel ce vorbea în şoaptă.

— Moartea lui Thorson.

Era evident.

— Şi. Şi — insistă Gosseyn.

— Atunci, Eldred va prelua controlul asupra armatei aduse de Thorson. În asta consta dificultatea.

Debitul verbal al fetei se acceleră.

— Thorson comandă 100 de milioane de soldaţi în acest sector al Galaxiei. Dacă această masă de oameni ar putea fi sustrasă controlului lui Enro, îi va trebui un an, dacă nu şi mai mult, ca să organizeze un nou atac pe Venus.

Gosseyn o lăsă pe fată şi se prăbuşi într-un fotoliu. Acest raţionament logic îl descuraja. Propriul său plan consta în simpla tentativă de a-l lichida pe Thorson, iar în caz de eşec — şi el se aştepta la un eşec — să încerce să distrugă baza. Ca improvizaţie, era un plan destul de bun, dar nu suporta nici o comparaţie cu concepţia de mare anvergură avută în vedere de Crang. Nu era de mirare că pentru realizarea unui asemenea obiectiv, acesta nu se sfiise să ia în considerare şi asasinatul.

Patricia reluă :

— Eldred m-a asigurat că Thorson nu poate fi ucis aici, deoarece există mult prea multe instalaţii de protecţie. Trebuie atras într-un loc unde să fie mai expus.

Gosseyn încuviinţă cu un gest obosit. În fond, această propunere prezenta acelaşi grad de periculozitate ca şi acţiunile lui de până atunci. Şi la fel de vagă. Trebuia să colaboreze cu un tip bărbos. Îşi ridică privirea.

— Asta-i tot ce-a spus Crang ? Să colaborez ?

— Da, atât a spus.

„Ce-şi închipuie ei..." se gândi Gosseyn cu amărăciune. Din nou i se cerea să urmeze orbeşte indicaţiile altcuiva. Dacă se preda acum sau dacă se lăsa prins — deja îşi imaginase cum ar fi putut face, cu puţină abilitate — ar fi însemnat să renunţe la tot ce realizase până atunci, să se supună unei supravegheri încă şi mai severe, şi să trăiască cu speranţa că nu se ştie care plan al unui tip bărbos va reuşi. Măcar dac-ar fi ştiut care este chiar şi unul dintre necunoscuţii cărora le urma instrucţiunile.

Ajuns cu raţionamentul în acest punct, se decise să întrebe.

— Patricia, cine este Crang ?

Ea îl privi.

— Chiar nu ştii ? N-ai ghicit ?

— De două ori am cam bănuit ceva — răspunse Gosseyn — dar nu înţeleg cum de-a reuşit. În orice caz, mi-e clar că, dacă civilizaţia galactică a putut produce un asemenea om, noi am face bine să renunţăm la non-A şi să adoptăm sistemul lor educaţional.

— Dar este foarte simplu — explică liniştită Patricia. unele bănuieli în legătură cu aplicaţiile la non-A a unui tip împreună cu care lucra la un caz. După cum cred că-ţi închipui, tipul respectiv era unul dintre agenţii lui Prescott. A fost primul indiciu pe care l-a avut despre conspiraţia galactică. Dar, chiar şi atunci, o alertă generală n-ar fi făcut altceva decât să-l forţeze pe Enro să acţioneze imediat ; şi, evident. Eldred în acel moment n-avea idee de ceea ce se pregătea. Dându-şi seama că ceilalţi vor descoperi că el e la curent, s-a mulţumit numai să-şi disimuleze propria pistă. Aşa că anii următori şi i-a petrecut încercând să urce cât mai sus în ierarhia gradelor Celui Mai Mare Imperiu. Şi pentru asta, bine-înţeles că s-a conformat tuturor cerinţelor necesitate de diferitele situaţii. Mi-a spus că a trebuit să lichideze 137 de persoane pentru a ajunge în vârf. El consideră că nu şi-a făcut decât datoria şi că se încadrează în media obişnuită.

— Media obişnuită ! — explodă Gosseyn, apoi se calmă.

Avea răspunsul.

Eldred Crang, un detectiv venusian non-A **obişnuit**, sugerase un plan de acţiune. Metoda lui nu era în mod obligatoriu cea mai bună, dar, oricum, se baza fără îndoială

pe mult mai multe informaţii decât deţinea el. O parte din scopul urmărit — obligarea „şahistului“ misterios să se demaşte — compensa într-o oarecare măsură finalul jalnic al acţiunii sale întreprinse cu atâta îndrăzneală.

Se va preface că rezistă, dar se va lăsa prins imediat. Nu încape îndoială că vor urma momente neplăcute, mai ales dacă îl vor examina cu detectorul de minciuni. Era un risc, dar nu-l putea evita. Din fericire, detectoarele nu furnizau niciodată informaţii din proprie iniţiativă. Şi totuşi, dacă i se vor pune întrebări nelalocul lor, Crang va trebui să intervină imediat.

În cursul luptei care avu loc, Gosseyn bătu în retragere epuizând cele nouă scheme codate numeric, dar păstrând în rezervă amplasamentele codate cu litere pentru cazul în care i se vor pune întrebări periculoase. Îşi încheie retragerea în coridorul schemei 7. Acolo, lăsând să se creadă că este în pană de energie, incendie un perete scurt-circuitând o priză de curent şi se lăsă capturat.

Fu nevoit să-şi controleze fiecare muşchi din întregul corp pentru a-şi ascunde uşurarea când văzu că anchetatorul în faţa căruia fu adus nu era altul decât Crang. Interogatoriul care urmă păru complet. Dar întrebările îi fură puse cu atâta măiestrie încât nici măcar o singură dată detectorul nu dezvălui vreo informaţie cu adevărat importantă. Când termină, Crang se întoarse spre un microfon încastrat în perete şi zise :

— Cred, domnule Thorson, că-l puteţi lua pe Pământ în deplină siguranţă. Ne îngrijim noi de toate în lipsa dumneavoastră.

Gosseyn se întreba unde putea fi Thorson. În mod evident, acesta nu-şi asuma riscuri inutile ; şi totuşi, Thorson era obligat să se deplaseze el însuşi pe Pământ. Asta da, era o veste bună. Deoarece căutarea secretului imortalităţii nu putea fi încredinţată unor acoliţi care, îndem-

nați de propria lăcomie de viață, ar putea fi tentați să deturneze cercetările în interesul lor personal.

Uriașul aștepta în fața elevatoarelor când Gosseyn fu adus.

— Exact cum mă gândisem. Creierul tău suplimentar are și el niște limite. În fond, dacă ar fi putut să se opună singur unei invazii de o asemenea amploare, s-ar fi renunțat imediat, fără toate preliminariile astea, la cel de-al treilea Gosseyn. Dar adevărul este că un om este întotdeauna vulnerabil. Chiar beneficiind de o imortalitate redusă și dispunând de câteva corpuri cu care să jongleze, nu poate face mai mult decât un om hotărât, pur și simplu, inamicii săi nu trebuie decât să afle cam pe unde se ascunde și un singur proiectil atomic este suficient ca să-l lichideze, fără a-i mai lăsa nici măcar timp să se gândească.

Făcu un gest cu mâna.

— N-are rost să mai vorbim de Prescott. Pân-la urmă într-un fel, sunt mulțumit că s-a întâmplat așa. Asta repune lucrurile în perspectiva lor exactă. Dar fatpul că ai încercat ce-ai încercat îmi arată că, totuși, te-ai înșelat complet asupra motivelor mele.

Înălță din umeri.

— N-o să-l ucidem pe „șahist", Gosseyn. Vrem numai să participăm, pur și simplu, la jocul lui.

Gosseyn nu zise nimic, dar mintea îi funcționa din plin. Era în natura omului aristotelian să nu împartă nimic cu altcineva de bună voie. Dealungul întregii istorii, lupta pentru putere, asasinarea rivalilor și exploatarea celor fără apărare fuseseră realități ale naturii omului neintegrat. Iuliu Cezar și Pompei au refuzat să-și împartă Imperiul Roman ; Napoleon. la început un apărător cinstit

al patriei sale, s-a transformat într-un cuceritor fără milă ; toţi aceştia nu erau decât precursorii spirituali ai lui Enro, care, acum, nu dorea să împartă cu nimeni întreaga Galaxie. Chiar în acest moment, în timp ce Thorson îşi neagă orice ambiţie, în minte îi roiesc probabil planurile şi viziunile cine ştie cărui destin de măreţie.

Gosseyn fu aproape fericit să-l audă pe uriaş zicându- i:

— Ei, şi-acu, să mergem. Am pierdut deja o mulţime de timp.

34

„Un scaun nu e exact ceea ce spuneţi că este..." E mult mai mult. Este un amalgam în sensul cel mai larg al cuvântului. Un scaun nu-i numai un scaun, el este o structură de o complexitate inimaginabilă, din punct de vedere atomic, electronic etc. Prin urmare, a-l considera un simplu scaun înseamnă a-ţi obliga sistemul nervos să efectueze ceea ce Korzyski numeşte o identificare. Şi aglomerarea unor asemenea identificări conduce la apariţia nevropaţilor, demenţilor şi alienaţilor».

UN ANONIM.

Era ceva să ştii că te ridici şi o porneşti direct către punctul fierbinte al crizei.

Oraşul Maşinii se schimbase. Avuseseră loc lupte şi peste tot se vedeau ruine de clădiri. Când ajunseră la Palat, Gosseyn nu se mai miră că Thorson îşi petrecuse ultimele zile pe Venus.

Palatul semăna cu o cutie de carton goală în care s-a lovit cu piciorul. În tovărăşia celorlalţi, Gosseyn străbătu coridoarele fără viaţă şi sălile pline de dărâmături, chinuit de sentimentul de nostalgie că asistă la alunecarea unei civilizaţii din ce în ce mai jos. Zgomotul împuşcăturilor din străzile mai îndepărtate era un fond sonor mişcărilor sale, ca un murmur continuu, neplăcut, politonal.

Thorson răspunse acru întrebării sale :

— Cei de-aici sunt la fel de afurisiţi ca şi cei de pe Venus. Se bat de parcă-s nebuni.

— E un nivel de abstracţie în plan non-A — răspunse cu dezinvoltură Gosseyn. Adaptare totală la necesităţile situaţiei.

Thorson zise : „Ahaaa !" — cu un ton plictisit şi schimbă subiectul :

— Simţi ceva ?

Gosseyn clătină din cap, negativ şi zise sincer :

— Nimic.

Ajunseră la apartamentul Patriciei.

Zidul în care se aflase distorsorul se căsca în faţa lor, Geamurile ferestrelor zăceau în cioburi pe podea. Gosseyn privi prin cercevelele goale spre locul unde până mai ieri, se înălţa Maşina jocurilor, ca o bijuterie pe coroana verde a Terrei. Acolo nu se mai vedeau acum decât mii şi mii de grămezi de pământ murdar adus cu basculantele, pentru a şterge, fără îndoială, orice urmă a simbolului luptei unei întregi civilizaţii pentru o gândire sănătoasă. Nimeni nu lucra la nivelarea solului. Câmpia pustie, acoperită de cocoaşele miilor de movile, părea uitată de lume.

Negăsind niciun indiciu în Palat, mulţimea de oameni şi maşini se îndreptă apoi spre locuinţa lui Dan Lyttle. Aceasta era intactă. Roboţii menajeri o întreţinuseră într-o stare de perfectă curăţenie : camerele respirau aceeaşi prospeţime şi ordine de care îşi amintea că le lăsase când plecase. Lada în care fusese transportat distorsorul se afişa într-unul din colţurile livingului. Adresa Institutului de Semantică, unde Maşina jocurilor intenţiona să-l expedieze, apărea enormă pe latura întoarsă spre cameră. Gosseyn schiţă un gest, însufleţit de o intuiţie spontană.

„De ce nu acolo ?".

O întreagă armată blindată se puse în mișcare pe străzile orașului ce fusese al Mașinii. Pe care patrulau escadrile de roboplane. În apropierea acestora planau staționar câteva nave spațiale, gata să intervină la nevoie. Robotancuri și mașini de mare viteză, aflate în misiuni de supraveghere, se încrucișau pe străzile laterale. Toată această masă de vehicule militare se îndrepta în procesiune către celebrul scuar ; odată ajunși acolo, oameni și mașini pătrunseră în clădire prin toate părțile de acces. În fața bolții multiple a intrării principale, bogat ornamentată, Thorson îi arătă literele gravate în marmoră.

Întunecat la față, Gosseyn se opri și citi antica inscripție :

RAȚIONAMENTUL NEGATIV
ESTE CULMEA CONȘTIINȚEI

Suna ca un suspin ce răzbate din străfundurile veacurilor. Ceva din realitatea semnificațiilor, din modul lor de acțiune asupra sistemului nervos uman, se regăsea în această inscripție. Miliarde și miliarde de oameni trăiseră și muriseră, fără să bănuiască vreodată că certitudinile lor pozitive contribuiseră la deranjarea creierelor prin care ei receptau realitatea lumii lor.

Câțiva oameni în uniformă apărură pe una din porți. Unul dintre ei i se adresă lui Thorson într-o limbă guturală, încărcată de consoane. Uriașul se întoarse spre Gosseyn :

— E pustiu.

Gosseyn nu răspunse. Abandonat. Cuvântul rezonă în galeriile minții sale. Institutul de semantică fusese părăsit. Bineînțeles ar fi trebuit să bănuiască că așa va fi. Oamenii cu funcții de răspundere sunt, până la urmă, tot oameni și nimeni nu trebuie să se aștepte să-i vadă rămânând în zona pustie ce separă cele două forțe com-

batante. Şi, cu toate acestea, el n-o prevăzuse.

Băgă de seamă că Thorson discuta cu manipulanţii vibratorului. Pulsaţiile acestuia, oprite până atunci, îl învăluiră din nou. Thorson se întoarse către el.

— Vom opri vibratorul numai după ce vom fi înăuntru. Cu tine trebuie să fiu extrem de prudent.

Gosseyn tresări.

— Intrăm ?

— Vom face câteva dinamitări — zise Thorson. Este posibil să existe camere secrete.

Începu să strige nişte ordine. Soldaţii ieşeau fără încetare din clădire şi-şi dădeau raportul în aceeaşi limbă imposibilă. de neânţeles. Abia când Thorson se întoarse din nou spre el, cu chipul iluminat de un zâmbet sălbatic, abia începu să ghicească ce se petrecuse.

— Au găsit un bătrân lucrând într-unul din laboratoare. Nu-şi pot explica cum de n-au dat de el până acum, dar (îşi agită cu nervozitate mâna :) asta n-are nici o importanţă. Le-am zis să-l lase-n pace până când voi lua o hotărâre în ce-l priveşte.

Gosseyn nici nu se gândi să se îndoiască de exactitatea traducerii. Thorson era livid. Vreme de peste un minut, gigantul rămase nemişcat, cu o expresie sumbră şi trăsăturile chipului contractate. În cele din urmă rosti :

— Risc enorm intrând, dar... în sfârşit...

Urcară treptele enorme de aur masiv de 14 karate, depăşind porţile bătute în pietre preţioase în monturi de platină şi traversară imensa anticameră, cu miile de diamante încrustate pe fiecare palmă a pereţilor săi înalţi şi cu plafonul său în cupolă. Efectul acestui decor era atât de zdrobitor, încât Gosseyn se surprinse gândind că arhitecţii Institutului de Semantică, pur şi simplu, se autodepăşiseră. Construcţia data dintr-o perioadă când se ducea o vastă campanie de convingere a oamenilor că

pretinsele bijuterii și metale prețioase, atâta vreme considerate drept esența bogăției, nu aveau în realitate mai multă valoare decât alte materiale rare. În ciuda secolelor scurse de atunci, această propagandă nu dăduse roadele așteptate.

Străbătură un coridor tapisat cu rubine, toate de aceeași dimensiune, și urcară un escalier de smaralde cu irizații verzui. Holul din capul scărilor era de argint masiv și, ceva mai încolo, începea un culoar placat cu demult celebrul material plastic opalescent multicolor. Palierul era plin de forfota soldaților, astfel că Gosseyn avu impresia că plonjează în mijlocul lor. Thorson se opri și-i arătă o ușă ; 30 de metri mai departe.

— Acolo este.

Lui Gosseyn i se păru că mintea i se încețoșează. Buzele i se mișcară vrând să ceară o lămurire, o descriere a bătrânului ce fusese găsit. „Poartă barbă ?" dorea el să întrebe. Dar nu putu scoate nici un sunet.

Chinuit de senzații contradictorii, nu putu formula decât un singur gând : „Ei, și acum ce trebuie să fac ?".

Thorson îi făcu un semn din cap.

— Am dispus în jurul lui o companie înarmată cu suflante. Sunt acolo și-l supraveghează. Acum e rândul tău, du-te, spune-i că Institutul e înconjurat, că instrumentele noastre n-au detectat nici o sursă de energie radioactivă și, prin urmare n-are cum acționa împotriva noastră.

Se îndreptă de spate cât era de înalt și, dominându-și prizonierul cu un cap, tună :

— Te avertizez, Gosseyn, fără prostii. Cum ceva nu-i în regulă, distrug și Pământul și Venus.

Sălbăticia amenințării îl întărâtă pe Gosseyn. O clipă se priviră ca două fiare la pândă. Thorson fu cel care, izbucnind în râs, rupse tensiunea.

— Bine, bine — zise el — amândoi suntem la capătul nervilor. Hai să nu ne certăm. Dar ţine minte, e o problemă de viaţă sau de moarte.

Ultimul cuvânt îl rosti atât de apăsat, încât dinţii i se ciocniră cu un sunet sec.

— Mişcă ! — adăugă el.

Gosseyn simţi un frig îngrozitor cuprinzându-i întregul trup, alunecând dealungul ramificaţiilor sistemului nervos O ghiară nevăzută îi încleşta spatele. Aproape fără să-şi dea seama, păşi înainte.

„Gosseyn, când ajungi la firida de lângă uşă, intră înăuntru. Acolo vei fi în siguranţă“.

Tresări ca atins de un bici. Nimeni nu scosese nici o vorbă şi totuşi cuvintele îi răsunaseră atât de clar în minte, de parcă el însuşi le pronunţase.

„Gosseyn, plăcile de metal ale fiecărui coridor şi ale fiecărei camere includ un reflector de energie prevăzut să reziste la mii de volţi“.

Nu mai încăpea nici o îndoială. În ciuda celor spuse de Prescott în legătură cu obligativitatea stabilirii unei sincronizări până la a douăzecea zecimală între două creiere pentru a realiza efectul de telepatie, el recepta totuşi gândurile altcuiva.

Momentul culminant al crizei fusese atins atât de brusc şi într-un mod atât de diferit faţă de cum se aştepta, încât înnebuni pe loc. Un gând îi reaminti stăruitor : „Trebuie să merg mai departe ! Trebuie să merg !...“

„Gosseyn, intră în firidă şi anulează vibratorul“.

Deja se afla lângă uşă când îi parveni acest ordin mintal. Firida era la trei paşi de el... la un pas... ; din spate tună ca un muget vocea lui Thorson :

— Ieşi afară din firidă ! Ce naiba încerci să faci ?!...

„Anulează vibratorul“.

Se străduí s-o facă. Trupul său pulsa de energie silenţioasă în timp ce se sincroniza cu vibratorul. O clipă vederea i se voală, apoi deveni din nou clară în timp ce scânteia incandescentă a unui fulger artificial săgeta sfârâind în direcţia lui Thorson. Uriaşul se prăbuşi cu capul aproape în întregime carbonizat şi vâlvătaia de flăcări explodă în spatele lui în lungul coridorului. De peste tot răsunau urletele oamenilor în agonie. Un glob de foc coborâ din tavan, plutind alene, şi înghiţi vibratorul. Apoi explodă într-un nor de flăcări, sfârtecându-i pe soldaţii care-l manevrau.

Instantaneu, greutatea vibraţiilor încetă să mai apese pe nervii lui Gosseyn.

„Grăbeşte-te, Gosseyn ! Nu-i lăsa să-şi revină. Nu le da timp să cheme avioanele de bombardament. Eu nu mai pot face nimic. Am fost ars de flăcăra unei suflante. Curăţă clădirea şi întoarce-te. Repede ! Sunt grav rănit !

Rănit ! Cuprins de o groază indescriptibilă, Gosseyn şi-l imagină pe bătrân dându-şi sufletul înainte de a-l fi putut întreba ceva. Febril, căută o sursă de energie şi, în mai puţin de 10 minute, pustii imobilul şi scuarul. Coridoarele erau adevărate furnale în care huiau trâmbe de flăcări mistuitoare. Pereţii aduşi la incandescenţă se lichefiau înecând soldaţii ce-şi urlau moartea. Tancurile se deformau de căldura incendiilor ce le consumau.

„Nimeni — însăşi această idee îi traversă mintea ca o linie de foc — dar absolut nimeni, niciun singur membru al acestui comando special nu trebuie să scape“.

Şi nu scăpă niciunul. În scuar ajunsese un regiment mecanizat. Din el nu mai rămăseseră decît grămezi informe de cărnuri carbonizate şi carcase de metal contorsionat. Gosseyn se apropie de una din porţi şi privi cerul. Avioanele continuau să planeze la o înălţime de 300 de metri. În lipsa unui ordin din partea lui Thorson, ezitau

să-și lanseze bombele. Sau poate că se aflau deja sub controlul lui Crang.

Nu putea aștepta ca să fie sigur. Se reântoarse în clădire și străbătu în fugă un coridor pe jumătate topit. Ajuns la laborator, intră, dar se opri după numai câțiva pași. Trupurile soldaților din iarda lui Thorson zăceau risipite în toate părțile. În spatele unui birou zări, cufundat într-un fotoliu, un om în vârstă ; barba îi acoperea în bună parte obrazul.

Ridicându-și către Gosseyn ochii deja sticloși, reuși să surâdă și articulă :

— Ei bine, am reușit.

Vocea lui era puternică, familiară. Gosseyn îl privi și-și aminti unde și când auzise pentru prima oară această voce de bas. Șocul revelației îi concentră reacția într-un singur cuvânt :

— X ! — pronunță el, cu voce tare.

35

Chipul meu e chipul lui
Trupul piere, eu nu mor
Impunându-i timpului
Amintirea urmelor
Lăsate ici, colo, pe cărare
peste uitare.

T.H.

Bătrânul tuşi cavernos, contractându-se de durere. Mişcarea făcu halatul zdrenţuit să alunece şi-i dezgoli pieptul carbonizat. În coasta dreaptă, destul de sus, se căsca o gaură mare cât pumnul. Cheaguri groase de sânge atârnau din rană.

— E-n regulă — articulă el cu dificultate. Cu excepţia cazurilor când tuşesc, aproape că reuşesc să nu simt durerea. Prin auto-hipnoză, mă-nţelegi.

Îşi îndreptă puţin spatele.

— X — zise el apoi. Ei bine, da, presupun că eu sunt, dacă vrei s-o iei aşa. L-am împins pe X în faţă ca să-mi slujească drept spion personal în sferele înalte. Bineânţeles că el nici măcar n-o bănuia. Tocmai în asta consta frumuseţea sistemului de nemurire pus la punct de mine.

Toate gândurile corpului activ sunt recepționate telepatic de toate celelalte corpuri pasive provenite din același... hm... bulion biologic de cultură. E de la sine înțeles că eu a trebuit să dispar, atâta vreme cât el era în scenă. Nu puteam exista doi Lavoisseur, mă înțelegi.

Se rezemă, ostenit, de spătarul fotoliului și continuă cu un oftat :

— În cazul lui X doream ca el să fie cineva ale cărui gânduri să le pot percepe chiar dacă sunt treaz, astfel că l-am mutilat și i-am accelerat procesele vitale. A fost o cruzime din partea mea, dar astfel el a devenit „cel mare" și eu „cel mic" ; și în felul acesta eu îi receptam gândurile. În rest, pot să-ți spun că, în realitate, el chiar era fiara care se credea.

Capul îi căzu în piept, ochii i se închiseră, și, Gosseyn avu impresia că a intrat în comă. Simți că îl apucă disperarea neputinței. Sahistul era pe moarte și el tot nu aflase încă nimic despre el însuși. Se gândi îngrozit : „Va trebui să-l fac să vorbească cu forța". Se aplecă și-l scutură pe bătrân, strigându-i :

— Trezește-te !

Corpul rănitului avu o tresărire. Ochii strânși se întredeschiseră și-l priviră gânditori.

— Încercam — șopti vocea baritonală — să pun în funcțiune un reflector de energie ca să-mi ucid trupul. Dar nu pot... Mă-nțelegi, eu mi-am dorit întotdeauna să mor odată cu Thorson... Mă așteptam să fiu ucis de îndată ce-mi dezactivasem sistemele de apărare... Dar soldații au lucrat prost...

Își clătină capul.

— E logic, bineînțeles. Corpul e cel care cedează primul, apoi cortexul, apoi... (Ochii îi scânteiară :) Dă-mi, te rog, arma unuia din soldați. Mi-e din ce în ce mai greu să lupt contra durerii.

Gosseyn se aplecă și ridică o suflantă, dar mintea îi funcționa cu febrilitate. „Am ajuns oare să forțez un foarte grav rănit să rămână în viață și să se chinuie, numai ca să-l pot interoga ?“ Lupta din sufletul lui, deși îl afectă, se încheie cu hotărârea sălbatică de a proceda exact așa. Astfel că schiță o mișcare negativă din cap când Lavoisseur întinse mâna să ia arma. Bătrânul îi aruncă o privire pătrunzătoare.

— Vrei informații, nu-i așa ? — mormăi el.

Și râse ușor, cu un râs ciudat, amuzat.

— Bine, ce vrei să știi ?

— Despre corpurile mele. Cum...

Fu întrerupt.

— Secretul nemuririi — zise bătrânul — presupun izolarea individului de dublele potențialități moștenite de la părinții săi. Respectiv, crearea de gemeni sau frați care seamănă între ei. Teoretic similitudinea ar putea fi atinsă și prin nașterea normală. Dar în practică ea nu poate fi realizată decât în condiții de laborator, unde corpurile, aduse în stare de inconștiență cu ajutorul unor substanțe automat hipnotice, pot fi menținute în condiții de mediu ideale în incubatoare electronice. Acolo, lipsite de o activitate cerebrală proprie, sub masajul permanent al mașinilor, hrănite cu substanțe nutritive lichide, corpurile suferă extrem de puține modificări față de original, iar mintea lor evoluează exclusiv în funcție de gândurile pe care le primesc de la „dublura“ care circulă în lumea reală. În plus, mai este necesar un distorsor și un aparat de tipul detectorului de minciuni care să fie astfel reglat încât să elimine unele gânduri lipsite de importanță. În cazul tău au fost eliminate aproape toate ; pentru că nu trebuie să știi prea multe. Dar, urmare acestor similitudini a proceselor de gândire, chiar dacă corpurile mor unul după altul, personalitatea se perpetuează.

Capul leonin se plecă obosit.

— Asta e. Asta și nimic mai mult. Crang ți-a furnizat deja, direct sau indirect, cea mai mare parte a motivelor. Noi trebuia să facem ca atacul să devieze.

— Și creierul secundar ? — întrebă Gosseyn.

Bătrânul oftă fără a-și ridica capul.

— Acesta există în stare embrionară în orice creier uman normal, dar el nu se poate dezvolta datorită tensiunii create de activitatea cerebrală conștientă. După cum cortexul lui George, copilul-animal, nu se putea dezvolta în condițiile anormale ale convieţuirii sale cu câinii, tot așa simpla încordare generată de existența activă este mult prea puternică pentru creierul secundar aflat în faza incipientă de dezvoltare...

Bineînțeles, el poate deveni foarte puternic...

Tăcu, și Gosseyn îi lăsă un moment de răgaz, timp pe care îl folosi pentru a face un fulgerător rezumat mintal al celor aflate. Potențiale copiate în mai multe exemplare. În mod obligatoriu e necesară o cultură de spermatoroizi masculini ; metoda științifică respectivă datează deja de câteva secole. Dezvoltarea și întreținerea vieții în incubatoare e încă și mai veche. Restul sunt simple detalii. Lucrul cel mai important — să găsească locul unde sunt conservate corpurile.

Încordat, puse această întrebare, și neprimind nici un răspuns, îl apucă de umăr. La atingerea sa, corpul bătrânului se nărui ușor înainte. Susținându-l cu grijă îl întinse pe podea, apoi îngenunchie grăbit și-și lipi urechea de pieptul martirizat, încercând să detecteze eventualele pulsații ale inimii. Descurajat, se ridică după un moment. Fără să-și dea seama, buzele sale articulară în șoaptă gândurile care-l chinuiau :

„Nu mi-ai spus tot ce trebuia să știu. Principalele aspecte au rămas la fel de întunecate, ca și până acum.“

Cu regret, renunță la această idee. Căci își dăduse seama că, în fond, asta era esența vieții pe care o trăia. O viață în care nimic nu a fost și nu este explicat. Era viu și în asta consta victoria sa.

Se aplecă și inspectă buzunarele bătrânului, fără însă a găsi ceva. Tocmai voia să se ridice, când :

„Dumnezeule... dă-mi arma aceea, prietene...“

Gosseyn încremeni de uluire, dându-și seama că nu auzise nimic, ci recepta gândurile unui mort. Neîncrezător mai întâi, apoi tot mai hotărât, începu să-i scuture cu blândețe corpul inert. Celulele creierului uman sunt extrem de fragile, dar ele nu mor imediat după stopul cardiac. Dacă recepționase deja o idee, poate era posibil să recepteze și altele. Minutele treceau. „Procesul complex declanșat de moarte — gândi Gosseyn — generează această întârziere. Acest proces distrusese deja în bună parte sincronizarea stabilită între ei de către Lavoisseur.

„Fă tot ce poți ca să mai trăiești o vreme, Gosseyn. Următoarea serie de corpuri este ocum la vârsta de circa 18 ani. Ai răbdare să ajungă la 30, adică 30...“

Pentru moment asta fu totul, dar Gosseyn fierbea de nerăbdare. Probabil că stimulase un grup mai redus de celule. Mai trecură câteva minute, apoi :

„Memoria este ceva în mod sigur ieșit din comun... Dar, între seria ta și seria mea, continuitatea a fost întreruptă. Accidentul pe care l-am suferit era mult prea grav pentru proces. Mare păcat — dar întrucât tu ai trecut prin experiența supraviețuirii aparente ca individ, îți dai seama cât este de complet...“

Urmă de astă dată o pauză aproape perceptibilă, după care o nouă idee își croi drum :

"...mă întrebam dacă nu cumva mai este şi altcineva. Eu mă consideram drept regina acestui joc de şah, în care tu ar fi trebuit să fii pionul de pe rândul 7, gata să se transforme în regină. Dar dincolo de acest punct, nu-i decât vidul, căci o regină, ori câtă putere ar avea, nu-i până la urmă decât tot o piesă. Atunci, cine-i jucătorul ? Unde a început partida ?... O dată mai mult... (gândul deveni incoerent)... cercul se închide şi nu suntem cu nimic avansaţi" !

Gosseyn lupta cu frenezie să păstreze contactul, dar acesta se estompă, apoi se întrerupse complet. În timp ce se concentra pentru a recepta şi alte gânduri, realiză deodată fantasticul acţiunii sale. Se văzu pe el însuşi, în mijlocul ruinelor acestei clădiri cu pereţii bătuţi în pietre scumpe, încercând să citească gândurile unui mort. Era o situaţie unică, fără îndoială, în întregul univers. Deodată gândurile sale proprii dispărură ; o dată mai mult... restabilise contactul.

„Gosseyn, de peste 500 de ani... am educat NON-ARISTOTELIENI, dar altcineva o începuse. Căutam un loc unde să mă stabilesc ; pe de altă parte, încercam să descopăr ceva care să nu fie o simplă continuitate ; mi s-a părut că omul NEARISTOTELIAN ar fi putut fi acel ceva... desigur, secretul imortalităţii nu putea fi încredinţat unor neintegraţi de teapa lui Thorson, care l-ar fi privit ca pe un mijloc de acaparare a puterii supreme..."

Ideea redeveni confuză şi în minutele care urmară fu clar că celulele îşi pierdeau unitatea şi personalitatea. Ici, colo, probabil mai rezistau mici grupuri de celule care funcţionau haotic, mase de neuroni, care formulau imaginea proprie a morţii iminente. În cele din urmă, captă un ultim gând coerent :

„...am descoperit baza galactică și am vizitat universul... m-am întors și am supervizat construcția Mașinii jocurilor — căci numai un computer ar fi putut controla hoardele nedisciplinate care populau Pământul. Tot eu am fost cel care a ales planeta Venus drept loc unde non-aristotelienii să se simtă liberi. Și, apoi în ciuda pierderii mele de memorie și a rănilor, am reușit să demarez incubarea unei noi serii de corpuri, altele decât cele din propria mea genera... genera...“

Și asta fu totul. Mai trecură câteva minute, dar nu mai receptă decât niște scurte străfulgerări de gânduri risipite.

În cele din urmă, Gosseyn se ridică în picioare. Îl încerca o exuberanță înflăcărată, proprie omului care a înfrânt însăși moartea. Regreta numai faptul că nu reușise să obțină informațiile vitale privind multiplicarea corpurilor. În mare, se putea declara satisfăcut, cu o singură excepție, la timpul ei neluată în seamă.

Brusc, totul îi reveni în minte, odată cu ansamblul implacaţiilor decurgând din aceasta „...între seria ta și seria mea, continuitatea a fost întreruptă !“

Era straniu să constate că adevărul nu-i sărise în ochi mai devreme. Ideea unei conexiuni între el și Lavoisseur nici măcar nu-i trecuse prin minte, iar, mai devreme, respingerea lui X fusese completă.

Pe de altă parte, continuitatea să nu fi fost sau să nu se refere decît la... memorie. Ar fi putut însemna și altceva ?

Cuprins de înfrigurare, căută o loțiune de bărbierit. Găsi o cutioară într-un lavabou de pe coridor. Cu degete tremurând ușor întinse puțină soluție pe obrajii inerți ai mortului. Barba dispăru imediat la atingerea cu prosopul.

Gosseyn, stând în genunchi, văzu un chip mai bătrân decât s-ar fi așteptat 75, poate 80 de ani. Ușor de recunoscut, trăstăurile acestuia ofereau răspunsul la multe întrebări.

Mai presus de orice discuție, se afla în fața sfârșitului tangibil al căutărilor sale.

Era propriul său chip.

Sfârșitul primei părți

Tiparul executat sub comanda nr. 30555
Regia Autonomă a Imprimeriilor
Imprimeria CORESI București

Ā

"Lumea non-A" este povestea palpitantă
a unui om care nu are identitate și care nu
poate muri ... într-o lume dominată
de o fantastică
Mașină a Jocurilor Galactice.

"Fără îndoială
cel mai exaltant, complex și derutant roman
Science Fiction scris vreodată."

Groff Conklin

"O astfel de carte apare o dată la zece ani."

John W. Campbell